कुमा संभव टि॥ १

ए६०॥ ध्यात्वा श्रीशारदांदेवीं नत्वा श्रीसद्गुरूनपि। कुमारसंभवस्येयं विवृतिर्लिख्यते मया॥१॥ यस्मिन्काव्ययुगप्रदानवरदा श्रीशारदादेवतां श्री क्रि
नकुमारसंभवमहाकाव्यादिकर्तृकविः। सिद्धांतोदधिचंद्रमाः सहृदयश्रेणीशिरःशेखरः सोऽयं श्रीजयशेखराख्यसुगुरुर्जीयाज्जगन्मंगलं॥२
अत्रायं किल संप्रदायः। लौकिककाव्यानुसारेण अस्त्युत्तरस्यां दिशीति समास्तराणि वर्तंते इति न ज्ञातव्यं। किं तु श्रीसंजीवनी श्रीमदर्बुदाचलगच्छगगनप्र
भाकरेण यमनियमासनप्राणायामाद्यष्टांगयोगविशिष्टेन समाधिध्यानोपविष्टेन निर्जितस्मरसूरिणा परमगुरुणा श्रीजयशेखरसूरिणा चंद्रमं
डलसमुज्वलराजहंससंस्कंधापितायाः वेचवलकुंडलाद्याभरणविभूषितांगाया भगवत्या श्रीभारत्या — प्रत्यक्षीकृत्य विवक्रवर्तिविवचप्राप्त निश्चितस्त्वासीनः
किं करोषीति प्रोच्य॥ अस्त्युत्तरस्यां दिशि कोशलेति॥१ संपन्नका॥ मानयनाभिरामा०॥२ एतदाद्यकाव्ययुग्मं दत्वा विहितसुरासुरासवश्रीयुगादिदेवस
कजनवालकेलियोवनमादेद्दस्ववनसुमंगलासुनंदाप॥ णिग्रहणवत्तुद्देशस्य प्रदर्शनपरतत्संभवप्रतवर्णनपरं जैनश्रीकुमारसंभव
महाकाव्यं कारितं॥ यथा लौकिककुमारसंभवे कुमारः का तिंकेयस्तस्य संभव इह कुमारो भरतस्तस्य संभवो ज्ञेयः॥ पुनः अत्र सर्वत्र कु
मारोऽवर्णितः। अतः कुमारसंभव इति नाम्ना महाकाव्यमत्रापि॥ ज्ञेयं॥ तन्नादौ ध्यात्वा श्रीशारदांदेवीमिति प्रारंभे तेन दृष्टा॥ अत्र यथोत्तरकल्पि समासं
क्षेपाद्याख्या करिष्यते। क्वापि शब्दस्य पर्यायमात्रमेव प्रोच्यव्या ख्या करिष्यते॥ अस्त्युत्तरस्यां दिशि कोशलेति॥ अस्ति विद्यते का सा कर्त्री कोशला
अयोध्येति पुरीनगरी॥ अयोध्यायाः शाश्वतत्वेन त्रिकालव्याप कत्वेऽपि वर्तमानकालनिर्देशः॥ अतीतभविष्यतोः कालयोर्विनिष्टानुत्पन्नत्वेन अवस्तुत्वा
त् वर्तमानास्यैव कालस्य वास्तवत्वात्॥ यदागमः॥ पवतिसन्नामातीतः। प्राप्तायानामवर्तमानत्वे। एष्यश्च नाम संभवतियः प्राप्स्यति वर्तमानत्वं॥१ क्वास्ति उ
त्तरस्यां दिशि॥ को वेत्यर्थः किं कुर्वति। इदयद्यपि नानादेशनिवेशाज्जनेजने प्रतीत्यविवक्षितत्वनगर्या दिग्नियमनं नेनतादृशी सेगति सेगतितप्रापि सकले दि
ग्मंडले जनस्याः प्रशस्यत्वात् तन्नामोक्तीर्त्तिनीयकारकविः स्वाक्रांतेदक्षिणदिग्भामाश्रित्य वा कथं भूता कोशला परमर्द्धिलोकैः परीता। परमा ऋद्धिर्धनकन
कवसनादिका येषां ते परमर्द्धयस्ते च ते लोकाश्च परमर्द्धिलोकास्तैः परीता परिगता अन्विता इत्यर्थवृत्॥ अथ कोशलामेव प्रधानपुरुषकर्तृकत्वेन विशि
नष्टि। धनेशोधनदस्तत्ररदिकालोयां कोशलां पुरीं निवेशयामास स्थापयामास॥ ऋषभजन्मतः पूर्वलक्षाणां विंशतौ व्यतीतायां। एवं हि आगमेश्रूयतां। य १

दा किल भगवान् ऋषभस्वामी अस्यामवसर्पिण्यां तृतीयारकस्यावसाने विश्वव्यवहारवैध्यत्वेन युगमतीनां प्रजानां निखिलन्यायप्रदर्शनाय राज्यभार
मंगीचकार॥ तदा च सौधर्मसुरेंद्रपतिनिदेशवशंवदो धनदो वप्रसौवर्णप्राकारी अत्रंलिहस्फुटस्फाटिकागारी संभवत्नवनवपट्टेशासविहारीं नवयोजन
विस्तारां द्वादशयोजनायामां सरःसरसदीर्घिकागृहवाटिकारामाभिरामां कालेनविषयव्योध्यमभिधानं विनीतां पुरीं निवेशयामास॥ ततो हरस्थानरास्तदासन्न
रानीहुसे क्रुशलाइति कालेन सा कोशला भूता॥ एतेन दक्षिणस्थरतार्द्धमध्यवर्तित्त्रिनागरूपस्य कोशलायाः स्थानस्य शाश्वतत्वेन तन्निवेशस्यत्तद्भवाप्राकाराम ल
क्षणस्य धनदकर्तृकं वस्तु स्तेभवति॥ आत्रख्यातस्यस्यात्मनः संबंधिन्याः प्रियायाइहायाः पुरतो नगर्या अलकायाश्वयस्या मिव सखीमिव॥ सखीं दि समानशी
लयोरवशोभाता। इत्यनेन कोशलायाः केनापि रमणीयकगुणेनअलकायाः सादृश्यं ध्वन्यते तेन यथा कोशलायां दृष्टायां अदृष्टाप्यलका दृष्टामिव मन्यते अन्यो
पि धने शो धनवान् स्वस्याः प्रियायाः कांतायाः पुरोऽग्रवयस्यां सखीं निवेशयति॥ नन्विदं देशांतरनगरसागरशैलकाननचैत्यक्रीडोद्यानजलकेलिसुधापान
सुरतमंत्रदूतप्रयाणाजिनायकाभ्युदयविवाहविप्रलंभकु मारवर्णनरूपविशिष्टाष्टादशवर्णनोपेतत्वात्महाकाव्यं तत्र आदौ मंगलाभिधानमंतरे
णनश्रेयः प्रवृत्तिनिमित्तैरवति। नेवं अस्य महाकाव्यस्य तत्र तत्राधिकारश्रीऋषभदेवनामग्रहणपवित्रितस्य सर्वस्यापि मंगलमयत्वात्। मंगलम
यस्यापि मंगलोत्तरकरणं अनवस्थादोषदुष्टत्वात्। न हि प्रकाशमयः प्रदीपः स्वप्रकाशे प्रदीपांतरमपेक्षते॥ किंच॥ यदध्यासितमर्हद्भि
स्तद्धि तीर्थं प्रचक्षते। इति वचनात् दृढ़मित्वींद्रैरध्यासितायाः कोशलायास्तीर्थरूपत्वे वशास्त्रारंभेचतन्नामग्रहणात् कृतं श्रेयः श्रुतनिश्चितरं मंगलमदय
इति सुस्थं॥१ सीपन्नकामानयनाभिरामा०॥ यत्रयस्यां नगर्यां एवंविधालोकान्यविशीत। धर्तृनामनेकार्थवात्। वसंति स्मानविशइतिसूत्रेणात्मनेपदम। त्र किं
लक्षणा लोकाः संपन्नकामाः। संपन्नाः कामाअभिलाषामनोरथा येषां ते संपन्नकामास्तत्कालमेव प्राप्तमनोवांछितसर्वसुखसंपत्तित्वात्। पुनः किं० नयनाभिरामाः
नयनानां लोचनानां अभिरामाः मनोज्ञाः सर्वेपि सौभाग्यसुंदरत्वात्। पुनः किं० सादेवजीवन्नसेवाः सर्वकालं जीविता वधि जीवंतः प्रसवो अपत्यानि येषां ते सदेव
जीव० पुनः किं० अवामानपरस्परं प्रतिकूलाभिघः सौहार्दपरत्वात्। पुनः किं० उज्झितान्यप्रमदावलोकाः उज्झितस्त्यक्तोऽन्यप्रमदानां परस्त्रीणामवलोको दर्श
नीये ते उज्झि०। परस्त्रीपराङ्मुखत्वेन परनारीसहोदरत्तिलाविरदत्वात्। पुनः किं० अदृष्टशोकाः न दृष्टः शोको यैस्तेऽदृष्टशोकाः इष्टवस्तुवियोगत्वात्॥
२ रत्नैद्यमर्चैश्च कपिशीर्षशाली॥ यत्र यस्यां नगर्यां सुवर्णशालः स्वर्णप्राकारः अस्ति। तः समंततः प्रविभातो मौक्तिकदत्तवेष्टनांडं कलीलीमौक्तिकैर्दत्तो वेष्टो यस्मि

नएवंविधमयस्ताडंकः कर्मिस्तरणं तस्यली लां अवदत् । किंलक्षणः सुदर्सशालः चंद्राश्मरचितकपिशीर्षशाली । चंद्रकांतसकान्तिचंशुतिप्रसरैतिकपिशीर्षा
णितैः शालीशोभमानः ॥ पुनः किं० अवणोचितश्रीः अवणाय वितायोग्याश्रीः शोभायस्य सः अव० । ताडंकपक्षे अवणोचितश्रीः कर्णस्योग्या श्री लक्ष्मीर्यस्य ॥
३ नदद्भिरदृश्य वनेषु नाद्य० ॥ यत्र यस्यां नगर्यां केलिकलापपीलकः क्रीडामयूराणां प्रणः वर्षाविषमकालं विनापि घनगर्जितोशामघगर्जरिवस्याशाफलवत् ॥
वर्षाशिष्टा । बहुवचनंतोज्ञेयः । यथा प्राणदारअप्रमुखाः ॥ केर्मृदंगैः । मृदंगैः किंभूतैः अदृश्यवनेषु सर्वज्ञप्रासादेषु नाद्यक्षणनाटकावसारनदद्भिः ध्राष्टा
यमानैः । किंविशिष्टैर्मृदंगैः गंभीरध्वनिभिः गंभीरो ध्वनिर्नीदायेषां तैः गंभीरध्वनयः तैः ॥ ४ दृषदि वाधः स्थितनायकानां० ॥ यस्यां नगर्यां पिताकान्तिर्नित्यं निरंतरं रत्न
त्यं ऽकारि ॥ उत्पद्यमान दृषदि वा । किं० रत्वामंदिराणां आवासानां मौलिषु शृंगेषु स्थितिं प्राप्य किंविशिष्टानां मंदिराणां अधः स्थितनायकानां अधःस्थिता नायकास्त्रा
मिनो येषु अतएव दत्तोपताकानां उपरिस्थितवदृषदि नृत्यमिति त्वा वः । किंलक्षणं नृत्यं क्वणत्किंकिणिकाउयाथिशाष्टायमानक्षुद्रघंटिकाघर्घरिकामनुगच्छ
त् ॥ प्रतिमिश्रपक्षेपि तिमिश्रराशौ० ॥ यस्यां पुर्यां लिहरणानील दक्षीवृतीआवसायक्षावासेषुनिशिरात्रिदीपाः अयोऽशमिव मीगलाघम वास्तूवन्नानि
शीड़त्यत्रमासनिशासनस्यशासादिलुप्याइतिसूत्रेणचाका रलोपः ॥ क्वसतितिमिश्रपक्षेपिश्रीधकारपक्षेपितिमिश्रराशौरंधकारसमूहस्यम
णीनीकिरणैरवकाशोरुद्धेसति । अतएव दीपानांअप्याधवमेव तमसोमणिकिरणैरवरुद्धत्वादितिभावः ॥ ६ रत्नोकसीरुकनिकारणराकी० ॥ यत्र य
स्यां नगर्यां मित्रैरीणामसतीनां किरणैरवकाशेऽपिलाषामनोरथा ःसिद्धिं न यथुः न गताः । केइव हुः प्रयुक्ताभीत्राइवयथाहुः प्रयुक्ता अविधिव्यापारितामंत्रा
सिद्धिं न यांति । कासु सतीषुरात्रौ कसां रत्नमयीवासानीरुकनिकारणकीर्तिसमूहेन सर्वास्वपि शर्वरीषुरात्रिषु राकी हृताराका पूर्णिमा तत्सदृशासु कृतासु स
तीषु । कुलटा चौराणामभिलाषसाधकं तमएवात तत्र च तन्नास्तीति भावः ॥ ७ यद्देशमेवातायनवर्त्तिवामा० ॥ प्रमाणविदां नाकिंकाणां योमांखलोदोदरपीआकाश
कमलदृष्टांतः । अभावसिद्धौ अभावसिद्धार्थं प्रयुक्तः सत्तनिदामापत्नादेप्राप । यदसद्वस्तु प्रमाणेन स्थाप्यते सा अभावसिद्धिः कथ्यते महीतलेघटोनास्ति यथा
आकाशेकमलं । क्व सति । यद्देशमवातायनवर्त्तिवामाजनेयस्यां नगर्यां विलसदृसक्तगवाक्षवर्तिनिस्त्रीजनेऽत्रजातावेकवचनं विनोदेन बहिः कृतास्ये सतिके
नकेनगवाक्षस्य द्वारिकाया बहिः कृतमुखवइत्यर्थः । स्त्रीणां मुखदान्यवाकाशेकमलानि सत्यानि अतएवाकाशकमलानाम सत्कल्पनावादिनाव्यभिचारितेतिभावः ॥
८ युक्तं जनाह्लदिपत्रचित्रे० ॥ यत्र यस्यां पुर्यां विश्रमेषु आवासेषु चित्रशालाजनानीलोकानीहृदि चित्रे । युक्तं विनैनिरविसारयामासुः । चित्रशब्देन चित्रकमि आ ॥ २

अयं वा चित्रशालास्थितं कुर्वंतीति ॥ एतद्युक्तं ॥ यस्य यद्वस्तु स्यात् । स तदन्येभ्योपि दत्ते युक्तमेतत् । यत्तत्र तासु चित्रशालासु मुक्ता अपि गुणैर्वितानेषु बद्धं आपुः
प्राप्ताः स्तदद्भुतायश्राश्चर्यायिज्ञातां । ये मुक्ताः सिद्धाः स्फटस्ते गुणैः सत्वरजस्तमोलक्षणैर्बंधं कथमाप्नुवंति ॥ अथवा ये वितानेषु मुक्ताः स्थापिताः स्फटस्ते गुणैर्विनया
दिभिर्बंधं कथं । अथवा ये मुक्ता श्चौरादयः स्फुटस्ते गुणैरज्जुभिश्च इत्येवं विरोधः ॥ अथविरोधपरिहारमाह ॥ मुक्ताशब्देनामौक्तिकानि वितानेषु चंद्रोदयोतषु
गुणैस्तंतुभिर्बंधं आपुरितितद्वौ । अत्र विरोधालंकारो ज्ञेयः ॥ ९ प्रभुप्रतापप्रतिसूनृचोर० ॥ यत्र यस्यां पुर्यां ज्योतिषिकेगणिकेचौराधिकारः समस्तकपठितो
पि न पठतीयात स्मान ज्ञायात स्म । किंभूतश्चौराधिकारः अभुत्सावन विनावंध्ये निःफलः लक्षणयारहितः । कापि चौर्यं न करोतीति भावः ॥ क्व सति पौरजनो निनाग
रिकलोकप्रभुप्रतापप्रतिसूनृचोरसतिप्रभोः श्रीऋषभदेवस्यप्रतापात् प्रतिसूनृचोरायनस्य प्रभुप्रता० तस्मिन् ॥ १० पणायितेयत्रनिरीक्षरत्न० ॥ यत्रा
यस्यां नगर्यां बुधैर्विद्वद्भिः रत्नाकराणां समुद्राणां मकराकरत्वम करे म स्यादीनामाकारत्वमेव वाविशिष्टं प्रहृते बुध अज्ञात वान् ॥ किं० बुध्या आपणेषु दहे
षु पणायितं व्यवहृतं रत्नराशिं मौक्तिककां तंतुदेसगरिए रागादि रत्नसमूहं प्रकाशीकृते प्रकटीकृते वीक्ष्य दृष्ट्वा समुद्रस्य रत्नाकर मकराकर
इति द्वेनाम्नी प्रसिद्धा रत्नाकरत्वं ध्युयगृहीतं । मकराकरत्वं तु स मुद्रे स्थितमिति भावः ॥ ११ यत्रद्वीपवेसेचरतोऽजनस्य० ॥ यत्र यस्यां नगर्यां व्योमगाते
राकाशस्थितेः स्फुलिंगैर्दिवापि दिवासपिकस्य उरुणस्य नक्षत्र पित्रैनक्षत्रस्तकाष्ठ यंनिव्यतायत नविसारयामासा तन्नूयी विस्तारे तन्ना स्व० ता अउ
क्त्यः शिति । क्व यहसु तन नः क्वन नकारस्थाने श्रीकार इति प्रयोगो ज्ञेयः । किंलक्षणैः स्फुलिंगैः यत्र द्वीपवेसंचरतो जनस्य मिथो भुजेष्वंगदघट्टनोत्थैः यस्यां नग
र्यां राजमार्गसंचरतां जनस्य लोकस्य मिथः परस्परं भुजेषु बाहुषु अंगदानां बाहुरक्षाणां घट्टनमास्फलनं ततः समुत्थितैः रुत्पादितैरित्यर्थः ॥ १२ दत्तीसके श्रीजि
नदृष्टनगानि० ॥ यत्र द्वालिकालियस्याः पुर्या बालिकानां श्रेणिः किलइति सत्ये दिव आकाशस्य सप्तऋषिव्यवस्थीअलुंपतासप्तन्योप्यधिकतरा गुणेन योज्ञाता इत्य
र्थः । किं हेतुः अदत्तीसके श्रीजिनदृष्टनगानि रासकसाध्यश्रीऋषभदेवस्य गुणगानिरिदाकाशे श्रूयमाणान श्रोतुमिछन्नचारणमीनआकाशगामिनो मुनीन्
निश्चलयन् निश्चलीकृत्य ॥ १३ दत्तोदकश्रीतितिरिंद्रनील० ॥ यस्यां पुर्यां जनो लोकः केलिवापीः क्रीडासक्तवापीमंदपदंमंदं शपदन्या सीयथा भवति तथा जगादेत्र
वगादयामास । किंलक्षणा वापीः आनाभिनीरा अपि नाभियावदवनीरैयासां ताः आना० पुनः किं० इंद्रनीलभित्तिप्रभाभिः परिशुद्धमाणाः इंद्रनीलसत्कमणि
भित्तेः प्रभाभिः साम्यस्येन क्रियमाणाः । किंविशिष्टाभिः इंद्रनीलभित्तिप्रभाभिः दत्तोदकश्रांतिभिः दत्ता उदकस्य भ्रांतिर्याभिस्ता भिः दत्ता० ॥ १४ ययाविषायत्रजान

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017

याघ्रछंणा। यत्र यस्यां नगर्यां कल्पद्रुमाः कल्पवृक्षा मरुद्विलोलप्रवालहस्तैर्वयुना यं चलानि किशलयान्येव हस्तास्तैर्जनिलोकेभ्यः पणं लघुत्वात् तूलात् तूलादपि।
दियाचक इति न्यायात् पण्यस्यादैन्यं याञ्चायादीनत्वं निवारयंति स्म। किं वि० जनेः। यथा वृष्टयः श्रिया विशिष्टा यं वृष्टया गृहस्य वर्णादिया चित्रमिष्टो। किं लक्षणा
ः कल्पद्रुमाः। कल्पितदानवीरा वांछितदानसमर्थाः॥१५॥ प्राप वसुर्वचिलम्मूर्द्धिघूक०॥ यस्यां नगर्यां पार्षंडिजनेन सतां चेतसि मा समानो देदीप्यमाना। ब्रण्य
सावोनातरवंडिनखंडयामासे। किंलक्षणेन पार्षंडिजनेन। घोरं ध्वनतापि रोद्रं यंत्रस्वलपतापि। कइव सूर्य इव। यथा सूर्यो घोरे ध्वनतापि घूककुलेन नरवं
म्यतो सूर्यः किंलक्षणः स्वविलम्मूर्द्धि उदयाचलमस्तकस्तासमानः॥१६॥ इति पुरीवर्णनं॥ छ॥ इक्ष्वाकुभूरित्यत्रि भ्रमभ्रमद्भू०॥ यदा यस्मिन्नवसरे अस्याः पुरा
नगर्यां निवेशाद्रचनायाः प्रथमं पूर्वं नूनं मिरि ह्रीकृत्य रितिभ्रमनां नामा ऋषभस्तु धरति स्म। तदा तस्मिन्नवसरे आदिदेव प्रभुर्युगप्रगेते नाभि युगलि स्वामिनो ना
त्रिरूपस्य तन्नूजत्नूयंत्र नवायं शापाद प्रपन्न इत्यर्थः। तनूजन्नूयमि त्र तनूजेन नव नेत नूजन्नूयंतयत्नू येन्नावेइति सूत्रेण नूयइति निपातः॥१७॥ यत्रोदरस्थे
मरुदेव्या दीव्यत०॥ यत्र यस्मिन् भगवति उदरस्थे सति मरुदेवी प्रगुणा इति पवित्रा निःपापत्वात् साध्वी इति निर्मलशीलत्वात् कस्य चित्तेन अदीव्यत्। न दि
दीपाकवरत्नखनिरूमेव यथा रत्नखनिरूमा मदामपोउदर रस्थे मध्यस्थिते सति कस्य चित्तेन दीव्यति अपि तु सर्वस्यैव चित्ते दीप्यत इति भावः।।
किंविशिष्टे भगवति श्रीक्षित्रिश्रियः शोभाया गृहं। पुनः किं० भग ०यत्मौलिनिवासयोग्ये सतां साधूनां शीर्षनिवासयोग्ये मणिपक्षश्रीक्ष त्रिश्रियोल
क्ष्मायाः गृहे। पुनः किं० म० सन्मौलिनि० प्रशस्यमुकुटस्य निवासयो ग्ये॥१८॥ योगत्नगोपिद्युस्तुचन्द्रे दे० वी०॥ यो भगवान् गर्भेणापि गर्भस्थितोपि दिव्यैर्देवलोक
सैर्दैविन्या नत्वर्थमतिश्रुतावधिलक्षणं ज्ञानत्रयं न मुक्तवान्। किंविशिष्टो भगवान् केवलसंविदिच्छुः केवलज्ञानं प्राप्तुकामः॥ दृष्टांतमाह। धीरबुद्धिः पुमान्
विशेषलाभेस्पृहयन् वांछन् संकटेपि मूलमूलद्रव्यं नोज्झति न त्यजति॥१९॥ एमाथ्यनिशं निस्तरिदुःखभूमि०॥ यत्र यस्मिन् भगवति उदिते जाते सति नारका
अपि सुखायिषु सुखाश्चुपवैचस्दधुर्दधति स्म। सुखायामित्यत्र सुखादेरनुभवे इति आय प्रत्ययैर्मा द्वावत सुखायाशब्दः। किंलक्षणा नारका मध्ये चित्ते निशीनि रंत
रं निस्तरि दुःखभूमिः क्षेत्रज्ञान्योन्यकृतपरमाधार्मिककृतेति त्रिविधवेदनाभिर्बाढं दुःखिता इत्यर्थः॥ केइव कोकाश्चक्रवाकाइव यथा कोकास्तिग्मरुचि सूर्ये
उदिते सति सुखायां सुखं दधति। किंलक्षणाः कोकाः मध्ये निशं निशाया मध्ये रात्रौ तीव्ररणदुःखेन भूमीः पूरिता। किंवि० भगवति। शस्यमहो निरस्ततमस्तती।
प्रशस्ततेजसा निराकृतातमस्ततिः पापश्रेणिर्येन सूर्यपक्षे तमोऽधकारश्रेणी॥२०॥ निवेश पर्ययमूर्द्धनि मंदरस्य०॥ सुरेन्द्राइंद्रा अभिषेकावसरे जन्माभिषे ३

कसमयप्राप्ते सति यं भगवंतं अनुवन् सुवंति स्म। किं कृत्वा अचलेशितुः पर्वतेश्वरस्य मंदरस्य मेरोर्मूर्द्धनि मस्तके किरीटं मुकुटमिव स्वयमिव सुवर्णकां
तिं यं स्वामिनं निवेश्य स्थापयित्वा। किं वि० भगवंतं। मानवरत्नरूपं मनुष्येषु रत्नप्रायं। अन्यस्याप्यचलेशितुः पृथ्वीपतेर्मूर्द्धनि मस्तके मुकुटो निवेश्यते। सर्वज्ञाहि
नक्तिपरिणामः। कीदृशो मुकुटः स्वर्णरुचिः। पुनः की० मानवरत्नरूपः मायालक्ष्म्यान् नवो रत्नरूपश्च यः स मानव०॥२०॥ सुपर्वस्तुस्वानुचरेः प्रभुताम०॥ इंद्रः अक्षुशी
घ्रं इक्ष्वाकुनामा किंतु वंशमात निष्ठविस्तारयामास॥ कस्मादिवाच्यते स्वानुचरैः प्रभुनिजसेवकैः सुपर्वस्तु देवप्रभुता प्रादुर्भावितदिव। किंकृत्वा अस्य स्वामिनः
शिशोर्बालस्य सत इक्षुदंडे रुचि अभिलाषं विदित्वा ज्ञात्वा। किं विशिष्टे इक्षुदंडे सुपर्वणि। शोभनानि पर्वाणि सुपर्वशब्देन देवा उच्यंते। इक्षुदंडोपि शोभनपर्ववान्॥
सुपर्वतिव्यता। अत एव आहितोदविधूमितावइति भावः॥ कोऽर्थः॥ अतीन वृद्धमानेष्यतो आद्याहितीर्थं आस्थापना दिह रेजीलै इति उच्यते। शाको वंशस्थापने प्रस्तुते इ
क्षुयष्टि हस्तागतो दृष्टिं इष्णोर क्षुविधायस्वामिनो सविहृ ष्टो वा प्रभो किं इक्षु अक्षुन्नक्षयसि। इक्षुं अक्रम लक्षण इति अहनि करं प्रासारयत्। अतो दे
ता हरि रिक्ष्वाकुवंशस्थापयत्॥ तदान्योपि क्षत्रियाइक्षु पेतु जाते तेन सर्वे ती ह्वाकाः प्रजो अह हर्व जाः काश्यप इक्षोः रसं पीतवंतस्ततः काश्यपगोत्रा। इ
क्ष्वाकुप्रतदापानीयवल्लीवृद्धसंगलति स्म॥२१॥ विलोकयन्पा ननके शायालुमु०॥ अनिमेषा दिवि रित्युक्तिर्मृषैव आलीकैव घोषिता इतीति
किं। कार्यकारणस्यकलां चं चति प्राप्नोति। किं कृत्वा यं भगवंतं पा ननकं शायालुं विलोकयन् पशीलं दृष्ट्वा अन्यत्र अस्य भगवतो यशोलोकत्रय प्र
रकेविश्वव्यापकं च विलोकय कार्यं घटः कारणं मृत्पिंडः मृत्पिंडाश्च मानेन स्वघटः स्यात्। अत्र तु भगवान् कारणं यशस्तु कार्यं भगवानल्पाल्पनाकमाति यशो
लोकत्रयेपि न माति। अतएव कार्यकारणयोः सादृश्ये मृषात्वमिति भावः॥२२॥ आशीवरः शीतविकल्पवीचि०॥ यो भगवान् कर्मनेन कंदर्पेण आत्मनो उत्तरकाले स्व
स्य आत्मनः अवश्यो मानमन्यत स्म। किंविशिष्टो भगवान् बालोपि यौवनस्थितोपि यौगस्थितेर्मर्यादाया भूस्थानी। पुनः किं० आशीबरः आशा दिश एव अंबराणि वस्त्राणि यस्य
सः। पुनः किं० शांतविकल्पवीचिमनाः उपशांता विकल्पानां वीचयः कल्लोला यत्र एवंविधं मनो यस्य सः। पुनः किं० लक्ष्यविलोकनाय वस्तुविनापि अंचलादि निश्चल
लोचनः। योगवानपि एवंविधः स्यात्। भगवानपि एवंविधः। अतः कम नस्य मनसि भगवत्यजेय अशीकाजातेति भावः॥२३॥ अस्तन्यपायीति विनिश्चितोपि०॥ यो भगवा
न् अस्तन्यपायी इति विनिश्चितोपि स्तन्यं पिबतीत्येवंशीलस्तन्यपायी अस्तन्यपायी इति निसीतोपि स्वमातुरात्मीयजनन्याश्चेतो मनः स्थिराय। स्थिरकाली इति अ
नेन प्रकारेण च किं नैरकार। इतीति किं। कास्त्री अक्षं बाले पयो दुग्धं अपीप्यत्। पाययति स्म। अथ प्रत्यक्षपानं शंकाया द्वृतमाह॥ किंविशिष्टो भगवान्। स्मितेन

त्क्षेताधरपल्लवः। हास्येन प्रक्षालितोष्ठपल्लवा। नीरुक्तितः से वेपि बाल्ये मातुस्तन्यपानं न कुर्वति च इति भावः॥२४॥ अष्टापदे नाद्रिरुद्रुतेन०॥ मातामरुदेवीयं त
त्कुडीसडेती आलिंगंती सती तोषदृष्टेरपि संतोषदृशोपि नो विज्ञायन्नश्रितेति स्म। किं विशिष्टा माता। सुसंदेनपरिप्लुताक्षी। हर्षाणामश्रुविलोचना। किं विशिष्टेन
समदेन। हृदि न माता माती ति मान् तेन माता। पुनः किं० अष्टापदेनाद्रिरुद्रुतेन। अभ्रप्रवाहमिषाद्धादिनिःसृतेन॥२५॥ अथ कंकु भो स्खलदं घ्रियानै०॥ जन
स्य लोकस्य तिसर्वत्र सैव ख्याता। यत् अव्यक्ते केलि मन्मनत्वेन भाषी स्खलनं दं घ्रियानं लुडनं स्तु रणान्योगमनं। निःकारणं कारणं विना हास्यं। अवस्त्रमेगव
स्त्वरदितं शरीरीदोषतया अपि। दूषणत्वेन वाच्यस्यात्र सर्वयस्य भगवतः शिशावबाल्ये न पाभ्यंतरणं बभूव॥२६॥ दूराद्रमाहूय हृदोपपीडं०॥ नाभि
र्यं भगवंतं दूरात्समाहूय आकार्य हृदोपपीडं हृदये न उपपीड्य मातरं इति ज्ञापद। किं वि० भगवंतं। अंगजं पुत्रमपि। नाभिः कीदृग् स्नेहदविमोहितात्मा। स्नेहेन
विमोहित आत्मा यस्य स०॥ पुनः कीदृग् नाभिः माद्यन्मुदामीलितनेत्र पत्रः। माद्यन्त्या मदं प्राप्नुवत्या मुदा हर्षेण मीलिते नेत्रे लोचने पत्रे पक्ष्मणी यस्य सः॥२७॥ सारेण मे
तु सरणा श्रियोगि०॥ यो भगवान् तातेपि तरिनालोद्धयति आकारयति सति हि तेजो धैर्ये दीक्षि विन्यासरसंमंद चरणन्यासरसी यथा भवति। तथा चालायते
क्ष्यते। इती वा इति कारणादि वा इतीति किं। ने मम सारेण भुजग प्रभोः शेषनागाधिराजस्य सरणा अश्रियोगि उद्यमकारि शिरोमस्तकं भुश्रैवकं मा
तु सः॥२८॥ यः खेलनाहूलि धूसरोपि०॥ धूलिधूसरे लना तत्क्रीड नात् धूसरोपि यो भगवान् आताल्वेन्यः ... स्नानेभ्योऽधिकमुद्दिदीपदीपितेस्म। दृष्टं
तोचे। अत्रावलिप्तोपि अग्राद्यादिनोपि जातु सूर्यः चन्द्रादि रत्नदीप्ति रेः प्रत्यय किं अधरीक्रियते अपि तु न वा॥२९॥ उद्भूत बालोचितचापलोपि०॥ उद्भूत बाला
चितचापलोपि प्रकटीभूत बाल्ययोग्य चापल्यो भगवान् जनानां लोकानां प्रमदं ददौ निलुलोप न लुप्त वान्। मैदारत रो। प्रवालकल्प हस्तस्य प्रवालः किं शालयः
एव तेन पारिप्लवोपि चपलोपि सन् कस्य उद्वेगः प्रियः स्यादपि तु न कस्यापि॥३०॥ तत्सहिशोषालतिव सीवषा०॥ लेखादेवाय भगवंतं अर्भं बालरूपे प्रकटीतनटस्थैरस्मयी
कारवु। किं विशिष्टा लेखाः लसद्विशेषाकृतिव अभीवषाः। आकृतिः वर्पस्थ वयश्च आकृतिव सीवषा लसद्विशेषा आकृतिवसोविशाय भीते लसद्वि०॥ कोऽपि देवानां देह
खस्तावेन केशरोम नखानीसवर्ण अस्ति न सा वसोसाधिरमलमूत्रदितः सुतव सादियुक्ताः पुद्गलनिःपन्नाः ते शोभाः तस्मात् श्रेष्ठतः देवा वैक्रियरूपैः क्रीडासवै
तस्य वर्ष सोव षादिष्टा भगवंतं रमयामासुरिति भावः। किं० भगवंतं बालं। पारंपांसुमान्यानां दीनस्तु णानी अंकुलंतं दुःखापे। लेखाः केइव बालदारा इव यथा बालहा
रान्नृप बालक्रीडाकारका बालं कर्धीतटस्थं रमयंति॥३१॥ रसालसालं प्रतिदत्रदृष्टोए०॥ अनन्यादि वायत्रयस्मिन्भगवति विशेष रत्या भगस्त त्वयात्तुकवि वै मुकप क्ति ४

वैपद्धे आशुकवि वै शीघ्रकवीश्वर वै अजनाजसेवं तेस्म। किं लक्षणा असत्याः अनन्यकृत्याः न विद्यते अन्यत् कृत्यं येषां ते अनन्यकृत्याः। किं वि० भगवति रसाल
साले सदकार वृक्षं प्रतिदत्तदृष्टी सति। पुनः किं वि० भगवति। तत्रान्यत्। सूक्तानि सुभाषितानि श्रोतुं सज्जस्य कर्मसे॥३२॥ पराध्यदृष्टिं कलदं हंसकेकि०॥ विबुधाधि
विविबुध इति अपि धनं नाम। सुधन। धानष्टेतो विबुधदेवावि द्वंसो वा कथं तु॥ हृत्तमादा॥ किं कृत्वा। यं ईशस्वामिने अधवाय मिनाः से यमिनं स्तेषामी शोयमी
शो। सुख तः सुखेनाविदूः आपि सुखं सुसौ सुखं नीवा प्राप्य। केः करणभूतैः अकोलेऽग्र स्नावे कलदं हंस केकि कोकादिकेलीकरोपः कूलदं हंसाराजदंसाः केकिनो मयू
राः कोकाश्चक्रवाकाः इत्यादि पक्षिणां क्रीडावि भानेः। किं विशिष्टं यं पराध्य दृष्टिं। परस्मिन् अर्थघटपटादिके दृष्टिर्यस्य स पराध्यदृष्टिस्तं पराध्यदृष्टिं। पाक्षिसमा
ध्यदृष्टिं विबुधत्वस्य एतदेवफलं। यत् सुखेनैव सर्वकार्यसाधनमिति भावः॥३३॥ क्रीडीकृतः कांचनरुग्जनन्या०॥ यो भगवान् सप्तवर्षोपगतः सप्तवर्षे सिद्धुः स्तु
सन् सुमेरा परूप वतस्यः त्रियंशो नीलालो गृहीतवान्। किं लक्ष णास्य सुमेरोनंदनावष्टितस्य नंदनवनेन परिवेष्टितस्य तस्य। किं वि० भगवान् प्रियेषु कीत्या
नीलकीत्या जनन्या मरुदेव्या क्रोडीकृतः उत्संगेन उपवेशितः पुनः॥ कीदृग् कीचन रुक् सुवर्ण सविसर्पिकीर्तिः। पुनः कीदृग् घन नीलचूलः घनो मेघस्तद्वत् नीला
अस्या चूला शिखा यस्य स घन० अथ वैरशाद्विसात्तिपरिणामः॥ सुमेरुः कीदृक् कांचनरुक् कांचनमयः। पुनः कीदृग् घन नीलचूलः। घनाद्दनी
लवसीचूला चूलिका यस्य स। सप्तवर्षोपिगतः॥ सप्तानिवर्षैःहत्वे विरूप मतः॥ तच्च घा॥ नरदं २ हेमवयंती २ हरिवासेती ३ महाविदेहे च ४ रम्यक ५ ऐर
सवयं ६ एरवयं ७ चेव वासाइं॥१ एते सप्त क्षेत्रे युक्ति इत्यर्थः॥३४॥ रापरारोहपरनवस्या०॥ अनेन भगवता शिशुना बालेन सता उरंगा। अश्वावलातृहवाम्
व वैभिरव धीते स्म। किं ल० सुरंगाः। पुराहवेपरारोहपराभवस्य अवशयाः अन्यद्व्यटनस्य पराभवस्यनवाशयाः। पुनः किं कृतवैतः सुरंगाः कशाकष्टे अदृष्टवैतः
कशायाः तर्जनिकस्य कष्टं कदापि न दृष्टं यैस्ते कशाकष्टमदृष्टवैतः पुनः किं कुर्वंतः। उरंगा इवोल्ललीत। हरिणा इव कहसुत्यतं तः॥३५॥ क्वरे कारणुः स्वको र
णम त्वो०॥ कारणु र्दसी गात्रं धुनानोपि मोदं न आप। किं वि० कारणु। वनिचरन्। पुनः कीदृग्। यन्मे भगवता कारशुंडादंडे स्वकारणात्मीये हस्तेन बलेन धृतः पि
कुर्वीणः इद्भगवति रोषारुणं चक्षुरादधानो निर्वृतायन्। अत्र वृत्तहितीया श्चोलि ख्याता। कारर करर णुः। करेरा जदेयल्लागक्षत्र कुरे २ अणुः सूक्ष्मः अदायकया
त्योगी स्वकारण आत्मीयतेजसा मत्तो मानी वने रन् योगिनी प्रायोवन चारि चात्। पुनः किं० बलेन सामार्थ्येन यालद्मी स्तस्या इन स्वामी कृतस्ते न धृत आदतो वैस्र
वशान्। केषांचिद्योगिनो। किं कुर्वीणः इद्भगवति रोषारुणं चक्षुरादधानोऽनेनानिष्टत्वात्। पुनः किं कुर्वीणः अभक मगिज कमनिउ लीक मीरच कूटर कादिपि

गत्रिंशुनानोपि चालयन्नपि अत एव कारणान्मोक्षेछुर्भिन्नपापासम्यग्दर्शनं विना न मोक्ष इति जिनवचनात्॥३६ चापल्यकृद्बाल्यमपास्य साधुणा अद्यानेन
रीसत्भगवान् स्वे आत्मीये उदारे यौवनं वासयति स्म। किं कृत्वा। बाली अपास्य बाल्यभावं परित्यज्य। किं ल० बाल्यं। चापल्यकृत्। चपलत्वं करोतीति चापल्यकृत्
त्। तदपि यौवने असौ भगवान् ददौ बलं वा तस्य विशेषदानात् साध्वेः सज्ञानस्य अचिंतीकृचित्य गुणी सकाशयामास। उपकारकारकं प्रत्युपकारः
क्रियाद् इति सतीलक्षणमिति भावः॥३७ अथ भगवतो रूपवर्णनमाह॥ मानवामोलितोवस्यादि वा अरणतः पुनरिति न्यायेसत्यपि भगवतो मानवत्वेपि तीर्थं
कराणां देवत्वम् एव कथ्यते॥ तस्या नालं दावुपरिस्थितेपि०॥ तस्य भगवत आननं दोसुखचंद्रे उपरिस्थितेपि पादाञ्जयोश्चरणकमलयोः श्री लक्ष्मी हीना।
न अभवत्। स एव वर्द्धमानः प्रभुतीर्थं यस्मिन् पुरुषेण दृष्टे उदिते सति मिथः परस्परं अनयोरपि विरोधो न दृश्यते इति तात्पर्यं॥ सुखचंद्रे चरणे
कमले एषोपि च विरोधः स च भगवता नष्ट इति भावः॥३८ दान्तिन्मिद्धि :ऊढत्वाम धीशो०॥ प्रभोः श्री ऋषभदेवस्य पद्मी दशापि अंगुलयः कांतास्सनोहाः पन्नो
वाः नखानां मिषात् मणी किरीटे मणिमध्ये सज्जिटरत्नशोभंत अ। लीढता। किं वि० किरीटैः नमितजिनमिस्कार ऊढ वीद्धिः ऊढत्वाम धीशोर्दिकपालदीप्ते
:पुनः किं० निजराजचिह्नैः अन्योपि योमदोत राजानां सवते सनिजराजचिह्नानिपुरोढौकयते॥३९ अंतः ससारणमृदुवस्ताज्जा०॥ तदीय।
जंघानालद्वयेन तस्य भगवतो जंघारूपनालद्विकेन अलेश तथी विलोमता लोमरहितवे अन्यनाले न्योविशाहृशावैविपरीतावात्र भ्रापि भवति
स्म। एतत् अनाले सम्यक्। किं लक्षणेन जंघानालद्वयेन अंतः ससा रेणमध्ये सत्तरेण। पुनः किं० मृदुच भास्ताज्ञासो कुमारः यौवनवानेन। पुनः किं० पादाम्बुये
रूहंद्वय स्थितेन अतोन्यकमलनालेभ्यो अस्यविपरीत्यमिति भावः॥४० धीरांगनाधिपदिद्वपक्षाः०॥ बुधे विद्विज्ञिस हरूरणी२ तस्य युगेन तस्य भगवत ऊरूपस्त
म्भकयुग्मं विलोक्य इति अन्नविविसारिताः किं० ऊरुद्धरणीरुयुग्मं। विशाल हृदे विशालेव तहृदे च विशालः इतीति किं धीरांगनानां चिपदिदेशीले निम्नलचिन्तानी
स्त्रीणां। येयस्मिन्नाचिदर्पंदीयपंचेषु वीरस्य कामदेवमीन१ मदन२ मोहन३ तापन४ शोषण५ रूपा इषवो बाणा यस्य स पंचेषुः०॥ तस्य पंचेषुवीरस्य० रे: न्यपि द
पक्षा बाणाः संतीति बहूनां बाणानां विनापरस्य कयुग्मेन स्यात् इति वितर्कः॥४१ कटीतटीमप्यति लंघ्य भवन्॥ तस्य भगवतो लावण्यपूर नवी प्रससार। किं कुर्व
न्। लावण्यपूरः कटीतटीमप्यतिलंघ्य भवन्। लेलं इत्यनेन पदेन नस्य लवं जातं। यथा निमिषं द्रष्टुं द्रोणापि अनिमिषां देवा स्ते यासिंज्ञा दावंज्ञाः सेषी हृदि
ज्ञापोद्देडा अथवा अनिमिषं ह्रामस्य सम शीघ्र दृष्टिाय परीते अनिमिषं द्रष्टुयो धीवरा द्रोणा वेका अपि अस्य लावण्यपूरस्य पारं अवाप्तुं स्यां। ५

नालंन समर्थाः अभवन्। प्रायः प्रचुरेप्ययः स्वरे विडानामपि समर्थाः विमिति युक्तिं॥४२ स नाभिता मंचति नाभिरंकः०॥ तस्य भगवत उदरादशात्मध्ये एकोनाभिः
कूपस्य सनाभितां साहश्यं अंचति प्राप्नोति। तत्र नाभौ जनताजनसमूहः कथंचित् स्मारहितास्तु अपि डानिवस्त्रवउ। किं कृउ कि माज्जनताने त्रांजलिभिः
दृष्टिरूपी अंजलिभिः प्रसौ भुपनास्ररूप जलं पिपासुः पातुमिच्छुः॥४३ तनपद्युरिः प्रोढमध्यः कटीचर०॥ अस्मिन् भगवति सर्वं चेयोच्यते। उपरितरो वक्षः स्थलीयोढव
अधस्तु अधः कटीचपृथाविस्तीर्णा रितराचव्ययशब्दः मध्य विलग्ने उदरं तल्लिने दृश्यं अभूत्। किमर्थं चिन्तये ज्ञानमेयोस्मिन् भगवति अब्द योजकानी द
छकोनांकि त्रिलोकसंस्थाननिदर्शनाय। को०॥ ज्ञानमयो भगवान् सर्वलक्षणोपेतत्व डातांलोकानी वचासन समोऽधस्तादित्यादि त्रिलोकसंस्थानं अदर्
शयित्वाम् अपि तेलोकानक्षातवेनः प्रत्येकत्व मेव अस्य अयि मोस भगवानिति तात्पर्यः॥४४ ब्यूढेऽस्य वक्षस्य वसस सदा श्री०॥ श्रीवत्सालीउनैकदयोवाऽ
ऽस्य भगवतो व्यूढे विशाले वक्षसि हृदये किं कपटच्छ ह्याप वेष्टुं सदा अवसत्॥ परं केवलि बोधिकपटेन सम्यक् कृतवपतिज्ञान रूपस्तुपटेन रुद्धः
सन्वहिरेगए वासीत्। किं लतवतो बोधिकटेमम मध्ये अधितना वसंति वासविसु अधिप्रविड। अथवा सकैसकानोपरोक्षावठाक
अप्रत्ययः ततो हि वेव स्य से प्रसाराणउ धिना सदृश्य डागमेषु वेअध्यापि इति स्यात्। तत स्मृती येकवचने अघुट्स्वरादो सेलस्यापि
इटसहितस्य वशब्दस्यावेनलोप इति स्यात्॥४५ यत्र त्रिलोकीनिहितात्मसारा०॥ यत्र सुजत्रिलोकीनिहितात्मसारा न्यस्तआत्मीयसारोय।
यास्मानिहिता० सुखशेते रूपितिलकवपत्रिणी वयसा पत्रिणीपक्षिणी पत्रिणि सुखं शेते। स तद्भुज एव अस्मन्मते शेषः। अस्मदीयमते जिनशासने तस्य
भगवत एव भुजरूप शेषनागाधिराजः भुजराजिद्भुमते हद्धिसपस्य विशेषः अन्यः शेषः कः न कोपि॥४६ पाणे स्वली कल्पलाकिये३०॥ अधिसाधेयियाचकस
मूहस्य भगवतो दानावदानावसरे दानसेवक अवदानैः प्रद्वंकर्मतस्य अवसरे एतत्सवर्त्रियोऽच्यते। अधिसाधो दानावदानावसरे तस्य भगवतः पाणेस्तले कल्पव
लाक्षिपत्रेकल्पवृक्षस्स तौपत्रं अमीसमस्तलेस्म। वअन्यतत्तस्य भगवत अंगुलीः २३ कामदुघा स्तनानतमी स्म। तस्य नखान् चितामणीन् मी स्म॥४७ येन त्रिलोकीगतगा
यानोघैः॥ अस्य भगवतः कंठो येन क्रमेण त्रिलोकीगतगायनोघैः त्रिभुवनस्थानां गायमानानां समूहैः जिगाय जितवान्। किं ल० कंठो धीरध्वनि धीरो गंभीरोध्वनिः
शब्दो यस्य सधीर०। एष कंठस्तेनैवक्रमेण किं रेखात्रयं बभार। किं विं० रेखात्रयं साक्षि जानेः हतौ कोऽपि त्रिभुवने एतावता स्वामिकंठ सदृक् धीरध्वनिर्न सिवि
न्यम्॥४८ यत्र ज्ञाति विवेरं स्मरतात दास्यं०॥ यत्तदास्यां भोजन्मना तदीय मुखकमलेन अर्थं विधुः चंद्रो जगत्समक्षं विश्वसाक्षिकं अजनि जितो जीयते स्म तत्पर्यः। किं कुर्वता।

कमा·वृ·
६

तदास्यां सोऽजन्मना ज्ञातिवैरं स्मरतः सोऽयं विधुश्चंद्रः तत् तस्मात् कारणात् दिवा दिवसे किं अप्रकाशोऽप्रकटएवाभूत्॥ किंलक्षणो विधुः अपत्रपिष्णुर्लज्जितमनाः
लः पुनः किं० निशारुचिः कीर्तिर्यस्य स निशारुचिः। अन्योपि यः परविषयेष्णुर्दिवाऽप्रकाशः स्यात्। तस्य च हि निशायां रुचिरमिलापः स्यात्॥४९॥ उच्छ्वदृष्टं वाक्समयेव
दातं०॥ एतदीयं उच्छदृष्टं दुग्धोदधिवीचीकेतरवालवल्लिप्रतिमल्लितश्रि दुग्धोदधेः क्षीरसमुद्रस्य वीचिभिः कल्लोलैः द्विताया ज्ञालितायाः प्रवालवल्लेः प्र
तिमल्लिता प्रतिमल्ली कृता श्रीर्यस्य तत् दुग्धोदधि० श्रिवत्स्व। किंल० उच्छदृष्टं। वाक्समयेवचनावसरे अवदातदंतद्युतिज्ञावितं उज्ज्वलदंतस्य किरणैर्व्या
प्तौ उच्छदृष्टं। प्रवालवल्लीसदृशौ दंतद्युतयः क्षीरसमुद्रकल्लोलसदृशा इति भावः॥५०॥ व्यक्तीकृते पंकीरुहवनादजस्रं०॥ द्विजेशस्य इति तस्य भगवतः आननं मु
खे तदेव द्विजेशाच्चंद्रस्य द्विजादेतालक्ष्मीसमूहं शोभासमुदयं ऊदुर्ववृदंति स्म। किंवि० लक्ष्मीसमूहं प्रभुणा मुखेन दत्तं सुखएव स्थितादेताः शोभा भ्रजे
तइति। किंल० द्विजाः। व्यक्तीप्रकटीकृते पंकीरुहवनात् अजस्रं निरे तरं क्षीरस्नाणशोभास्तारदकोणयाम्यि कतो आर कद्र कती प्रपन्ना। दंतारवसुखस्य शोभा
स्यात्॥ अपद्वितीयपक्षे द्विजानां ब्राह्मणानां ईशः स्वामी द्विजे शः तस्य द्विजा ब्राह्मणा प्रभुणा स्वामिनादत्तैलक्ष्मीसमूहैवर्द्धीति स्म। व्यक्तीकृते पंकीरुहवन
नात् दिनात् दिऽचापियोज्यं॥५१॥ अदान्मृदुमादि दिव्यनि सुतया०॥ तदीयात् तस्य भगवतः संबंधिनी जिह्वा जनतासुजनसमूहे सुक्तिसुधया वचनचातु
स्वामिनादत्तं सो कुमार्यं सुत्तैः सुदातः किंल० जिह्वा मृदुः सकोमल। लाच तएव देतोर्माद्दवि अदात्। उपुनस्य येलोलावपला सती सत्यान् सत्पाजनान्
स्थैर्यगुणे अभ्यासयंती कुतः तत्स्मात् कारणात् नि सा देव। कोऽर्थः। स्वामिनो जिह्वया सार्द्धं मां स्थैर्यं भावः स्थीतउत्पद्यते॥५२॥ प्राणीजगज्जीवनहेतुभूतं०॥
नासानाशिका प्राणीपवनं बलेवायत तत्स्मात्। किंलक्षणा नासा। अमृतपदे ऊद्धतायाः स्थाने प्राणे। किंवि० जगज्जीववनहेतुभूतं। जगतो विश्वस्य जीवनाय ह
तुभूतं। तत् तस्मात् कारुण्यात् तेन भगवता॥ रिमारायकर्मरूपशत्रूणां विनाशाय चादीक्षा दिनात् दीक्षा दिनमारभ्यतदग्रबीक्षात स्या नासिकायाऽग्रनि
रीक्षणं विभ्रम तावि भ्रमस्यात्। कोऽर्थः। स्वामी दीक्षाने संस्थनासाग्रदत्तदृग् कर्मशत्रून् हनिष्यतीति भावः। यावलवान् स्यात् तस्यैव वीक्षा ज्ञदुदननावसरे कि
यते॥५३॥ श्रयस्कराद्गुत्तसदैसुराशीं०॥ तस्य भगवतः कालोमनोज्ञो कपोलोपाश्रदिह्यासीनजने सुभ्नयोः पार्श्वयोरुपविष्टलोकेषु अकर प्रत्यन्तेदिमात्म
दर्शीवद् स्वपत्रामरद्दितस्य समस्यदर्पणावं अशिश्रियातां आश्रितवंतौ। किंवि० कपोलौ। श्रेयस्करौ मंगलकर्तारौ। पुनः किं० उल्लसदंशुराशी उद्धत किरणास
मूहौ॥५४॥ चिते नुषी रमेभ्र्कवने विहारं०॥ तदाननं तेजनिवासिनीतस्य भगवतो मुखकमलवासिनी श्रीलक्ष्मी सुरतरूपावारि प्रसरत्प्रभावारूपजलेषिरेचिर। ६

कालं चिरकाल क्रीडांचकार वावार श्रोष्ठद्वयोजनं तोऽन्वजेयः। किंलक्षणा श्रीः। हमस्कवनेकूस्वरूपा घ्यानेविहारं विचरणीं दितेनुषी कृतवती। पुनः किं० श्रीदोलारसायश्रि
तकपोलि। श्रीदोलनरसेच्छते श्रिता कपोलियया सा दोला०॥५५॥ एड्मनिजिघ्रादिदिता स्य दृग्भ्यां०॥ अस्य भगवतो दृग्भ्यां चक्षुर्भ्यां सा लक्ष्मीर्निजुनिरीक्षिते सदासर्वदा स्व
दासी विहिता। किंदृग्भ्यां अपहा निजिघ्रा। किमन्यप्राप्य वासान्ते रिता तानी दृग्भ्यां प्रेरिता प्रेमतुषां प्रीतिमतोआवसथानि गृहाणि अखेदं खेदरहितं यथा भवति तथा याति।
कोऽर्थः। स्वामिदृग्भ्यां कृत्तलोकानां दारिद्र्यादोग्रम्यादमादोषाद्भीतिपदे रसीपदलब्धविहीनं तद्दिति भावः॥५६॥ कृष्णाभ्रु रेखा भ्रमतानि पाल्या०॥ ... ... दिक्षु मनोमा
द्वारे: प्रमदानां स्त्रीणां ... मुदि ... निर्माणादवस्मृतानि मनासं वमदुरा प्रमदेत्मुदि० राज्ञे प्रमणोरेः पक्षेप्रमदेन दर्पेण उन्मुदिसुमनसा येमदूराके: प्रमण्मदू
रेन्मयेनाद्धं अकारिकृतं किं दृग्वाना ... भगवतो ... ली ... रखात्रमनो निलाल्य ... ज्ञणमात्रा अत्र रेखा तस्या यो भ्रमोविभ्रमस्तस्मात्। कृष्णा० दृष्टा॥
किंविशिष्टः प्रमदोन्मुदि सुमनसा ... योव ... यावनस्य विस्मानरेण संतोहः। पुनः किं० विलसत्कलापैर्विलसन्कलानी अपपापाप्रियष्टुर विल
सकमलापाक्षे विलि० पुष्टेति कसत्सार पिछिव वानला दिसीम देवक्षित मध्वीयमरूराणामपि स्यात्॥५७॥ श्रीज्ञाखिले ऽंगे स्यदृशोवशानी०॥ दृशानीस्त्रीणी
दृशोऽस्य भगवतो खिलेसमस्ते अंगेश्रितवाततः परेअक्षिपपयो। लोचन रूप प्रपयोः प्रजापयः प्रत्ताररूपजलैनिपीय पीत्वा अत्रलतयोर्विलोमश्या कीर्त्ति
नाचिरं चिरकालेउपास्य सेविता। जालस्थलेऽधंग चापषिक वैसीद धुः सैदधतेस्म। अन्या अपि पथिकाः अंगनाग्रिदेशोपाया प्रपासुपयः पीवा लतासु छाया
मुपास्यस्थलमार्गेगमनं कुर्वंति॥५८॥ अहंच प्रसंच विधुं ललाट०॥ कविहृदु रुषा अहमीच अन्यत्। राकोचपूर्णिमीवतः श्राघतयाताकृपोऽसौ विधुना घाययेच
स्तिमलाघा तन्नाघयेत विस्तत्राघतातयातना घतयातिशीघ्रमेव दशास्यपिनरिष्टी। दृष्टांतजगुनेकघयासा सुरापिजयरे वा किं० कृशा। अहंच अन्यत्पूर्णचविधुं
चंद्रं ललाटसुखहुलातृदंगच्छति तस्य भगवतो गम्भूताअवयवतीगतावीक्ष्यदद्ध्या। कोऽर्थः। स्वामिनालं अर्द्धचंद्र सदृक् वक्रं संहृसर्वचंद्रमंडलसदृशं चाभूत्। ते
नाष्टमीपूर्णिमास्यौ सदतिविमध्येगरिष्टजातकाष्ठा॥५९॥ एद्धि स्तोपिलोके रसुनास्थमूर्द्धि०॥ अवरः अपरः शास्योवसः श्यामवस्कोनीववसेष्विः श्रीजगरेशोनास्मदे
आपप्राप। किंचि०व स्मिलोके दृष्टिपि पुनः किं० अमुनाग्रगवतास्यमूर्द्धि आत्मीयमस्तक निवेशितमारोपितः। पुनः किंचि० केशकलापरूपः केशकलापएव
रूपेय स्य सः। हि निष्ठितेनाथप्रसादे सा। अवदयं सति कुलैः किं वीक्ष्यते। कोऽर्थः। नृपायस्य प्रसादात् हि सुखः स्यात्। तस्य कलीनस्यापि संपदस्य रितिभावः। कुलीच।
सुप्रसन्नविशदस्यनूपतेर्यचिरविलसीतिहृदयः॥ ततत्तत्र सूचिताकुलीनतादतना सुभगताचगच्छति। ६०॥ बुद्धानवक्रमश्रसमाश्रितीकृत। निशा रात्रिः केशोघ।

दं गतात्‌ कथानां उद्यः समूहस्तस्य दंतान्‌ मिषात्‌ किंभूता अभिसारिका भूता अलंकितायाप्रियं याति कथ्यते साभिसारिका॥ किं कृत्वा अदोमुखेंदुं कृत्वा यस्त्वगवतो
मुखेंदु अदोमुखेंदुः तं अदोमुखं इंदुं मुखं इंदु उदीतीउदिति शुद्धा इत्यर्थः॥ किंलक्षणं अदोमुखेंदुं नवक्रमस्य समाश्रिता कश्मीकं नवीनकं रितौ वा आश्रिता॥ क
श्री लांछनश्रीयंति तं नवक्रमस्कः॥ अत्र स्वार्थिकः प्रत्ययो ज्ञेयः॥ किंलक्षणा रात्रिः पुष्पतारा लेकारहारिणी पुष्पाणि एव तारका यां अलेक्ता रसेन हारिणीमनो
ज्ञाया सा पुष्पतारा॥ यतः शिरसि पुष्पाणि स्फुरंति यतः तारकाः स्फुरिति तिभावः॥ एतावता सुरवेस्मे चेंद्र समं केशाकलापकुरानि समस्फुरंतीति भावः॥ ६१ वासरुष्ट्र वसः स
पुरः सरोऽस्तु ण॥ सपीतलक्षणे वसौ शासनु श्वेतरक्तादिषु पुरःसरो ये सरोऽस्तु यः पीतवसेऽउज्ज्वले निरंतरं अस्य भगवतोऽगी आशिश्रियत्‌ आश्रयतिस्म॥ अ
वपिनिहु वेष्ट डके पृड कपुड्वलने इति धातोरिनिप्रत्यये वेपिन इति स्यात्‌॥ अतः कारणाद्देवपितिनिष्ठु लेख्यकालवेपि त्यस्य भगवतः कीर्तिलेशोपि सति॥ इस
सुवसंलीलाकलोकमध्येसुवसंश्रूतिसुप्रशो जनेनोसुवर्स इति श्रुतिख्याति आप भगवान्‌ सुरसर्वसशरीरोवतंतिइतिभावः॥ ६२ घन्ने जगदन्तकृतस्पयोगि
गुप्ते०॥ यत घान्नेवलयन्धनैतस्य भगवतः शोभावेषाल्यपुत्ते स्मृता॥ किं विशि० तस्यापरमापद्दृष्टिः परमाछमोदेहदृष्टिदर्शनि यस्य पक्षेपरमा पूहस्थ
ऽध्यहूवोद्दृष्टिः किंलप झठी॥ जगद्धृतकृत्पयोगि॥ जगतो भूतिधर ऐपाद्दृउगतोविश्नुस्यस्तुतिः पोषणीत त्रजपयोगि धनवान्‌ जगतः पोषणीकर्तुसमर्थः
जगवानाम सूदंडेप्रछोछिचं [illegible] तमधीतं तत्कर्णे शेवनेनध॥ काशी प्रकटमकारिक्रियतेस्म॥ किंवत्‌ उछ्वंववत्‌ यथा उत्सवे नकर्ण धनैश्रकाशीक्रिय
ते॥ किंलण यो वनेन॥ सा द्यम्यम [illegible] प्रमया॥ [illegible] ध्यम्बमदंतेनमाद्य०॥ उक्ववेनकिंल० पक्षेप्रमदोदर्शोज्ज्वय॥ ६३ यूनोपितस्या जनिव
श्यमश्चुण॥ तस्य भगवतो भूनोपि [illegible] सादेववशी॥ अजनि जाती॥ कस्येव अश्ववारस्य वयमाश्रेयनारस्य वा जीर्णरगोवाचपानवति
॥ तत्तस्मा कारणात्‌ [illegible] लोपि बलवान [illegible] तेग कंदर्पसं जगदी तं सशीकमेवयथाभवति॥ तथा उपाचरत्‌॥ सेवतेस्म॥ किंलक्षणेन नेगः तदंगजन्मा तस्याचित्त
स्थो गजन्माभ्रत्रः॥ यद्यपितावद्भयस्स दाञ्च न प्रव [illegible] एव स्यादिति॥ ६४ पश्चाद्दुष्यामर रहितमुखा०॥ अमररहितमुख्याः सुरेंद्राः अ शु[illegible] रितः पहात्वोत्र्व
पश्चात्प्रयवीवहुविभ्राचारयामासः॥ अमुष्य भगवतः प्रताप [illegible] प्रागेव प्रथम [illegible] प्रसराति स्म॥ किंल० प्रतापः दुष्टवेष्ठोरगोवज्रमुखः दुष्टानी अ
न्याय कारिणी वे ष्टासि वज्ररगी वज्रमुखः दुष्टानी अन्याय कारिणी त्वष्टासो वज्ररगीस्त्रिपिणीनीप्रतिवज्रमुखेनगरुडसमान॥ ६५ आनेचुरिंद्रामकरंदविंदु०॥ इं
द्रायदंडीयस्य स्वामिनः पादौ मंदारमाल्यमंदारस्य कुसुममालाभिः अयन्नैतप्रक्रमिविनिव आनैचुःपूजयामासु॥ किंलक्षणाः यदे द्रामकरंद विंदुसंदोहवंतस्त ७

पानेमकरंदबिंदूनां समूहेनतिनिष्पन्नस्नात्रः॥ किंल० मंदारमाल्यैः मुकुटायत्तागतः आप्त मुकुटस्याग्रभागात्‌॥ प्राप्तः पतितैः॥ किंकुर्वतिः सुरा आखवि[illegible] दिनेनि
रंतरं नमंतः नमंतां स्वयमेव मालापतनेस्मात्रं पूजोत्रस्यात्‌॥ अतो यत्रमितक्रतौ॥ ६६ आमोदासीरवांदितिसंधयास्मि०॥ कल्पद्रुमंदरकंदराणाम्‌ रा
मुदी आशिश्रियन्‌॥ आश्रितवंतः उतेहस्य तसेजातलता इव उत्पन्नलता इव हसति॥ अस्मिन्भगवति आमोदालीरवांदृतिसंधयामोक्षव पियन्तालीरवा न
स्य वृंदति दनितद्धि प्राप्यसंधीशतिज्ञा तस्या [illegible] रि के आत्मनो अधिकत्वविद्या अन्यादितसतिकल्पद्रुकिराता प्रायापिकदातारं [illegible] लज्जयामेरु
गुहा आश्रिता॥ ६७ सर्वसंयोनिः स्यायीत स[illegible]॥ सु[illegible]तेप्रदीता रेयाहकं हात्तविनोमुखनिःफला भूता॥ हसति॥ स्वर्गीयानि पुत्र बरनारदाद्यः प्रीयनिः
स्वर्गपतरिंद्रस्यनत्रायां तदी [illegible] त आविष्कृते प्रकटी कृते सति॥ पुनः हसति॥ तत्रान तत्र सर्वकी विस्मितस्य पानात्‌॥ किलोक
स्वार्थिलोकेप्सनिा प्रायं मा तु [illegible] ते॥ ६८ [illegible] तेल नरीयेण॥ सुरोद्वनिविशालापिविस्ती सर्पिर्नंदनभूः नंदनवनभूमिः सीकीसतीमलीस्ति
से की सी [illegible] ता॥ किंलक्षण [illegible] नदीयं [illegible] यक्षः प्रो उ अकस्यि उ समेतमिलितोः किंल० यशः माग मेरु पर्वतनमे रुकुतले नमेरु
नाम्नो वृक्षस्य तले वृ [illegible] नारस्य जीएमा [illegible] यमी चमानी॥ ण्यशो मृतं तस्य निपीयमानो०॥ भुजंगसप्तैः शेषनागाधिराजस्य अद्भुते
न आश्चर्यणी॥ शिरो धुनानस्य शीर्ष धुन्वतः सततं तत्सार एवश्चेत रासोऽन्तेवतो किंकृत्वा तस्य स्वामिनो यशोमृतं निपीय पीत्वा॥ किंवि० यशोमृतं ना
गां नीगनास्य कंकोड्डवेपातालकन्यायामुखाम चकौमं तस्मा हुम्पत्रे॥ नवउं डेवमृत वर्ततेइतिवचनात्‌॥ ७० धत्तौ यशोस्याखिललोलगर्व०॥ अस्य भगव
तो यशः अखिललोलगर्वसिर्वस्व सर्वकेषतातिमानं अखिलाः समस्ताः लोला पलायपदार्थास्तिषोयदुर्वसर्वस्वं तस्य सर्वकषता सर्वोन्मूलनतायस्याप्ति
मानं अदृष्ट कारंधत्तौ विभ्रत्‌॥ काऽसौ भगवतोद्भियशोऽस्ति भुवनेसर्वे उपलपदार्थान्योप्यतिसुपलक्षेन विश्वे व्याप्नोति स्म॥ यतः शोगुणोरो दार्यभीयतो गीत्व वर्षा उ
र्यमाधुर्यादिनिर्दिर्के वा निबहं बहमपित्रिलोकाटनलंपटो विश्व भ्रमणरसिकैव वर्तते॥ किंलक्षणेयशो ईदृवृढ घानेः हठानि स्वलाष्वकृदादिस्वीसिष्वघ
नानि चिता दृष्टद्वनाण हृद०॥ ७१ सएवदेवः सगुरुः सतीर्थं०॥ जानेलौकेः स एवभगवान्‌ इति अमुना प्रकारेण उपासामासे सेव्यते स्म॥ उपासामासे इतित्रि
यापदां अहस्थ्यानेष्ठसंयोज्यते॥ स एवभगवान्‌ देव इति चतुः षष्टी इंद्र सुरासुरनर प्रभृतिलोकि॥ सेव्य पादारविंद आत्‌॥ स भगवान्‌ गुरुरितिलोका नी
आचार विचार व्यवहार कला विद्या शिल्प विज्ञानादि प्रकाशकत्वात्‌॥ स जिनस्त्री प्रभिति॥ अग्रा विमलेषु देसत्य शील समे हृदे॥ स्वातवींजीगंसेतौ॥ प्र्द ज्ञानं

उविदयापारेः॥१ इत्यादीनिती घलिदरुणाश्रितत्वात्। सस्वामी मंगलमिति॥ सर्वपापच्छेदकरत्वात्। स एष जिनः सरदामिव आश्रितजनानां श्लाघ्यकर्मोद्यमदा
रकत्वात्। स स्वामी तातः पिता इति। त्वयानो ऽन्तरंगशत्रुरक्षकत्वात्। स भगवान् प्राणितेजो वितनुमिति। अण्णाजो ऽपरूपजीवितदायकत्वात्। स जिनः प्रभुस्वामी
इति सकलरीतिनीतिस्थितिभिः प्रजानां पालकत्वात्। किं वि० जिनेः स्वकृतसर्वज्ञातीः तस्मिन् भगवति गतानि स्थितानि सर्वकृत्यानि यथीतेन कृतसर्वकृत्या
स्ति स्वकृतसर्वणि॥७२ योगीश्वरो ऽपि नवमन्यतनुप्रवेशण॥ यो भगवान् योगीश्वरः सन्नत्रिदैवनीते अन्यतनुप्रवेशी परकायप्रवेशी अन्यस्त वान्। किं वि० भ
गवान्। स्वमातुरुदरकोदरगः। आत्मीयजनन्या उदरमेव कोदरेत व स्थितः। अन्योऽपि योगी कंदरमध्ये परकायप्रवेशविद्याभ्यस्यति। स जिनो बालो युवापि स
न् मनःशरीरं अनपदाय अत्र क्रीडाकाणं आलाकनपरायणयत् हृदयानि यावत् हृदयं घालाते विवेशप्रविष्टवान्। अन्यो योगी निजशरीरं त्यक्त्वा अन्यस्य एकस्य कस्यचित्
शरीरे परकायप्रावरविद्या प्रविशति अयं तु भगवान् शरीरं कृत्वा [illegible] पारमो शरीर शवश्रा आतानापूर्वी तो का०६९॥ भगवान् बालो ऽसुवानपि ये दृष्टस्तेषां हृदये प्रवि
ष्ट जिनं विना लोकचित्तानान्यो जनः स्थित इति भावः यावद्दृदमिति॥ [illegible] वि दृष्टानीतानि विद्यावत् प्रवयाचेतो विदजीव इति भूनवान् त्यागयाव हीनेन प्रयाया चाह
दमिति प्रयोग॥७३ अप्राप्यकारि नयनं [illegible] प्रसादात् [illegible] जिनः न [illegible] यदि लोचनं अप्राप्यकारि दूरस्थमेव स्वविषयग्राहकं भूषा अग्नीकेन आदनेजल्पति जो
नानी दि [illegible] रसन [illegible] याणि अप्राप्य [illegible] पि स्पृष्टवि [illegible] षयग्राहक त्वात्। नयनमनसी च प्राप्यकारिणी दृढनपाटनादयं तेन अस्पृष्टविषयग्राहक
त्वात्। पुष्ट [illegible] तात [illegible] मयत्रिभा हे॥ वत्र यदि उपासक हृशः मेव कद्रष्टव्यः भगवतो वपुषा सेव्य मिलिता मेवाविद
ध कयुः न तु तस्मात् कारणात् [illegible] नाराधनयवा श्वादिव्यपूपोदधकः॥ का० ६९॥ यथा करादय न्यस्वाहृस्त शीर्षादीं गानि भगवतो वृषभास्य
दृष्ट्वा से वाकरणेन दि [illegible] ताद्वित्तिनी [illegible] तासां कल्पतलमे वपूर्णाच्यस्यात्। न तु स्वस्य दिपरद्रस्रोत वाणि [illegible] सवासीदशलस्थ॥ ता दृग्गेव
फलीद ते लोके पिभूयते [illegible] उसमरणारजन्मा हारसरण॥ इह भगवति हृद्विश्च तेसतिउसुमसारजन्महारस्य [illegible] हो जातः। च अ
न्यत इह स्वामिनि [illegible] ते सति [illegible] [illegible] यावत्ननदिरसनि दुं जाते। अन्येषा प्रमाना वचनेषु चित्समन्ना [illegible] भगवति दृष्टपरमेष्टि इज्ञा [illegible] कृतरविरय
गतो अलसतोस्य घाज्ञातास्य नता उले कने आलसः [illegible] जातो। तस्यापि भ्रमरव [illegible] व्य इह भगवति निजे [illegible] दृतिभे दृदधु॥ यस्मिन् ध्याने तारः [illegible] दृष्टि
आलंसं जायेते तत्र स्नेहःकर्षेधियतेशति विरोधः॥७४ नारीणां नयनेषु चापलपरीवादं विनिघ्नन् वपु [illegible] यासां भगवान् विविध क्रीडारसैः कंचनकालं [illegible] समयेत नि [illegible] ८

नायगमयतिस्म। किं कुर्वन् वपुःसौंदर्येण शरीरमनोहरत्वेन निश्चलताकरणात्। नारीणां स्त्रीणां नयनेषु लोचनेषु चापलपरीवादं चपलताया अपवादं विनिघ्नन्
विनाशयन्। किं० वपुः। सौंदर्येण बाल्यास्तुरोवर्तिना बाल्यादग्रेसरेण वयसा यौवनेन लक्षणेन विशेषितं विशेषविशिष्टं तीसश्रीकती घापि तेन। किं कुर्वन् भगवान्
मनोभवस्य कामस्य निर्जितापि वा मा कुले स्त्रीवर्गे रूपश्रियातास्ये वमनोभवस्य भ्रांतिं अयमेव कामदेव इति भ्रमं जनयन् यायस्य निर्जितास्यात् सततस्य व भ्रांतिं
कथमुत्पादयतीति चित्रं॥७५ इति श्रीअंचलगच्छे कविचक्रवर्ति श्री जयशेखरसूरि विरचिता जैनकुमारसंभवस्य तच्छिष्य श्री धर्मशेखरसूरि विरचित टीका
यां श्री माणिक्यसुंदर सा शोधितायां प्रथमसर्गव्याख्या॥ छ॥ ग्रंथाग्रं ४७ द्वात्रक्षर ८॥ छ॥ ॥ तदा हरेः सैसदि रूपसंपदं०॥ तदा तस्मिन्नवसरे उर्वरनारदो हारिं
इस्य सैसदि सभायां प्रभोः श्रीऋषभदेवस्य रूपसंपदं रूपलक्ष्मीं अगायत गायतः स्म॥ किं लक्षणां रूपसंपदं। प्रभोः जीवनाय चनोदिनी प्रभाया जीवनीयाद्यो
वनं तस्मादुदितां उत्पन्नां। किं लक्षणौ उर्वरनारदौ रदो ऽलन्यूष [illegible] कलदर्शिनां गायोरत्नोदंतेभ्य उच्छलंतो ये मयूखाः किरणास्तेषां छलेन मिषेण दर्शिता गायो
दर्शितप्रकटितश्राशयो॥ [illegible] यावन्तो ऽतोरह एकावता विशादचिन्हौ ॥१ प्रभुः प्रसन्नो निधिरामरी सन्नाण॥ प्रभुश्री ऋषभदेवः प्रसन्नो निधिः प्रस्तायाश्रीत्नो
निधिः समुद्रवर्तीत। [illegible] मरी अमराणां प्रियामामरी देवस [illegible] भाव इति। वर्येकिसुस्तुम। यदि ते उर्वरनारदौ गाउन्नद्यातो अत्र दृष्टो तमादं॥ मणि
मर्दद्यविद्रुमूल्यावत्राता। कांचनी सुवर्णमुचिकीर्तिपवित्ररूकव [illegible] इति। ततः परं कलादस्य सुवर्णकारस्य कलामनोज्ञा कलापि वस्पति॥२ गुणाढ्ययोगे
य दिधि प्रवीणया०॥ वीणया अदस्तुं उर्वरनारदसैबधि गीतेनन अव [illegible] गायि। नदिश अनुप्रश्लाइयात स्म। अपि तु गीयते स्म। अत्र द्वितीयोऽत्र प्रकृतमर्थं समयतः
किं विशिष्टया वीणया गुणाढ्यया। गुणैः तंत्रीभिः विवेकादिभिर्वा आढ्यया समृद्धया। अन्यागायिनी गुणे माधुर्यादिभिराढ्या स्यात्। पुनः किं विशिष्टया गेयविधे
गेयैगानैतस्य विधौ प्रवीणया निपुणया। सा वीणा उ अचिंती अचिन्त्यगुणान् किं कदापि श्रूयत न स्पति। अपि तु नैव। किं कुर्वतीवीणा सरस्वतीपाणितले सरस्वत्या
हस्ततलेन स्फुरती। यः सरस्वत्याः समीपेन उचति। तस्य विवेकाद्या गुणास्फुरंतः किं चित्रं॥३ नितिंदुरेको ऽमर। वह उडीष्येया०॥ एके देवा अमरा वहुडीपयः कामधे
नसैबधिदुग्धं निनिंदु निंदंतिस्म। णिदि कुत्सायामिति धातोः प्रयोगः इतिक्रियास वत्रेयो ज्यते। अपार। दिवामरुद्द्रुमाणी मरुतो देवास्ते मीडुमाः कल्पवृक्षाः तेषां
फलावलीं अपरे सुराः सुधां अमृतं। किं लक्षणां सुधां अवसैवालो मन साधिती। समुद्रस्य आलोडने मथने तत साधितीप्रकटितो॥ किं कुर्वतः सुराः प्रभोः श्रीऋ
षभदेवस्य चरित्राणि तीपि वैतः। का० ४॥ दवानी श्रीयुगादिदेवचरितामृतेकामधेनुदुग्धकल्पवृक्षफलसुधानिर्यासादिभ्योऽप्यधिकतरे सरसि जाते। अतो दुग्धादु

भा.वृ.
९

मरकतमणीरइतिहीनशाद्वलासाद्रिपार्श्वेसुखमयाः प्रयाससाध्यत्वमेवदोषः॥४॥ अथवः श्रियंप्राकुरमीयत्रोर्गुणि०॥ किलइति सत्येसन्नासदांसत्त्वानांकर्मिके
किः कुंडलिःपाताप्रतितंउन्नेद्यातइतीवइतिकारणादि।वाइतीतिकिं।अमीसन्नासदः सत्त्वाः प्रत्तोगुणैः अवःश्रियंकमतिशोभांप्रापुः।तथामारकतेसुषमजाये
कारिणावयोःकिंआस्मदेःकिंतिष्टाम॥ किंकुर्वतांसन्नासदांमुदाहारिणस्थैरिरः स्वीयेसतकंधुनतीकेस्मिविष्टकःस्त्रीनयुंसकोज्ञेयः॥५॥यशोमृतौघः प्रससारतन्मुखा
।तन्मुखात्तयोस्तुंबरनारदयोर्मुखात्प्रत्रो॥श्रीऋषभदेवस्ययशोमृतौघः यशोमृतस्यऔघः प्रवाहः सप्रससारप्रसरतिस्म।यथापार्श्वद्विनिर्झरैः सत्यादेवरयौ।
यशोऽमृतौघः सुदम्भदैत्यतोदर्शमिषात्द्दगवनाद्दष्टिमार्गेणावामिवेम्यत्तेस्म।किंकुर्वन्नियशोमृतौघस्त्रवाद्रूपकहतसरःसुकर्मरूपहृदपद्दयरूपसरोव
रस्तुअमानमानेनशाक॥६अर्थंवेदृशोऽमृतवसोऽश्वसंगतै०॥दद्दितौप्राणिनांऽर्थंवेनिश्रितेदृशोर्दृशौअन्यत्अवसास्वकसीयारांतरमध्यसकंप्रवाहवत्प्रवाहमा।
र्यसंगतमिलितंअस्मिन्यगीतरसःघसदांदवानीअर्तिकसंगा। तःसन्मुदसकदंमानुदृश्या।किंनदभूत।प्रकटीवसूवा।काऽघ।स्वामिनोगीतेनक्षातनादवानी
लावन्यानिदप्रभृतिजलप्लाविताननिजाता।निगीतस्यरसवारोपाद। यंकावतीविज्ञयः॥७कथाभूतैपीतवतीविज्ञोरसूत्र०॥विज्ञोःश्रीऋषभस्यकथाभूतंपीत
वतींअरूणंदेवानीअवसोःकुसम्प्रेषितश्रीअस्याःसुधेयथाऽभूत॥त घादृशेऽनत्रयोरर्तिःपीडाआसीत्।यथाऽरुणामित्तिपाठेऽतिज्ञसौवाइतिपदेज्ञेयः।
कयाअदोदिदृक्षयाअस्यांगवतोदिदृक्षयाऽद्भुमिच्छा॥अदोदिदृक्षा तयाऽदोदिदृक्षया।डीउःप्राणीत्वेसीसारेकृचितएकीतमुखीनत्नावत्॥८प्रकृत्यनेत्री
तरम्भूत्यतीसद०॥सदसिसत्रायांनरभ्यगीतेतदअमुयोस्तुंबरनारद। योगीतेनतदातस्मित्नवसरेदिवाकसीदेवानीकृत्वांतरभूत्यतीकार्यंतरविषयेअमूत्य
तीअवेतनवैप्रकृत्यप्रान्याःधनेःशब्दस्यसजेऽकवैआकाशात्रवैमूर्च्छितेसुद्धचितेयथाऽवतितथाअमूर्च्छिकर्षितै।विशेषिकाःशब्दश्रीकाराग्गुणइतिकथयंति।योय
इद्धवोद्योयस्मानुत्पद्यतेसतदात्नोऽपतसमहशारप्रावान्स्यात्।यथाकाशीम्भूत्येकस्मितत्तदातद्वःशब्दोपिम्भूत्यताःकारीस्यादितियुक्तमेव॥एतदीयगीताहितहत
यासमे०॥तोर्दविःहामिनेसिज्ञप्रतिमायितेनदिश्वित्रलिखितप्रतिमावदाचरितैअपितआचरितमेव।किंविशिष्टाद्देविः तदीयगीताहितहतयाततस्यतंगवतोगीतेअ
हितन्यसहृदवेनकरणन्तेनसमंसमकालेसमुड्डिताशेषशरीरवेष्टितैःसमुड्डितानित्यकानिअशेषाणिसमग्राणिशरीरचेष्टितानियेषां०॥तेसमुड्डित
घनःकिंपस्तनावनिसीदनिराशाणिःस्वतावेनतनिश्चलत्वोत्वानेःअनिमिषनयमादेवाइतिवक्तुनात्॥१०रिस्तुतसद्यापिनिशम्यतत्सुरवा०॥सुरीसमूहेदेवीसमूहयमथ
अन्याःसर्वाअपितगवज्जीतैअरूवाप्रतिंप्रापाःरतिस्तुनपीतोहृश्रमाद॥ससर्वप्रसिद्धःकामःकिंभूतः।इतिसर्वैरपिपूर्जलितशोकसति।रतिःकामस्याथीरतिसमाधि
मुमुचे।किंकृत्यतंविद्युअअपायितमुखात्तयोस्तुंबरनारदयोर्मुखात्अखंडकौमारकंअपरिणीतेनिशम्यश्रुत्वा।किंलक्षणैविद्युः।प्रियामाकाररतेक्षमीनीस्थाने॥११त्रिलोकप ९

उःपरमारतिविद०॥अथेअथानंतरंसुरेश्वरइंद्रःप्रास्थितवंचालास्थामत्उःप्रद्वर्वकिःसंविशावान्इतिसूत्रेणात्मनेपदं।अघृतनीत।अडभ०अडागमः।स्थादोरि
धतन्मामात्मनेइत्यनेनआस्थाने।इ।आस्थितइतिसिद्धं॥किंलक्षणइंद्रःविक्रियोगरभृतावेक्रियंनवीनोअंगीविप्रणीतोविक्रियांगभृतादवेइत्थवध्वारिणीयादृहोनेवाद
वलोकोतत्रसैनिपरेमत्तप्रलोकमागत्यतेद्दिउत्तरविक्रियरूपैक्षेदंतीतिविक्रियांगधारीइत्यर्थः।किंविशिष्टइंद्रःपरमादीत्तामसत्ताजेनःउनःकिंकुर्वन्निलोक
नंउंजिनेंद्रस्यविवाहायसुरंविवनुजाननन्।किंकृत्वासत्त्वान्विस्तृज्य।पुनःकिं०उपसर्जनीकृतापरक्रियः।उपसर्जनीकृतागौणीकृताविरदरीसतांअपराःक्रि
याःकर्तव्यानियेनसउं०॥१२स्वंप्रयाणवदाकिंप्रयोजनं०॥अनुगामिनांपश्चाद्यायिनांसुराणांदेवानांइमागिरोवियासतोगेउमिछतस्यइंद्रस्यविघ्नतीअंत।
रायतीनयद्भुनगंछतिस्म।इमाःकाःस्वामिनपदभूरिलं।सर्वेप्रयाणेकिंप्रयोजनंकिंकार्यंसमादिशआदेशीदेहि॥वयेतवऊइर्कमसूकमीद॥१३ब्राडेःसुराणा
मत्नुवभाजवूज०॥यासोऽहंद्रोदवज्जानिवजनचक्रपालतवगदन। सत्सुराणांदेवानांब्राडिःसमूहदिरत्वबइडेउगम्यतेस्म।किंलक्षणैःसुराणांब्राडेःअ
तिरिक्ततातिलिःअधिकमृत्तोभिःअधिकतानाशेऽलिःमलारकोमघः बलाकिंस्वामिचयतेआकारयतिअपिउनेव।यत्यस्माकारणान्सबलाहकःबलाकाएट
लिःबकपत्नीसत्सादःपरीयैतापरिश्चियते॥१४नचिकिशोक्तापि किल्लोःप्रयोजनां०॥सोइंद्रःकापिनचित्कसेनरवेदमाप्रवानकिंशैचतउपतापे॥क्रिशा॥
पराक्षाण॥किंकुर्वन्सइंद्रःविज्ञोःप्रयोजनात्स्वामिकार्याणि।योजना नामयुतानिदृशासदस्राणिलीघयन्अयुतानीतिउपलक्षणमेत्रमेततयथायोजनानी
दशासदस्राणि।तथाकापिलक्षी।कापिदृशलक्षाणिलीघयन्नित्याद्यपि यैपदेरप्रमतततहिवैदिषाप्रत्यतत्यनतिविज्ञेषतस्त्रदिवैदिवानस्यजगवतोवेदनेछानस्यारसे
नकृष्टःसमगतिलाघवंगातोगीधीवेदाधर।काऽधिः।स्वामिवेदाय।नाकौठयावेका१चपला२वेगा३जननतरी४निश्रुतस्पृजिगीतिपिरत्विवरितं२चलित॥१५शिरोसिस
पनिरुचकादिभूभृतां॥सइंद्रःरूचकादिभूभृतांशिरांसिसर्पन्रुचकादिपर्वतशृंगाणिगछन्सेसतदयसिद्धायतनास्थितार्हतत्रणामग्रेजिनभुवनेषुस्थितायेदंत
स्थानमनासिवचनमत।किंल०इंद्रःविलंबचीरुः।विलंबात्नयवानयतोयस्मात्कारणान्विभुधशिताइंद्रःपक्षेविहृत्सुखःनयंत्यायेनसिंत्रेअन्यथाश्रेयोदिइतिव
अतिप्रज्यप्रज्याव्यतिक्रमइति॥१६नतस्यवज्रोपिविलोकितेधीर०॥तस्यइंद्रस्यवज्रोविलोकितपिदृष्टपिसतिजिनादिपिंडैरिःपर्वतेकृविदधारःकातरेनवि
नूवे।यत्यस्मात्कारणात्तदीयमौलोत्तवीपर्वतानीमस्तकेजगदेकपालिनीनिर्जेंद्राणी।अञ्जलिमाःशाश्वत्यःप्रतिमाःसदाआसते।तिष्ठंतिकोऽर्थः।पर्वतानीशत्रु
रिंद्रोवज्रेणपर्वतपक्षिछेदिवान्।श्रीजनावलाप्रोइंद्रद्दष्टामनागपिनत्तुमीतेस्म।स्वशीर्षेशाश्वतजिनप्रतिमानांस्थितत्वात्॥१७रुचीजनकमा४रामेलिमलई१०॥

सइंद्रस्ससरन्तुसन्नसद्दस्वान्याधिकांसद्दस्वादधिकांचिन्मयींज्ञानमयींदृशंददेशाधत्तेस्मा॥ कस्मिति। श्रुंडज्ञक्मामधरामोलिमूलया। श्रुंडना चलमस्तकेमूलसुतयंत्रियस्ति॥ या
एवंविधया। रुचाकांत्यातमस्तिरंधकारस्सूचिते छाती ञ्च्वतिरस्कृतिसति सूचीविरंधकारंनत्ते छात। मथापि कविषमस्नीयेयतः कविशिष्टाया सुहै। तिमिरस्मतयात्रिपिस्य
वैसूचिभेद्यनामिति। किं॰ इंद्रः॥ अतएव कारणात् निरुद्ध चक्षुर्विषयो निरस्तनेत्रगोचरः। कोऽर्थः॥ श्रुंडनावलोतोवन्नस्त्र: तेमतअंधकारं सूचितेछीतानंद्रः सदस्तनेत्र
रपिनपश्यतिपश्चात्। ज्ञानदृशेवीतस्खलितः॥ १८ लातामयागारशायर्यारिरंशय्या॥ सदाराः सकलत्राः सुरादेवास्ते इंद्रं अध्युगेमायस्थेद्दइशुः पश्यंतिस्म। किंलक्षणाः सुरारि
रंस्सयाक्रीडेछयालतामयागारशय्यावल्लीमयगृहे शेरते इतिलतामय्या॰ सइंद्रः श्रुतिवेगतो पश्यंस्तान्सुरान्त्रपाजडानलक्ष्याया सूरवीमूनचक्रे। किंलक्षणइंद्रः अच
मूर्द्धायाचलिः पर्वतमस्तकचलनशीलः वाचलिरितिनिपातो व्ययः॥ १९ दिवाकरस्याहमथस्थारजिर॰॥ दिवाकरस्यसूर्यस्यप्रखरांशुदंडकाः कठिनकिरणरूपदंड।
कानत्तोजिरगगनांगणक्रहस्थस्थारजिरराजंतस्मातेअमीप्रखरो अशुदंडकामार्तंडस्यासोधार्मिद्रस्यदिवोवरोदतः आकाशात्०उत्तरतः सतः कराचलीवदेदस्त्रा
ध्वरश्रसिव प्रपेदिरा प्रपद्यातस्मा इव शहोत्तु अंकायां। कोऽर्थः। यदाको प्रहर्षत्रमितः ऽधउत्तरति तदा बहवे शाघवत्लीव्याप्तेयाति। तथाइंद्रोपिसूर्यकिरणदंडका।
कारणाधउत्तरतिस्मति स्तादी॥ २० विवादधर्म्मात्रिजगत्प्रसेयुर्विना॥ दरिरिंद्रइंडुस्ताकोरावैद्वसायाविति अमुनाप्रकारेण प्रलोत्प्रलोत्त्यविद्वा आह्वयत॥
आक्रोरयतिस्मा इतीतिकिं भुवो त्रिजगत्प्रसेोः श्रीऋषभदेवस्यवि वादहर्म्ये विवादमंडपेमणिप्रदीपतीमा। वणिकीवैधिमीगतिकरूपप्रदीपके। किंनचेति
प्रथम [illegible] ॥ किं [illegible] इंदुना [illegible] ॥ हतातिषेया॥ इतेचातिधिप्राघूर्णदेयानीता हतातिथ्यापुनः किंविशिष्टाःप्रथिमाये सीसत्यंतोमिलितो
॥ २१ निमेषविरहमसमयक्षमयेष॥ [illegible] यापादिष्णादृग ॥ इंद्रैवीक्षदाह्वतिजगुः परस्परमितिजल्पंतिस्म इतीतिकिं। माशचीइंद्राणीकिंचायसीलोदमयीया।
शचीसूच [illegible] इंद्रस्य [illegible] समीपायुसति। क्वचित्तरुस्त्यातिमूदवैमदभ्रति। किंलक्षणाइंद्रवक्त्राणि [illegible] पुनः किं॰ निमेषविश्लेषसम
यहम्ये। निमेषरहित [illegible] कोऽर्थः। वोहि एपाद्याः स्वच्छतारं सौम्यं सामेदृष्ट्वा सहस्रलोचनो विकरालरूपे [illegible] इंद्रैवहे [illegible] एवसर्वं सदृशै प्र
सीसीतिस्म। यद्यपि वाजेनानामिरूपस्य शरीरस्य सहस्रलोचनं नोच्यते तथापि काव्यलोकानुराध्वनिवस्यादिति॥ २२ विलोचनेऽहं सुरवद्विधिसुनू॰॥ सइंद्रः अणीयसीमपि
स्वल्पामपि मुदमिंदं हर्षलवमनुविंदन् नलभत। अपुत्राशस्या सेइय्यनस्त प्रत्ययेम्न्रीत्रेनालापअणीयसीसाना। किंजवन्नाविय तिच्चाकाशोरुई स्तरखर्विलोचनेहृ
ग्निरुहन्नेहत्राणि अवलोकयन्तः। अखेतुरिपलेविचेरतिनिमीलितो हिजलेसहदृश्यानीय विप्रकीर्सविह्वलामणीनरकीकस्फटिकलोहिता इमरकतप्रभृतिम १०

णिसमूहानत्रवलोकयन्त। अरुशाब्द: स्त्रीनपुंसकलिंगेज्ञेयः मणिशब्दस्तु पुस्त्रीलिंगोज्ञेयः॥ २३ अविश्रमेवत्मनितस्य याविमन॰॥ तस्य इंद्रस्य अविश्रमेवि
आमरहितेवर्त्मनिमार्ग याध्यनो गच्छतः सतः श्रमस्यशंकापिलवाः ज्ञानिष्टजातः। सश्रमस्यलवः कुतो न्नविशीकोरे॥ क्षीरसमुद्रजलकाणैः रनोदितस्त
चतेस्मा। किंलक्षणे दुग्धोदधिशीकरैः तटाचलस्खलद्वीचिचयोत्थितिसुलिः तटेसुय अचलाः पर्वताः [illegible] तोय बीच्य: कल्लोलीविचयात्तस
मूद्दादुत्थातिस्फुलिरुत्थ [illegible] ॥ कोऽर्थः इंद्र [illegible] प्रमाणं मार्गमतिक्रम्यागच्छतः। सतोयश्रमोजातः। सशीतलैः क्षीरसमुद्रजलकणैः स्फेटितम
तिनावः॥ २४ घनतान्तेमोघ [illegible] स्फुर॰॥ अमुनाइंद्रेण घनोमेघः निजानुजातोदृष्टियास्मीयलघुत्राबुनारायणस्य [illegible] मिमध्यातसमुद्रमथ्य
त्रिरयन् निर्यन्निन निरुध्यतद [illegible] किंल॰ [illegible] प्रभूत [illegible] मोसलवीकरः प्रभूतस्य प्रचुरस्य जोनाम्पणः नूमिसत्कर्वाप्तत्सलवीकरः। पुनः किं॰ घनः॥ मे
द्रावलेन वायुना स्फुरन्नः पुनः [illegible] अंजनाज्ञिनतवृद्धिःस्तस। कौतिः नारायणः किंलक्षणः तत्रवस्वामिनस्तेप्रसुतः प्रसिद्धांवो जोमाजोमासुरस्तस्वयं
ऊष्मागवक्षस्त्वयकमौ [illegible] रः वलनशरीरसामान्यनिम नदेवेनचासुरनदःप्रसरतेजाः ज्ञेवैस्य एवंविशेषणे जलदनारायणयोर की
यद्यपिजिनमते समुद्रनीराचरणास्थपितीतिषत्तुनयुक्तः। रसऔपकविरूढिरवं ज्ञेया॥ यवाश्री कल्पलक्ष्मीवर्सान दिग्गजा जिष्णुकवर्षेन
मिति॥ २५ दिवः [illegible] चारद्दमास्मिसाप्रतेon॥ साद्योराकाशः स्ववर्गः अदगाडिति नखः स्वीयोवर्सः क्वापमलीनलदलोजातिविशेषोवायस्यसस्वसएवंति
भ्रमेयोऽबुदोमघनस्वगाडितनगाजारिवस्वलेन तंड्रेद्रुतंशीघ्रं। ञौतेगच्छतीति संतं। किमुइतिव्याजिज्ञपतविज्ञपयतिस्मा। विज्ञमिरपिस्वजनेनकायंम इ
तिव्यंग्यं। इतीति किं। हेदिवः पते अश्वियोर सि। तवसोऽपन्त अधुनामामुपत्यममसमीपमागत्यमोकुंनसांप्रतं नयुक्तः। कोऽर्थः। द्यौः शब्दः स्त्रीलिंगः स्वयर्काशवा
वी अतोऽगपाद। हेदिवः पतिरदेव आधोरताचता व्यामीअदैवनायाः अतः कारणात् बनममसमीपमागतास्त्वकुमेवोपेक्षितं ॥ गीतेनयुक्तमितिभावः॥ २६ दृष्टिप्रथ्वी
यस्यपिलंघितेऽज्ञवा०॥ अवानंतरं सदस्रिरिंद्रः जवातवेगात् प्रथ्वीयास्यपि प्रचुरे पिपथिमार्गेलंघितेसति आदिमद्वीपेडीपूद्वीपेअवापप्राप्तः। योद्वीपः पारवान्य
द्वीपस्त्वरस्त्वदुक्तारैः द्वीपानीसरस्त्वतां समुद्राणी: चक्रोरैः समूहेः परिताविष्ठितः सन्परवेषिपरिविखुंलमं वेद्वत्त्वद्रिमाति शोपत इतिद्वीपशब्दः पुंक्लीवलिं
गोज्ञेयः॥ २७ इदापिवर्षसमवाप्यभारत०॥ पुरंदरइंद्रः इदापिअस्मिन्जंबूद्वीपमध्येपिभारतीवर्षभरतक्षेत्रमवाप्यप्राप्यतंहर्षात्तरंप्रमोदसमूहंबभार॥ ब
धरतिस्मा। अद्भुते आश्चर्ययोह्यस्वांतरः अलंअत्यर्थंघनवत्आकाशस्त्रस्य लेघनेयःश्रमस्तेनामीशोतिसमापयतिस्मा। किंविशिष्टः हृदवांतरः। घनोदयआर॥

मा॰ वृ॰
११

सुरः॰ उदयगत्यत्रियस्यसा।को॰ऽर्थः॥ अन्योन्यरोलारः अमंगत्यादयति अर्थं दर्पनिरस्तुभ्रमैन्नामयतिस्मत्यास्वयं॥१८ विनीलरोमालिभुजोवनीघनोणां॥यद्वान्निदृ
अय्हं दिवकिणांऽज्न स्यात् सत्तरत्त क्षेत्र सकोमध्यादशः शाच्या अपिमध्ये देशातः जुदरप्रादेशात् अधिकं अस्य ईदृस्यस्तादर्दर्शयिबलवाद्देउमाह॥ किं विंध्यमध्यादशे
:स्फुटे प्रकटे इक्षितो दृष्टः शाचीसभ्र देशस्तुनिवमितिदार्थविशेषः॥किंलक्षणात् शाव्याम ध्याद्देशातः बहुनिम्नपल्वलः बहूनि निम्नानिगंभीराणिपल्वलानिअरवा
तसरांसियत्रसब॰ यद्यपिदेवानांशरीरेनरवरोमादीनिनस्युःस्तथापितत्रावविक्रियशरीरेघटं तेइति विलीलरोमाणि भुजा न चचं॥ १९ दृदशिपूरादवदी
र्घदंतकं॰॥ अथानंतरे सुरेश्वर इंद्र अष्टापदं अद्रिं कुंजरं पर्वतात्प्रष्टं कुंजरं दस्त्रिनेवादूरात्दृदर्श किंल॰ अष्टापदे दीर्घदंतकं। दीर्घदंतका बहिर्निर्गताः प्र
देशायस्यतेकुंजरपक्षे दीर्घदंतातो दंतस्तुशालेयस्यसदीर्घदंतस्तं स्वापेकिं प्रत्ययः॥पुनः किं॰ अष्टापदे घनालिमाद्यकटकौ ते घनालिनिघनानीमेघानीआलि
निश्रेणीनिर्मद्धितः स्थूलीस्त्ववृतः कटकानां पर्वतमध्यभागानौद्धे। तरायस्यसतौ कुंजरपक्षे घनाबद्धतोलयो भ्रमरायत्रते घनालिनीमाद्यतीमदे किरीतीक
टेकपोलोनाच्योकातौ पुनः किं॰ उन्नतसुहेस्नरी पुनः किं॰ प्रले बकक्षायतनीरनिर्झरैप्रलंबो कक्षावरचात दृदाचरितानिनीरस्यनिर्झराणि यत्रते
प्रलं॰॥२० शिरोमम्यादिक्षुतिमानविंशति॰॥ याष्टापदस्तृण। ध्वजवजस्पष्टाए ध्वजानी वेणानी वृज स्मृहस्तस्यदेनातमिषानतुलकेरोमीचे
बस्तार॥किंल॰ पुलकौ इ प्रमोदाद्गुणी। प्रति अमुना प्रकारेण। यः प्रमोदोदर्षः स्तस्य ऋणुगुणीयोगपकः प्रमोदइत्याद॥ चतुर्थुताऽदन्वितिमानर्विंशति
रर्हतां प्रतिमानानि [illegible] विंशतिस्। म शिरोमस्यकं अथास्या श्रित्य भवते सर्पिष्यतिवर्तते ससेयुक्तं मुकुटसंयुक्तं करिष्यति
॥२१ यदुब्धशृंगाग्रभुवं पिवचरी [illegible] मरुतप्रेरितमौलिध्वजानेः पवनाप्रेरितशिरः कंपनचलेन स्वामुपजोगदुर्यशा आत्मीयस्यउपभोगरहि
तवस्यापकीर्तिनाम [illegible] वंतः॥ किंलक्षणा॥ यदुब्धशृंगाग्रभुवो पि॥ यस्य पर्वतस्य उच्चशृंगाग्रे उपैते से वीत एवं विभाग्य पिपुनः किं॰ रेवचरीय
दीन शोवाफलपुष्पपल्लवा [illegible] शोवाफलिकाफलपुष्पपल्लवानिचेयतांते रेवचरी॰॥२२ लिवासमत्ती सजवारकेदार॰॥ त [illegible] कारैनिशात्ययप्र
भातेयन्महीरुहोयस्य पर्वतस्य वृक्षाणां तलोशितेषु विकायनिपातुशितिशशावु वि[:]कांतिर्यस्याः सा शितिशविरतेविभ्रमया छायातस्या निलातमिपातुनि दृति।
किंसह्वा केदारबु स्निग्धतासु पिनिवासस्स्मां सम्लानेचनवा [illegible] किं विं॰ केदारेषु स्फुटाः प्रकटा स्फाटिक पितनीलानवः किरणायत्रतानिस्फुट॰ तेषुको॰ऽर्थः।
यत्रपर्वते अंधकारे मणिसकोद्यातांप्रवतीनलन्नात। पश्चात्छायामिषएवक्षाणां तलेस्थितमितिभावः॥२३ प्रतिक्षिपेचंद्रमरीचिरश्चिताण॥यत्रचर्यसिनपर्वतव।

२१

नावलीजातुकदाचिदपिमलिनछविं ऋक्षकांतिसंछलेपलुप्तान्नवांछतिस्म। किंल॰ घनं शीतगोश्चंद्रस्यापिधानमाच्छादनं।पहे ज्योता शीतलगोवर्णी यस्य सशीतगुर
त्रस्यपिधानपक्षवकरणात् यएवंविधः समलिनछविभवस्यात् ससर्वस्यापनिष्ट एवस्यादितिअघमेघं विनाव नावली कदाचिदपि विषदीतात्। किंल॰ वनावली। प्रतिक्षिपे
क्षिपी॰ रात्रिं प्रतिचंद्रमरीचिरचिताचंद्रकिरणैः स्त्राविताये अमृतां भुको तामयायस्तेन्चातयामृतंतृप्तरः स एवड़ी भवस्या॥ सा चंद्रमरीचि॰॥२४ यदोषधीभिः ज्वलिता
निरर्दितं॰॥ तमस्विनीराचिर्लो चलनचलात्किं स्थितमर्यादायाः क्षेत मर्यादापूर्वकिलानिधिं चंद्रमसंदयितं सहरिगच्छति॥ किं शालिना जितेर्द्धौ ना भिः सपत्नी निर्यादाप्र
धीभिः यस्यपर्वतस्यो षधीभिः सदतेः अर्दितेपीडिते तमो अंधकारे अदेदयइ को॰ऽर्थः॥ औषधीनीरात्रेश्चचंद्रपतिः॥रात्रेश्च पतिः अंधकारं ज्वलिता भिरो षधीभिःसम
सवतिः पीड्यमानं दृष्ट्वा उत्तालं तदा नाम निज कलानिधिं पतिं गतासा अथापिलोकलनलेनचांदे दयते इतिभावः॥२५ पतं तिये बालरवेः प्रागकरा॰॥ प्रागपलातेय
बालरावबालार्कस्यकराः किरणाय [illegible] सांद्रिकाश्च सांद्रप्रयस्य पर्वतस्य उत्तसांद्रिकशमतृनां सानुशिखरावसुपतंतितेरवकारणापलात्॥चपलत्वावा
द्विस्तृत्यविस्तारं प्राप्य शारीरा[:] समस्ताइलाष्टांतिगैरिकरागिणी। गैरकरंगानागाकिंनक्रियेत। अपितु क्रियत एव॥को॰ऽर्थः॥ बालः प्रायः क्रीडासकइतिस्थि
रजावंत्यक्का बालार्ककिरणैः सम्यगपिष्टां रक्ता इते तिनिनावः॥ अत्रसेशायालंकाराद्रयः॥२६ यंदीयगारुत्मतभित्तिजन्मभिः॰॥ मुग्धमृगाः सरलहरि
णायदीयगारुत्मतभित्तिजन्मभिः यस्य पर्वतस्य नीलमणिभित्तिरु त्पन्नैः हरित्सालैः नीलवर्ण कांतिभिः कारैः किरणैः स्तबक श्रेयंचेतदेचिताः। यथा अनलीकेषु
पिसत्यैषु पिपीलिकेषु कचितमुखैः नचितित्तपुनर्वादयंतिस्म॥२७ शरत्। त्रिशोन्मुद्रितसांद्रकौमुदी॥ रसाधिके शीतरश्मिर्धिकेः शीतसाधोके योति निर्यन्मृदनि
यस्य पर्वतस्य मस्तके नितिशपर्यविशपर्यातमध्यवादिरपिमहास्तजोअदृश्यपत॥माध्यत्राध्यात्मजातजोऽर्थः॥ वदितुकथयति॥ किंलक्षणे यमृदनि॥ शरत्रिशोन्मुद्रितसांद्र
कौमुदीसत्समुद्रिक्षुस्फटिकांभुवं बारा शरदकाल रात्र्यामुद्रिताप्रकटितासांद्रा निबिरा॥ याकौमुदी चंद्रज्योत्स्ना तानया समुन्मुद्रित्त्तो वर्द्धनशीला यस्फटिकमणीनीश्रे
शावः किरणाः तेषामार्केब रो शारदकाल रात्र्यामुद्रितात्प्रकटिता सांद्रा॥ यत्र तास्मिन॥२८ तरुक्षरन्मृदुमृद्वक्षरद्वरा॰॥ यत्रारशिलायस्य पर्वतस्य रोप्यशिलाविलासिनी
नोगिनी रतिक्षणाले वित्तरोषमानिनी समयप्रदर्शं वेपितिदेनोगावसारहातरोषस्त्रीणां अदकारयहरूपशेषित्ते दनायसदायतीसा दायीक्वचत्त्वं अकरोत्।किं॰ नार
शिलातरुक्षरन्मृदुमृद्वक्षरद्वदा तेरोरुक्षात्क्षरंति।मूनानिपुष्पाणितैः मृदुः कोमलः तत्त्वरछदत्त्वरपाटा यत्र सा को॰ऽर्थः। सपुष्पशाय्यातुल्यैः शिलीदृष्ट्वा स्वयमवानिमा
नोवनितायाविलीनाऽतत्शिलयापत्यः सादायीक्तसेवितिभावः॥२९ यदुच्चवृक्षाग्रनिवासिनीफल॰॥ पुलिंदकोयदुच्चवृक्षाग्रनिवासिनीयस्य पर्वतस्य उच्चा येवृक्षा

स्तंभं अष्टगाग्रे शिखराग्रे निवासिनीं फलावलीं फलश्रेणिं अविंदन् अलभमानान् अपि सुखं समश्नुते प्राप्नोति । किंवत् अन्तःस्थान् अमीभ्यः पुरस्ताद्देशेषु स्थितान् फलानि
न्यानरान् उपलेः पारवाणि अस्ति वृक्षसन्मुखं आहत्य । किंलक्षणां फलावलीं फलश्रेणिं अविंदन् इति कपित्थ रूषारो बेण प्रतिशाखितां प्रतिशाखाः कृता ॥४०॥
माः सुवासैः खचिता इति दिपा० ॥ रविः सूर्यः क्षिपासु रात्रिषु रात्रिप्रारंभे प्रत्यस्तं परद्वीपे गच्छन् स्वं स्वं आत्मीयं तेजो दुग्धी । वा इति कारणान्तु यदीयगुंजा सु न्यक्षत । स्वं
उत्तमस्य वदस्त्र निजदृष्टी समर्पयति । अत आह इतीति किं । इमा गुंजाः सुवासैः कौद्यानि उत्तम ज्ञातीयेव उज्ज्वलितास्ता लिता सदृशी कृता वा । अत्र विशेते ज्योतिर्विश
फलमाह । अन्यथा तागुंजाः सहिता मिलिताः सत्यः दृशीं वानराणीं दिसत्यक्षा किं दृशीति । को० ३ । स्वार्थसिद्धेः समायस्वीयैस्तेजो गुंजासु क्षिप्तैः ॥ तेन हेतुना वा
नरा एकत्र संभूय गुंजा मिलित्वा प्रयीति तेषां शीतस्य क्षयी तेया तेया वतिज्ञा वा ॥४९ जिनेश्वित्तर्जन्मा स्तुवः समीपे ५० ॥ सवासवइंद्र गोत्रपक्षकृति जातपाता । कि पर्वतानी प
क्षस कछेदनेन समुत्पन्न पापरात्मानं विशुद्धं अमं मन्यते स्मा । किंलक्षणः जिनेशितुः श्रीऋषभदेवस्य जन्मस्तुवइंद्र ज्ञातृभिः समीपस्थैर्धर्मपूर्वविसर्तिनगी
अष्टापद पर्वतिं मुदा हर्षेण दृग्भ्यां दृष्टिमार्गगोचरे आपयन् । बा का ० ५ ० । पुराथ वता: पक्षान्मुत्यत्य एवाद निर्जी गमन गराष्टपरि पतीनत्रासन्
इता छेदेन वज्रेण पर्वत पक्षाः लिवा इति हिला कल्पि इंद्रो । जिनस्य जन्म भूमि प्रत्यासन्ने अष्टापदाचलं दृष्ट्वा पर्वतपक्षछेदन पातकात् छुटितः ।
अन्यापि महातीर्थं दृष्ट्वा स्वं पवित्रीकरोति । तिर्यग्गतिर्विष्टृ छेदक ज्ञात पातके विनिर्मुक्तः स्यात् । यथा पांडवादयः शत्रुंजयतीर्थे सिद्धाइति भावः ॥४९ अथ प
ज्ञाज्ञिम्लुवा पुरंदर ॥ [illegible] वी असरन् अगमत ॥ ययाडन्स्तु वाह्य यासु स्यात् स्यइंद्रस्य हृसरः प्रसादे हृदय रू
पसरोवरे प्रसन्ने आसारयत प्राप्नोति [illegible] स्वारदेविकया वचारर द्वेदिकया शारस्य ज्योत्स्नयासरः सरोवरं प्रासादे आसारयति । किंलक्षणां हृसरः विराज
रकालदुकुलि कान्ति [illegible] ॥४३ सतत्र मंदारमणी वकम्रवनं ॥ हृशारशोषामृतस्त्रमभिमा ॥ शिरः सुरद्रुमस्य खंडमंडनं ॥ सइंद्र
रराति पर्वतस्या रिरिंद्र [illegible] युगादिनाथ एतत्पश्यति स्म । किंल० वनं मंदारमणीवश्रवनं [illegible] । मंदारा [illegible] निद्रुमाणि
तेषां स्तवकाः कुसुम मकरंद रससकटा पिन्नतासां रतीसौगीतस्थलाजनेस्थाने अन्यानि सर्वाणि [illegible] । किंवि० जगदीशं [illegible] हवावल दे लिला
लया । अनुकोत्यक्तः पूर्वाचिल उदयाचलो येन सपदं विशेषेतिः सूर्यस्तस्य लीलया अष्टापदसिद्धे विष्टरे सुवर्णसिंहासने निविष्टं उपविष्टं ॥४४ पुनः किंविशि ।
ष्टं जगदीशं अंगिनी प्राणिनी हृशारशोषामृतसत्रे शापरदिनामृतसत्रागारे । पुनः किं । अनीग नाद्यविते कैदर्प्यसकनाटकयोग्येद्योपायनभाश्रिते । पुनः किंवि०

१२

व्रयस्यताप अनुपवर्तिनं तं मित्रवे प्राप्ता सुपर्वणो देवाः कोः सीद्स्मराती मिलिती पुनः किंवि० तत्र तन्मकर्म किंसुधने सुरासुरेश्वनमकिंसुकी ढाकर्णविषु रसेगतः
प्राप्त ॥४५ पुनः किंवि० शिरः सुरवृक्षत्रेणी प्रिप्रसारत्न स्वेतातप त्रे । पुनः किंवि० अखंडमंडनद्यमस्तह [illegible] स्वामरेभ्य खंडाविमंडना निसुकुटकुंडलहारा
र्वदारकटककेयूरादयाभरणानि यास्मा ताहर्सं तद्र देवीगनासा पिसाशा लितमनोज्ञचामरे विधारा [illegible] रादरा हे हित यादनमस्कृतचरणं ॥४६ त्रिजिविशि
षकै ॥ कनीनिकादीनमधुव्रतस्पृशीं ॥ ततस्मैता [illegible] इरिष्वरइंद्रः ते त्रिलोकीपति श्रीयुगादीशी चीवित्ते पूजितुं [illegible] लेवगा दुपाति [illegible] गहतो । किंलहः
णइंद्रः कनीनिकादीनमधुव्रतस्पृशांतारा [illegible] मधरस्वबांह शोभातरेकुडाम्नडीकमलमालां वित्र द्विवधरयन्निवलयनानां कमलाप्रमादीयते । अतः सहस्रलो
चनत्रात मूर्तिमतीं कमलमालां विभ्राणो [illegible] तिभावः ॥४७ शिरः स्वमिंदिदरयनन्दिनम ॥ शचीपति रिंद्र इति अमुना प्रकारेण स्तु
रद्रुक्तिरोस्माभिर्निर्मिलं [illegible] तत्र द्वचकामेश्वारत् । किंकुर्वन् इंद्रः लसद्गुलीदलैर्लसंत अंगुलिका रूपपत्रे तत्पदाब्जयु
केन स्यलग [illegible] शिरः आत्मीयमस्तके इंदिदरयन्नुमरवत् उर्व्वम ॥४८ अथ स्तोत्रवचमाह ॥ मरुदेवसुनीनामपिंगी रमोहरा ॥
मच्चते त्रिकालावस्था इति मुनयो [illegible] मुनयस्तेषां महामुनी । नामपितिरीवाणी नीअगावरं अखिलैसमस्तै स्वरूपैयस्यसतस्यसैवोधनी क्रियते हे
मरात्मुनी । हे अस्तसमस्तदूषणा स्तानिसमस्तानि दूषणानियेन सतस्य संबो० । हे आदिदेवात् असत्तमस्तमः उत्ताप्रतापावाल्पित नाशविनवा । असनं अविद्य
मानतमः पापं यस्याः सा असत्तमा [illegible] असत्तमा अस्तत्तमस्तमाश्रिताः वानिः पापा असत्तमनमा या प्रयायाः उत्तावरा अल्पितेश्वल्यीहतेजा तु त्वत्सूर्य प्रभुर्वी
यनपवीविधर्जय सर्वो कार्य एव तस्य जयः पारेरन्तिर्मूय मानता प्रतापत हि स्तत्यर्थे ॥४९ गुणास्त्र वांकोवधिपार वर्तिनो ॥ हेनाथ तव गुणा अकोदधिश्री कसमु
द्रस्य पार वर्तिनः पारगामिनो वर्तंते । मामकी मतिस्तु नरस्तु उपरीवतस्य अर्को कादर्भमकौ वहं वर्तेते । युष्मदस्मदो ज्ञीनत्रि त्वो घा कामका सा किंचिकात्रे उतवकमम कौइति
पदाज्ञीप्रत्यये मामकीस्यात् । अहोइत्याश्चर्ये महद्द्वार्थ्यं दृहद्वैर्थ्य इयं न तिर्यतेडाद्यायान्तु यद्विप्राया सतीत कुत पीत पौगुणानौ कमएी आक्रमणीकेदाशया इह ते
वीछतियदि जलस्थितान् क्षीयतुजलवृहितानि वस्तुदीनु मिछति तदा सामृद्धैर्वावतिव्याब ॥५० मूनेप्रभु ष्वर्हुनगुणं स्त्रवा खिलान् ॥ हे नाथ मे मम मन स्तव अखि
लान् समस्तान् गुणान् ध इं नालं न समर्थं । किंल० मनः अणु सूक्ष्मं । तहृतान्तेनमनसाहृतान् गुणानाममममनबोपिवहुं नालं । अतः कारणात् स्तुतौ मौनैवरंजवे
। परैरसाज्ञैव जिह्वावनमन्यते । किंल० रसज्ञागुणामृतार्थिनी गुणास्मदार्यज्ञानाद्यास्तानेवाम्हते अर्थयति वीछतीति गुणामृणा ॥५१ सुरेंद्रमाद्यामुपमीस [illegible]

॥ हे नाथ इन्द्रा लोका तेतवस्तुतो सुरद्रुमाद्यांकल्पवृक्षाद्यांयामुपमीस्मरंतिकथयंति॥ किंविशिष्टस्यतेतवस्तुवनानिशाथिनस्त्रिसुवनेऽधिकस्य॥ हे ती सुरा सु
स्तुतः परमार्थतान्यद्रुतिनिंदामेवआविर्भिज्ञानामि। तथापिसत्तिमंमुखरीकरोतिममवाचःवलेकुरुतइत्यर्थः॥ ॐ२ अनंगरूपोप्यरिविलीगसुंदराण॥ हेन
थ त्वं अनंगरूपोपि अरिविलीगसुंदरः सर्वांगसुंदरोवर्तसि। योऽनंगरूपः स्यात् सोऽरिविलांगः रूपः कथं स्यात्। अत्रविरोधः। अथविरोधपरिहारमाह। अनंगरू
पः कंदर्परूपः। अरिविलांगसुंदरः। हे नाथ त्वं रावरदत्तो अस्तरोपिसूर्यादिधिकतेजः। पटलेपि तारकोसि यो रावदत्तोऽस्तरः स्यात् स तारकः कथं। तारयती ति
तारकः॥ हे क्षमासृदपिपर्वतापिस हे कूटोसशिखरतांनवहसि। यः क्षमासृत् स्यात् ससह कूटः तां किं न वहसि। क्षमी विभर्तीति क्षमासृत्। सकूटतासा लीकता
नवहसि। हे अपारिजातोपि सुरद्रुमाणां [illegible] सायाऽपारिजातः स्यात्। स सुरद्रुमं वत। कद्रुमा वरति अपगतं अरिजातं यस्य स अपारिजातः॥ ५३ इवे दिष दुष्टडम
वाप्यतारतेण॥ हे नाथ दिनिश्चितेइदं वदृष्टंडं तारतं तरतक्षेत्रंक [illegible] इपिदं ऊर्ज [illegible] लीबलवंतं एकादि वतीसवैते अवाप्यजाप्यनृणांमनुष्याणां सुकरतया न कलूत
निग्रहे प्रसरत्यापरूपकृत स्यनिहिटनेषट्कोणकर्यत्रसुचा। [illegible] पांचिति हि॥ काऽर्थः। उरतात्क्षत्रिणपरमादेवतेसगर्वं तं प्राप्यलोकानां पापकृतनिग्रहे
षट्खंडरूपषट्कोणा [illegible] समा [illegible] ते तिलाव॥ ५४ तपो [illegible] धमे [illegible] रतावनो धनाण॥ हे नाथ सत्त्ववताक्रयावनाधनावनमार्येणवरताधनस्यतावे
धनसाधिवाद [illegible] दीपतद [illegible] तैः किं कृतासवता धनीयताधनमिक्ततात तद्अनेनायेन हेदृषधजदृषोदृषत्तो
लोभमैयस्यतस्य [illegible] [illegible] स्मायवहाथा काऽर्थः। पात्रदत्तेनधनेनधनसार्थवाहनसदस्यप्रयहर्ति॥ उक्तंच॥ दान
नरत्नो धनसार्थवाह [illegible] [illegible] हेतुभूते दाने हि कल्याणकरं नराणां॥ ५५ पर्वे हितीयखुवानशखुम्मिनीण॥ मत्तेगयाय १
जिंगार ३ तुरियंगा ३ दीव [illegible] [illegible] मलियंगा ८ गेहागारा ९ अणियणा य॥ १०॥ १ सरसमद्य २ मणिवाद ३ नरवाद्य ४ रत्नप्रदीप ५ धतेऽमडल ५
चित्रकारि सुरत्नि पुष्पदाव [illegible] ७ सणि [illegible] निश्रणि सापानक लितविविधधवलगृहादि क ९ प्रधानवस्त्राणि १० एते सूसायिद शविधकल्प
वृक्षास्ते सुरद्रुमिम्मनीवि [illegible] [illegible] करोपान दसुवनेशा हितीयेनवेकरु [illegible] [illegible] मिते। युगलि हे अवाप्त प्रासत्तिवयिविषये किंक
राथिते किंकरवदाचरितं किल ७ सुरद्रुमेः सत्यः क्येते प्रागजन्मनापर्वजतैः पूर्वजन्मदानेर्जिताति रिव॥ ५६ स धर्मतो धर्मसुपवीततेण॥ हे स धर्मसद्धर्मे
ण वर्तते इति सधर्मतेतस्मात् युगलि तः सोधर्मसुपर्वतो सो धर्मोदव ई अधिगतप्राप्त वाचयतिउत्तेजरदेन अनुदनानि वनुदिते॥ किं विशिष्टस्यत वनित्य १३

निरंतरंस्थितिमर्यादितथाशालिनः शोभमानस्य धनः किंवि० सुरांगनाकोटिंकटाक्षलक्ष्यंता अपिदेवांगनाकोटीनीकटाक्षाः ते षां लक्ष्यतीवेयती
सेव मानस्यापि॥ ५७ महाबलस्मा एतवेयशर्किलीण॥ हे नाथ वैमहाबलसमापन्नवेसहाबलाख्यस्यराज्ञोऽतवे बोधिक बलात बोध्यस्यघबोधस्य कबलीबोधिक
बलेतस्मात् तिजाखां आत्मीयंन्तमं यधर्थकीचकारसित्यार्थीः तनवान्॥ किंकर्वन् अखर्वाणिप्रोदानिवा अखिवांसिचसुगिन किंविशिष्टानिवचीसि अन्तर
कोहकुहनेत्यादि [illegible] लोक हृदयान्॥ ५८ द्वितीयकल्पेललितीगतेवयाण॥ हे नाथ त्वयाद्वितीयकल्प ईशानदेवलोकेललितांगतीलं
लितंसविलासंअंगंयस्य स ललि [illegible] ललितांगनामालं लितांगाख्यदेवः हैनाग तेन प्राप्तं नवधाविरादयतवलापिविलापः कृतः। तत्र तद्दरिद्र
पुत्र्येति नामिकाये तपः फलेद [illegible] [illegible] कारणात्। सती सा धनीअरिलासमस्ताक्रियाच्यदधी अद्योऽप्रकारदेवबर्तीत। अत्र पदो चदृती
याद [illegible] [illegible] ॥ ५९ एस [illegible] वज्रजंघो नृपतिर्त्तवनृत्नवान्ण॥ हे नाथ सत्त्ववान् त्वं वज्रजंघो नृपतिर्भवन् स यत्रो
गजात [illegible] [illegible] प घाटः॥ ततः तस्मात् कारणात् अद्भुता पितवमनोऽगजातः कंदपतिविश्वासवृद्धि
मुखवं [illegible] काऽर्थः। अंगजं [illegible] [illegible] जबतावज्रजंघनृपस्तवश्रीगजोऽनरणं प्रापि [illegible] इवेतगवनमनोऽगजः
स्यकामस्योपरि [illegible] ॥ ६० उपास्ययुग्मि कमथा कल्पगीण॥ हे नाथ अद्यानंतरं त्वान् युग्मि वेपास्य सेव्य आद्य कल्पग
त्वकाशनी [illegible] ऽन्तायोनि [illegible] [illegible] षगावोवाद्य सुमेरुः किं लासी कः अरोगैर्यापरनीयस्फोटयितुं आत्म कं आत्मीयकलाविलासी क
लासमूलफलिनेसफलेवलोकांत अपरपत्॥ ६१ अवेयुवानच्युतनाकि धर्मावण॥ अद्यानंतरं हे प्रत्यो त्वं तृयदि वे अच्युतनाकि धर्म अच्युत देवलोकी
इयिवानगतरतं तद्दृष्टिबांकिं अवातरः अवतीसि अथवाविसुष्मदे वा विद्यासा वा अपि भनानंततम्भागुणपुलयीति आमिनलस्तेते। यतू यस्मात् कार
णात्तेविशुक्ताः परमार्थदृष्टायदी हृदिविनिवर्त्तिता काऽर्थः॥ नविद्यात तिष्ठेयत्रतत अच्युतनाकि धर्मस्वर्गेततः केषमत्रावतीसि परमिंद्रगोपत्वतातन्नास्मात्
मवेतितेतत्यक्तवानिति तावना॥ ६२ शनिरीक्ष्यतीर्थकृतःपितुश्रियंण॥ नत सतो नंतरं हे नाथत्वयातदाभिवतीर्थंकर श्रीनिमित्तसेवप्रयततउपक्रीत। किंविध्य
तीर्थकृतः तीर्थंकरस्यपितु श्रीश्रियंलक्ष्मीनिरीक्ष्य दृष्ट्वा वज्रसेनपद्मापिचक्रवर्तिलक्ष्मीमपितोषदर्शनई षतानप्राप्तवता॥ हिनिश्चितेसुसत्त्वसत्त्वत्रेश्रुतातो
नतयातातान् हीनतयात्रपालक्षावर्तता काऽर्थः। वज्रसेनस्यतीर्थंकरस्य वज्रनाभः पुत्रश्चक्रीजातः केनचक्रिवैविदाय [illegible]

प्रकिरनाम उपार्जितं अत एव किल लक्ष्म्या स्त्रीप्रकिरलक्ष्मीरपि केतित्रावः॥६३ स सीम सर्वार्थविमानवासिन्न्पण॥ हे नाथ एतत्तव ससीमा सन्न सर्वार्थविमानं [illegible]
नः सतः शिवश्रियासो ह लक्ष्म्या सैगसं मिलनमिछतोपि वीडतोऽपि यद्विलीनोऽस्त॥ तत अपि असि स्तुते अपरिचिते जाते रिरंसया रे उमिछया मेदतीडड तीको नं
दधाति। अपितु सर्वाकापि दधात्येव॥६४ एवं शिवश्री स्तुयि रागिणी यतण॥ हे नाथ एवं निश्चिते शिवश्रीमोहलक्ष्मीस्त्वयि विषये रागिणी अनुरागवतीव त्वं
त। यतो यस्मात् कारणात् तेन तव तत्र स्थितस्यापि आसन्नस्थितस्यापि चिरं चिरकाली स्वासो रत्न सर्वस्व आत्मीयसुखसमूहं अदत्त। किंलक्षणस्य तस्मादिष्य दीनिउ
तविस्तरः। किं कुर्वतस्तस्य सोख्य सर्वस्वं मारविकार रजोरजः विषयविकारात्यस्तैरजःपापैः धूलिना असि स्पृष्टात॥६५ अवाम सर्वार्थविमानं मे तिकां॥ हे नाथ एवं
सर्वार्थविमाने अनाप्य प्राप्य यत्तु नरत्राणं आगतः। किं विशिष्टः स्त्वं श्रीति कीलत्वत्परश्च सप्रदः। समीप तव मोक्षपदः पुनः किं वि॰ नदध्यास्त्वस्य मोक्षस्य पवि
कः तत एव निश्चिते तारतम्य [illegible] प्राणिनो हिते छयाश्रुति [illegible] सर्वार्थविमानाद वृक्षासन्न एव पितु किं नगतः। किंतु लो
कहिते छायेव वाचावतीर्ण [illegible] ६६ तदेव सूक्ष्मात् प्रमदाकलेकुलै॥ हे नाथ तादव कुले प्रमदे नहार्षणा कलीयामीन्द्र यात्। अदीनवैसीपू सिद्धैक त्वयि दे
तीमदीप्यमान उपासिषीष्ट सुरिपित्तदेवदिनेजनं लोके स्तुति वादिनेयकीयस्त्वाघा कर्ता रेकियात्। तद्विनस्मन्दाम हो सवमयत्वात्। हे देव
स्वामिन् [illegible] तवद [illegible] ॥६७ असीहताः किंप विरक्त वारिजा०॥ हे लक्षणकोशप्रसाद पवतासुकांकुशस्तुप्र
तिष्ठ [illegible] सत्यालोले क्षणानांकाशादनीगार त्वया शची शाईदुःखकीव कवतीं प्रकृतो वासुदेवः नृपो
राज्ञो [illegible] सताः आयत्ते सा तइति सूत्रेण सात्प्रत्ययः। दक्षिणशाये हस्ते पवित्र क्
वारिजासयः पवित्र [illegible] असीकिमुता वद्रमिद्ध पददीदाना येत्यादि नाव॥६८ सदैत्त लोला दिव्र टब्जम्स्तुया०॥ हे नाथ त्वया त्वसि
विदाशात्मी यज्ञानेन मोहस्स [illegible] सदं लोला दिव्रटवृजः माया लोलकोधमानमदनादिसुपटसमूहः स्वयं आत्मानेव विलेनाचिलर्थयास्य
तिलीडरक्षेषाण। [illegible] इति सूत्रेण लास्यात्। हिय स्मानकारणात् दावघनवाति घ जलं तेन वारितेसति स्फुलिंगकाः स्थमन्त्रनः स्थे
र्यधारिणा न हि व वंति॥६९ इषुः सुखव्यासनिरासदासदा०॥ यस्य स्मरस्य कंदर्पस्य इषुवाणः सदा सदान वान् दानवसहितान् नाकिनो देवान् पुनोति पीड
यति। इषुशब्दः स्त्रीलिंगोऽज्ञेयः। किलक्षणा इषुः सुखव्यासनिरासदा। सुखस्य व्यासो विस्तारस्तस्य निरासो निराकरणं ददाति सुखव्यासनि०॥ हे नाथ असोस्म

रः कामस्तव ध्यानमाय स्वत स्तव ध्यानं निर्विषयं समन इत्येवं रूपे ध्यानमये विसावंसो विश्वाने रेखा सारं धादशां तिः सोरैधनस्य दशी इव स्तोगमिष्यति यास्य
ति॥७० परं न हि त्वं किमपीहादेवते०॥ हे नाथ त्वद् परत्व सोन्य तहज्जगति किमपि देवते नास्ति चित्तव [illegible] ज्ञात्। इदं तव अस्ति ध्याने त्वन्नामतोऽपरे ज्ञा
करैर्नास्ति वागमनोऽतीतः श्रुद्ध ज्ञानी हतवोपलेचान अप लक्षणात् पराऽन्यानि हेति भेदो नामिन्नीत [illegible] नवहुक्तिरित्यर्थः॥७१ नवहृदि निवसामीत्यक्ति री
शेन योग्या०॥ हे नाथ अहं [illegible] हृदि [illegible] निवसामि इति वक्तिर्जल्पते ईश स्वामिन् निनया गत्वे ममहृदि निवसनि वासी [illegible] ति अनेन प्रकारेणेतत्स्वामी न नि
यन्त्रा न नियंत्रणीयः। योन्नेतास्य [illegible] ति [illegible] न उ सेव कोन्वेवारी। अहं [illegible] ह्यापि [illegible] मपि प्रकारो [illegible] त्वदिन विभुर्न समर्थः॥७२ तत
तस्मात् कारणात् हे स्वामिन् [illegible] ह्यपा योग्य मयिस्वात्मा न वानवस्व [illegible] प्रसादं कुरु॥७३ इति स्तुतिनिरीतरं विन
यमान यन् [illegible] न येन क्षणे सप्रसादलोचनानवलोकनेन [illegible] । किं लक्षणे नयने क्षणेः सुध
सोदारस्मृत [illegible] मितिः श्री घालू पकल्लोलरसि च्युत। किं कुर्वन्नदरि। इतिपूर्वा कम्मदा मुनीनामपिगी
रगोचरे त्यादिव उर्वि शाति का [illegible] स्तुतिनिरी तरमी तरे गविनये विबुधगणादव समूहे अतीतिवि ष्टी आनयन्। तत्पद गोचरे आपयन्। पुनः किं वि
शिष्टो हरिः अनणु [illegible] धरीणो धुर्यः॥७४ इति श्री श्रीखरतरग छेकाव्विचक्र वर्तिश्री जयशेखरसूरिविरचित श्री जिनकुमारसंभवमहाकाव्य
स्य तच्छिष्य श्री धर्म्मशेखर [illegible] विरचित टीकायां श्री माणिक्यसुंदरसूरिशोधितायां द्वितीयः सर्गः समाप्तः॥छ॥ ग्रंथाग्रं ३०२ अक्षर १६॥छ॥ श्री॥छ॥
॥ अथ प्रसादात् त्रिभुवनत्रिलोकी०॥ अथानंतरं उत्थ [illegible] वर्जितलिउ शास्तुत। पारक्षवान्। किं कुर्वन् इंद्र विलोकाधिपस्य श्री आदिदेवस्य प्रभुत्वेप्र
सादात् त्रिभुवनप्रसादस्य त्रिभुवनप्रसादे कर्तुकाममिव पश्यन्। किंल० वचः अवाप्रवारोचिताराचित भिन्न वापूवारे प्राप्राव सरे प्रतएव चितसुते रोचिता रुचिप्र
मा श्रीः शोभा यस्य तत्तथा वास्तवाराः॥१ स्तवयेसमस्तान्न नाव मिसोवी०॥ हे नाथ त्वयेसमस्तान्नावानन्ननाव जिननजानासि। अपितु जानास्येव। तथापि असौवीध
ति मेमम प्रजल्पः घनस्य मेघस्य मंदरमारुतेन वइष्यते गच्छत। मेघविनिवात् स्व॥ इति सूत्रेण स्वप्रत्ययेखिलनक्ष्याररवो मेः तोवृष्टिः च्छम आगमे मेघ करइति
सिद्धं किं करिष्यति तो घनस्य कान बलाद् देष्यत उदय प्राप्नात॥२ सा भरणेशे जगती प्रसाद०॥ हे नाथ तत्तवप्रसादो जगतीविश्वानीसाधारणः सह वो वर्तति। उपुन
अहं हे तत इति वितार्क तैं प्रसादे स्वदेहे आत्म निमित्ते कहे विचारयामि। ईइंदुकलाकलाप ईडस्य कलासमूहः। कस्य न हृद्यो नाभीष्टः। अपितु सर्वस्येवस्त्यादिः

डुंडु कला कलापं स्वात्मा ऽपि च न्यूहति विचारयति ॥ इत्थं तु स्तुतो ऽपि त्वं किं दिव्याण्णादे विदस्थाप्य देवि हन्मुख्य मे मम वाचे सुखा ऽपि त्वं त्वं देत वद्याय त्वं वक्ष्यति किं [illegible]
वाद ॥ त्वं किं दिव्या स्तत्या लिप्ताः अस्मा पि पाषाणो पि रसः संयन्त्रितिसर्व कायः सुवासि मे से वस्मिति वेष्टित सर्व कायः सर्वांगः सन् तु जने लोके किं न विस्मापयते स विस्मयैः ।
किं न करोति । अपि तु करोति एव ॥ धृतडाशयगोइ वेगा चार सु० ॥ देना घट्ट गोपा राज्ञा गोपालो वा स्वयमेव त्वं विभ्रसि । किं भवनि ध्वजा लोकोत्तर निध्वजा चार परे परा सुप्रव
त्वयि तु । काइवगोइवा य घागो पाधन्नू गोचार प्रवरयति । किं लक्षणं प्रजाडडाशया मूरवा निघाया । गाः किं लक्षणा जले आशाया यासीना ॥ किं लक्षणो गोपः । अक्षत दे
उशाली देउ । सिन्ध्यं पद्मलकुटो वा ने न श्रोनी ॥ धकलाः समं शिलाकुलेन दव० ॥ हे स्वामिन् कलागीत मृत्य वादित्रा द्याहा सप्ततिसंख्या ॥ ॐ प्रकार १ लोद कार २ विर
कार ३ वामकर ४ नादि न ५ शिलानां पंचानामपि टघ कार ६ विंशति २० भेदाः स्फुरेव शिलाशातै स्मात् । इदं गु शिलाकुलेन समं गत्वा पृष्टां कृत्य प्रकार शीला प्रकार स्व
न्नावाः न प्रविश्यति अपि तु सर्व [illegible] वि श्यति । किं विशिष्टाः कलाः वदे वद्धका द्यादे वल अपि त्वं कृत्य नियाम्निस्तास्तु दे० ॥ काइ वसरत्ना निकरिणए इव य घाशोला
त्यवतिह्र अप्र सवारन्न स हितानद्य केउ प्रकार शीला नत्वे तिम्न [illegible] पिच्छ सर्वत्र त्वे त्यय ॥ ६ वृदागमी जोनिधितः स्वृशास्त्र ० ॥ घना लोकास्ते घावाग नीरात् व
दागमी जोनिधितः वदीया [illegible] सत्त्वतउ पदे शी वल्लवा तु स्वभा [illegible] ना छादाय तदी शाविनेय शिष्य वल्लान जितप्र सिक्कासा छनु निध्या नमनोज्ञा ।
न्वाक [illegible] ॥ किं ल [illegible] सात् [illegible] वनी वनी स्थान्य [illegible] ष्टीक एम दावनस्थि नान मेघा सह द्रात लै [illegible] ती तिलो [illegible] हि । उ नवद्दयप्य कृत्यासे
रव्यदाने [illegible] चिता [illegible] विन [illegible] यदाने श्रिजि स्म सा द्यामो क्षित्र मेव ते धर्म [illegible] नाम पि अमाद पाट उतर स्फुरले द्यमाने र ।
क्षिडे ईशिता से सम [illegible] वि भ्र सि ॥ [illegible] कारणात् डै पाणि ग्रहस्या पि त्वा दि प्रघसो नवा किं विशिष्ट स्य पाणि ग्रहस्याग
द्विधर्म द्विमदो हृदस्य [illegible] सादद समद शो प्रघादो द्विसी सुखानो धृप्रेम पानो प्रादेव प्र [illegible] तास फलता स्यात् । तथा ऽत्रापि
ज्ञेयं । हे जगत्प्रदीप मदीप [illegible] न [illegible] कल [illegible] । तमसि [illegible] कार इव ल्युमिता प्रभुगलि धाम्मिमी द्युति ॥ [illegible] केलि [illegible] लानि ० ॥ हे नाथ त्वया
केलिकृरसलानि केलिर्डुडुकीडा [illegible] रसलानि [illegible] टका दीर्घिका वर्ततावैली बाल [illegible] तेमेव स [illegible] लीहृता मित्यर्थः ॥ अद्यायावती किं न श्लाघति न दूयते अ
पि तु श्लाघते एव किं तु वै द्या वनी विवादेन विनात [illegible] ॥ १० हृद्वा जगत्त्राण हृता पि सर्व० ॥ हे नाथ [illegible] टापि कंद पीया भो विषादा स्तु गुणी विषादस्य योगी
अनेगती अगरहितवंदधाति । किं विशिष्ट कामः [illegible] अनुष्यानो वलनस्य सुखदः अग्रणीः सखा मित्री [illegible] कि [illegible] विशिष्ट्य स्मात् तीः स्व प्रहरणानि मोघानि: फ १५

ला हृष्टा किं लक्षणाः स्वादतीः । जगत्त्राण हृतो पि [illegible] विती हृत्तीति जगण ॥ ११ मधुवयसे [illegible] म दोन स्य मूर्च्छिणा । वयस्या मिदमधुवसे तो मदन स्य कामस्य विषमी ।
मूर्च्छितस्ता ज्ञा वाम स्म वा न्मो दा दपा वास्ति हिणादि [illegible] तो ति विस्मा स्यति । किं लक्षणो मधु विंश [illegible] सो विषादी ॥ किं वि० पवनान् । अखेडश्री खेड खेड प्रवनाशो त्या
न । अखंडे [illegible] श्री खं [illegible] नेन गमने न [illegible] खेड श्री [illegible] खेड प्रवनाश होत्या स्यान् ० ॥ १२ म वाम धे मिच्छु ।
चा प्रियस्या ० ॥ यहनम्री [illegible] का प्रियस्य वल्लव स्य म [illegible] व सित स्य मित्र स्य [illegible] केन आ मन [illegible] दुः खेम [illegible] । तत् अनच्छ स्यां
वमश्रियां [illegible] निनालि दे [illegible] माला [illegible] कणाः कज्जल कलुष [illegible] बिंद वः स्फुरंति प्रसरंति ॥ १३ [illegible] सवका [illegible] स्यापि काः स्वस्त० ॥
वत्स्य तः स्य म [illegible] सिंतन्य से व कायापि का [illegible] रवा ग्निना दादे अलनैत घो इवैत । अन्य घाप [illegible] वित पिप [illegible] वनेत दंगमं गार स्म
धैते [illegible] ॥ १४ [illegible] तेजुन [illegible] प्रसादे ० ॥ [illegible] तन्त स्मात् कारणात् [illegible] वना दि [illegible] किं प्रसादेन तते नो षि किं ।
न करोति [illegible] सुगी [illegible] वामवती [illegible] रथ शाकेर व का शा सा शाः स्यात् ॥ मूरे: सुलाटे रपि तत्र सा मसा [illegible] एः श्रीयेत त्वां श्रीयेत ॥
१५ शा [illegible] स्वामि [illegible] ॥ हे स [illegible] इति मा [illegible] इति माजा नीहि । इती ति किं । एतोतां तारुण्य मारो यो [illegible] दयों जा उ कदा [illegible] दपिम
म विनहु [illegible] तौ तौ उप [illegible] किं लक्ष [illegible] तारुण्य मारो [illegible] त्रिभुनः किं वि० [illegible] सैरवी । गाढमि [illegible] यघास्वति न घास मे तो मिलितो । उनः किं वि० स्तन
लोक स्मारो [illegible] ता लोकानी [illegible] रूपाया त्यौ ति [illegible] ॥ १६ ह [illegible] वाविवेकी [illegible] धी धी० ॥ हे नाथ ता वत्ता रुण्य तमश्यो वनी ध कारे त वल्लान वि ना करस्य
ज्ञानरूप सूर्यस्य मो हेन [illegible] तन [illegible] तारुण्य तमः । विवेकी [illegible] विवेकलो [illegible] धीनूते जग द्विश्वे [illegible] समाधिगात्ति विचार पात य त । यघाग [illegible]
शाह [illegible] पिज्ञ यः ॥ १७ [illegible] जः कुसुमा स्त्र यो धी ० ॥ हे नाथ मारो पि कंद पो पि ते न वि रोधी किं घटेत । अपि तु न घटात । किं विशिष्ट स्य त वा [illegible]
[illegible] ज्ञान रूपि [illegible] तीति [illegible] कः तस्य ० [illegible] शाद्धेन अस्त्र लित शास्त्र मुच्यते ॥ उ [illegible] केना पि स्वस्ति [illegible] शकाते का पि सर्वथा । तद्वत्ता स्व परिज्ञे
यीय घाव [illegible] चक्रि संपणः । किं लक्षणो मारः कुसुमास्त्र यो धी । कुसुमा युध न पुष्पा युध न युच्यती ति कुसुमा स्त्रयो धी । वा घवा विरोध्यते । यदि विरोधं करिष्यति तद्ध ।
[illegible] खलु श्यती समारः वलिस्य इफ लीवल वता सद्द स्य हीयाः खले स्वय ते जो [illegible] दयति । यथा स्याद्वाशि [illegible] स्तघास्य [illegible] पिज्ञेयः ॥ १८ प्रयाह शाप [illegible] सिरा द वरामा ० ॥
हे देव मयाह शाच्च निप्राय रूपया इमारामाः स्त्रियो मनोभूतर वारि भराः कंद पसि का प [illegible] रा: प्रसि नी दृष्टी पट्ट उप ता: स्त्रियः । दृष्टी धर वे शाद्वादो दृष्टी धराणीरा ।

स्मा·टी
१६

इांवेश्चाश्रृच्चयाः पद्मेपवत्तीनां वंशास्ते पांन्द्राह्मो हृद्यायंकिं श्चेत्नोघरवारिक्षरामेघसक्कजलक्षरानवत्रंर्तात अपित्तव त्रंनिएवा॥१७नयस्य वश्यः किमुमुसेये ह[illegible]

इशाद्यैसैहनयस्य वश्यः सन्सर्वस्त्रैणीस्त्री समूर्द्धचलैचैवली किम्बकिं धमयसिायघाकिं शाष्ट स्त्रवांकिमुञाष्टोपास्ति। निगम१ संग्रह२ व्यूवहा र३ ऋजुसत्र४ शाष्टपसे

मनिरूढ६ एवंभूत७ सप्तनायक्षसेयःहनयलक्षणमिदं। सद्रूपतानतिक्रांतः स्वस्वभावमिदं जगत्॥ स्वरूपतया सर्वमं - गृह्णन्संग्रहोमतः॥ यत्सवीष्यपिस्त्रिय

श्चपलस्वभावाइति। वंलनासुवल्लीसुकोशातकीकल्पलतेघ्री सोटिकाकल्पतल्लो। दृष्टातिश्चैवावहारसारेण्यवजानीहि अंग्रूगतोव्यपदेसावगिन्यथाज्ञानाघृइतिज्ञे

यै। एवंस्त्रियाहि का। स्त्रिग्ध्याः काष्ठितदनवाश्च व्यवहारलक्षणं चेदं यवहारस्तुनामेव प्रतिवस्तुव्यवस्थितौ ताद्य वदृश्यमानवाह्यापारयतिदेहनइति॥२० किंशीक

सेदारपरिग्रहेण०॥ हेनाथ चेदारपरिग्रहेणकलत्रादरणाननिहीत्रिनायकायाखुत्रिस्त्रिरा विरागतांनीरागा वैकिंशीकसे। प्रभुः स्वामी प्रभूते प्रचुरेप्यवरोधनेप्यंतरे

पित्राग्ः पदेश्यराध स्थानेन[illegible]मर्यादांनस्तुपतिासी प्रती पाणिग्रहणीक रु कर्मणापश्चान्नामपिनजोरितिसाव॥२१ अद्यापि नाथः किंमुसौ कुमारो०॥ इही

मिथः पार्षदानिर्जराणां०॥ हेनाथ अ[illegible]वायेनायकव्यभिप्रतासतितात पीसन्न्यदेवानाम्प वलेोत्तरस्य प्रदानेदरिद्रितो दरिद्रोजातः। किंत्वा। इही अमुना प्रका

रणपार्षदनिर्जराणांसत्रादेशानांमिथः परस्परं कर्मकर्तुः कथा। प्रघाःदात्रीविलासाननिपीयपीताइहमितिकिं॥२२ अद्यापि असौ नाथः किंकमारा

अपरिपी[illegible]वरिवर्चि अस्यनगात्तोः तरंगान्नृत्यः सेवकोदरिरिद्रःकिंदिवेताश्चचेनोवर्तति। योहरिस्सस्वा

मिनो[illegible]तिनिपातः॥२३ स्वामी॥ नयस्य नेगस्य वयस्यभूते०॥ नामइति कोमलाभी रूपेणहभूते शत्रुतानीप्राणिनीइशि

भूते[illegible]वर्तति। वसति। वयसियावनेस्थनंगस्य कामस्य वयस्यभूते मित्रसदृशे सति। पु

नः वसति। रूपे[illegible]लक्ष्मीपरिवरणेनमंदिरायां सतीं वरणेयीलक्ष्मी। वसतीत्यर्थः॥२४ ध्यानेन किंयोगसमाधि

लीनः०॥ हेयोगसमाधिलीन[illegible]नातेनवदिपदिकं सुरविधायतेविषवदावरति। तथापि देसीप्रत्यक्ष[illegible]लोकासेप्रत्युधुना अनुपक

आश्रितो लोकोऽनेयेनसक्षव[illegible]यनेदेसीपण। हेलोकनाथ लोकेविश्वेतस्यनाथ लोकनाथः तस्य संबो। लोकस्थितिंपाणिग्रहणादिरूपीम

र्यादीपालय॥२५ न्यायेनयाग्[illegible]सुमंगला न्यायेन समनंतः सदृशन्मास्तूत। किंविणसुमंगलातमोविलासस्यस्वप्नलि:पायविश्वारस्यस्त्र

नैनिःपापेत्यर्थः॥ सासुमंगलातेनवप्रियावि[illegible]जाता। किंविणनाकवलक्ष्वरस्यकिवलेनैपूर्णजगदुद्योतकस्य। काइवराकाइवायथाराकापूर्णिमाकला १६

प्रत्यक्षंद्रस्यप्रिया वंशहेतोसोपि[illegible]वितराकापितमेविलासस्यश्चमूमिन्द्विनि॥२६ अवीघ्रधवांदधवं कर्मयोगेण। नाजियंस्तुनेदाँ श्रीकमयोगसंगोपरिश्चर्व

हध्नवहूयितिस्मा किं ल०नाभिः श्चेम हि म्रविश्वो[illegible]जलः सखुद्गस्य सनातिः सहशः सासुनेदानव[illegible]सोवदरनीरायणस्य वयघोहारः श्रीलक्ष्मीः

प्रियास्या। किं विशिष्टस्य तव। हार[illegible]रिष्टनमादेतस्तैनिष्टहृदयति[illegible]तिश्वरिष्ट०तस्मिन्समयेदरिनीश्चिक

तद्धि शोषणेपरं जाविनि[illegible]॥२७ कन्ये इमेस्यक्ष्पयक्ष मानेे०॥ हेनाथ यदेवजीनि[illegible]गलासुनेदेअयक्ष मानेयरिण

तिसतिस्त्रिदिवस्थस्वगेंवि[illegible]तीयावरक्षणीयेरहितावा। जवि[illegible]रइत्यनेनपदेन[illegible]

दीक्षयः। किंविशि[illegible]सकोता सकलवादेवाय[illegible]॥२८[illegible]इतिवारि

हृ[illegible]वदेहेन्मेवशफ्रयः सशुद्वेप्रवर्तीतात्पाह॥[illegible]तहूतप्रतिवारि

स[illegible]स्तु रस्त्रीजनहृकशफयःलीवण्यसरंगात्मिप्रेरवोलनेयहलित। कलितरंगालावण्यक

लोलानीतंगिणुवि[illegible]दोलनेतनाहेलिताल क्षणयाद्दितिः केलिरंगायासीतालाव ण्य०॥२९ श्रीसावजिन्यास्तव साविजिन्या०॥

हृश्रीसावद्दिश्रीसर्वज्ञदे[illegible]नाजात्यात्रिकालवैसे तः प्रराकृतः शिद्धतपःफलानीविपाकिमिवं प्रापरिपाकवैहृदिलावर्धि। वितर्क

भूणचिंतायीइतिश्व तेः[illegible]णाः देवाः सावजिन्याः सर्व जनेभ्यो दिताः उत्त किंलक्षणाः भूपलोजवेतः श्चेमंगलादिकाव्यीलालसेयुका॥३०॥

शचीमुखाश्रमरसोरासो मि०॥ हेनाथ तदातस्मिन्नवसारशचीमुखाश्रमरसई दाद[illegible]देवांगनामानवीयुस्त्रीगुसुवाचीशोपनवाणीनीशवार्यके

र्यकमविचित्रं। किंकवीणाः शचीमुखाश्रसरसायी अनुपश्चाहवलानूहदाना। श्रीअनुइतिपतिपस्तियोगेद्वितीया॥ किंलक्षणानवलानरमोर्मिप्रदातृना

पासमलातरसः शृंगारादिस्तस्योर्मिभिः कल्लोलिप्रक्षीलनेनतिरास्तमलानू॥३१ स्वरंगो णे का०रि श्चिरं स्वरंगयाण॥रंतयारंजानास्माहवेोनयास्त्ररंगेणस्वरंगि

णेस्वरंगादात्मीयोल्लासात्योनृत्यपरिश्रमः प्राक्पूर्वचिरेचिरकालेश्रकारितः। अस्य मम सम्फलासिद्धिस्तदानीतस्मिन्पाणिग्रहणाहणे च श्रेलवतामव

ताः श्रेसेमविनाप्तविष्णूनि। किंलक्षणा फलासिद्धिः। अर्थ्यासेनलव्याप्राप्य॥३२ वत्तः प्रत्रोस्वासहनात्यलाय०॥ हेदेवरागस्तदातस्मिन्नवसारतदास्मात्रेवीदेवरन

रदादीनीमुखानगुणावलीगानमिषणतवसंगसीष्टनवसंगतानूयात्किंविशिष्टोरागः स्वासहनात्स्वः स्वकीयः असनः शतुस्तस्मादेवैविभात्रतो[illegible]

मा॰वृ॰
१७

स्तुतः फलाय प्रलायनं रुद्रादीश्वरनारदादीन् श्रित आश्रिता। अत्र शष्ट छलीज्ञेयौ रागो द्वेषसहचारी श्रीरागादिवर्त्तिं बरुनारादो यदा रुद्रयोगी तंगास्यते [illegible]
पिराग स्तवगो च रोलविच्छुतिविवाद्। छत्सवे परस्परम समीज सानिष्ठ इर्यत इतिभाव॥३३ एवं विवोद्रुत वदेत नवः स्फु०॥ द्वेनाथ एवं अमुनो त्र कारण अन्योपिज्ञा।
वा विवादसंक्रांस्तव विवादस्तुवन प्रसत्तो स्विभुवनेलक्षण्या सो ख्यस्याद नवकारणान्निस्यस्त ततस्मात कारणात् दे धीमन् धी बुद्धिर्विद्यते यस्य स धीमान् त
स्य संबोधनं क्रियते। हे धी०॥ यद्यो वितंयश वोग्यं कुरु। वज्री इंद्र स्तुते रखइति पूर्वोक्ते इति थिआन्कथियो विरराम निवृत्त। रम धातु विपूर्वको व्याङ्परेरम इति
सूत्रेण परस्मैपदी स्यात् अन्यथा आत्मनेपदी ज्ञेया॥३४ त्वं नोग कर्मविपाक काली॥ [illegible] तरं सगवान् जोषं मौनं अजोषिष्ट असे विष्टर्कि [illegible] वन्न्ग
वान् त्वं नोग कर्मविपाक कालं विपाककाल प्राप्तं जानन् विपाककाले साधुर्यप्रत्यये [illegible] मिति स्यात्। धीरचिन्नागीजीरनराश्रता विकोपरमा श्रीरादिते
कर्मणिकार्य न्यायेण न तु [illegible] ति प्रहसितवदनान सु [illegible] रित्यर्थ॥३५ इंद्रो व साध्यवसायसिद्धि०॥ इंद्र स्तुतोष हृष्टः किं [illegible] वसे वे
धिस्तिरिगितेष्व [illegible] सिद्धि [illegible] अवसायज्ञा [illegible] मतभिन्तिन्नी [illegible] स्वामिनस्तदनुरूप चेष्टा [illegible]
[illegible] स्वामिन [illegible] कालावदा [illegible] प्रत्यासन्नो वाक फलसिद्धि एति प्राप्नोति। सम्ये
[illegible] अथो [illegible] वीवादमेदा यविवादसमद्रा सवाय आसन्ने
[illegible] कालले [illegible] वर्षवृदाव रति स्तवर्षसद्द।
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] सदाप्रमाणी पुरुषान्न पं

१७

गोरएव णिजोष्ठविचारकर्मस्तुविवाद [illegible] प्रमाण [illegible] स्त्रियः॥४० एवं दासियोगय विबुधप्रियेते सुरु०॥ तदा तस्मिन्नवसरे आप्रियोगय विबु
[illegible] मोदमानाः दासा [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
प्याणी प्रकरः समूह एव च अपादज्ञोमिश्र यस्यते पु० कामस्य बाणपुष्पाणीति प्रसिद्धि॥४६ [illegible]

न्नासिर शोभिता। किं लक्षणाः शालूनं जर्फ आहतफेनशिरोविभागास्तेनोपरि स्थिताः उत्थेस्ते तेन विष्वग्गलनो घसीमदतियान्नाविजनसमूहस्य सीमदत्तियस्त क्षेम्ना सर्वे
मव सैन्यस्तुव त्यक्तस्तु बोदाब्यादि दीगनाइवासु विसैम देवि विष्यति। अतः सर्वामि व स्नैप शिर सि स्थिताइति भावः॥४७ सुचारुगारुत्मतनोरणानि०॥ यद्‌गृहे यस्य मेडपस्या
गेव वारिद्वाराणि बभुः। शोभितानि किं लक्षणानि द्वाराणि सुचारुगारुत्मततोरणानि सु [illegible] त्यर्थं वा रूपिल नोक्तानि गरुडोद्गारुस्तत्कानि तोरणानि यत्र तानि सुचारु०।
मन्त्रेक्ष्यते देवीषु रुद्राग्रपद्मासु रुद्राग्रमाग्रसु सती षु रोषाद्भ्रूलेगजौ डिम्बत्याटित नृकुटि सेयु क्तानि दिशी मुरवाणीव॥४८ अलिन्दियस्यापरिशातकुंभे०॥ यस्य मेडप
स्यापरिशातकुंभे नकुंभेः शातकुंभस्य सुवर्णस्य कुंभे कलशेर्निनिः सरस्या आकाशसरोवार्य [illegible] हिमसेरो रुद्धान्ना अविकस्वरकमलशोभाले निशाम्ना कमलकोशा
नी कलशानां च साहृद्यं स्यात च अन्यत्र पाले द्ध जोधि विसारि विसारिणि चारिमा विसा [illegible] गीलानि मारिणाम सस्थानी चारिमा मनो ज्ञता भले ति॥४९ तत्रा कथाः
पृथ्वीर सुरस्य०॥ त्रिविष्टपमिस्तु वनेसुरेखादेवस्य स्तकमनीयता या सस्य मेडपस्य जनोऽह स्यतत्रा कथाः पवित्रा विरविस्तृतो यथा श्रविलेः समस्त विमानैः
शोभा निमानदेनात्यथा [illegible] सुता [illegible] सिंजि सेव्यते सकोऽपि यस्य [illegible] निनिरपमानानि जातानीति भावः॥५० श्री दर्वृतादेमवती
वितेद्ध०॥ श्रीनम्नादेवतादि [illegible] जालस्पर स्तितासती दिमवतेदिम वकी [illegible] मं शाचा [illegible] या [illegible] देवानु चंदनमानिनाया उपुनः सस वैप्रासिद्धाम लया
वल [illegible] तानि नि [illegible] वान्त [illegible] चलः द्विजिह्व वेदीसत चंदन द्रुः द्विजिह्वः सोर्पद्रुर्मेजि वर्वि दीक्षता जैदनद्रुवद्वेदनदत्ता यस्यत्न
द्वि [illegible] नानु [illegible] विदुमदा [illegible] इति भावः॥५१ उपाहरत्तैदनपादपानो०॥ त त्रैमैडाप दिशी क्रमा यैनैदनपादपानी नेदनवनहृत्सो णी
सुमेघावार पुष्प समूहे पाहरन्तु [illegible] पका ओ [illegible] पाटलप्रवृत्ति हाडे शिरवा [illegible] कर स्य स [illegible] से नै [illegible] पुष्प समूहस्य वृष्टावि
वभि की बन्ना वनिरथ कंनार [illegible] या॥५२ वभ्रेरले कार सहृ सह घ०॥ लक्ष्मीः स हृ [illegible] रखति स्म। किं लक्षणीम
णीगणं वभ्रेरलेकारस हृ [illegible] रलंकार [illegible] नह निन [illegible] वारा निः सह [illegible] चिर [illegible] कालीन [illegible] राना ध्रुवो समूहः फ
ल्गु मिं फलोऽनूतं॥५३ मंदाकिनी [illegible] मंदाकिनी गा [illegible] रस [illegible] दवी रोधनिरुद्ध स्वरिवाध सि ताट
स्ववंकरुद्धा रुद्ध स्ववी [illegible] त [illegible] नवि रं के वले वाले [illegible] त [illegible] ति नद दिति
तोः न नृपीडा निस्सि [illegible]॥५४ क [illegible] गव [illegible] दत्त०॥ क [illegible] र वामा [illegible] सरस्वती श्री आलमी आलयनयोग्यका श्मीरैकुंकुमैः इति सुद्या मना अलि द्ध

अदृष्टदादो इतीति किं द्विनिस्थितं इदं का श्मीर [illegible] चापित [illegible] सतमहे [illegible] तिय त्र [illegible] का श्मीर मे वोच्यते॥५५ करोषि तन्वि कि मेग पे
गं०॥ आलिवित [illegible] स्थिता सि०॥ मनोरमे [illegible] लीला०॥ नृषी [illegible] समानयथं०॥ तत्र [illegible] निर्जरीणी देवीनीनृ यानबन्धः कोलादलो ब
नूव। किं विशिष्टानां निर्जरीणी [illegible] त्यादिना॥ इति [illegible] प्रकारेणाई रितानां प्ररितानी। इतीति किं [illegible] किं करोषि [illegible] निद्रा [illegible] व
यथाऽह निद्रा [illegible] बोधिता [illegible] देव त्याणि तेन [illegible] मी [illegible] यथा [illegible]
वसा [illegible] न सा प्रती॥५६ [illegible] लीबित [illegible] किं स्थितासि। या बाला [illegible] ति [illegible] यथाजरा न
जरया पीडिता [illegible] आलेबित [illegible] किं [illegible] केव [illegible] समाधि स्थिमिता।
स [illegible] ॥५७ [illegible] लीलीकिं न [illegible] सि। कामि [illegible] पुमानाऽ को [illegible] ति। देव ला।
द्वि [illegible] उरितनगार निधमत दूनी निधमता [illegible] सोय या सपनि धमत दूनी।
इतस्ततः प्रश्पत्ति॥५८ [illegible] शल्याहितो [illegible] गारादि कीडत [illegible] ॥५९ [illegible] कलापको॥ अ
घालयः शोलदृिन्त प्रियायां०॥ [illegible] न तरं शोल [illegible] दई [illegible] प्रियायाः शय्या [illegible] कामा [illegible] समतः को [illegible] सुमंगलासुने दे
कनक स्य पीठे सु व [illegible] कनकपीठ स्य [illegible] किं विशिष्ट कन्येव सु [illegible] भार्या [illegible] प्राये किं
विशिष्टा आलयः दत्ता [illegible] रा। यच्च रत्न स्थाप्यते तदपि रत्नासनं कथ्यते। रत्न प्रायका [illegible] रत्नासन मिदमिति [illegible] मिति [illegible] भावः॥६०
अस्वेप्रालो स्त्रेहर सानु वि [illegible] ०॥ नाआलयः सखी [illegible] आत्मीय [illegible] पुन [illegible] किं [illegible] कन्ये स्नो दे
सिति समन्युजप्र [illegible] नैकार [illegible] किं विशिष्ट कन्ये [illegible] देव [illegible] दरसेन [illegible] किं वि० [illegible] अपि
लावण्ये नपुण्य पवि वे अपि कोऽ [illegible] न कन्ये [illegible] दरसेन [illegible] भ्रमर [illegible] सपवि [illegible] उनरपित [illegible] वी स्य
त्यरै स्त [illegible] वात [illegible] जात मिति भाव॥६१ रषा [illegible] वपाट नचीत०॥ ते कन्ये सु मंगलासुने दे [illegible] अपि [illegible] प्रती॥
किं विशिष्टा [illegible] पारन वस्त्रेण [illegible] स्नानीय स्नान सी [illegible] पुनः किं वि० स्फुट [illegible] पुनः किं [illegible]

श्लो॥ हरसङ्घो त्वयोर्दिहि तयोरुदीक्षण। चित्रं आश्चर्यं चिकुरौघमेघः केशकलापरूपजलदः गलन्नीरमिषात् वर्षन्सन् अवेक्षकानां अवलोकिनीनां मु
खाम्बुजानि मुखकमलानि अहरद्विकाशयति स्म। अन्यान्यम्बुजानि वर्षाकाले शीतिबाधपतीति परमत्राविपरीतमत एव चित्रं। किं कृत्वा तयोः सुमंगलासुनंदयोः
सङ्घौ त्वयोः सत्प्रथमनौत्सवं ययोस्त सङ्घौ च तयोः सङ्घौ। पक्षे प्रथमनयवर्तयोर्मूर्द्धि मस्तके उदीयत उदयं प्राप्य। किंविशिष्टश्चिकुरौघमेघः नितं बचुंबीनितंब
कटीतटपदेशकटकेष्वेव तिस्पृशतीति भावः॥ ६३ धम्मिल्लमल्लोऽधिगतस्मरास्त्र०॥ धम्मिल्लमल्लः बद्धकेशकलाप एव मल्लः कस्य बलीयसोऽपि बलवतः
श्रोतेन पराजयति स्म। कं प्रत्यति स्म। अपि सर्वस्यापि। किं लक्षणो धम्मिल्लमल्लः नीतरां लीलासिती प्रसूतः पुष्पैर्धिगतप्राप्ता। स्मरस्य कामस्य अस्त्रसाला श
स्त्रश्रेणिर्येन सः पुनः किं० तान्मालिवासातन्तयोः कन्ययोः मस्तिके वा सा तत्र बलवान्॥ यतः स्थाने प्रकाने नमवलीप्रमाने स्थानस्थितोऽगडीति कातरोऽपि हेवसु
केवद्धित वत्रमाणीवं च स्थितो [illegible] सिंशीकरस्य॥ इति स्थानबली॥ कामस्य [illegible] प्राप्त प्राप्यः शस्त्रबलैश्च तनो धम्मिल्लमल्लः कानननकं पयती तिभा
वः॥ ६४ सारंगरागो सुरजि सुवस०॥ सुरांगनाजितिर्दवीगनादिः सुवसि[illegible] धं गपरं घावकलेकपंकः सारंगराग इति अमेव कलेकामेकोऽङ्के स्फुटितः
किं कृत्वा पतयोः सुमंगला [illegible] कार्यं सारंगरागः प्रश्न [illegible] स्य विलेपानैर दोह त्याश्चर्यं सुरजितपरिमलबहुली विधाय यच्च। किं विशिष्टका यः
सुव [illegible] टंगीः॥ त्रिदश सुरांगनाः तयोः कन्ययोः कपोलयोरूर्ध्व भूल्या कस्तूर्यास्फुटांगीः प्रकटरूप
म [illegible] स्मारसी दर्पणेतु तस्मात्कारणात् इदृत्रानिनाद्य किं कुव निमकरपुरे श्रीखंडेन कलत्रश्रीत्या
धी [illegible] काम [illegible] इति भावः॥ ६६ बनारमार उच कुजयुग्मेणा मारः कीदृशः कीतिनेद त्रना याङ्कदे
तदंगतयो कन्ययोः [illegible] उच जपसुमेव तारात्अन्योपि कुंज धारेण द्रुदादिकं तरति॥ इत्यमार॥ तत्र यस्मात्कारणात्ततत्कुच
कुंभयुग्मे परित्तः समंततः [illegible] कस्तूरिकादिः कस्तूरिकाबद्धा नीलवसी पवज्ञो निरीक्षितादृष्टा॥ ६७ तनु सदा [illegible] रोमराजिण अ
मरीणिर्द्वीगनातिवदायातनूशरीरे [illegible] दृष्टा तनु शब्दो देहवाचकः स्त्रीलिंगो ज्ञेयः॥ कन्योर्दृयेस तापि सत्तूरितवज्ञाताव कवचने ज्ञेयो किंविशिष्टातनूः सी
वीतत्रधामलमेऽङ्गनसा सोवीतायरिवाताजि [illegible] नितंत्रम लानिर्मलानि निर्मलानि मनोज्ञानि वासांसि यया सा सीवीतनुतत्र इयं तेपरिस्फुट प्रकटस्फा
टिकस्फाटिकमणिमयकोशः कन्याकार [illegible] तवासामेनाम [illegible] स्यादेमसुवर्णस्य अपाणी चक्रौरिकेव॥ ६८ हारेण वीचेतसि त्र्चीरस्व०॥ लाक्षारसरूप

धारी अलक्तकरसरूपधारीरागास्तयोः कन्ययो रंहितलेपरणनलं सिषेवे सेवते स्म। तत्र दृष्टे तैः श्रीवृएषोऽयं ग्रंथं युवयोर्द्दीरेण स्तुतः श्रीहर्षदेवस्यचेतसि सेल्ले
षी सीसर्वश्चाज्याति प्राप्नामि। किं विशिष्टोऽहं मुमुक्षुर्न्ने विरक्तो कुमिटो पि॥ ६९ मंदारमालामकरंदबिंदु०॥ मंदारमालाद्भुतागतासखीतदीयं सुमंगलासुनंदयोः कंठ
विश्लेष आलिंगति स्म किं लक्षणा मंदारमालामकरंदबिंदुसंदोहरोदत्प्रमदा कपूरामकरंदबिंदूनी संदोहः समूहः स एव रोदनं प्रवद्धमानः प्रमदाश्रु द्रवः द्वरस्य
पूरोयस्याः सा मकरंद॥ पुनः किं० ना मंदारमाला [illegible] सा रा शोतीच्छमा दर्विचतासीसारामनोज्ञा॥ ७० यस्या नितं [illegible] सितिण॥ सुजोग वल्लेनाग वल्ले
दलानि पत्राणि उद्वेगदेयोपि [illegible] स्य योरपि आस्तारे श्रावासमूदेसेज्जु सजिंप स्मा। किं लविशिष्टं आसाद्य अतंगरंगेषु दोगेरंगस्तूसी
रंग एवयन्त्र तेसके [illegible] स्थानगुणो [illegible] किंविशिष्टानि दूतानि [illegible] जिर्दवीगनाजिर्दशिः कन्ययो न दिनान्यस्तानि [illegible] बल्लिदलानिद्वितीये।
उ [illegible] सतियत [illegible] ज्ञातस्तयो [illegible] वदिन [illegible] गुणयाज्ञेय इति भावः॥ ७१ मासम [illegible] तं॥ कापि देवीगनाउत्तमलेक
स [illegible] नये [illegible] दाक न्ययोः कर्सिकपल्लपे [illegible] शीघ्रप्यधव आच्छादयति स्म॥ उत्ते ज्ञात इतीव अत्रएतयोः
कर्सिकपयो पूर्णीविदने [illegible] स्तः स्मांतेसरी धं कामोधं सनूभामपतत् किं लक्षणे ते तस्तुरया अम्बुकोत्पुरीतः मेचारि पुरेशरीरै परद्धेन
गरैत स्यांतम [illegible] सीचरणश्री॥ ७२ रुलोगीदमीय॥ किंल केशाह स्त्र०॥ मघोनीइंद्राणीहत्यव दत्इतीति किं इदमीयः अनयोरभिइदमीयः किलइति
सत्ये कशात्स्त्रः केशकलाप [illegible] कलापस्तु नामभमालोकी ज्ञेयी। भूनीहृदिय [illegible] केशाहस्तः जोत्तौ। जोगउत्तमकस्तूरिकादीनी।
विद्यते यत्रासौ जोगवान् पक्षे सर्पः सविभात्द्दृष्टचूडामणिनापि अवर्द्धिवद्धिता। तिर्यग्दूत्तेभिः गतिनीरविध्यति। कं० अं सर्पमणिविषमुत्तरनिश्चनिदिरूढिस्ये।
कन्ययोः शीर्षिक्श्चाकलापसर्पो परिचूडामणिं दृष्ट्वा युवानो विशेषतो यामोहिताः॥ ७३ हूकेशि [illegible] तिष्ठ०॥ [illegible] कथिकयोगे हृतीयायतृकज्जू
ली। तनयनप्रतिष्ठं स तयोः कन्ययोः नितांतः प्रविष्टसत्त्वनोनयति स्म। अत्रलक्षणा [illegible] व्यामोनयति तेभिति भावः। किंविशिष्टं कज्जलिदस्सेवअन्यतशिलाकाव
दनेतिष्ठन् सत्। अनिष्ठुरेकोमलैलक्षणया शीतैवाताप्रकरप्रन्नूरैतः तापकोशेमि दुर्जनादिवप्तिअनन्तरेशज्ञातस्य अन्यस्यापि को विश्वासत। इति लोकप्रसिद्धि।
कोऽर्थः। अपितु कोपि नेव विश्वसेत् इति अनुश्वस्कप्राणोनेशति भाताभ्रमियोगः किंन्वन्यः कोपिघटते। न विश्वसेदमित्रस्य मित्रस्यापि न विश्वासत॥ इति लोकप्रसि
कोऽर्थः॥ कज्जलेपूर्वंहस्नेधि यातः। ततः शिलाकोसुरवस्थाप्यतः। अस्मिन्नवसरेनकमपिव्यामोहयति। किं उतयनप्रविष्टमेवअतः कज्जलेनेति [illegible] तः स

तः।अतस्तापककराज्ञातस्यनविश्वसेदितिभावः॥७४ शचीस्वदस्तेननिवेशयामोलोंऽ॥शचीइंद्राणीस्वदस्तेनतयोः कन्ययोमौलिमस्तकौमौलिंसुकुटंन्निवेशयः अ
शेषयोरिकुसुमस्त्रस्त्रीसुगुणाश्चिकस्त्रवैगुणाअदार्यमीत्रीयादिगुणाममाधिकाद्भुतमन्नेप्रखुरै ह्रदीस्कारः।किंविशिष्टंमौलिं।मणीनोकिरणैर्डंटालैर्वा।डैअत्रा
पिलक्षणाज्ञेया॥७५ पारशिरोजतमसासुदियायलालेऽ॥तरणिसूर्यस्वदीयेतयोः कन्ययोर्नीलशिरोजतमसांकेशरूपीधकाराणांपारेउदियायउदयंप्रापः॥
किंविशिष्टेभाले।लक्ष्म्याःश्रियःशोभायावाघनावसंघतांहृढस्थानकेतांपदेघनावसंघतीआकाशतौगमितेप्रापिते।पुनः किंवि०भाले।विहितनागजरजोसु
जसीध्यरागसंकीर्ससीमि।विहितेविस्तारितेनागजरजःसिंदूररजस्तस्यवृजःसमूहःसएवसीध्यरागस्तेनसीकासरिसीमापर्यंतदेशायस्यस०॥७६ यवा
क्रिकचूमिदिनाधिपतापरक्षि०।क्रीनोयतवाक्रिकचूमि।वाक्रिकजलालस्तस्यचक्रोपरिचूमः।दिनाधिपतापासूर्यकिरणतापःवक्रिसेवापाकावस्था
सवापयोवदनैचएततसुरता [illegible] सोढसेदेतेस्मातनघाएन तदुरारुदतौतयोः कन्ययोःस्तनवेशाप्यमणिदारमयोपहारैमणिहारमयैरुपहारैः
पूजीवलाजजडतिस्माद [illegible] लइतोगमःअवहात अ नुमानालंकारोज्ञेयः।ऊधेनकिमपिपुण्यंकृतेतितदारादिपूजाप्राप्तेतिभावः॥७७ ये
तयोरखरतीकरमूले०॥ [illegible] तयोः कन्ययोः करमूल [illegible] सुरतीशोभितातकामसो दृष्टयः कटाक्षसिंद्वाइ।ययोजन्मि [illegible] खुद्रिकास्तयो
:क [illegible] निश्चितेता सनीखुनिधः संसारसखुडस्यामिकालदयोर्जन्म॥७८ त्रिभुवनविजिगीषोर्मरि
पू [illegible] सारस्तूपस्यकामराजस्यजाता।वनिः अभवादेनिकात्रिभिजनिजाता।देवमाद॥
यतयस्मात्कार [illegible] निर्गतः [illegible] घटिकाजिःपवलाइतुरयरगरत्नाद [illegible] कापवलीतउलेतस्य।
उरायचुरगाश्रस्वात्से [illegible] रचिकेतायस्मावायोनेतननघघरीयोमास्यादेवीतिभाव। [illegible] सारस्तूपस्यत्रिभुवनावि
जिगीषोःत्रिभुवनंजतुमिच्छा॥७९ एते [illegible] प्रियापास्तपाश्चाऽ।ददवीसाक्षीरत्नतदेवीतयोः कन्ययोः कोमासमदिकोटीतियतुलाको
टिरत्नीतुलाकोटिशब्देनतूपुरपादकउलक्ष्यमानस्याःकोरिद्वयस्यागस्तोदत्ताविद्यमीभासांशोभोदयः।नतुवविभैचागोपतानिसंवाणितदेशविं
शेषणानिकिंविशिष्टेतदे देवीनूरबजितमणिजाते [illegible] तामणिसमूहास्यानीतानरव०॥रू।मिस्रापापसम [illegible] नात्यानिरादतमालं।गतिविधुरत
हंसागत्याविधुरितालक्षणयाद्विनादस्तयाप्रोतेऽ॥मृदुवानिप्रवालोमादवितासोऊमार्यंश्रितिश्रोतापवाला:किंशलयावायाप्रीतोऽ।अतएवजितमार्व

पमानद्यात्तुलाकोटिद्वमितिभावः॥८० एवंस्नातविलुप्तमप्यभितत्तनूव हृत्पकन्यैजेयेऽ॥दिवि [illegible] घादेवीगनोवरंसमीत्यःसत्वस्तस्कुं किंहृत्वा।भजसुमीग।
लासुनंदेकन्येउहृत्यस्नानस्नानात्उत्यायमं [illegible] दमारूरदस्यमध्य।अदोषासेननिर्वोधासेनतिवेशायपवेशय।किंविशिष्टकान्या।एवंअमुनाप्रकारे
णप्रकारेणस्नातविलुप्तमूपितंतत्तनूस्नातावित्रुपतानूपिताअलेकृतावतनुःशरीरेययायास्ता अत्रअपेयिसैमिनिनिजवीप्पादिविषयेप्रयावलेन्नतदुणनापीतयोः
वप्रोगुणसमूहेगायैत्य [illegible] नालनिर्निमिषनयनाःतयोःकन्ययोःवत्स्यसुपवस्यीत [illegible] लाकानोसेवत्सनवस्तस्य
छिदेव्छदविष्रायअवलाजलेच [illegible] निर्निमि [illegible] हितमहतेलाचनेयांसातारूप०मेयोन्मेषकादिएांजनानां [illegible] स्यानरैतासीस्वभाव
नि।निमिषत्वात [illegible] रत [illegible] तलगिवविरचावदिश्रीजयशेखरसूरिविरचितेश्रीडोनजमार [illegible] सतच्छिप्यश्रीधर्मशेखर
षस्सूरीडे। [illegible] सेदसरीरिशाभिता यौतृतीयःसर्गव्याख्या॥छ॥श्री• ३७८॥अ•४॥ ॥अथा [illegible] पाक्षपाप्रति०॥अथा
नेतरैदिवःपतिदि [illegible] नातल [illegible] कुलसव तिधिनेप्राप्तुमिनामिवयातीअमेसमनयतेस्मासातिश्रूपचकसिन्नपाणिग्रहणाक्षणे
विवाहावसारअखिलसुर [illegible] समूहप्रतिसापेक्षणंकं। पांपतिसाम [illegible] समागतासति॥१नवानिविमानिकनाकिनाएका०॥एकस्पपूर्वमा
गतवासशेषानवापिविमानि [illegible] नायकाइंद्राः चक्रन्यतदेशि। नंविंशतिमानिमासमितिविंशतिनःकिनुइतिसूचेम्निप्रत्ययइनइस्सु।विंशतेस्तेमितित
अनेनतविलोपः।कन्थितस्वरादरस्यलोपाविंशिन्इति॥विंशतिसंख्याअभरूवलोकाधिनुवःपातालेलोकस्वामिनःशशीचंद्रःरविःसूर्यःव्यंतरवासिवासवाव्य
तारैइाद्धिकाधिकात्रिंशत्वात्रिंशतइहमेडाए उपागमन्आगता॥२तदाइद्रालोकस्तशारिवेदोलन०॥तदानस्मिन्नवसारमखाशनीदवानींद्रदोलोकन्क
दावगादनंशारिवादालनंशारिवानांहृदोरसुदोलनेप्रियासुरवावलोकमू एतन्मुहुरेवारसःप्रयाएस्यरसेनव्यालुप्यतलुप्तः।किंवतपदांतरवत्।यथादस्ति
नयपदेनद्विपदचतुःष्पदादीनीपादांतरैलुप्यातसावपदाहस्त्रिपदेप्रविष्टाइतिन्यायात्॥३विनिर्यतोस्वस्वदिवोदिवाकसी०॥स्वस्वदिवोविनिर्जितीआत्मीया
त्मीयदेवलोकात्रिगच्छितीदिवाकसीदेवानीसुहृदादिह्वतिचूसुहृदादीनीमित्रादीनीह्वतिराकारणीतेऊसुहृदाणसकोपिघोपः।कलकोलाग्राऊलैवाम्रत्ता।य
त्रघोपगावृजेवाणीसमूहोधनुसमूहैवा।विमिश्रितेएकीभूतीसतविहाययस्यपिआकाशेपिप्रविचरंतुप्टथक्कर्डुंकं ईश्वरःसमर्थःस्यादपितुनकोपि॥४

कमा-वृ
२१

अमीषु नीरंध्रचरेष्वकस्य[?] ॥ अन्यावाहनं अन्यस्य देवस्य वाहनं इन्द्रो हस्तीकल्प चिह्नं वस्य सुगमैयानमूतं हरिसिंहं निरीक्ष्य हृष्टालीतापि पलायितेनो शाक
तन शाकः । सापि सिंहोपि प्रकोपन इव्याह्व [illegible] हस्तिनैव षिर्तिन अशाकन् । के च समसु अमीषु देवेषु नीरंध्र वरेषु निश्छिद्रेय मौ भवति । तथा चलस्सु सत्सु
तिलोपि पतितो न यत्र ना ॥ यातितन्नी रंध्र ॥ ९ महातनुः स्थूलशिराविलोहितेन ॥ परस्यान्यस्य देवस्य [illegible] रोमहर्षः सुरंगिणी अश्ववाराणी [illegible] प्राजन
विभ्रमैस्तर्जनिक विश्रामैर्व्यधात । किं लक्षणः कासरः महातनुः महाशरीरः स्थूलशिराः हृद्वन्मस्तक [illegible] हितेक्षणे आरक्तलोचने । किं कुर्वन् कासरः वाहनवा
जिनो वाहनीकृतान्वाजिनः खुरगान् पलाययन् पूर्वदृष्टेन नीरंध्रचरवीपात्के अत्र [illegible] पलायनेड्डीवर्तन विरोध स्यात् परमाश्चिरं [illegible] अपि सैकीसता अपि अ
सैकीसता भवति ततो न विरोधः ॥ १० प्रमाविवाहाय रयाछ्रियासतीन ॥ यानवाजिनः पश्चिमार्यक चाप्र हारेः प्रतनत विश्वासात् सादिनी अश्ववाराणी अमैवितेनिरेच
कुः किं कुर्वतीं अश्ववाराणां प्रसोश्री कृष्णदेवस्य विवाहाय रयाद्वे गाछिया सती गैज्जसिद्धता । किं लक्षणा यानवाजिनः ततो नदीतीरे हणपितानमाः । ननोनदी
आकोशगंगा सक्तीर [illegible] तत्र क्षिप्रकस्तः आकोशंगे । गाया [illegible] निकृष्य [illegible] तीति केनापि दृष्टप्रत्युत्तरमिदं । या दृशी आकाशगंगा ता
दृशानि हणान्यपि [illegible] लोक कूटो [illegible] ॥ ३ [illegible] ॥ कवि शिद्वोयीड [illegible] आमं नो जाह्नवी अपि इति अन्येनापि [illegible] नदोषा
या ॥ [illegible] रुत्तासविहारिणी [illegible] रमिमोति रुद्धा सविदारिणी मिथः परस्परं निकृ [illegible] ना चलनशीलानी सुपस्तु
डौ [illegible] सुजालं कृति घहनात् [illegible] तात पर्यपानोयं क्षितिश्च [illegible] खानिष्ठ तज्ञावं
गते शाप्त अत्राप्य नुमानालेको [illegible] ॥ [illegible] हशी [illegible] विघ्न ज्ञावता उ
पुनः सुपर्वायोवतादिव [illegible] तानतदवमितेवादिगारवे सहायककारिविभिते ॥ [illegible] नवल्लजाण ॥ काचि हृ
ववल्लतामाकुलीचिदज्ञाने [illegible] सासती [illegible] वगतस्यागमनस्य विघ्नतीजमाम ॥ [illegible] यावादु शाता
नितच्चतीकुर्वंतीपुनः किंलक्षणेदेवि [illegible] ॥ ० पुरः सरीत्य मनाक प्रमादिने ॥ के पिदेवा [illegible] इतीपति [illegible] पश्चिमा
शैवशीघ्ररुषाणीपादश्चैव [illegible] ॥ [illegible] सुअमरी सुदेवी सुमनो [illegible] बलादाक
र्षती एसतीसु ॥ ११ दिवोभुवं श्रीतरलेगतागतैः ॥ निदाघ [illegible] दिवा [illegible] अप [illegible] गतागतैगमितागमानेर्वा [illegible] मायान कशानेक २१

दारान् अवादिवादितः । सएव [illegible] डकवेनवि [illegible] सन् अद्यापिन [illegible] प्रपद्यते ॥ [illegible] निर्जैनस्य जनियच ।
सामही ॥ देवानु वै पृष्ठी चागता अपि निर्जः [illegible] वैनसे पस्पृष्ट रवेन वस्त्र [illegible] इति वाइ [illegible] जिनस्य श्रीकृष्णदेवस्य
जनिर्जन्मा उक्तिः । सामह्यो पृष्ठीनो [illegible] महीय [illegible] तीमह दीदेवता प्रतिपादितदेवताव [illegible] देवताचक्र [illegible] तिमासीदिति किंविशि
जसी ॥ प्रथमः पुरंदर इन्द्रो [illegible] सामस्य न विमानेनि [illegible] वति तथा सातेज [illegible] सति । ना किं महोल
दवसमह इति [illegible] ति । आसन्न [illegible] डाजसीं [illegible] किंप्रमादिता [illegible] तन्न दीयापद [illegible]
किरणो ॥ तदीय [illegible] स्वामिनः शारीर [illegible] तिलतोडवासती [illegible] तिलस्यतीडवे [illegible] विशेषेनो [illegible]
दी [illegible] ॥ किं [illegible] त्रिमडयाति षः अभिरैविरोधिनीन सात अभि [illegible] भगवतः शार [illegible]
रथैतेज [illegible] ज्ञातमि मिताव ॥ १५ जलानिडी स्नानवि [illegible] जलातिपानीयानिस्ना [illegible]
[illegible] स्नाने कार्य [illegible] सत्यान्तस्य यीपवित्रती प्रापदिर प्रपन्नाति [illegible] तयातायवपवित्रतयाति [illegible]
रखुन्ना ॥ विश्व [illegible] पवित्र [illegible] ॥ १६ सुव । स्नदीतोदकलेपसासुर ॥ सलग [illegible] सिता [illegible] शारखा [illegible]
नीशुच्र [illegible] पूर्वकि जर्या । तो पराविज इति सूत्रेणात्मनेपदे किंविशिष्टः स । सुवस्नदीतोदकलेपजासुरः सुवस [illegible]
गंध [illegible] कालेप [illegible] सुरोदद्दीप्यमानः । पुनः किं समेततः सर्वतः [illegible] विचेदनीयस्य । किंलक्षणे [illegible] कटकी [illegible]
नाययेशारकालेउद्दामेष्ठ [illegible] जलैयस्य तद्घनात्य ॥ १७ अमुष्टिपि यामुदितैः सुरद्रुमैः ॥ ० ॥ सुरादे [illegible] दिते सुरद्रुमै कल्पद्रुमै [illegible] वयः [illegible]
मानषड्लद्दापूर्वानंतरं अपि चिरेण [illegible] कालेन [illegible] विनेपुत्र फलोदयमेवचन । किंलक्षणैः [illegible] इ [illegible] मीचित
हृदायमस्तकेचमेदारहारचंदनपारिजातादिकुसुमैः पूजितै [illegible] इति प्राणित्रयांगाणी इति सूत्रेण एकवद्भावः [illegible] विश्वानीहिं ॥ १८ अदः कव ।
श्यातनवारिविप्रुषा ॥ तदातस्मिन्न वसाराये [illegible] दावः कचश्यातनवारिविप्रुषः [illegible] तन्ने [illegible] वारिविप्रुषा जलविंदु
ननिपीयपीवाचातकितैद्यदावरितैः [illegible] परीत [illegible] अमरे [illegible] धारयि [illegible] तावधिरसीनतरैरपरो रक्तः [illegible] ॥ १९ ॥ महोशि

[illegible]

क्षमा-वृ
२२प्र०

ॐ सद्गुणशालिनः स्थितिः॥ विशुद्धवस्त्रछलगांगवीचयो विशुद्धनिर्मलवस्त्रछलेन ये गांगा गंगासंबंधिनो वीचयः कल्लोलास्ते अमुष्य भगवतः सर्वगिरिसिन्धुं उपेत्य
प्राप्य मौलिस्थितिं नो मस्तकस्थितेरधिकं वस्तु शोभिता किंलक्षणस्यामुष्य भगवतः महेशितुः महांश्चासौ ईशिता च महदीशिता तस्य महेशितुः सतां गणैः समृद्धेः शा
लिनः शोभमानस्य वृषभध्वजस्य वृषभलांछनस्य पक्षे महदीशितुः ईश्वरस्य सद्गुणशालिनः सैनो विद्यमानं [illegible] शालिनः ईश्वरगणस्वामी॥
तच्छ्रा॥ महाकालः त्रुनवीणा लूनवाङ्गदिप्राणकः॥ वीरभद्रस्तुधी राजोदरकस्तु तालकः॥१ [illegible] प्रियः॥ महान्तो [illegible]
गामाघोम दाघ्रस॥२ महाकपालशालातः सीतापनविलेपनो॥ महाकपोलः पलाजः शीघ्रकर्सैः शारस्तपः॥३ [illegible] पादः खरीडकः॥ गोपालो
ग्रामणी मालुर्घंटाकर्म करंधमो॥४ एतिर्गणैः शोभमानस्य ईश्वरस्य शिरसि गंगा कल्लोलास्तु॥ अत्र तु सर्वांगवस्त्रछलगंगाकल्लोलाश्च नूतनविशेषः॥२०
कचानविशेषवसियिर्तुं सुगंधयः॥ जलशायेन वालकः केतकादय [illegible] सुगंधयः पदार्थविशेषाः [illegible] वासविर्तुं प्रयेति एवं पक्षे ताः॥ तेका
यास्त्र मौघ्र जल केतकादिसु [illegible] विशेषतः सोरभ [illegible] धुनि [illegible] तमहतीं संगतिमेघाति फलानवर्त्तीति॥ नगवेतो दरस्य जन्म प्र
तिस्वसावतः सुगंधवानुकेशादिवासनीत [illegible] राधीमव [illegible] टाती॥२१ पिनद्धकोटीरकुटीरहारकः॥ पिनद्धो बद्धः कोटीरमुकुटः सएव कुटी
रं स्थानं [illegible] रिपूसृष्ठरी प्रसरणशीलास [illegible] तीव्रमेन [illegible] २२ [illegible] प्रभासविं॥ जनो लो
म [illegible] फुलमदीवरस्वतः स्यर्यस्य करस्य [illegible] सि [illegible] यैतीवभेन या [illegible]
कस्त्रिकूटवत् शिखरस्य [illegible] नामा [illegible] द्रराहरस्तीकिं विशि॰ जनः मनिष्ठ [illegible] सद्दवर्त्तते
यः मनिष्ठलं॰ प्रदेशनिष्ठं [illegible] वरतीतिसानि [illegible] किं [illegible] कायर
हशा अवगाह्य किंवि॰ मुकुटं शिरःपदे शिरसिम [illegible] स्थाने यस्मात्तु शिरःपदे पदेशे शिरसी शिखरे [illegible] पवित्रा जना
स्तेषां उचितेयथा शाश्वतः हिलको लोकालोकाः समीपं त्रिकूटपर्वतं पश्यति॥ यथाप्य भवतः शिरसि मुकुटे [illegible] त्रिकूटयो सामीप्य [illegible] दीप्य्स
के पि॥२२ ललाटपाद्यः स्पष्टशोनलाटिका॰॥ लेयपञ्जरी [illegible] तेरवादेवास्तेषां प्रभुस्वामी इंद्रः [illegible] लिखने लेखः तद्भिर्मयेन प्रभुः समर्पय विविधः
पंडितः॥ अस्य भगवतः शोभो विस्त्री सिलनाटस्य ललाटिका [illegible] प्रभुक्तामि घतो ललाटिकाललाटा [illegible] विशिष्ट [illegible] सकराणि॥

१५८

प्रथम
२२

लिलेखा अन्यापि लिखनुसमर्घ पिंडितः [illegible] कांचुंपितिं व रेत्नुमंगलास्तु नंदाद्वेति [illegible] पातयिडुं॥२४ उदितरत्ने डलकितबाह्वरि॰॥ विद्युक्षे दं
विद्योत्कटितदा [illegible] स्यल गवतो सुरसंपरितः ऊंडलकिन [illegible] डलयोः किंतव तनिमातृ उदितैः [illegible] सूर्ययुगलै विशिष्टा विराजनीति अजन्यजन
न्यै अजन्यैन त्वस्तेन जन्यं जनितेकं लीजगेत्र॥ इति [illegible] इदृशविद्ध्येसूर्यद्विक ई [illegible] ती सूर्ययुगसमूर्यद्विये
वेंद्रद्वये स्पष्टे राज्ञीतत्ता॰ [illegible] ॥२५ [illegible] सद्गुणा॰॥ तदा तस्मिन्नवसरे सारवल्लरीतदेयि [illegible] सदत्ता प्राप्तः
किंवक्षःस्थल [illegible] महदिवासीक्ष सादयविसिद्धि [illegible] हारव सरीन देरेम्ब
का स्पदे उदाराणां [illegible] स्पदस्था [illegible] वरकोयस्या [illegible] परज्योति रूपसुधीय
रैप [illegible] किलकं॰ [illegible] तत्र [illegible] रागमनेयपौतेउदारारएवे विश्व [illegible] स्थाने प्रतः किं॰ उल्लसी
तोग्युण [illegible] वक्ष सकैतेजः [illegible] ॥२६ जगत्त्रयी [illegible] द्विता॰॥ केन रुसाइति
नइष्यते नमत्वते॥ [illegible] दीयानुजो जगत्त्रयी रक्षणदीक्षितो जगत्त्रयी रक्षणं यदीक्षितो [illegible] समूर्घी
रत्नैः॥ देवमाह॥ यत्नयस्मात् कारणात् हेमसुवर्णस्यपट्टसेड्डम [illegible] पिक्ष [illegible] गदकेवाडुरक्ष [illegible] विशिष्ट [illegible] त
डुपासना फलैत्त योपुंजया सेव [illegible] फलै॥२७ प्रकोष्ठकैडेकटकेन व [illegible] तेष॥ अदेः एवं [illegible] प्रकोष्ठ [illegible] कटकेन कै
करेण नपदेशसिन्त्यनावष्टितं विधाय [illegible] कोष्ठ कदाडु [illegible] वत्सित्रिय [illegible] पंचशाखा पंचशाखा
सहितः मरन्तरुद्रः कल्पवृक्षश्चैलोकी त्रिभुवनं अदरिद्रितुं अदरिद्री कर्तुं क्षमः समर्थो वित्तीति॥ यस्मात् कं दानेएवं विधः कल्पद्रुमः स्यात् सकर्ण नरकातइतिपा
वः॥२८ तलैकरस्यास्यपरैपरिस्कृतापं॥ यत्तु अस्य भगवतः करस्य हस्तस्य तलैपरिकेवलं [illegible] नूपितं [illegible] किं विशिष्टस्य भग
वतः परिस्कृतेन ऋलेहतेन अखिलेन सम [illegible] गेनसामर्मनोज्ञस्य तत्त्र प्रियोदव्या वसनाय [illegible] नरतिनि [illegible] न
यैति॥ नप्रानुवृत्ति॥ एतावता लक्ष्मी प्रभोः करतले वसतीतिभावः॥२९ सुवर्णसुक्ता मणिराशिवासो॰॥ [illegible] भगवतो [illegible] घनेश्वर्यावत्
युयत्सुवसुक्तामणिराशिसुवासिं [illegible] मणिनिष्ठ [illegible] सितादर्दा प्रमाननूपर्ण निवेचपते तेनन्तप्राणनात [illegible] वासितवैदीय [illegible] गालीपर्णि

कमा·वृ
२२ द्वि·

तस्यप्रस्तोसुरिवक्षक्रतेतंगीगनसीषणंरोद्रंतत्त्भूषणंभूषणंश्रमानिारेषुप्रस्तोरवयवेषुरूषणंनिावतपतेतेनभूषणेनतेषंश्रवयवानांकाचिन्निरूपमाकांतिरुडाद्याता॥
ततोभूषणानांभूषणत्वमितितिजावः॥३० यत्राजमयः कमलोविकस्वरे०॥त्रिदशांगनाह्रशोदेवांगनाहृष्टय आत्तविभूषणागृहीतालीकरातातिवित्तास्वामिनिजपरिरत
पानिपेतुःपतिता।यत्राजमयोविकस्वरेकमलेयत्राधिदेगयःपद्मिणःफलितेसहीरुहेद्दष्टाः निपतंतिपूर्वहत्तेभूषणानांभूषणत्वमेरोतितो।अत्रभूषणकृता
शोभाआरोपिता।पदेविचित्रा।कविरावर्सनीयप्रासक्रामरस्तात्रव क्रंक्रांतइतिद्यत्तवेद्विंबस्यनिदाकृता।नित्योदयमिति॥पुनरपिवैद्र्विंबोपमारोपिता॥३१ द्वि
रण्यसुकामाणितिनिजश्रिय०॥नेतारिस्वामिनिजलेकृतेसतिहिरण्यसुकामाणिनिर्हिराण्यःसुवर्णस्तकानिर्मापितिश्चविरागचिताया:सचिताया:निजश्रियःफ
लिनवंसफलवैश्रावणप्राप्ते॥यद्वेदसुवर्णस्तकामण्यःस्फटात्रेवलक्ष्मीवसितीतिप्रसिद्धिश्चावलक्ष्मीवासइतिजाव॥वआन्यतनाकिनीदेवानांकोरईश्व
प्रसाधना कर्माणिमेडनचि[illegible]फलितवैफलवंप्राज्ञी ॥३२ अथानयत्तस्यपुरः पुरंदर०॥अथानंतरंपुरंदरइंद्रस्तस्यपुरोयेअत्रभूपतिएरा
वणंआनयत्॥किंविशिष्टंआत्रभूपतिकृतावलेद्रुमेह्रतोचलं द्रस्यदिमाचलस्यप्रमोध्यनसङ्कृतायलेद्रुमसंकृतायलं० अतएवमेरुतायसीय
मुनाकेषुरुषैनवा[illegible]सवीम व।किंविशिष्टं[illegible]कूटकानयस्यकपोलातयहक्षेकटकातयरतमधप्रादस्थात्
इररु[illegible]वमादिम। वतागंगाप्रजवति[illegible]॥३३ अथु[illegible]प्रतिष्ठितं०।याएरावणस्था
[illegible] जानेत्रराजतांसकलेषुसम[illegible]दसे।किंलक्षणोएरावण
राजाचा।अयु[illegible]तिसप्तराजांगानित।
आवेनप्रतिष्ठितः[illegible]पुन[illegible]कनरःकीडादंड
पदोदानेवितरणेतस्या[illegible]॥३४ क्रमोन्न
तस्कंधचतुष्टयांचित०॥ यएरावण[illegible]सर्वजगामा।किंविशिष्ट[illegible]तस्कंधचतुष्टयोचितःक्रमाच्चरणा
एवोन्नतोवाहरा:[illegible]पुनःकिंविषयावाह कल्पश्रतिग
वाक्ससहचाकर्सःचयदंतक[illegible]दंतकाय[illegible]कमेणतनतस्कंधचतुष्टयंस्थात्।उपःकेपद्वितयेकलशद्वितयेवहतिगवाक्षयुक्तस्य द्वितीय
२२

ताश्रया:प्रभ्रमादंतकाघाटकाकी[illegible]चस्यात्।एवंदृश्सिसोधयोःसाकेमं[illegible]॥३५ [illegible]ध्यानविलेपविष्येतेणं॥सनगावान्वारणेग
जमारुरोह।।चटितः।किं[illegible]त्त्चक्रिंचाइवचनं[illegible]इतीतिकिं।[illegible]
शानविसोरीशानद्रस्य[illegible]किंनो[illegible]
जइतिजाव॥३६ आरइघन[illegible]त्तत्नु
तडिता[illegible]ज्ञानेकलं
किल०॥नूनीतिछि[illegible]किरणा[illegible]विश्वय
[illegible]किंविशिष्टःकरा[illegible]धरतीति।
प्रकी[illegible]॥३८ विभु[illegible]नवा:प्रभुस्वामिनंपरीत्य:परिवृत्य।किंलक्षणा[illegible]राविभुक्तादेराःएरस्यरंप्रीति
नाजः।पुनःकिंल०[illegible]सुदुतालि[illegible]ति। गमतातीव[illegible]वंतइतिमृदु०पुनःकिंल०स्वोचितविह्नासुराःस्वस्यआ
लमनउचितानियोग्यानि[illegible]तरकलस सीदश्रश्लेषयइ[illegible]निलांछनातितादीप्यमाना:केइवआविसास्वतोइंद्र
सूर्ययोःश्रीशवःकिरणा[illegible]किरणादिवोगात्रे। मेरुपर्वतंपरियंतिपरिवृएवेति।किंविशिष्टंप्रभुमेरुचउदारेनैदनं।उदारंनंदनैसमृ
द्धिकरंचामरुपाक्षउदारंनंदनेवनेयस्यसती।आश्रिताश्वतोःकराअपिमृदुतिग्मतां[illegible]॥३९ [illegible]प्रभु[illegible]०॥अथानंतरंप्रभुश्रीऋषभदे
वःप्रतस्थेपरिणाउंचलितःकिंकुर्वनप्रभुःबुधविदुषिस्वविधयतिःआत्मीयधीरवातरलिविराजितेसेशायेरागोरागस्वादहंसामधयनसामस्यसवद्र्यमा।पुनःकिं
लक्षणःप्रभुःनमारतारुण्यविभुवेयोगहानिमानघोरासनघूर्णितलक्षणःमारःकंदर्पस्तारुण्यंयौवनंविभुवेप्रभुतातेयोगात्रुत्वमेयः।निमानरूपएव
घोरोरोद्रःआसवोमदिरातेननघूर्णितलक्षणःनघूर्णितलोचनइत्यर्थः॥४० आमातिलावण्यलारस्वजावतो०॥कोचनसुरांगना[illegible]नगवतोऽनुपश्या
तस्थितासतीलवलीउचितैयोगैसमुत्तारयतिस्म॥कुसतिअस्यप्रदेदेस्वजावतोपिलावण्यस्तरेलावण्यस्यसमदेआमातिसति।तदाउत्सवेकिंभूतकिंमुच्य
ते॥४१ वरस्परदृष्टोतपुरंदर:सरी०॥शचीइंद्राणीहरीकादवीश्रुउरःसरीअग्रेसरीसतीवरस्य[illegible]वादवस्यधवाले:कल्पऊननकाम॥सुविताम

णि कामकेलिप्रकृति दृष्टीतयुतं यैयं अवार्यविषयगां लीयमाधुर्याधिगुणं तागोगायति स्म॥ तत्र रहीनोपमयाके अपराधिनेअवेत्य ज्ञात्वा नष्ट्रशोर्यं अपि त्रिशोच
तस्म॥४२ फलानि यासाम रशाने हमन्दरुद्रो॰॥ यासां पदवांगनानां हमन्दरुद्रोकल्पद्रुमाणी फलानि अशाने ज्ञनेवर्तति। यासी सुधारसैरमृतरसिपानवि
धिः स्यात्॥ तदुद्भवेः ताभ्योदवांगनाभ्यः उद्भवितिजातिः उत्कृष्टगानिर्धवलगाने सुधीसुजीदवाणां सुज्ञांतरीयापिहृदयसी वैधापि प्रमदो हर्षः सुमूढी मू
छीपि। ताकोडके ज्ञेयं सुज्ञांतरं हृदये दृढं स्पर्शति तज्ज्ञात प्रमदोपि दृढ एवास्तु दृढ स्पर्श मूर्छाके इति। अपि शब्दः घातयति। कोऽर्थः अमृतरसपोजि
नीस्यः अमृतरसपायिनी नोादवांगनाभ्योजाता धवलाअपि अमृतमयास्ते॥ सुधीसुजी अमृतसोजिनी प्रमदोपि मूर्छाकिमभाज्ञोति। परामदेविभूस
त्वापि धवलीयत्सि मदो हर्षो मुमूर्छा तां कोऽकेजेयी। पदेन्द्र मूर्छा हर्षि। प्राग्ज्ञ इति पातः॥ देवानीफलाशनेअमृतपा[illegible]दवानाम पि सुधासो। जिह्वे लोकरूढ्याशे
ये॥ अन्यथा कावलि कादारस्य [illegible] ॥४२ हारे पदातिव॥ मितेजगच्चयी॰॥ हारे इन्द्रपदातिर्श्रेपादिच्चारिवे रातशाप्तसतिजगच्चयी पाता। अपय
देवेः सितेजोपगातारा[illegible] सतिसुरादिवेः अहो इत्याद्यार्यदाणी इति वितर्कितेर्ष्टदशीचियारिते। इती तिकिं। कि एव एव एरावणाधि
रूढ्याहमसदा शिता[illegible] तस्मै त्वामते स्म॥ कोऽर्थः॥ [illegible] लोकस्य वस्वामी श्री ऋषभदेव त्रिलोकाधिपति भोजा
इंद्रसंतिना[illegible] ॥४४ [illegible] वघस्मरः स्मर॰॥ लालसावतीति [illegible] रूपस्य स्मर
[illegible] अस्य सहसन्धार्यो [illegible] बलेन जीवयि
[illegible] स्मरमित्य
[illegible] सर्वविचनविक्री
[illegible] मूर्छितं ते
स्मरं [illegible] आत्मीयाम
[illegible]
कोशे आत्मीय [illegible] कपालज्ञाना अपि [illegible] पानस्यादिति

कावत्यविभ्राद्द [illegible] कुसुमीडले आकाशमीडले तडिद्धनाविलमी विद्युद्दल्लीन्कंपय
[illegible] धनाउलध रासमूदे धन
यितेमघवदाशरितसति॥ [illegible] विक्षेपानी
[illegible] स्मनद्ग
[illegible] क्रिक
मालीमिरसे [illegible] अपि सर्वकोपि॥
[illegible] किल॰ कलानीके
लिए [illegible] स्मान्नो
कनेपिन [illegible] सुरावि
[illegible] किवि सुभ
[illegible] वह्वमाण उरकल
[illegible] ते रंतीरथ
तीवई [illegible] पद्मानन
[illegible] सुकंडपद्मान
नादिषट्पदाः [illegible] जानिकविवानिये
पीते [illegible] किनानां
कतटा कस्मापविनोषणानि। किंलक्षणानाकतटाकाः प्रफुल्लपद्माविकसितकमला [illegible] अपि [illegible] नादिषट्पदा [illegible]

मयतग छदाशह त्नाश्चह त्नाकाराः सुरसाधनिदेवसमूहान् तोषयीतीत्येवं शीलाः कल्याणगिरिसुवर्णशैलस्थिताः ॥ इत्थं नमन्नृत्यत् स्खलिते इति प्रत्ताजाः प्रजाकरः
स्यः इत्यर्थः इति श्रीऋषभे चलति सति स्वाश्रामीयाः प्रजाः स्वस्वकर्मिणि विशिष्टु क्रवाजुं व्यापारितवान् ॥ किलक्षणः प्रजाकरः ॥ अनमन्नृत्यः या सेविता नृत्यः सेवकः ॥ यथा
दिवादिने हवलानादेन अवाप्तनप्रा [illegible] ज्ञानिका अपितादेन आप्त सतत नप्रा प्रवर्तते ॥ ५४ ॥ तथा प्रसन्न [illegible] मार्गेण ॥ मातर श्रीनावेयुक्ता जगत्त्रय तैत्वात तरिजग
त्रायरक्तकेमार्गेगिसति तथा सन्न मप्राडि ॥ यथा रजः तन्नुमतीप्रा [illegible] श्रा अर्थं नच कारा च [illegible] शरीरे ॥ दीपि श्रलेनच कार
॥ ५५ ॥ कश्चिन्निषिक्ता हिरादेमदं बुलि ॥ कश्चित् खगानां नपदापि सेगता ॥ क्षितिः पृष्ठी जग [illegible] पाताल [illegible] स्थिते ज्ञाना व्य स्थगुणी पदे सा मम रूपी मा
ध्य स्वागुणी रूं आत्मीयैं जगत्सतेः श्रीऋषभदेवस्य [illegible] ॥ किलक्षणा क्षितिः कश्चिद्धिरादे [illegible] दीवुसि मदन [illegible] ॥ कश्चित् श्वेतांबरेगसाणी
खुरेरुद्धत रेणुरुत्या टित रजा ॥ कश्चित् संधे किरीटिः देवमुकुटे [illegible] आपिता [illegible] अन्यत् कश्चित् नीलातपवारणैः [illegible] धकाई आपि
ता ॥ ५६ ॥ कश्चित् खगानो [illegible] सेगता [illegible] नमितिता ॥ कश्चित् तरा [illegible] यासमा शायासमान प्राया ॥ ५७ ॥
युग्मं ॥ [illegible] नगतानयत्र [illegible] ना किंचिय [illegible] पाडलवापीह [illegible] न ॥
[illegible] नगवंत्र [illegible] दस्याधिकं वर्तते ॥ ५८ ॥ विचि
[illegible] विचित्रावाद्य [illegible] आसीदत त्रासन्न अ
गत [illegible] वालाव डुाप्यि [illegible]
तदात [illegible] सात्वर दिर्विहा
रवदिनिः सरणे [illegible] कलगुरुः स्वस्पगतो
यथा ॥ ५९ ॥ सत्रगवान् [illegible] ॥ [illegible] ॥ पुनः किं ॥
स्वस्पगतो आत्मनः गतो [illegible] ॥ किं ० सुखश्री [illegible] सुखश्रियो
मुखितैल [illegible] इंद्रमंडल [illegible] राप दुःसदवनि ॥ [illegible] ॥ अत्रानंतरं प्रभुः श्री ऋषभदेवः पच्चिपाणि ॥

नाशं दधण प्रदत्त बाहुः सन्नुइन्नाविपो [illegible] स्थिवान् [illegible] इतीतिं किं स्थिरस्य श्रियः
स्फुरितिवचनात् ॥ इश्म दि [illegible] तस्तोदः शिक्षित नृ
त्यवा ॥ यथा नन्तु स्वता वायुता [illegible] ॥ गृहाणमी
ष्ठे गतिमै धारकुगे ॥ ० ॥ [illegible] ॥ काचित्त्रीस
स्मया मगर्वसती [illegible] किंलक्ष
णा स्त्रीकारया [illegible] ज्वालिनीज्ञा पा
मा [illegible] स्त्रीयोग्याया क्रिया
ल [illegible] किं देहरुवन स्थले च
रुणीगुरुणी [illegible] नवी [illegible] धलेत्क्रियते [illegible] मुंग ध
यात् वक्के शावा ॥ चि [illegible] गन [illegible] स्था से वो ० [illegible] लशा
सनानि लोचनानि [illegible] सैवि [illegible] तं जुरा दे बुद्धि [illegible] इ गतिमै
धारगत्यामी ब्रा श्रूल सातस्था [illegible] गृहाण ॥ इज गङ्ग [illegible] तिस्य सी [illegible] गृहाण ॥ [illegible]
गृहाण ॥ लग्नलक्षण क्षणः काल विशेषः समासीदति अत्रासन्नः स्यात् ॥ वाराहारि किय [illegible] ॥ इहलाः सख्य
इहजगति निजे आत्मीये चग्रशस्तेत [illegible] कुसुमव्राज [illegible] मानुपा [illegible] दे
वे कपे प्रनाविख्यात [illegible] नका मे निर्जितः [illegible] पिजेता [illegible] कामेनक
षेजाख्यत इति वंग ॥ एषम् रूत्तेप वन [illegible] आपाद्यासार [illegible] परिमलैकिं [illegible] कारण [illegible] वयि
धवलधनिषृ वकिाय [illegible] कर्माणि कर कैव [illegible] ताकरोच [illegible] विमुच्यती ॥ [illegible] जलकौ [illegible] रेः त्रा

प्रस्तुपाहरहारं ॥ सा देवांगनाजगद्धारविस्मृश्यसास्येश्चवेरयथाश्चप्रत्युपाहरत् आदोकयत् । किंविशिष्टा साहरिणाइंद्रेण साकेउत्कमीहिता श्रीत्तिकस्थाः स
मीयस्थाः स्त्रियो धवलेस्मधाजगुर्गायंति स्म । किंस्तु इति शेषः येन कचिद्भवहिस्मृतिं शोकयः प्रवेत्ती विस्मृतिस्त्रस्याः शीकयाजगु ॥ ७० सुपर्सः शोहन्द्य पिंडुलीस्यर० ।
छे कथ्रियास्वउरवुद्धा तया देवांगनया कृत स्मितंयथा नवतिं तथासपगीवानुहृद्यपिपस्पर्शोस्पृष्टः । किंलक्षणाहृदि परस्त्रियादुर्लभःदुःप्राप्यः अपिशाद्यापनेन से
वाधंद्योतयति । किंविशिष्टया तया इतिगृहीत ईम्तया अमुनाप्रकारेण न गृहीतमायया इतीति किं हे स्वामिन् अखेदवशिवि दुकथी विदुर्भतिम् [illegible] तेपतितविन ।
स्त्रिप्रथक्करोति । ७१ अपि प्रहृत्ताविधिविवधहृद्यो० ॥ प्रभुः स्वामी प्रवृत्ताविविधिरपि समावीसाहिविधिरपि वधूहृद्यां दिदृक्षया सुमंगलासुनंदायादिदृक्षया
विलोकनेच्छया नो दमनायत नअस्मकोनायवत् । समाधि निश्चेतिधियो संतोषादि समाधिना धीनं तहृदीनीता दृशोसुरभाणां द्विरया स्वप्नावालाद नचनू अवस
मधनिस्फः ॥ ७२ तदीयलावण्य [illegible] याणं ॥ सम्भगवान्सुदृशोस्त्रियाष्टरो अयेविमुके शरावयुगं अनालाकुसनाय टलीलया अनेननांव आनारएवछ
सन्नयः पपिट स्त्रस्पलीला [illegible] सादि स्मृदितवान् । किं विशिष्टेशि शरावयुग्मं उनैनुपतेतदीयलावण्यरूपो स्त्रस्पलगवतो लावण्यकोत्पारीघ
याऽकाधनेवलवण [illegible] ॥ ७३ [illegible] जनिता गलेवला ॥ अबलास्त्री [illegible] किंतु निसिप्कासीनवस्त्रपमेले प्रहृत्स्वबला [illegible] तीमिडप
सानि [illegible] तिरिवव [illegible] किंको [illegible] वसरासतीवतने आत्मानं
इह [illegible] नामरूपेण ॥ नवरंगवत्
नवंदृप्रूपरंगं [illegible] विष्टवधूहृदयं अ
तिरुनुयं [illegible] नीतेनोदति
ष्टावना ॥ ७४ ॥ अघानंतरं [illegible] इतिभावेचा इ
तीतिकिं आवांना [illegible] करनैन सिग
तानयक ॥ ७५ लावण्य [illegible] दयिता
तनुः सरसः सरोवरान्लावण्य [illegible] आवबालिचनहुरनेन मुखें [illegible] विचारकृयाचमानेकाचित् नुत्रिनी ॥ ७६ शेषा

अधिवधूहृदयदृष्टो ॥ वधूवधूहृदयं [illegible] रुचा [illegible] यत्चापलं दुरयौ दृढं दुस्माउर अनुवता तन्वापले समयेउपप्रहृस्तः समीपेचिलेल्याविलये
गती । किमिव आतिपदीये चापलमिव [illegible] तिपदीये [illegible] सहचापलेस्य [illegible] कौनिकेतपरि [illegible] समपि विलयं याति ॥ ७७ ताद्रूपेण प्रतिपत्तिमुखे प्रेरिता
स्मादरागा ॥ वधूदृष्टिः [illegible] समरूपाने स्थानेसमगुनि । किंलक्षणा दृष्टिः जन्मा द[illegible]रूपेणनायेन नेन प्रति[illegible] प्रतिप्रेरित
पुनः किंलक्षणा ईषत्प [illegible] द्वितीयसात् कारणात् भीमसीधे [illegible] सुरव [illegible] ता ॥ ७८ इह नीसेवीयो
निर्लरिं निर्ममीते ॥ [illegible] नितवानिर्ममीति करोति [illegible] यत्सपीत [illegible] स्मात् । ययो ईदृक्षाया
स्वाकरस्रालोपतेडिम्भं सिाष [illegible] प्रियालक्ष्मी हृद्यः पाको विपले [illegible] अपिउअन्द्र
ता । एतावना [illegible] शामी चशमवानीया [illegible] एवं जितस [illegible] वागद्वतयोः सिद्धिद्वाति
तिनाकं ॥ श्रीहृत्सः [illegible] मयातप्राप मित्यादि [illegible] अपिवदेति ॥ ८० ॥ इति श्री [illegible] चलगच्छे कविचक्रवर्ति श्रीज
यशेखरसूरिविरचिते श्रीजिनकुमारसंभवस्य [illegible] धर्मशिक्षा [illegible] विरचितटीकायां श्रीमाणिक्यसुंदरसूरिशोधितायां रत्न
प्रसिद्धिव्याख्या ॥ [illegible] ॥ [illegible] णाद्भुतमये [illegible] जिकराज्ञी ॥ अथानंतरं वादित्राणि इाइणकरुणात् [illegible] परदुःखनिरास नीजवेन्द्र
रूपाणि परदुःखनिरासनील [illegible] स्याः [illegible] समुद्रस्पए तावतापगवतः करोहस्तः कन्ययोः सुमंगलासुनंदयोः करान्याद्वृतेन पमयोदि
योऽद्यते स्म । किंलक्षणेन वाक्षिणा । [illegible] लिंगनिष्पितस्य सगवता द्वक्लविकोकोउकिनेव ॥ १ ॥ [illegible] सुखे ससाव [illegible] ॥ तक्करस्यतस्य
मिनोद्वृत्तस्य [illegible] जिसुरीसन्मुखीसम [illegible] मिलिइं [illegible] वतीसत्तोप्रा [illegible] अंगुलीयकमणी घृणिजाले अंगुलीयकमणीनीमुद्रिकारत्नानां घृ
णिजाले किरणसमूहे । प्रष्टपत्नि उलया अग्रेसरपदातिसहशातया मिमिले मिलितौ ॥ २ वामनाम निकरे स्फुरतीयत ॥ कन्ययोवसिनोस्तनिकारद्वस्फुरा
पीयतस्तु न निमित्ते उदीयउदिते श्रीराविस्फुरतीन् पाणीदक्षिणौ समवकामदी । तदेव शास्यते स्फुरिनारीणां मप्रदक्षिणमितिनि मित्त शास्त्रात् दक्षिणा स्तत्फलीतस्य
क्षन्निमित्तस्यफलीस्तु करयदहस्ताभिपालिग्रहणे आपनप्रा ॥ ३ ॥ इतिवितार्क वामः दक्षणफलत्रअवफलः क्षवचनात् । वामो वामोरुहस्तः प्रतिकुलोपवायः प्रति
कूलः स्यात् मउ सवफलं कपाप्नोति अपि उन कापीत्यर्थः ॥ ३ उत्तराधरतयाद्वधवदास्या ॥ वरकरस्तत्करेतयोः सुमंगलासुनंदयोः । करउत्तराधरस्या अ

स्यं अवस्थितिं दधत् सत्। अधरोत्तरत्वाविकृतः स्थोपरिस्थतया अवस्थाने उरुषे आत्मनि च अन्यत् प्रज्ञातो कर्मणि योगमाज्ञि सैयोगमाज्ञि सति सत्यां स्वस्य व्यवस्थि
व्यवस्थारहितैः स्फुटं प्रकटं भूचेवक्रि स्म। कल्प विजीवो बलितं कल्प विकस्मा इं डुति वलियाइ। इत्यादागमवचनात्॥४ तत्कार करग्राये ज्ञ निज्ञनेया०॥ तन्याव
धो सैचरेशारी। रसपदि तत्कालं सात्त्विकत्वात् वेरजानि ज्ञातैः। सात्त्विकत्वात् वा आमीसी चः। स्वेदो रथरोमीच इत्थरसेद अथवेपथुः पावैवर्ण्यद्वारादनीचवत् ात
हृते तत्प्रष्ट सात्त्विका॥ एकसतितत् कारतस्य स्वामिनः कारेद स्तेकारदास्यकरवां ग्रायद्रस स्थितेस ति। स्थिनि स्थिते सात्त्विकाल गवान्निजज्ञा वैस्वेषु आत्मीय
षु सैक्रमयात। अन्नचित्रैन आश्चर्यं साब्ननेत्यपि चरतीति सात्त्विकः पाद्य सात्त्विकात्वा वाः प्रवो ऋः सात्त्विको हि सात्त्विकैषाव मन्यत्र सैक्रमयतीति अत्र किंचि
दृशाद्र छलम च ज्ञेयं॥ ५ बाल्यायौवनवाया वियदंत०॥ तत्कान्यकारापगृहीतकारण पाणिनाउपगृहीते गृहीतेद कन जगदिने उगन्ना धेय रिनारज उः।
शोप्तात। किंलक्षणी जगदिनै। बालतायौवनवयो वियदंत वर्त्तिनै। बाल्यचायौवने चवयए व वियद्दाकाशीतन्म व्यावर्त्तिनैकवरं वपि। हिमेरवयप्रापूर्वा
पश्चिमे करोपगृहीतिनि रेण [illegible] तेगत [illegible] निनि रस्ते दिव नेत्रने सूर्यं परितो राजात॥ ६ पाणिपीडनरते। मिनपाणी०॥ सत्तगवान् पाणिपीडन।
रजो मिपाणिपीडनेया [illegible] वाघनैत चरत आस [illegible] यो सुमंगलासुनंदयोर्मृदुलासु कोमलो पाणी हस्तौ ना।
पिपीड [illegible] तवान् [illegible] जगती चलद [illegible] अनुषस्तराव तो दुसंचरि वैत्रवंबो डुज्ञाउं अथी। इसम
धेनिरेनु चोपित्वन कोपि॥ ७ तन [illegible] यमस्य तयो [illegible] ह दृष्टयः [illegible] तीनुम स्थलं तां समयाग ततारा
मेलपर्व [illegible] दिति [illegible] दिनो [illegible] कगानो०॥ म
घोनाई दुरन्नस्यत गवत्रो चुपिज्ञारा [illegible] स्व व दृष्टि
ताको ऊकगानोपई स्व वहिति [illegible] ति पिकन कोपि॥ ९ बहुदानववरव
ध्वस्तं चयानता०॥ सुम्रानैम रे [illegible] तिचयानो [illegible] चलान् [illegible] बद्धवान्। किंल० इं दु। इति प्रविंतात्रि
इति अनुतापकारणाविस्मारित [illegible] सनाप्रकारणप्रवताभपिद्दादृष्टि हार्दस्य [illegible] घादढो स्थ॥ १० रणिद्गगृहय
मुदस्य मघोनी०। मघोनी इंद्राणी [illegible] नवीसव ई डा द्रुतरूपवरैवदं [illegible] वेदिको बेउरिकामनयतोगृहीतवंतो। किंलक्षणी वेदि

कां हरिद्राद्वे वंशिसैकलितकी [illegible] आडम्बावंशाद्वैः सैकलिताः कीचनकीत्या सुवसकिल शायस्यासीना॥ ११ कोपिल्ल धरविरो
धि पुरो धम०॥ कोपि [illegible] रोहित [illegible] वेदिकायां नूतनैनवीने [illegible] जिस्त लत। ताल व्यतिस्म। योऽग्निः सकल [illegible] सर्वप्राणि
षु समः सदृशो। स्थितो सा [illegible] यिजेनातस्ती॥ १२ मैनूतदहविषः परिषक्ता०॥ [illegible] तदहविषः परिषक्ता [illegible] स्यप
त्रस्य दविषोहो तव्यद [illegible] सनबन्नासेदीप्यात [illegible] कियुवन् [illegible] ते यावद
आयुर्यावद विकायि [illegible] वेदपरि [illegible] स्यप [illegible]॥ १३ [illegible] ते०॥ अन
विश्वानरः स्वांगजैआ [illegible] प्राजायाय प्रदक्षिणाति स्म। एवमिति किं [illegible] तेजो
धिमग्नि मिते [illegible] दीप्यत॥ १४ सोऽचितः घृस्नूत घूमसमूहा०॥ [illegible] चितः समंततः प्रसूत
समूहा दिष्टकोंरनस [illegible] प्रस्नृत [illegible] दिष्टः आलिंगितः कीचनसमद्य तिसुवससिसानकोतादिदोयस्य स एवं विध
सोरन्नलुब्धभृंगसंग [illegible] मालासोरजा [illegible] परिमालन लुब्धीताप्नूगात्रमरा [illegible] सैगमितौभिलितौ वैपकसकमा लोम्बास [illegible]
वताः। गरवसैवात। येपव [illegible] गवतोद दातत्र लग्रोधम भ्रमरसमूहस्सदृशएवै सगवतोदैदस्य [illegible] समालाया अधिखी वैसाहशयं ज्ञेयमिति
१५ धूमराशिरसितास्तपि०॥ असितापि [illegible] धूमराशिश्चिरे। धोवद्धिधोनयिनानीलोचनानीलोपदिलवं। आरक्तवत्यत नोतकरोति स्म। [illegible] ल्पि
सिका रदानीरैतानीलादिनवे अश्रुक्तनोत्कृतवान्। रागि श्रुरागवश्रु सर्ववस्तुरागिए भयति वृद्धयति॥ १६ पद्मिनी समवलंबितदस्ते०॥ सत्तगवान् पद्मिनीसम
वलंबितहस्तः पद्मिनीलक्षणा सौ सुमंगलासुनंदासौ समवलंबितदस्तः सनवक्रे पीतवर्स अग्निपरितः प्रदक्षिणतया भ्रमत् भ्रमति स्म। अभ्रमतइति नूतनत्व
नवस्थाने इति द्विवादि धर्मनुपरंभमक्रमतो मत्र सितुटिलषियसिस्नै येसवडिति सूत्रेण विकल्पात्। दिवादेरनिलस्तिः। अत्र किंलक्षणोलगवान्। अद्भूत रांचिअदष्ट
तरैबूतरै अर्थिपरिज्ञेय स्यस्यघनः किल दरण। शुचिः पवित्रः। दं विशिष्टं अग्निं विबुधवल्लनगोत्रै विबुधनीदेवानीवल्लभगोत्रैनामयस्य स [illegible] सुखावेदवाइतिव
चनाहितीयअर्थे विचित्रस्तूयोविबुधनीवल्ल गोत्रे पवतिमेरु प्रदक्षिणतया भ्रमति। किंविशिष्टः सूर्यः पद्मिनीप्रिः कमलिनीप्रिः समंदलंबितादस्ताः कराय स्य
सरोधूर्ववित॥ १७ यद्याधीयते निजन्नमणानी०॥ अह राजगदीशाश्रीऋषभदेवे नयदग्निर्निजभ्रमणानामंतमधियते। तीयो न्यधीयत। क्षिप्तः॥ १८ यत्र दात्रमि

रत्नपरितोऽग्निं०॥विभुः स्वामीतदा तस्मिन्नवसरेऽग्निं परितो भ्रमि भ्रमिणीतस्यां रत्नआसन्नः सन्न्यन्मंगलाष्टकरुविरासीत्। अतःकारणान्मतिर्मतोविद्धीसः
अस्यभगवतः पुरतोऽग्रे किंभूतस्यैनिरंतरं मंगलाष्टकेऊवीता॥१८ शालकप्रतिकृतिः प्रभुपादौ०॥ शालकप्रतिकृतिः शालकसदृशःकुमानुष्टे अन्तोष्टविस
चेद्रव्येश्छतीतिदृष्टविसवे भुः सन्प्रभुपादांगुष्ठं स्वामिसकं चरणस्यांगुष्ठं अगृह्णात् गृहीतवान्। एष शालकप्रतिकृतिः पूर्वसिद्धमेतेकितवेइतः प्राह्यः
सन् अस्यप्रभुपादांगुष्टस्य श्रीगृहीद्धिकमलायदलवैभ्रियालक्ष्मा गृदेयतभ्रंद्धिकमलं चरणकमलं तस्य अदेग्रदलं वैतिरुवेनिश्चितमूवेकोऽर्थः स्वामिसकं चरण
कमलनिश्चितंलक्ष्मीर्वसति। यः कोऽपि एकचित्तःतत्रासवातसलक्ष्मीमिवश्रीं प्राप्नोत्येव॥२० पाणिमोचननिभमवयसाद्दौ०॥ अथानंतरंवासवइंद्रः अस्यभगवतः
पाणिमोचनविधौ पुरतोऽग्रे माद्दहिदशअर्जुनकोटीः सुवर्णकोटीः समकिरन्। विकीर्णवान्तस्यवासवस्य एतत्क्रियतयोवासवः करेवेसद्दतकोटिःकरे
वसीतीज्ञातसंख्याकोटि ज्ञातकोटिर्वृद्धिं गायस्यसइदकेवर्तीति॥२१ [illegible] हणाद्विविलवासितयान्योण॥पे रात्रेः पुरा पूर्वेरारादिणाद्विविलवासित[illegible]रणाचलस
कगह्करवासिवेनचन्यो[illegible]वृत्तपरोपकारकारणवृत्ते अहारि। तदातस्मिन्नवसरेतिरात्रेर्गिरिसिदौइंद्रेण[illegible]भगवतोवितीर्णदत्तं[illegible]स्वीयस्य
[illegible]फलेस्याप्य तप्राप्य[illegible]॥२२ यात्पुरासघवतां[illegible]विभुक्तोणम तवताइंद्रेण अस्य[illegible]तःपुरोरोप्यार[illegible]विभुक्ताः॥ [illegible]सुविष्टछि[illegible]तामुक्तामो[illegible]
कालिविवादावहालं[illegible]॥तच्छया॥ [illegible]श्रीकोमलेन मलितम[illegible]सायुं[illegible]मिाह्निवंशुपावतस्यै॥ इंद्रगुपायुक्तादा[illegible]मुक्ता
विशदात्तवर्णा। इतरासी[illegible] [illegible]सुगवंः भवतिनाम[illegible]॥२३ दीपकाः[illegible]जाल०॥[illegible]॥ सुष्यत्तगव
नोहाराहार[illegible] [illegible]दीकितवान्सवसिसत्तायादी[illegible]जान[illegible]किरणसमूहे[illegible]
मदसा आलीयते[illegible] [illegible]तासत्य[illegible]कोधकाली[illegible]भमडुरादित
रेजा०॥ [illegible] [illegible]वरागारजादत[illegible]तिवस्त्रापि[illegible]यामासालिच
याशाह्वःउत्तमसकलिंगे[illegible] [illegible]स[illegible]योगेगत्र इव[illegible]सहुणा प्रमितिले[illegible]यानीराणरू
तवकोषीउपमितिप्लशीत[illegible] [illegible]तर्दमनवतंउसमृद्धः[illegible]मृदुसहलघवलसुकुमाल॥२४ यचरीचिरिकरेन
भुविस्थ०॥ सइंद्रः अस्मैभगवते[illegible]ममय कि[illegible]नेच्छदात्। सभगवानस्युवाचितेसौ[illegible]प्रियजनस्य संजनितविष्टउपविष्टः सन्नुत्यचरीचिनिकारय

स्परमासतस्यकिरणसमूहेपात[illegible]ताह्निरेतिवि[illegible]प्यनमरीचिनिकरे[illegible]तिचिष्टदीविविध[illegible]सन्मत[illegible]
दिविप्रुष्टदेवाइत्यादि[illegible] [illegible]सह[illegible]वरिमवासि०॥[illegible]तच्चरिमच्छ
त्रुटितः अष्टित्र[illegible] [illegible]तत्त्वाप
प्राप्ता[illegible]०॥[illegible] [illegible]स्यभगवतो
दायकः[illegible] [illegible]दीनी०॥
[illegible] [illegible]वैविध्यः
[illegible] [illegible]इंद्रप्रतोद्दक्ति
कम[illegible] [illegible]इंद्रस्यसधीत[illegible]
सैयद्ध[illegible] [illegible]नइतिश्रुतिपाद्द[illegible]आहते इती[illegible]ताजनहरेः[illegible]निर्वादि
स्पसिउ[illegible] [illegible]वाद्विवादि[illegible]॥३० पाणिताप्रभुरुत्तमप्रपाणिमैः०॥[illegible]तरप्रभुःप्रणयिन्यो[illegible]पाणिनादस्मै
ननदातस्मिन्नव[illegible]कारणात्इ। तिकोरजगाद। अभिप्रासर्वे कापि[illegible]कोन्नस्तु पुर[illegible]पिमति
जोऊमेयोविद्दधीमे वाचितो[illegible]जाय॥३१ वास्तवोऽप्रवसन्तोचलसीदो०॥ अथानंतरंवासवइंद्र इंशानभूनींदिविवद्यन्तो[illegible]प्रकार[illegible]सनोचन
मोदृशोनिर्माणकृतवान्। [illegible]भगवतः पुरः कीचेतानभूपि दीर्घच्छिरं शदिसातम[illegible]जोवासारिदेइताणमेपिवचनै॥३२ ऊद्धवविभुमुखेदुनिरीक्षा०॥
ऊद्धवत्परिणीतप्रपौर्णखेदोमुखचंद्रस्यनिरीक्षतोदशनातामकुराःस्थूलाः प्रमदवारिधःहर्षसमुद्रसदीकल्लोलमानाकिनीदेवानांहृदयेअभिहत्ताटल्याः स
न्या। वरस्वरं आकाशभ्रमणसमर्थं उमलेकोलाहलीतेनिारुक्वंति स्म॥३३ यचनेनसमघवानघवाक्कौ०॥ मघवाइंद्रो[illegible]नृत्ये[illegible]तिरशीतुः इंद्वरामल
नटवानासरतोनरप्रशास्त्रकर्त्ताततमघवाक्कैःमनघानिहर्षितावागवाणीतस्मात्नाव्यःअनघवाक्कैः एतावता उपदेवाक्वैनविन्नतसा। इंद्रमं तद्विवाहविधिसिद्धि
जेळ्ळन्नसस्यस्वामिनोविवाहविधिः सिद्धानिष्पन्नायानिजोछाप्ततोप्रूरुत्सवः प्रमदो हर्षा एवमुरुरस्तनुगुरुराचार्यः प्रौढोवागुरुहीनाचन्नत्यादिकलाज्ञस्यात्॥

कुं·मा·टी·
२८

श्वभ्रन्त्यतोस्य करद्वयममलासीत्॥ अस्य इंद्रस्य नृत्यतः सतः करद्वयमेकहंसमलासीत्। किं कर्तुं उत्क्षेप्तुं एवं उपरोद्धुमिव। एवमिति किं। अत्र अस्मिन्नेत
रि स्वामिनि निसंघत्य श्रुनो विरक्तिवध्वस्यो विरागपसरवीवरणायन प्रहिणुयानिवाप्रष्याय॥३५ श्रीगदारुनरत्नगुरहार०॥ शची प्रमदाभिः इंद्राणी हर्षसमुद्र अ
प्सरसः सरसगानसमानेन ननि नृत्ता वसारसति श्रृंगहारलरनगुरहारस्त्रस्वामी। किं किमिवामृतविद्रुतं श्रृंगहारलार० श्रृंगविक्षेपसंभ्रमदेन नगुराः त्रुटिता
दारा स्त्रेच्छः स्वस्तहरि [illegible] मिवामृतविद्रुतमृतं विस्तारयति स्म॥३६ हाराय स्य सार धवलप्रभोतिहि॥ अथ अनन्तरे स नगवान् [illegible] गानगृहे प्र
तियायो। किं वि० नगवान् प्रमदानां स्त्रीणां समूहे गीयाः साराधवलाय स्य स। पुनः किं० [illegible] वदेकरयद विक्षेपाणि यदपाविन्नै यस्य स पुनः किं वि० ल
छत्रामममादाल स्त्रियोयन सकइव नृमिपालइव यथा नृमिपालो राज्ञा परादशात्। गृहे अच्छति। किं वि० नृमिपालः प्रमदानां दर्पणां समूहे [illegible] सारे बलेन
न धवल [illegible] हलीः पुनः किं [illegible] ईवि ईकरयदस्य। सर्वादयादेउ य हणस्य विज्ञैयस्य स पुनः किं [illegible] मद तीइना [illegible] तिवायन
मलक्षमहल [illegible] स्वामिनः [illegible] पुरतोय०॥ स्वामिनः श्रीऋषभदेवस्य [illegible] ततः सतोयस्तत। वितत [illegible] घन [illegible] रा
दीध [illegible] प्रसार [illegible] [illegible] [illegible] सक्ति [illegible] त्र [illegible] लतीवत्नारः
को [illegible] [illegible] [illegible] तेनाव॥ [illegible] किमा किं कनि
वेशा [illegible] [illegible] ता। क वकरि [illegible] [illegible] य भवति। किं वि
शिष्टी [illegible] [illegible] [illegible] मितश्चधनी
वी०॥ का [illegible] [illegible] [illegible]
ना वरे इ मा [illegible] किल [illegible] [illegible] लक्षाया अ
सुखे दन लोचन॥४० [illegible] [illegible] [illegible] न
रिता पि विदारिता [illegible] [illegible] पा
उ कृषिता पुनः किं ल० [illegible] [illegible] यस्याः सा कंचुक त्रुटि०॥४१ नूमि

२८

गृढ ह्युपास्य रुदं तं०॥ कापि स्त्री ज [illegible] हस्य मा न [illegible] दिजडेन दिइज्ञा तवती। किं [illegible] तवती पातं बालं सदी ते उपास्य त्य [illegible] बिंडाली कटीतटे अ
धिरोप्य क्षवितवती। किं लक्षणा स्त्री। [illegible] नमूढा ही ह्रियेस्या सा नूसिं॥४४ [illegible] लेन रख शिखासु निवेश्य०॥ म [illegible] नात्यरमसी यता कशी
०॥ काचित् स्त्री गृहिले व [illegible] ती स्त्री [illegible] स्वेद उर [illegible] षजा न। किं ल० स्त्री। वी [illegible] विलो [illegible] चपला। किं [illegible] वती क [illegible]
लेन रख शिखासु निवेश [illegible] [illegible] कांचे ठा [illegible] दिचरोपनि [illegible] [illegible] वितेरचयं ती॥४३
पुनः किं ल० स्त्री [illegible] [illegible] तेना। पुनः किं०॥ एरत्य [illegible] [illegible] परिधान
एवं विपरीत [illegible] [illegible] [illegible] ०॥ अन्या स्त्री पत्कारि [illegible] [illegible] मने स्त्री आत्मी
ये जघन [illegible] [illegible] [illegible] वतेन सुवतीसम हेनवि [illegible] [illegible] रासना। किं लक्षणानायो
वते नेवूर [illegible] [illegible] [illegible] ॥ इद सखु द [illegible] [illegible] लोचनी न खचुयस्ट
ष्टनूमि [illegible] [illegible] इतीति किं [illegible] जना। पभपतः [illegible] तिविता [illegible] जनो द्रुती शीघ्रा दव ज [illegible] यतो देवत
पिन्नर्निम [illegible] लोचना [illegible] सातो चटरीसु लेए नूमिन ढिवीति सुराजिएणा विति इति वचनात्॥ [illegible] पिप्रद्युररन ड समणीय०॥ अन्या स्त्री
त द्विह्लः तेमगवैतेन्द्र [illegible] [illegible] सतीति [illegible] नाप्रकारएसेर्व इर्ष्यासिद्धितीयधाज्यचति। तथोउवाच॥ इतीति किं। प्रभुः स्वामी [illegible] परिरमणी
याऽस्तत्। विबुधेदविरस्य जगवतः [illegible] नाविदाश्च उतायन य स्म तु कारणा त एव विबुधा [illegible] सेन गवैते परियेनिपरिष्वगंति॥४२ [illegible] वती माखि दृष्टगतो
पि०॥ कापिरववव पुवाप्सन्त शरीरा [illegible] उ अन्तरी [illegible] त्राया। स्त्रिया इति अमुना प्रकारेण उत्पातया हुवाक्रुद्दीतवाहु वचनासती पुरा [illegible] इतीति किं। हंस
रिवइ वत्सनामार्येसु [illegible] दृष्टगतापि [illegible] तापि सती नाथे स्वामिनी [illegible] सुखन नित्साल य स्मिवि लोकयिष्यति॥४८ एवम दुतर सो [illegible] जगदीशा [illegible]
पः स्वालयाय स्त्रीया वासद्वारे अगमत्। किं लक्षणो जगदीशः एवं [illegible] प्रकारेण अद्भुतरसां चितनारीनि [illegible] नीलनलिनी चित कायः अद्भुत [illegible] चिता नापूरिता
नीनारीणां नेत्रै रेव नीलनलिनैर्नीलकमोलैः चैचितः पूजितः। कायो देहो यस्य स पुनः किं लक्षणः स्वामी तासु स्त्रीषु कौतुकमुदे कौतुक [illegible] देह र्षश्च ददानः प
हेलीचनै सुवर्षप्रसुद्रज्ञायाः फलोद [illegible] इति वचनात्॥४९ ऐह सिनो हसितामरुसम हिम्रो०॥ अथानेनतरै वासव इंद्रस्ते नगवैते [illegible] राखणात्

क्त अवतरंतं इह गतमेव आकाशस्थमेव दृष्टवान्। किं लक्षणं इंद्रः बलोयः बलेन यत्र ऊढः। अथवा जयइश्वरः यया जयईश्वरो मेरो मेरुपर्वतादवतरंतं तं गौरी गायाः पूर्वे इह गतमेव आकाशस्थमेव दृष्टवान्। किं लक्षणे विशिष्टात् दक्षिणः हसितामरुमद्भिः किं लक्षणं ते भगवंतं शमितपातकं तापं॥५०॥ हेमकी तद्धरि
णाद्धरिणाद्धरिणाक्षी॰॥ हरिणा इंद्रेण हेमकांति सुवर्णवत्कांतिर्यस्य तं हेमकांतिं हरिणाक्षीयामले वधूयुगलेपुनः शाचीइंद्राणी अदीयत दत्तं। तत् हरिणाक्षीयाम
ले हरिणी अस्याः शच्याः पाणिग्रहणं तया दत्ता चरणे स्वलया नौ वलयशो नौ अत्र ऊतं। किं लक्षणं हरिणाक्षीयामले सुवृत्तवरिष्ठे यस्य पदे सुवृत्ते वृत्ताकारे
५१ अंसदेशमनयन्नयशाली॰॥ अथामेतरं नयशालीना येन शोभितं इति नयशालीहरि इंद्रः स्तेन गवंतं अंशात्मीयं अंसदेशं स्कंधप्रदेशं अनयत। नाच्यपि
इंद्राणा पिवाहे सुमंगलासुमंदेशं अंसदेशे अनयत अलात्। किं कर्तुं अस्य अंसदेशस्य अखिलापं धनेस्य समस्तावयवे यो विश्रुते विख्याते शक्तिमद्भुशक्तियुक्त।
तो किं परीक्षितुं॥५२ विश्वविश्व विभुना परिणाह्य॰॥ सकल्पनीवि छुइंद्रः विश्वविश्वा विभुना परिणाह्य कीसल्परपि समयाविश्वाधिपनव्या [illegible] स्थानोपि
सन्नवतास्यां सुमंगलासुनंदा [illegible] लांची सिराने सहसुगलीमिलि न स्कंधयुग्मामपि प्रणयिनी इंद्राणी रचित [illegible] नवक्रमेन॥का॰ यः इंद्रेण भगवान्एक
स्मिन्न [illegible] या वधूयुग्मा [illegible] राधितैतनाम्ना [illegible] न नामान॥ [illegible] पिसुरः [illegible] बलेइतिभाव॥
५३ तच्चानामसदृक्विनिमितनृत्तो॰॥ तत्र तस्मिन [illegible] मदनिमित्त [illegible] नाचासीतातेनगवंतं तेन कन्ये परितोषयतः स्मदर्षय
तः स्म। किं [illegible] रकमलस्य [illegible] सुख्यसमुद्रे सुरवधीतोत॥५४ अरो
चिरितिकोउकगाने॰॥ अप्सरा [illegible] कारण [illegible] कगाने कोउकनगीतगीतगानेम [illegible] स्मरवशी [illegible] नप्राणिनमणिती॥इती।
ति किं। एक [illegible] एषस्रगवान्लक्षितत्तरो [illegible] मन्मथ [illegible] तेनगवंतमस्ति [illegible] समकरत्ता। मा
स्मार्हंसीत॥५५ नेत्रमंडलगलज्जाल [illegible] रिदः स्ततस्त्यः त्ति पादितसर्वकार्यः [illegible] तेनगवंतमत्रिवे
घ्यजगाद। स्थानेस्थ [illegible] किं लक्षणं [illegible] मंडलगलज्जालधराधिरूपवं धुरिमधर्वसदेदः [illegible] लयक्त लीतनधाराधि [illegible] रायदस्य।
वैधुरिमोमनोज्ञवस्य [illegible] सस्तनं [illegible] डलं॰॥५६ रूपसिद्धिमपिवर्सायितुं ते॰॥ हे लक्षणाकर [illegible] रयुगं [illegible] रवसेझीरनं
रं। पिसरित्वरं [illegible] रिणएइत्याह्य [illegible] लक्षणा [illegible] राय: पाहलक्षणानी व्याकरणीमां आकरस्तस्य सोबोधनी। व्याकातिद्व्हस्यतितातत वरूपसिद्धिमपि

रूपं शरीरसकं तस्य सिद्धिः पक्षेरूपसिद्धिः स्वामपि वर्ग [illegible] न ईशान समर्थः यद्य [illegible] कलत्रपिदुरापायस्य भगवतः [illegible] अवसरः सेनीव सरस्वस्य कलत्रापि
दुः प्रापा वर्तते॥ तद्धिमप्रकरणे तस्य भगवतो हितप्रकरणोतदाकोमसुतकोजानातिअपितुनेकोपि यस्य उष्कसजायामपि गैर्डंन शक्यते तस्य हितप्रकरणे हि
तचिंताकथं क्रियते। द्वितीयाः पतिस्थलरूपाकारस्य सहितप्रकरणं तद्धिततत्त्विताम सुतयस्य [illegible] अदृष्टः कलत्रापि दुरापदुः प्रापास्तीति॥५७ यन्म
दः समुपजीघ्रज्जडोपि॰॥ हे नाथ यस्य तव [illegible] पि कलापूदिति विश्रुतिपात्रे कलावानइति। विश्रुतिपात्रे रव्यातिस्थाने स्यात्। पक्षे यन्मदः यस्य
इतिपतेः सूर्यस्य महः तेजः समुपजीव [illegible] कलावान्स्यात्। [illegible] स्यात्। [illegible] मासोसैगातोस्यात्। तत [illegible] स्वप्रतिपदिगोलिवि ला।
कः स्यात्। द्वितीयायो मानुषेः एवं [illegible] स्यात्। [illegible] न्यायविधायाहि नयने। शिक्षणं दक्षभीतां तत्रापातः स्वर्यस्याद्य मूने प्रकाशनी
वर्त्तते॥५८ वचिम किंचन पुनः प्रभुरस्या॰॥ [illegible] किं [illegible] स्य लनया वचिम। यहाम [illegible] तमती विचक्षः सुविनी [illegible] लकन्येसुमंगलसुनेदेपगवता अ
हूता। ताथ्या: प्रेमस्नेहो जातु कदाचिदपि [illegible] परोपि। द्विगुणा अश्रूयते सो॰॥ हे नाथयः परो पि अन्यो पि विदुष्यामिनै आ श्रूयते। खलु निश्चितं अ
सोप्युमानपुण्यमनस [illegible] पालः पालनीया। किंतु न ऊल वधूः कुलवधूनी [illegible] ताने। यापि हृकी प्रेम अवधू यपितुः स्नेहं तवका अर्पिता स्वामि स्
मीपे उपेतास्मिता॥६० ब्रवि [illegible] सहनाइह गादू॰॥ हे नाथ प्रथु [illegible] रुजाइहजगति [illegible] विरुच सदना: [illegible] राव तीत। किं॰ यामदेवदर्शिनोगाद
स्मरा। पुनः किंल॰ प्रणयिनी पतिवेडा: कालन्ते प्रतिरो द्वारंत पुरुषाः स्मर्या पोवहृदनिर्वचरितयोः सतार्थाः [illegible] रूपसेगयान उपराजमन्यत्या॥ उ
कैश॥ पात्रत्या गीगुणेरागी त्यागीपरिजानेः सेदः। शास्त्रे बोद्धाराणयो हा पुरुषः पैचलक्षणइतिलक्षणहीनवा नेपी॥६१ तेरण पुरुषंनदिनारी॰॥ हे नाथ नारी।
स्त्रीपुरुषंश्रीतरेण विनानदिनाति। न शोपते। पुरुषोपितां नारीं विना न विराजति। शाखापी दपेनहृदेरुणशिशीपी श्री चतिप्राप्नोति। सापिपादपोपि शाखांव्यवस
कलःसीपूर्व व हति॥६२ मुक्तिरिकृतियदुक्ति॰तदारं॰॥ मुक्तिर्मोक्षरूपः पदार्थः यत् अक्तित तदारंत [illegible] कलत्रे पुरुषेइह ति। सहे तु रयीज य: [illegible] तस्त्री स्त्रियेनदिस
हेत। इतर धर्मार्थकामाः पुरुषार्थमिहिला स्त्रीयुक्तमेव पुरुषे कामयीत॥६३ योषितौरतिततलीनदुक्तले॰॥ हे नाथ योषिती स्त्रीणां अलीक [illegible] लेप [illegible] कूले नर
तिः। नापिदेशिसुवर्सेवपुतः सन्मणिजालप्रवासरमणिसमूहे नरतिः इह जगतिश्रीतरेगोयः यतिरंगसत्त्वदसीयह दिव्यरूपी योषिती हृदये निश्चलकोशाभीडागार
६४ नामो प्रदेउरनयोरनयोपि॰॥ हे नाथ अनयोर्वधूमरनयो न्यायोपिस्वामिनानउनिश्चितेसो दुःसमुचितायोग्यं। किं विशिष्टा नयः। मा प्रदेउः। मा गृ सुयता देउ:।

कारणं यस्य सनदीशः समुद्रः किं नदीषु प्रकम्पति कोपं कुरुते। अपि तु नैव। किं लक्षणासु नदीषु सिकताधिकतायां सिकतानी वालुकानी अधिकतायां अधिकस्य
कारिकासु कुर्वाणासु॥ इयस्य येन कगुणसु ऊति तानि का०॥ देनाश्च अदीनमस्कवदार हृदयस्य एकादीनवान् एकस्मात् अदीनवात दूषणात् स्पष्टेन कगुणीप्रकटाने
कगुणं जनंन उक्ता। अनल्पगुणाढ्या अनल्पैर्बहुभिर्गुणैर्विनयादिभिः संयुक्ता वन्यादा समृद्धा। चंचलापि पताका कुलमूर्द्धि कुले आवासे गृहे वातस्य मूर्द्धिस्त्र
कनधीयते। अपि तु ध्रियते एव॥ हद्मी तु मीतमपि स्नाव विप्रुद्धं०॥ देनाघगुणोज्ञाः पुरुषा मैत्रु मीतमपि स्वपराभिन्नमपि तु रुष्टं ताव विप्रुद्धं प्रबुद्धं भगणयन्ति॥ इदे च
दृष्टीतः। हि निश्चितं इत्यास्त्रे एकोठरसिको पि इत्याधनवीतस्तपंस्त्रेणि स्त्रीसमूदस्तस्य कोठरसिका पि कौतस्कोपिदारः अंतर्मध्यस्थचिः पवित्रः सन्मान्य एव॥
द७ वैपरीन्नृष्ठुयथी वसिकोटिं०॥ देनाघद्दै नृषुपुरुषेष्ठ यथापरोकाटिं अग्रविप्रागीश्चरसिप्रापो वि। तथा इमा अपि तु सुमंगलासु नेदेखी षु प्रशितविख्याते
॥ ततस्तस्मात् कारणात् कुलनताकलसमूदेवायुत्पाके प्रेम्निस्नेदे घनतां दृढतां वीक्ष्य दंपती धर्मेदयिताः पतिस्तु दंपतीतयोः दैमैस्निग्धयं [illegible]॥ इद प्रा
प्तकालमिति को वाक्यमदिशा०॥ कुलवधूसमयज्ञाः कुलवधूना माचारज्ञाः शाख्यपि इंद्राणप्यपि प्रघमनाघन वोढ अयुगादिदिव कल ने सुमंगला सुने
दत्रालपत् उवाच। कासतिष्ठात कालेप्राप्ता वसरे इति पूर्वेहि। वाकीडदि द्याकर्षयिवामोदप्रो जिदघजाजि सुरराड्ढे इंदे विरते निदृत्ते सति। इद
यस्य दास्यस्य पि तु लसिमन्ये०॥ देकुलीनेय [illegible] तादास्यमा। पिस्त्रान्ये ड्लैवैवशंति। व तइति विताकि तु वी [illegible] तामपि यतस्य स्वामिनो दयितेऽन्नूते
ज्ञाते॥ एतत् शीले ऋत्यर्थं अच जवात्सः [illegible] वियो सतिरा रजागति कः पुमान् प्रवकृतुं प्रकाक्षिप्त [illegible] समझे विवेत। अपि तु नाकापि॥७०॥
देवदेवहृदिद्यानविशेषापूण॥ इसुमेग [illegible] सुवीयदे वादव [illegible] दिदे वे देवस्य श्रीयुगादीशस्य निविशेषात्र वस [illegible] तयुवी अन्यादि ने येऽन्यशिक्षणीयेन न
व घ॥ मम स्वीतमेव वधि तै दृष्टथुरीणवद [illegible] ते स्वी नैवाम [illegible] कामी अत्यर्थं शिशिक्षयितु शिक्षयितुमिस्तुव [illegible]॥७१ आचयोर्युरुगिरी अकृतिरास्थे०॥
रमणीनी स्त्रीणीए वस्नूषणा विविधविदिधुदतेन [illegible] तिविधिद नृच। एषकः आचयोः कसी बासुसेगिरी प्रकृतिरारूसक वापीनीप्रवर्ण॥ आस्य
सुरवस्नूत्रतीसत्यवचः पुनर्हृदि एतिलनि। कार [illegible] याचकछदाने॥७२ सुकवी सहजासिद्ध मपास्थेण। सुकवी स्वीणीचापलैबपुलवैसहजसिद्धं अपास्यं
स्याजीत्याजनयोग्यं वक्तति। किं लक्षणाचापलै विपत्तेः विनोशास्य प्रमवसद्धजनस्था नीयनसा [illegible] लेनस्तुल कठिनात्मनिपातात्। कुलैते दैतञ्ज्ञाय कठिनाऽश्मप
नःपाषाणाः तत्रनिपातान् पतनान् [illegible] नापि समुडजीतापि बीचयः कन्नोलाविश्रीसलिया॥७३ चापलेपि कुलमूर्द्धि पताको०॥ इद कुलीनानं दृदि इतिमा।

स्मन्निधत्तैचित्ते इतिमास्माचिंतयंतां शीलिनी [illegible] पताका चापकोपिचपले अपिसति कुलंमूर्द्धिकुलंगृहंगोत्रे वातस्य मूर्द्धि मस्तके तिष्ठति। सं [illegible] पताका दंड संघटन।
याहटबद्धास तीजनवा [illegible] दासपा॥७४ [illegible] वतनमात्मवशं च०॥ इकुलीनस्त्रीणा वत्यदि [illegible] परिचिता [illegible] चित्य गुणयुक्ता पतिलक्षितरामव
शीसंवननं वशीकरणमस्ति। तत् तस्मात् [illegible] किसु किमसर्वैविनसत्ता [illegible]॥७५ प्रो डितेप्रियतम हनिर्दे [illegible]॥ या स्त्री प्रि
यताम नरिरच्छ हनि दि [illegible] सा [illegible] याचात सतिदाते। [illegible] प्रियतमात प्राकस्वै शामनैवडू तित्यजति
। तस्य प्रियतमस्य [illegible] च। [illegible] सदा [illegible] रिवस्त्रीनसैश
य॥७६ दान रपस्याभि [illegible] रघुसप [illegible] नीवितव्रति। [illegible] वास्वकर सैग।
मबद्धा ञ्जिती मकरस [illegible] [illegible] मानि। आती [illegible] तीवताकी तीतिजाव॥७७ मास्मतप्यतेत
पः परितद्भी०॥ [illegible] रीरश्चतत्रा [illegible] वद्गापक्षतेक [illegible] ष्टेमाया रिश्रसी तमालुश्री कामीना। [illegible] लिवेम् यदिपके पतिवृते शीलेन।
लुपति। तदाइह सिद्धि [illegible] वत॥७८ जगद्गुरुमेव गामय न०॥ स्त्रीणीवेतु यचिजयदुषी दैजकायदुर्गी वी अपीगीजय नप्राप्यैवाली शाचरणेन।
स्त्रित दामदिलास्त्री [illegible] पात शुलिकाप्या [illegible] ये कीचनरात्रेवी। वर्धतारे किंवदाति॥७९ महिताति पिघस कुलयोक०॥ परि शीलित [illegible] लित
शील पुमान् धनकुशाल [illegible] कालकर्दममाहिता पिक डितापि स्नात्रएवा कालएवा। कं शीलः पुमान् [illegible] अतशारीरे पि [illegible] लितादा
दापिस्त्रचिरुचि पविचकोति नोवोत॥८० कष्टकम्म निहिनिःफलमेतं०॥ कष्टकर्मछितीसतन्निःफलनदिस्यात। नए [illegible] तनावदुदिते चेतनाव तासे चेतनेनजदि
तैकपिती। यत् यस्मात्कारणात् तप नितानां स्त्रीणी शील शीलशिरिवरादवपातः शीलमवशिलः पवृत्तिरस्थि रिविरोत् अवपातस्पतनीपात कापयधासेस्यान्। काऽपि॥
येके चनन्त्रगुणा तादि कष्टकर्म्म [illegible] वीतरे राष्ट्रादि सुरवेवीठेति। एतन्मिथ्याकघमिति। शीलरूए पर्वतात्पतनेनः स्त्रीणां पापायशोदुःखादीन्येव [illegible] सुरवमितिजा
व॥८१ यापस्नू श्वशुर पिन्नरिदासी०॥ या स्त्रीश्वश्रू श्वशुर पिसमक्षीपि सतीपत्ररिप्रियतमे दासी जावमावहति। खलु निश्चितं साकीता पत्नी इत्या शेषायाचितः कोपपं क
कलुषाः सत्योनृप्रपुरुषे [illegible] कुत्तजरुधिरुशेषायजलूकाइया॥८२ रोषितावगणितानिहतापि०॥ कुलजकुलीनास्त्री रोषिता वगणिता निहतापि नतरि स्वामि
निप्रेमस्नेहैनमुचति॥ यथास्तु जातिः शोभनजातिः मालतीकुलीना बोभरादंडक्षेरणेमेघसत्क धारारूपदंडप्रोणिहतापि सतीमेघे एवपरिवृष्यति॥८३ त

छन्नामपि तथा प्रयते वा ॥ दिक्कुलीनेत स्त तस्मात् कारणात् छन्नामपि सवत्या वपि स्त्र एस्त्रूषण गुणार्जनिदेतो स्त्री समूहयोगपत्नी कारयुणेपार्जन निमित्ते तथा ग्र
ग्रयते धीउपक्रमे क्रवधी येन कारणेन समस्त स्त्रीगणः स्त्री समूहे दा वीयुवये गुणविधौ गुरुबुद्धिं प्रतिदकाति धरति ॥ ८४ बुद्धिमुद्धा कितिमति मतामुत्तमे च्या
शचीद्द्रा० ॥ ता शचीं द्रामतिमतीं बुद्धि वतामुत्तमेच्यास्ते त्या चन्द्र वारच्या इति पूर्वो क्तौ मुद्दी बुद्धिं न स्पाव शान्ता प्रा॰ रानृतीकृत्योप दी [illegible] सद्दाग शी मुद्द्विवेप
ज्ञाते स्त्रूलोकिगातिः किं लक्षणां दिवैविरविरदितो त्याकुलस्थान पाली ॥ ८५ अन्यपीड्डाः सकल जगव क्रायतारे धुरीणी० ॥ अन्यपीड्डाइच्छो न द्रा या निर्वरानी
दपूसाः संतोदवि सा कं निडनि डीना की आत्मीयात्मीयस्वलोकं अनुगतिः किं कुर्वतः सकलजगव कार्य ता रेधुरीणं नगवतः का यीति तेषीता रेधुरीणं धु
यसो धमीपि धिपिसो धामर्मद्वे धवरमपि अधस्तन मपि उत्तरेउ ह्रष्टत्वा वदीतः चिंतयत किं लक्षणा इंद्राइंद्रा त्रिभुवनगुरोर्दर्शनो देव ध न्यैमन्या ॥ आत्मान
धन्यैमन्यमाना ॥ ८६ ॥ इति श्री खरतरगच्छे कविचक्रवर्त्ति श्री जय शेखर सूरि विरचित श्री जिनकुमार संभव स्यावचूर्णि श्री धर्मशेखरसूरीउ । विरचि
तटीकायां श्री माणिक्यसुंदर सूरि शोधितायां पंचम सर्ग व्याख्या ॥ ग्रं॥ ये सर्गे ३४४ अक्षर २० ॥ ॥८०॥ अथात्मष्टी स्वसयपरिच्छदे षु ॥ अथानंतरे रज
निः राजवं [illegible] स्वप्न [illegible] नाथी विद्वत्नो एकीतेइद्वि उभि वेपागात् समेता । के षु सज्जु सपरिच्छदेषु सपरिवा
रेषु सार्वेषु नरामरेषु [illegible] ॥ १ ॥ नि शानिशा सेन विशेषकौ निः ॥ [illegible] वादयापि सती कीतायुतस्य
कलत्र सुकृत [illegible] वानि सह शैधकार कालिमा [illegible] दाभे वला रा किंविशिष्टैव उनिशा
नी गावि शोभिकी तिनि शा दवि [illegible] सा वी ति यस्मिन् निशा [illegible] रात्रे नीता सति [illegible] कीतिः अन्नशब्द
बलमेव ज्ञेयं ॥ २ अनन्तरं [illegible] अंधकारे रूप लक्षिता
यथा विशेषणे इति सूत्रे [illegible] यापकदत्तारा समूहा [illegible] कालं छविर्दिता दित्य धर्मा
हृते दी शाषणे तिन्न कास छविः [illegible] इति आवरणीयस्य सातस्याः उन तर्कविद्या या त्रिनरा छिनाजः कोऽ
र्थः रात्रेरंधकारा मवदित्य [illegible] तारा समूहा मत्र प्याम्नाति ॥ अतः कारणात् दीर्घतरं तमो रूपमानं रात्रि रितिना वः ॥ ३ ॥ त्याम्हा त्रिशीत स्करत्र था
लीनौ० ॥ निशा रात्रि लीं का दम हीसि [illegible] तक्षीसि ह शीत स्कर [illegible] लीनी चार [illegible] रिणी नीनेत्र उन्मास्तु तूत्य स्ततिस्मा ॥ कुमति दुः सहमंडला ३१

ग्रदुः सहं मंडलस्यां ग्रं [illegible] स्यत [illegible] सुमेट [illegible] सति । तमस्विनी श्रेय [illegible] वारिणां पक्षिणां वाही इति खेदे कदाशा फलित [illegible] कालीयमालीयगि
रेर्गुहासु० ॥ इयं निशा रात्रिः कालीकृ [illegible] सूर्य [illegible] दिवसे गिरयः गुहासु आलीयस्निलीनाम् [illegible] वा ह्र रवेला [illegible] रचित क्रीडा सती अखिल वस्तु
कालीयकार । कलेन विनाकृ [illegible] ॥ ४ ॥ [illegible] ॥ सिती [illegible] शितिं [illegible] निशां रात्रिं [illegible] दहतं उत्सु विनीता दिशां [illegible] प्रिय अरुत ॥
सानिशा तयाः [illegible] व्यं दराती [illegible] नाम साधुयु क्तमयत ॥ ६ ॥ दरिद्र [illegible] य दत्रि
नामा० ॥ यत्तु यस्मात् कारणात् [illegible] सहस्रनामा [illegible] । यतो नाम माला [illegible] नी पीता निशा [illegible] ॥ र सिनी ॥ इत्या
दितत्र स्मात्कारणात् [illegible] इति [illegible] यात [illegible] नाम [illegible] काल [illegible] जनि ॥ ७ किंयो गि
नीयैष्टत नील केश० ॥ [illegible] विनी ॥ [illegible] नील केशा ॥ [illegible] तारका [illegible] एव शी खकं कारणं निय सा
सातारका या ज गन्तो [illegible] दीनो [illegible] दीनी [illegible] वस्था मव [illegible] एकाकार वेतात विस्तारया मास
ष ति तां सति [illegible] ॥ इद [illegible] गति [illegible] यत्नोति विस्तारयिष्यमि छति ॥ अस्या इदो ज्ययि निशा कालिमानं [illegible]
सतिरा उभिछति ॥ [illegible] यमने [illegible] कलंकल [illegible] निधीना मपि कला वता मपि [illegible] स्यात् ॥ यतः चंद्रस्य कला वतेपि निशा
प्रिया ॥ एवं द्यापतंगः श्रवसत् वसुधा० ॥ पतंगः सूर्यः प्रवसन् प्रवा ॥ सैगच्छन् सन सै वसुद्धैतेजो वा दशा [illegible] ति गो हुं अंधकारे स्फट [illegible] पि
नसुविपृथिव्यां निर्युक्त्वा पारितवा नो तिदी पस्तु त्वदंत इति वितर्क निज नाथ नाम्निवि डावि नः पतंगा हताः पतंग शब्दे न सूर्य शील [illegible] ॥ ९ ॥ यत्को कयु
ग्मस्य वियोग वह्निः ० ॥ यत्कोकयुग्मस्य चक्रवाकमिथुनस्य निशादौ मित्रे सूर्ये अस्त [illegible] दिवा अस्तमिते सति वियोगावह्नि ज्वाला ॥ इदं तमिस्रं अंधकारं किंतद्द्मराजि
वेत्ति । किं लक्षणीत मिश्रं साद्योत [illegible] कुल स्फुलिंगी । सोद्योतैयत खद्योत कुलीत देव स्फुलिंगाय त्र तत् ॥ १० ॥ अवेत्य पाटच्चर पीलुला लो० ॥ कुदुष्टं इंद्रस्य दिशि
प्र वस्यां दिशि प्रसौ अदी दहशात् दर्शितवान् । किं विशिष्टं प्रशीतमो प नो दीतमो अंधकारं अपनोदयन्ति स्फेटयती ति तमो प नोदी ॥ पुनः किं [illegible] आविष्टलि
गम तत् । किं कृत्वा पाट च्चर पीलुला नी पाटच्चराणां तस्कराणीपी लुलानी अस्तती नीत मोबलाततानि वकुमण्डका निदुर्ललिता निदुष्टे ष्टितानि अवेत्य ज्ञात्वा ॥ १२ ॥ धम
भेद मोत्यात्तिक मानलीव० ॥ लोकः सर्वं विश्वं प्रवसि मुद्रा द्वैद्वं विवेउदीतमे व ॥ पद्मत आलुलोके । किं विशिष्टै चंद्रबिंब कोकनद पिको कन दरको तत्र लीन इत् ।

MEMORIAL

श्रीः शोभायस्य तत्तु कसति। असतीसमृद्धेइति। उदंवि चारीवितन्वति। कुर्वतिसति। इतीतिकिं। इदं अतादिकं उत्पातकारिवा अथवा अनलो अनलो। निस्तस्य
वेधि ध्यमतेजोवर्त्तति॥१२ सुधानिधानमृगपत्रलेखे०॥ प्राचीव्रदृदिगतदातस्मिन्नवसरेजगन्मंगलदाङगतोमंगलदायिनी अमृत।। किं कुर्वाणाः सुश्री सुकेचीसुश्री
सुश्रीवृत्तस्य स्तनेव कुंभं कलशी शिरसा दधाना। सुश्री सुशाष्टनोरोपित स्य कलशीं दधाना पुनः किं वि० कोसुत व स्त्राधित चीकुंभ।। कि०सु द्रवस्त्रव दाचरितः चौ
कुसीवे धीरा गोयस्याः साका सु० किं लक्षणी सुश्री सुकुचे सुधानिधानी। अमृतस्य संपुन: किं० मृगपत्रलेखंमृगपत्रपत्रलेखायस्मिन्तं [illegible] पत्रलेखं॥१४ सीरा
विणीराजककरोपनीत०॥ चक्रवि विहितेहृती सारावि णं कोलाहलं। कोका चक्रवाकाः कृतहारमिवा [illegible] कृतेव्रात स्मारके पतिवानु [illegible] ति स्म। किंविशिष्टैः
श्व कते: राजकेरोपनीतपीयूषपाने राजाचंद्रो नृपो यौतस्य कारणाहस्तेन किरणो वनिपनीती। ढा। किंतेपी अपपाने अमृतपाने यो पीते राजकरोपनीते० किंलक्षणाः का
काः स्तास्वहिरोकाप [illegible] शाका: [illegible] तः सूर्यस्यविरो कानीविरा [illegible] णानां अपगमे विना शे आसः प्राप्तः शोका [illegible] त स्नास्व हि रोको०॥१५ तम [illegible] सरूख
दंडे०॥ राज्ञा चंद्रेण [illegible] दानवात्मीयकिरणरूपदं [illegible] डे [illegible] सु [illegible] कारसु अदयं निर्दर्य यथा [illegible] तितथाविरवम [illegible] सुय [illegible] समेव
वंद्वे शरणंप्र [illegible] किंवि [illegible] रण्य [illegible] णादिशी। लोकेसत्र [illegible] मोऽंधकारे [illegible] प्राप्ति किंतु अलीलिन प्रापिती। अपितु प्रापितमेव॥१६
अत्रे हि [illegible] वतिस्म [illegible] एके [illegible] नदेति। केचित्र [illegible] अहं शारत [illegible] वदंति। परं अहं इति [illegible] इति जानामि। इतीतिकिं। विधुबिं
दुः अत्रे हि [illegible] विना [illegible] यतातानुपयात [illegible] दीक्षी पितुः [illegible] यत [illegible] कारणात् [illegible] ज्ञातमात्रः सन्
श्रील [illegible] लक्ष्मीः [illegible] प्रतिबिं [illegible] प्रतिमे [illegible] ईंद्रोदय [illegible] तिस्नेडौ स्निग्धता
नीतिप्राव: ब्राह्मणादि प्रतिगृह्य [illegible] ठालो [illegible] इति ज्ञायते॥१७ अलोपि [illegible] पतत्या०॥ न [illegible] ततः [illegible] प्रियया समा
ना०॥ रात्रिः [illegible] सन्विहाय [illegible] इंदु पत्रे इंदु [illegible] वादनेन द्विजेः पत्रव
लेषु [illegible] ति॥ तत्र॥ [illegible] वादीउम [illegible] तेना दिनिवादिनि [illegible] इति पत्रावली वादिनी ज
यौ॥ उत्स्वप्तेइतीव। इतीतिकिं। सूर्य [illegible] अलोपि [illegible] महो [illegible] तद्विनद्यौति
महोवय [illegible] रूपाणि [illegible] योगिलोगिष्ठ का [illegible] मदिष्ठाम स का

शालश्वास्रावली छाको ऽ [illegible] योगिनो [illegible] योगनिद्रां [illegible] स्यः। योगिनो पि [illegible] प्रकारविषयसुखम्
सुत्तवंति। रात्रावितिनावः॥१८ तत [illegible] तवंति। यास्त्री [illegible] अहंकार [illegible] इतिवितार्कि [illegible]
१९ सुर्गमे॥ अदान्मदा [illegible] ०॥ [illegible] अदोतद्दादो। किंविशिष्टा नीतम [illegible] रात्रिदं कलत्रे [illegible] पादे प्र
तिपदे प्रतिपदे अहिणि। [illegible] विदु [illegible] दधिनी पद्मावकार। वा अथवा काले किंनः सारे कलत्रे [illegible]
ते॥२० विभे सदीतस्य कोरव [illegible]॥ [illegible] कोरः किराणि [illegible] अनादि [illegible] पि
। तत्तुष्ठु [illegible] रंति [illegible] रमंतेस्म॥२१
लोकस्मितीशोगस्मितम [illegible] स्म। किंलक्षणो भगवान् [illegible] सरोजसाम्य कमलसाहरूप
किंसुसिसत्या [illegible] किरणेंदु [illegible] कली [illegible] कानि [illegible] कीडाकौतुकानि
प्रापिते सति [illegible]॥२२ तादेव [illegible] दाव: [illegible] ततस्तेतो ऽनंतरं [illegible] सुमंगलासु नेदान्यौ
समेमणि [illegible] किंलक्ष [illegible] तादवादावे: [illegible] पुनः किं० [illegible] किं० गुरु [illegible] अरुणा उज्ज्व
धिपरिमलवकुल केरवत [illegible] काम [illegible] तिस्म [illegible] शास्त्रे प्रविशति। किं लक्षणी शास्त्रे [illegible] रुणाउ
धिपरिमलवकुले कइव तद्वकाम इव। यथा तद्वकाम इव। यथातद्वकाम [illegible] मतिस्म [illegible] विनाशास्त्रस्यपरिमलोन।
स्यात्॥२३ विवाददीक्षाविधिवद्ध [illegible] ०॥ सभगवान् [illegible] मणि [illegible] मयावासेन [illegible] निद्रां [illegible] वा
वासुखशिष्ये सुप्तः। कइव असुरारिरिवायथा ऽसुरारि श्रीनारायणः [illegible] स्वपिति। किंवि० भगवान् [illegible] विवादसक्तदी [illegible] चार्यैः
तिविवाद० किं [illegible] सुमंगलासुनेदान्यौ [illegible] कलीः [illegible] कौतुकानि [illegible]॥२४ त्रिरात्रमेवे भगवान् [illegible] भगवान् [illegible] अमुना
प्रकारेण त्रिरात्रे रात्रित्रये अतीते [illegible] किंलक्षण भगवान् [illegible] कामेन [illegible]
अनासक्तचित्तस्य [illegible] पुनः किं वि० अवक्रमतिरकुटिलबुद्धिः पुनः किं० क्रमज्ञः। धर्मार्थकामादीनी क्रमं जानातीति क्रमज्ञः॥२५ योगादि कर्म [illegible] वाव

द्यमच्यणा। स विभुः अन्यजन्मार्जितं प्राग्जन्मकृपार्जितं स्वं पोगार्ह कर्म आत्मीयं भोगफलं कर्म क्षिवावदंश्च वशपतोऽत्र धीविभुद्धाः इच्छा च सुतस्य क कामो पि सुकोपकारि
लाघे सत चितोपचारैः शीतग्रीष्मवर्षर्तुयोग्यापहारैरसहैः कोनासकः सन्ततास्यां सुमंगलासु नेदा यौ सम विषयान भुंक्ते॥ २६ मतस्य दासीकृतवासवोपि॥
मनोयोनिं कंदर्पं दासीकृतवासवोपि सन्दासीकृतः वासवः इन्द्रो यन सदासीकृतः। तस्य जगबलस्य मनोजे ऊनः इच्छेप्रमवीक्षितवान् इयं पुरुषस्य स्वस्य आत्मी
यस्य परस्य अन्यस्य स्त्रास्त्रबलैः मन्त्राः शाववि गृह्णाते विग्रहं कुर्वंति। जयश्रीर्जेत्रलक्ष्मी स्त्रीनाश्रयते॥ २७ श्रोतोसि पैवा पिनद्ध ष्मचाप॥ तस्य मनऊः स्य पमिनः पैचा।
पिश्रोतासि इंद्रियाणि पुष्पचापचापल्यैः कंदर्पसमक्षवपलचैनश्च तस्तनाऊर्वनयः स्वदेहगोहीशानिवासिनास्त्रीयदेहरूपगृहकोणवासिनीन शासाकान शिक्षक
स चिलोक्या शासकः कथमस्तु॥ २८ याघोषिदेतेप्रति दृष्टिलक्ष्मी॥ याघोषितस्त्रोएतेजगबैतं प्रतिबाधाकरकामबुद्धा दृष्टिलक्ष्मी। छिन्नेपबाधाकरकामस्तस्याबा।
बुद्धेति कामस्य [illegible] तथा चिंतितं एषएव कामः स्वतोऽदसपि एतै हन्मीति बुद्धा दृष्टिनिलक्ष्मी। छिन्नेप इति भावः। स जगवान तास [illegible] सामध्
स्त्राद्वे वहच्छा रागरदितः [illegible] लोक्यतः। दिनि छिन्नेमे [illegible] तेविद्वांसः ज्ञात्वा सत्यां स्मरनावर्त्तंति। ज्ञानेनानेन समाशक्तिता मे क्षोधाविपर्ययइतिन्या
यात॥ २९ नासोवि [illegible] रो जि॥ नासोजगवाननाद्य [illegible] वसरागताज्जिरशरोजिदिवांगनाजिः। प्रदेशःपरयद्भ्यतेः सेरोजिर्विलासामिनिर्विलास
रूपैरजर्जिजिः क [illegible] तेजितो नासोन [illegible] यः योसगवान श्रोतः पतेः श्रोतसां इंद्रियाणां पतिः श्रोतःपतिः तस्य श्रोतःपतेः मनसोपिस
मुद्रस्य वशिशेषप्रत्यू [illegible] नो लाणा किं चित्र किमाश्चर्यं॥ ३० डागेन [illegible] नाकसद्वि॥ नाकसद्भिर्दिवि रस्यजग
वतस्तु [illegible] तेसा। सोमन सीसुमनसीादवानीसती वाद्धा। सामनसी लोला जिह्वा सनी
सा भूनी शांत। उपशीतो विशेष [illegible] ॥ ३१ अवाचियेरोजि विवदनोपि॥ नारदेवेर चिवि दर्द नोपि विरूपाग्रे वर्दनशी
लोपि तेनगवैतं छनन्य [illegible] तु सन इतिबुद्धा अवारिवारितवान्। इतीति किं। असौ कंदर्पो जीवन्सन् जीव
गणान्जीवसमूहानुन्नि [illegible] कायतां दर्पं प्राप्स्यति। अत्र नारदवर्सनैकविधर्मत्वात् जाविनिरूपत्वडुपचारइतिन्या
याद्धा॥ ३२ स्पष्टा प्रियातस्य [illegible] तस्यापियासुमंगलाइतिरा जूनोपिता। किं लक्षणा सुमंगला स्मरस्य कंदर्पस्य सवलितादेतिः प्र
हरणं रतोपिअरं चूतयंयम्पस्याः [illegible] ता। यदपेरतेरपि कामनायाया अपि रूपेत्र रतिं असमधितनोतिकारोति॥ ३३ यद्धा ल। ३३

मालव्युतिको चने नाणा। कोचनेन [illegible] निजशरीरेणाऋद्धनिर्विदिता। किंलक्षणे कुतो रोहणा ली मीला पुंजिका ला श्रेणि।
पुंजे। ततस्मात्कारणात् [illegible] को चनाय यदं गवर्णसवर्णतायस्याः सुमंगलायाः अंगवर्णेन सदृश वर्णनासदृक्षाताद्या
यिदक्षा॥ ३४ पद्मानवं दं इति [illegible] प्रसन्नेनवर्तति। सोपिवंद्र उदितः सन्तस्य पद्मस्य सादं खेदं ददौति। यस्याः सुमंगला
यामुखं कर्तृ पिदं तावपि [illegible] मान प्रस्फातिसदः कृपदर्शति। शीर्लक्ष्मीः शोभाबामुखेवसतीतिश्रमि। ३५ पत्र्वरसी
नीरसतां च पश्चात॥ इक्षो [illegible] कुर्वते। दंडरःदर्षं [illegible] नीरसतां निर्दिष्ट एवतः प्रकटयतः पुनः किं कुर्वतःज
लाये: पानी [illegible] कसति। [illegible] सुसंगला यावचेनमंडशनीनेवि [illegible] प्रसीतिसतिद्राक्षि अवाप्नुवति सती त्यर्थः॥
अक्षय्याखशीलिनखासो [illegible] नीनिशं कांत [illegible] किंलक्षणायाः सुमंगलयाः सुशीलेन स्वासीर नीगपापरि
मलस्य दिनशरीरयाः शील [illegible] दनमेव पी। [illegible] पुनः परेदेवार्चनि [illegible] तानंदिनियाः प्रायापायजात पुण्यस्त। श्रीखंड
त्मापि पिः सोर्पतलि [illegible] ॥ ३७ गारगागोरीश गलोभृगणा॥ गोरीशः गलईश्वरं कंठो गरेण विषेण कलुषश्चेनेति ईश्वर वैद्राटि
स्योनिगळति। [illegible] नीलि कयास्ते वालेनवासो बलेन मलेनड तत्वस्याः सुमंगलाया शीलेन बेचनापिकचम
पिकलुषद्वंनेति। [illegible] मित्यर्थः॥ ३८ उदार वेदिन्करमानिन्जि॥ सुमंगलावर्णा शरीरणवासोक [illegible] नेत्यासवस
तिस्म। उपुनःस्त्रि सुरूपा सुप्रगा स्ववशासुरतप्रवीणा सुनेत्रा सुखाश्रया विशेषगिनी विचक्षणा प्रियभाषिणी प्रसन्नमुखी प्रत्यक्तिनायकानां गोपविश
नैः श्रीऋषभदेवस्पृह्र्दिक्षवास। किंलक्षणा नासो कस्थि वि [illegible] हृदि। उदारवेदिनि उदारा वेदयो वरिकाय चतन्तदारवेदिनि। पद्मेउप [illegible] निमि
पुनः किलक्षणा वासोऽउरुमानत्रिता उरुमानागुरुप्रमाणानि त्र्यावचतन्तउरुमानत्रिता। पद्मेउर्वीमानस्य गर्वस्य छिन्ति इन्द्रियायस्य तत्तस्मिन् सुरुमा॥ अ
अत्राचोचितपुरुषः पूर्वदेदृतिपुत्सि गवेउरागमोनानृता। पुनः किं सहारशोभाकरणेत्ररेगोसतहारस्य शोभाकरणउररेगोयत्रतस्मिन् सहार॥ प्राव
सतांवारस्य सेमूढ स्य सरू त्रशस्य हारस्य वा शोभायाः करणे कारणे नवा। उशरेंगेउकलोले॥ ३९ घनागम प्रीणितसक्कदेवा॥ सोदेवी सुमंगला प्रावृषि
श्रावणचाद्रपदजातंवर्षा ऋतुमवकाम्नीतत्त्वतचकार॥ किंविशिष्टा सुमंगला किंविशिष्टा प्रावृषीच। घनागम प्रीणितसक्कदेवा अर्थ विशाद्धिरक्किपरि

णामः॥ घनागमप्रीणितसकदंबा॥ घनेः रागमेः आस्त्रेः प्रीणितां सतां कदंबाः समूहा यया सा घनागम० एतद्धेः घनानां मेघानां आगमेन प्रीणिताः सतः प्रसन्नाः कदंबाः
कदंबवृक्षा यया तां घनागमप्री०॥ पुनः किं कुर्वती सारस्वतेरसं उज्झिरंती सरस्वत्या वाणी सै वैक्षितेः पक्षेन द्यावारसं उज्झिरंती प्रकटयंती पुनः किं० रडो द्वडीपापवडी
रणुवडी वाद्युतीः स्फुर्यंनयंती॥ किंलक्षणा सुमे० मेकुलतोपनीतछाया मेकुलता मनोज्ञ वैतया उपनीता ढौकिता छाया कांतिर्यस्याः। सा पक्षे मंद्र वो मनोज्ञा लताव
लयस्यास्ति रूपनीता छाया यस्याः सा तीमं कुलतोपनीत०॥४॥ स्मरास्यपद्मा स्फुटहृद्दशालि०॥ सा सुमंगला गंगिनी मूर्तिमती शारदिव अभ्युयुक्ता किं सकरुउ
द्दिलज्ञास्य। किं लक्षणा सुमंगला शरदवा। स्मरास्यपद्मा स्मरं वि कस्वरं आस्यपद्मसुखकमलं यस्याः पक्षे स्मरकमला। पुनः किं विशिष्टा स्फुटहृद्दशालिदे
शास्फुटं प्रकटं उदार्य विश्वगी जीयमा धुर्यादहृतेन सदाचारचरित्रेण शालिशोभमाना देहशरीरं यस्याः सा स्फुटहृद्दशालिदेहा पक्षे स्फुटानि प्रकटानि द्दृ
तानि स्निग्धानि शालिदेहाणि यत्र सा स्फुटहृद्दशालिदेहा॥ पुनः किं० नदद्धंसकचारुवर्यानिदद्भ्यांशब्दायमानाभ्यां हंसकाभ्यां नूपुराभ्यां चारु मनोज्ञा च
यगिमनं यस्याः पक्षे नदद्भिः शब्दायमानैः हंसैः चारुचर्या यत्र। पुनः किं० [illegible] पास्तपंकानि राकृतपापा पक्षे [illegible] शोषितकर्दमा पुनः किं० पुण्यप्रकाशा काशा पुण्यप्रका
शिका [illegible] शाय स्याः सा [illegible] पविता [illegible] प्रकाशा प्रकटाः काशा [illegible] यस्याः सा०॥४॥ रसत्याव का [illegible] प्रणिधनन सत्रा०॥ सा सुमंगला हिमवत्तो गिरिशीर्षयोषसी
वैमिनी भि [illegible] शिश्राय। किं विशिष्टा सुमंगला [illegible] [illegible] हिमवत्ति परिणामः। सत्या व कांचि प्राणिधनसत्वादरा सत्प्रधानेपावकं पावित्र्यकां
रकं आर्चिष्मित्वजः परमव्रत [illegible] [illegible] पातेन याम [illegible] कांचि प्राणिधाना [illegible] दरोय या सा॥ [illegible] सत्प्रधाने पावकस्य अग्रेः अर्चिस्त्व
ज [illegible] धनेदत्तादरा। पुनः किं [illegible] दधाना। कला सुकेलि वलेज्ञाद्वलैद धाना। पक्षे कला [illegible] केदर्प्यस्य वलेद धातीति कला। कामिनि
कामे से वे तशीत कालेऽति वचनात्। [illegible] [illegible] दिशालिनि सी [illegible] दातीति [illegible] विशालं [illegible] रात्रिर्यस्याः सा। पुनः किं० सत्याग
तशीतलास्यात्यज नेमया महता [illegible] [illegible] तकारोय रेत्तावतान्तरदिनं शीतलं [illegible] शीलऽति स्यानात्तस्मिन् शीले आस्या नि
वेशो यस्याः सा सत्यागतशीत [illegible] [illegible] न आगतस्य शीतस्य लास्थे यस्याः सा॥४॥ रम्रत्रेपविधत्रे रचयेत्सदेत्रा०॥ सा सुमंगला शि
शिरर्तु की त्रिमाघ फाल्गुनयोः [illegible] [illegible] सुमंगला हिमर्तुसुसुक्ष्मविपंचरचयंती सचीसमआगारेपवित्रेविषत्रायकैविषदारस
कैपक्षे सत्रेव नेपत्र रहिते किंलक्षण [illegible] दाममेघरसोच्छुः आगमोज्ञानानांमागमनेयत्रतैपक्षे आगमात्रसा बहुद्रह्मिन्मथः पुनः किंल०
+त्रि [illegible] १२

सुमंगला क्रमोपस्थित [illegible] [illegible] स्वतां देवतांस कदंघः समूहो यस्याः पक्षे क्रमेण उपस्थितो मारुतो घः पवनसमूहो
यत्र सा०॥ पुनः किं कुर्वती सुम [illegible] [illegible] का नौ काष्टां कोटिं मानयंतीति गोष्ठी सखीमगवा नयीं स्वामिनेलक्ष्मीदायकावनं सा घयै
तीति भावः। पक्षेऽनं सूर्यम्री [illegible] [illegible] ॥४२॥ उत्तासयंती सुमनः समूहं०॥ दक्षिणाः [illegible] सुमंगला दिनिक्षितेकीत्तेश्रीऋषपं
देवेत्र त्रिवसंत लक्ष्मी [illegible] [illegible] रुचि [illegible] मिला [illegible] त्यमा [illegible] [illegible] णस्यादिशः अदिकौ तेपवने रुचिं
विस्तारयति किं कुर्वती सुमंगला [illegible] [illegible] सासुमनां [illegible] [illegible] नी॥ पुनः किं ल० सुमंगला सदोत्तिप्रियतमपेता
सदासर्वदा आतस्यः [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ि पुषुपुरः [illegible] पृष्ठोषाऽलि हिरूपो यस्याः पक्षे सन
विद्यमानः परपुष्टानां [illegible] [illegible] [illegible] लताया०॥ सा सुमंगला नानारे [illegible] [illegible] श्रीथी श्रलक्ष्मी ऊर्ध्वपृष्टापादसंक्र
उरि [illegible] [illegible] [illegible] वानीसा [illegible] दो माणी दूषणमनोपक्षे [illegible] रात्रिस्यात दृयैरिका रे अल्पतायौ
सेयोऽ॥ [illegible] [illegible] निलि [illegible] नो पक्षे सुवे [illegible] सूर्यस्य प्रज्ञी एधयेतीव दृर्यंनी॥ पुनः किं० लक्षणा सु० आतपद्विविडुषीपक्षे श्र
तिशायेन [illegible] [illegible] ल्का०॥ तासेवया [illegible] वैतेश्री ऋषभदेवाय पराश्रन्या सुनंदा नाम्नी द्वितीया कलत्रे प्रमोदपूरैव्यतरतस्य दा॥
किंलक्षणा सुनंदा अंतरि [illegible] लक आकाशोदकवन्निर्म [illegible] लापुनः। किं० नयति कलंकान्यायएवानंदसुदर्शतस्मा लेकापुरी [illegible] दिलेको यौ
प्रचुरं पुनः किं० गुणश्रेणि [illegible] [illegible] विचाराचारः। शीलप्रवृत्तिगुणसमूहे रह्वितीया मनोज्ञा॥४६॥ तयोः सपत्न्योरपि यन्न सन्न०॥ तयोः सुमंगला सु
नंदयोः सपत्न्योरपि सत्योः निन्योऽरिव यतासोहृदीपम चूत्ता॥ किं वि विभूयो स्त्रयोः प्रसत्तहृदोः पुनः किं० मदोद्रेक विवर्तमतयोः आतिलात्रकाले अयं विलरुप
तपः क्रांते एषोष्ट प्रकारो मद [illegible] [illegible] धिकार नविवर्तमतयोः रहितबुद्ध्योः समुस्वामिलाप्रयत्नेन वजर्ड प्रासरुत्पन्नेप्रवावोऽन्वयः॥४७॥ आलोवि
तामातिमनाल्पवत्या०॥ तत्रिलोकम [illegible] हृदयंगाममृदुमादि। जिनकलत्रसुमंगलासुनंदाश्च। [illegible] पिसरव्यासमलक्षिप्रातीलक्षिता किं कुर्वत्या आ
लोचितो आलि सरवी अनाल्पवत्या अशाम्ना। किं लक्षणा याशचा सुरालयस्वामिनि। वह्ह सत्या सुरालयोः देवलोकामादिरायदेवातस्य स्वामि निबहरुच्यावह्वाति
लाषया॥४८॥ तयोरदैर्विकयानिदेशोण॥ तयोः सुमंगलासुनंदयोर्निदर्शमादर्शमदैर्पूर्विकयास्यदमदमिकया अमरीगनासुदेवांगनासुगता प्रिमाने

क्षमा॰ टी॰
३५

निरहंकारं यथा भवति। तथा विधि समाना सुकर्त्तुमिच्छंतीषु स्वर्ग्ग गतास्वपि ज्ञा उ कदाचिदपि विवादः प्रशमं उपशांतिं न यायो॥४९ऐ उपाचरद्द अपि उल्पबुद्ध्या॰
प्रभुः श्रीऋषभस्तदा अपि कलत्रे उल्पबुद्ध्या सद्दशभावेन उपाचरत्। असेविष्ट किल क्षणं प्रभुः प्रजायास्तनमः समूहः प्रजाया लिराहतीक्षकारपटलत्रा
स्थानसूर्यः निलीनालिषु पद्मिनीषु निलीना अलयो भ्रमरा आलयः सखा वा यत्र तासु एवं विधासु पद्मिनीषु कमलिनीषु स्त्रीषु वा उ द्वाभ्यां विषमीस्वरुवि
आत्मीयपत्नीभ्यां च निलामवा किं तनोति अपि उ निव॥५० कृत्वा चितं पैच सुगात्वरेषु ण॥ जिनेनश्रीऋषभेन पैच सुगात्वरेषु विषयेषु यदाथास्मिन्नवसरे यत्कृ
त्वा चिते षकृत उयोग एवं सु आशीसि वांछितां वासवेन इंद्रेण तादृवतद्वद् इत्यादी पितृपनिन्यादो किंति। किल दापेन वासवेन्ना तदिं गिताकृतविदा। तस्य भगवतः
इंगितौ च छितैश्च आकृते अभिशायेच वेत्ति इंगिताकृतविनते न तदिंगि ०॥५१ कदापिनाथैविजिदीर्घसीत०॥ क उदर्वसीतः पारे श्रुउ नः आश्येरशे धामतरूने समस्त
हृदस्थानविस्मयामास चाते [illegible] वाउ अस्पतेनाथे श्री॥ ऋषभदेवे कदापि अंतबद्धीवन स्यां तमभीधा वधूभ्यां सुमंगला सुनंदाभ्यां समं विजिहीर्षि श्री
डौ कडे [illegible] वि [illegible] व श्रेत विषि मित्य निप्रायंतरि त्यादि सूत्रेण पत्र स्यणत्वेज्ञेयं॥५२ राहोप्येसरस्याम्मृदु तीलतायो ण॥ निद्य दि गुडवापिने
द्यादियादीतेणा [illegible] सीमा सुदेवं श्री ऋषभदेवे आनंदयत॥ किंलक्षणा समीरः समेतत्रिगुणः मिलितास्त्रयोगुणा यु
स्यसहीनक्ष [illegible] योग ण श्री तामेदः खुरसिक्षर ललेन प्रकाश्यरहइति निश्चापि स्थानेषु से बध्यते। किंशवासरस्या
सरो वरे ललने [illegible] सकोमलत्व [illegible] कमलेल ललना रिरलाने [illegible] नवकुलरी।
पर वल्ली विलो [illegible] [illegible] किलहापाश्वल्ली विलोलाः रेचला। पुनः किंभूतवतीमधुण
नर्षोगेवितवती। मधु [illegible] [illegible] तापुनःवि
लच उशहवं पेरागच्छिति [illegible] [illegible] वातस्यस्थितिः प्रभूत्रुटीउडतो [illegible] परिणामः॥५४ निविशपुलानि
मद्दा दालतानी ०॥ सकृतीति [illegible] लवनमाधमद्दालतानीमदवल्लीनोप्रनिनिविश उपविश्यकृता ग्रथा मासाएत
क्रियापदसवत्र से बद्धानि [illegible] विषम्य। सुरसांसरोवराणां जला [illegible] ॥५५ विलोवीतायैतविवाद कालं ण॥
यत्पालावेयस्यकृतस्य [illegible] लाततावलयतेत व्याख्या यत्ततक्रतो निरतपर्वस्य [illegible] चिकल [illegible] फलहि सा धु स्य ३५

त्रीअपथत विस्तारयति [illegible] दोषो [illegible] तमाम [illegible] एषयीश्रश्रुउरिरेव संगवत क्षेम मयी [illegible] कार मयी पापमयी वा दोषो [illegible] ति दूषणानामुन्नति
रा [illegible] सृष्टा स्वनिल [illegible] इति कारणात्सती [illegible] दिस [illegible] द्वाभ्यां चपुनः अहदिं [illegible] इति कारणात् पुपो [illegible] तीति किं अतः [illegible]
गवतः प्रज्ञाप्याय दानात् [illegible] दानं [illegible] वर्तति॥५७ उदयासौ [illegible] निलीनसत्त्वा [illegible] गाउ [illegible] कालसक्रराती
कृशामेनो किल द्राक्षा भगवान [illegible] निलीनास्थापिता [illegible] तरिनः वेदस्यवर्त्त
नी विचक्किलललताना सुमा [illegible] [illegible] कि ० विड लप हृत वेदपादस्य [illegible] सरिउस्य लेपेन आहृ
तः श्रीनरितः वेद स्य पादानां किरणा [illegible] रि ड ०॥५८ [illegible] क सह्या [illegible] प्रावृ [illegible] प्राप्त। किंक
वतीज [illegible] [illegible] [illegible] वितन्वती [illegible] रयंती कि म [illegible] किंमिति सं [illegible]
धडतेक [illegible] [illegible] [illegible]॥५९ वावारिधराजलदेन [illegible] ण॥
जलादनाम [illegible] तः शिर सिश्री [illegible] विनारा: सीहानिविडा [illegible] वारिधराः [illegible] ता नुकृते [illegible] षेका
वसार [illegible] [illegible] ॥६० असावहिर्वहिकलेन [illegible] ण॥ आसौ भगवान वहिर्वहिर्दंगवतवारिवाद [illegible] र्जी
ति सति [illegible] विलेन [illegible] [illegible] निलालय [illegible] दानयाद्द [illegible] ॥६१
लोको पकाराय सल्लोकनाय ण॥ सल्लोके [illegible] लोको पकाराय [illegible] पितीनदी [illegible]
धं [illegible] [illegible] दि [illegible] प्रसादयंती [illegible] पयोजपुंजी ण॥ आसे
भगवान शरद उपतस्थे आश्रिता। किंभूतवती शारदा [illegible] प्रसादयंती [illegible] प्रबोधयंती कमले [illegible] दैवि का
सयीता। पुनः किं [illegible] [illegible] कस्मात् [illegible] भगवतो। [illegible] कारणात् [illegible] नव
स्य सुखसम्पदा [illegible] ॥६३ पौ [illegible] प्राक ण॥ यो [illegible] लोकेति [illegible] उपागतः। किंलघ
नो पार्थिजिर्मध्ये [illegible] पापे [illegible] दीप [illegible] विपोके

नमा॰
टीका
३६

सतिसदसा प्रकाशीबभूव॥ द्वृष्ठ कोरेः श्रमच्छेदकारेः शरीर०॥ विशुद्धैः अस्य भगवतो मणीकृदिमशायिनः सतः विरक्तैर्विजनेश्रमच्छेदकारेः कारेः किरणैः स्रैः
वशिरीरासवीविदधत्सन् प्रसादं श्रवंश्रितवां श्रियैशुक्तै। आप प्राप। श्रीच्छैदेवसतीति प्रसिद्धिः॥ इयमनागसुखश्रीः परमेश्वरस्य०॥ यैः प्राकैः शारदामदाघैदै
मदिएरवाशेः सद्भिः परमेश्वरस्य मनाग सौकतरैसुखश्रीर्डिर्द्दीपिता दृवैदीछिता एषुपरोक्ष अंतेविनाशेमैतारपराधस्यफलेविभ्रयकेवीत्रशालैउदिसैतत्रैः एतेस्मै
वैतेजेजशारदिपद्मानिसश्रीकानिदसैतेयदद्यैतइति भावः॥ इद्वृत्रीमदेलायुगलेनखेला०॥ पोषीनिशापोषमाससेदीर्घिनीरात्रिगतिागमूर्न्नीयीअलसतीआल
स्यपुपोष। साआलसता अस्यानिशायामद्यापिननिवर्त्तते। किंकुर्वाणा॰ मशी अत्युष्ठैतस्यभगवतोमदेलायुगलेनरदरक्तीतेखेलारसैक्रीडारसैवि लोकमानता॥ इत्थन
क्रीडागर्केप्यतोदसैती०॥ यादसैतीशाकटिकापक्षेदासैकुर्वतीमकैरात्रोडकैप्यतःसतःशीत्यादित्यस्यबलेबिपंद। सादसैतीश्रासचकासतेनेतु स्वासिनःषु
रःस्छाछवितेपुक्तैकैश्शवतामध्यतीकसैबत्सनोऽग्रेःप [illegible] स्यकुर्वती नकैरात्रोडकैप्यतःसतःशीत्यादित्यस्य [illegible] स्यवरत्नभाग्रेः तस्याश्रयतीविस्तेशोक्ते [illegible]
रः दत्यनेतास्वसवतीतिभावः॥ २८ अथ प्रत्याह्रासकटीविमोच्यं०॥ अ भानेन्तरेशिशारउरेशुसूर्यशेसगीसेगारद्धितेपतैसरावंतश्रण उभिवनम स्तउभिवउत्
रा सैगीअवीकरतु अकारयतो किंविं० अग्रेदीप्तकरैदीप्तदीप्ता। वाकोरोदारोकिरणाग्रोदस्यसतै। किंकुर्यात्प्रत्याह्रासकरीप्रत्यायाद्यानिकारितानिकु
क्षिणाशांड षदक्षिण दिशेदुर्दक्षिणयात्राजोत्तुजिनाधैवाविमा॥ या॥ इद्वृत्रा लोप्रसुप्तनिशेशीतरश्मे०॥ कं खुद्धविशीरवसहशैनिर्मलैयदंबुजलैनिशि
रात्रौप्रालोप्रसुप्तेसति। शीततवशी [illegible] जातुः सूर्य [illegible] अंद्वि दिवासस्रकारेरात्मीयहस्तैः किराणैर्वीमवनीवैनिनाय। उत्येझयनेतिनत्नभगवता
जाः अतसता आदिष्ट द्वव॥ ७० शीतेन [illegible] मुष्पा०॥ कुंद [illegible] कुंदनाम्नालतावल्लीतदानीतस्मिनुशिशिरानीशापालताइतिश्लेषनाप्रकारेणउद्दास
किंलक्षणाकुंदलता। स्फुटत्सुमरदा। सु [illegible] लितिप्रकाएपवरदादंतायस्याः सा स्फुट०। इतीझतिकिं। मुख्यासु शीतेनसीदत्कुसुमासुसतासु अस्यदेवस्य अ
र्वा ह्रजामदेकनिष्ठा [illegible] कोनस [illegible] सामने का०॥ ७ तेनादृगाहारविहारवासो०॥ सभगवान्शशिरीणेशिशिरसीदैर्घिनीनीनिशीरात्रीणीश
रीरासो खेबनविपुलत्ववादेविश्रामेविंदनेस [illegible] किंल [illegible] तेनादृगाहारविहारवासोनिवासनिनीसितशीतनीतिः। तेतादृशाः शीतव्यथोपशमहेतवः
ताः आहाराविहारादिचरणानिवासंसि [illegible] निर्नीशिताशीतनीतियेनसा॥ उक्तेच॥ तद्धेजलैतामनातिलद्दश्रीतीवृलद्दलीवसनेतरुण्
तमोघ्नतापः कश्चितेपयो [illegible] रीरिणी [illegible] ८२ इतिकद्वचितखेलनाकेनकि०॥ अस्यभगवतायथारुचिस्वछयावरत्नसेतःअखिलाः समस्ता ३६

दिनाः अरुचन् अदीपंत किंविशिष्टादिनाः [illegible] समुद्धद्ध इति प्रपापरिचिताः मुक्तैश्चणएमेवस्वरः सूर्यः ततः समुद्धासमुत्पन्नाः धृतिः सुमाधिरेवप्रजाकी
तिः तयापरिचिताः सचितः। किंविष्णुराव [illegible] चितदोनमनोके कैनिर्हृतहृद। इतिस्वेक्तिप्रकारेणमडकच्चयोगप्रकोडानिर्व्यपिकुलमणमसृती। श्रं
दिजलंगोपय आहुसंत। शिशि [illegible] त॥ १३ त्यादिपिशाकैः कैर्निर्हृतहृदः अपितुसोवैरपिहृतहृद॥ ७३ कोमारकेलिकलना।
निरस्तुष्णहृद०॥ अमुख्यस [illegible] स सादप्रामा। कर्नसुगरत्नेत्नपा इतिपाठः॥ [illegible] एगारमी। एताद्दशीश्रीणीअपवीर्ष्टी।
पुनः किंल० कुंः श्रीऋषभदेवस्य [illegible] द्दै। किंकुर्वीता [illegible] कोमाराकृतिकलनाप्रिः [illegible] लैकाएकलवतोषद्दत्रिंशान्निमेषिरकोलवउक्तं
ते। तद्भावेनयुतः। किं विशिष्टादिः कोमा [illegible] सुरदा [illegible] लि॥ ७४॥ इतिश्रीमरेद्वलगच्छेकाविचक्रवर्तिश्रीजयशेखरसूरिविरचितश्रीजैनकु
मारसंभवस्यतच्छिष्यश्रीधर्मशेखर [illegible] विरचितटीका। [illegible] श्रीमाणिक्यसुंदरसूरिशोधितायांपष्ठसर्गव्याख्या॥ ६॥ ग्रंथाग्रं २०४ अक्षर २२॥ ६॥
॥ अथ प्रथमस्य०॥ अथानंतरंतस्य प्रथम [illegible] अत्रीयुगादि देवस्यप्रियायासुमंगलायाभिनीसुरवलानिसुखलनिङ आलीयैवासरवनैआवासअधक
सउषिता॥ १ यत्रहालनदीपापणि०॥ यत्र य। स्मिन्न आवासेनामाऽध कोरेहारऽगमत। किं०। भूमशिखाइति आरवीतरैवामांतरैपृव। किलदर्पतमः द्द
लन्द्दीपाणीश्रनाद्यश्ररत्नापने अत्रासमूहेनचापसिनी॥ २ यत्रनीला मलोस्रोत्रा०॥ यत्रावासेमुक्ताफलसुजोनमंसलाधारत्नीस्काल द्दाणि कदेयासाद्दशेष
नवनुःशाचितः। किंलक्षणामुक्ताफल [illegible] नीलामलेस्रोवामुक्तानीले शुक्रस्रवर्णेषुअमलेषुउज्ज्वलेषु आसुकावहा। सावसुविविकायत्र०॥ यत्रावा
सेरत्नसीजेषु आसोवर्ण्यः शुचिका। सा वर्णस्य शुचिकारजिरशोचिता। उत्प्रेक्ष्यतेदवाः सुमंगलायालीलीव्यथो उपविद्यु अगतादेवीगंगाइव॥ ३ दस्यमाना
काकउडा०॥ यत्रावासेकाकउडाः कृत्यगुरवोदस्यमानाः उदयास्यमानाः सेतः विस्तृवारः प्रसरणशीलैः धूमैर्दीर्घतराणपिकाष्ठेतराणपि वृसगीभस्याश्वसे
नगी। धनस्यपीकिंनित्यगृहीतवैतः॥ ४ उत्निसवडवोत्पत्ता०॥ यत्रावासेकृत्रिमपक्षिणः बालपत्रिवलि कोशिकारुतिपिदिम्मनोज्ञनाभैलोलयितुमारेभिरे
। उत्प्रेक्ष्यतेउत्पद्दरोकद्दीकृतपक्षाः सेतः उत्निसवडत्वमितिवउत्पातितु कामाइव॥ ५ यन्मणिश्रेणिसैकोतण०॥ बाला कैर्रुधेच्छडीहसन्नानदासेथैतस्मापितुह्या
सयैतिस्मिव॥ किंलक्षणा बालायन्मणिश्रेणिसैकोतैईडुयस्यावासस्यरत्नपृथ्वीप्रतिविंबितैईडुचैदृकैंदुकशीकया। आदिसावारदीउमिसवे। पुनः किंल
जयनरवा०॥ ७ बालेविमालमाश्रीर्ष०॥ जनिलीकियंतिगृहैषुष्यास्त्रस्यकामस्यशस्त्रागारविद्या आयुधशालाबुध्वा अहरपत। किंलक्षणेगृदे। बालेविमालले

मा·टी·
३७

वमानस्वगा।पुनः किं० समीततः सर्वतः आस्तीर्णकुसुमालि प्रस्तरितस्य श्रेणी।।८ कोउकी स्त्रीजनो यत्र०।। यत्रावासे कोउकीजनः।प्रकरः स्फाटिकभित्ति
षु अग्रे स्फाटिकमणिसत्कभित्तिमध्ये च उविवरानेः प्रतिबिंबानेः पृष्टस्थैर्वेष्टितानि स्पष्टं प्रकटं अवयवं कशितवान्।।९ लतागुल्मो लिखितो यत्र०।। यत्रावासे ल
तागुल्मो लिखितो वल्लीसत्कगुल्मसमुत्पन्नो मरुदालो रः मृगीदृशां।। स्त्रीणां स्वेदबिंदून् सुखाधियाऽहरत्। हृतवान्। किंलक्षणो मरुदालो रः जालाध्वना जालमार्गेण
प्रविष्टः।।१० वीक्ष्य यत्परितोऽध्यद्वी०।। जनो लोको यत्परितो यस्यावासस्य समंततः सर्वदिके सर्वेभ्युदयं साधारणं अध्यद्वीपत्यद्वीवनेर्दृष्ट्वा नैदनी नंदना।
ख्यं वनेन अचिन्तनंदनप्रज्ञाशेस। किंविशिष्टनीदनं आगमो क्रीयवस्य द्वयेनतु प्रत्यः।।११ श्वेतोत्तरछदेत्त०।। सासुमंगला तत्र तस्मिन्नावासे श्वेता
त्तरछदे श्वेतउत्तरपटयुक्ते दोलायमानशय्यां प्राप्नवतीसती हंसी श्रुतिवक्रुवपराजवतिस्म। किंलक्षणी हंसी गंगातरंगात्तरंगोगातरंगे
षु गंगाकल्लोलेषु आनगृहीतरंगी।।१२ तौलिकायां तस्वरीयके०।।सा वामा सुमंगला तस्मिन् शयनीये रतिकारणं तव वासे पावित्र पष्टच्छन्न शोतस्वपितिस्म।इ
तीति किं। विवाहेलमगतनेन क्षितिपापादपीवरीयके शैगीकृ तच्चान्।।१३ पूर्वस्मिन्नरसामके०।। पूर्वप्रथमे अप्सरसां अंके देवांगनानां सुखेन स्थिवा
पश्चात्तत्पादपंकजेन स्मा...[illegible]...लाया अष्टएकत्वलादिव्यत्र लीमिलितवतीसती हंसतूल्या मस्ताकस्थकूटवैश्रवपतीपात्रे।।१४ दीपाः सस्नेहपट
वो०।। दीपाश्च चितः समीतमः स्त्रीसुमंगलायाः [illegible] परिहृत्येति सा। किंलक्षणा दीपाः सस्नेहपटवः। सस्नेहसहिताः पटवश्च पटिष्टाः।उत्प्रेक्ष्यते भ्रैतारा ति
जेतुं श्वेकारहा त्रुत्पये हेउ जायतायं [illegible] कोहवा।।१५ विश्र [illegible] प्रथमो०।। सासुमंगला प्रथमे प्रथमालापयामी त्रीकृता।।परप्रेमालापस्य प्रकृष्टस्वद
वाग्विगाः पानीकृता एवंविधा सत्त्वं [illegible] नीतिद्वासे [illegible] स्तत्र स्तुति स्म। किंलक्षणा [illegible] सुरवार्सा सुखकारिणी पुनः किं० एकोनसर्वी।।१६ तस्याः सु
षुप्स्याजोषं०।। तस्याः सुमंगलायाः निद्रा [illegible] गोस्त्वा रव्याप [illegible] जातः। किंलक्षणायाः [illegible] सुष्टु शयनवीक्ष्यावोजषद्रुषपोमोनी स
विन्या।। दोषाप्यवसरे सुषु स्या ता।।१७ [illegible] लाया भ्राती सिद्धद्विपाणि [illegible] नीत्वयनिश्चलीनृत्यनिर्ववीरा।मि दृ
तिं पाषु।केइ बत्तियोगिनो व्यापार [illegible] स्वस्वव्यापारसंहातनिर्हतिसमाधिप्राप्नुवंति।।१८ तदनिद्राश्रुतदगण०।। तस्मिन्नवसरे
सासुमंगलाजवने यादृनिद्रा [illegible] दृष्टातनेत्रयामे कांचितदृष्टि सतीव नेत्र अग्नि नीकमलिनी निद्राणकमलानि अंचितकमलानि अपि मिथः परस्परं हसमतो वि
नौमेवी सहशी श्वेवेरजा [illegible] तामपरामीने।।१९ अपरेकामसौहृदेसेउतस्याः सुमंगलायात्र्यात्तरणामपिक्षेश्चरतया [illegible] श्रवलवेसामोनीनेजाः।उत्प्रेक्ष्यतेस्

+मतः२
+तद्याः३
३७

मंगलायाः निद्रा स्नेगत्याः [illegible] रणनिद्रा निवृत्तकायासा०।। सासुमंगला निद्रानिवृत्तकाया निद्रया निश्चलदेहा सती ना किं योषितां देवांगनानां लोचनेलेह्य आ
स्वाद्य सर्वांगलावण्यासमजायत।।२१ निवीत [illegible] तंप्रव०।। [illegible] सुमंगलायाः लावण्यसन्मार्ग लावण्यमेव सत्विद्यमानंमधुमकरंदोयत्रएवंविधंसुखं
सुखेव्यवास्त वति। तद्या ऽऽज्ञाने स्नेहि दिवा [illegible] पीयतपी तं। उत्प्रेक्ष्यते निवृत्तिं निमित्तं वातरहितेनिश्चलपद्ममिव।।२२ आप्तनिद्रासु
खासोख्या०।। सासुमंगला आप्तप्राप्त निद्रा [illegible] यत्र वाय के इति जनो प्रकार [illegible] दृष्टनिमग्नपुत्र च खुश्वतिस्म। किंल
क्षणा सुमंगला पुण्यभूमी।। किंमि [illegible] तरे सच्चत्रयते।।२३ प्रथमसाक्षिहृतौ गीडाशोल्पपरिच्छए०।। सासुमंगला प्र
थमे द्विरदं गजं डाए हप्तवती। किंलक्षणं [illegible] एतामि सर्वा [illegible] निक्षोपण [illegible] यानि। लसहृतदीडउ लसद्दतशुशालेउ कुंअदीर्घा सत गुडादंडं
उन्नतं उद्धृतं स्कंध उत्प्रेक्ष्यते परिवर्तुल [illegible] स्यात् इच्या [illegible] सगुणारणसिद्धीदगमनमिव।।२४ गौडमोल परिस्फ द्विकुलपर्वतसक्तलो पाल
नसहस्रद्वीक वनितं [illegible] कर्पूरस्य [illegible] मदासारलसुत्यकुल ऐरमदासोरलेनमदयरिमललसुन्येतो चम रायस्यते।।२५ युग्मं।। प्रा
ग्य: शकुनकामानो०।। मिश्रु रोधकामी रोध०।। सासुमंगलाउत्पर्ण तैवकमदवर्ण। किंलक्षणं ऊर्ध्वं तं। एतानि सर्वाणि कुजस्नानएव। विशेषण निकिंउवं
हृष्ठे।ऊर्जितं बलवतं गजितं। उत्प्रे [illegible] कामानो शकु।जाति लापि पीनपीनत परिवात्येद्वयेन चउधारणावारुनीच।वउ जिह्वाणे मनोज्ञवै। पात्रेमुद्रे
उद्भालेपुण्यमिव।।२६ सिंहुरोघकामीनन्द [illegible] स समर्थ एवंविधंरोधस्वटी मुखवलीलया च क्रीडावतस्येतैपातयते।उत्प्रेक्ष्यते सपुष्णैः किलोशमित्र।।२७ युग्मं।। अ
प्युच्छ्रतया उच्छा०।। स द्यो निन्नन्ङ्ज नोद्य०।। सानरिणा ही सुमंगलायां नरहष्टदारसिंदं वृद्ध अमन्यता बहुमन्यते स्म। किंलक्षणं दरि। एतानि सर्वाणि द्वारविशेषण
नि। अवच्छतया घनतया उद्धा। घातकं पितनूतलमपि उच्चप्रदारण कैपितप्रहीतलमपि। उदारदरी क्रोडक्रीडतञ्चेडान्यथकरमपि। उदारादरीगुहातस्याः क्रोडे
उत्संगे क्रीडंती हडे उत्सिंहनादस्तेनजयेक्षरमपि।।२८ सद्यो निन्नन्ङ्ज नोत्थ व्यक्रमुक्तोपहारिणं सद्यस्त्र आलेनिन्नो विदारितो हस्तागजास्त्रे पीडओ नोच्छावकाष्टक
टाक्रामोक्तिकानिउपहरति उदीकुर्वतीति सद्यो नि०।पद्मारीतं०। राजेषिहरिमोक्तिकदायक वातनवद्भमानो जातइतिभावः।।२९ युग्मं।। निभीनद्रयस्यसारो
घ०। पद्माकरमयीमवा०।। पद्मालक्ष्मी स्त्रां सुमंगलो निवासाभिवानिवासदेहेनारि वउपनमतिस्म। किंलक्षणा पद्मा अस्तत्र्यसारोघ वेदिलानआदत्यः अत्रुदि
तसारस्य द्रव्यस्य उघः समूहः स्नेनउदितान्लक्षणयाऽस्थलान्। एवंविधानविधीन्सीनि।धर्मरूमी पद्मविदंभनादभिरितिनिपातोज्ञेयः।पुनः किंउवंती

स्वच्छपोमयूषैरात्मीयशरीरस्यमयूषैः किरणैः प्रासादस्य आतरणसकसुवर्णस्य अंतरंध्रतीविनाशयंती॥३० किं अत्र्याने त्वचक्रकरांद्रिणाप्राणिद्वयीना। णामित्यकवचनं लालचनसुखदस्तपदेः तां सुमंगलां पद्माकरमयीमवाज्ञाव॥ लक्ष्मीः पद्मेषु वसतीति सुमंगलामाश्रयात स्म॥३१ युग्मं॥ भृंगैः सोरस्त्र लोल नं॰॥ प्रहितेषाश्रृतैपरिं॰॥ कोसुमैदामकुसुमसंबंधि दाममालातत्र रंगो वरोआज्ञा॥ तया सुमंगलया पुष्पमाला हृष्टेति भावः। किं लक्षणं दामसेवाकेरिव। भृंगैः भ्रमरैः सोरस्त्र लोल नच्छन्नगतेपुरिमलस्यलोभेनावष्टिते। दामएवसर्वाणि विशेषणानि। तत्र्याः श्रियादोः पाशवत्सुजपाशवत्सुप्रणाउल्लीला गयवती कैठग्रहेचिते कैक्षेपणयोग्यं॥ ३२ तत्र्यस्यात पररिज्ञाते न प्रहिते प्रासृतमिवाढ्यो कनमिव। जगत्त्रिये विश्वानी हृष्टस्समं निरूपमं॥३३ युग्मं॥ चकोराणीसु मनसांग॥ निर्विष्टकौमुदीसारं॥ सा सुमंगला आस्य मुख विशीते प्रविशीतैपीयूषमयूषं चंद्रमसं निरिक्षता हृष्टवती। किंलक्षणं चंद्रमसं। एतानि सर्वाणि चंद्रस्य विशेषणानि। सुमनसां देवानां मन चकोराणां प्रीतिप्रदामृ ती। यामिन्याइव रात्रिरिवाराद्रिष्णा हृदयंगमतां गतं तिच इवि प्राप्तवंती॥३४ कासुकिरिव किरावो। कामुदं निर्विष्टकौमुदीसारं॥ उपभुक्तज्योत्स्नासारं॥३५ युग्मं॥ झिपतद्युदासु शेलानं॰॥ त्यस्यत् प्रकाशमा शाखं॰॥ रविः सूर्यस्तस्याः सुमंगलायाः द्रष्कनलं स्वप्ने विस्मेरयामासवि कासयति स्म। किं [illegible] वेनरविः सर्वाणि विशेषणानि रवेः रवेत्यानि। लोकानुभारितं हरितितमः श्रेधकारं शेलानां पर्वतानां गुहासु क्षिपत्॥ [illegible]नमे वितैसै कौशे घूकहशां दिशन॥३६ ताराकत्यो प्रकर्षितिभ्यदीनैषा का शैए प्रकटः द्वैच्याशासु दिक्षुन्यसम॥३७ युग्मं॥ अरंडदंडन [illegible] आरज्ञोप्लयेनेव। ध्वजकत्प्रीतिनितकिला घ्नोवायकिं तं तस्मात्। सुमंगलायाः प्रीतिरूपपा त्रस्यनंतितना द्याबायरिंगाचार्यकरहतं कंबीव्हडैबयत। न सुपयाना द्योरायचैल्पाः सादृश्यैः। प्राग्मतिजाय। किंजदनेश्वजः। एतानि ध्वजविशेषणानि ज्ञेयानि। अरवंडदंडेनन्नद्यपि बदापि निजवाप लेनवज [illegible]ते। किंकिणिका [illegible]लेः क्षुद्रघंटिकाशब्दैः सहवैडस्यडं घोषमिव॥३८ अत्रे दपात रजोनायनेवबोम। नेवप्त्राकाशपदस्तास्पदा [illegible]ता स्वान इव [illegible] युग्मं॥ [illegible]मा धीय॰॥ सुरवन्यस्तां बुजः वैच॰॥ तयाः सुमंगलया कौनापदः स्तहृष्टः। किं जवनिजौल्यः। तत्रेयतेसुरवन्यस्तांबुजचैवबवरीकरव [illegible] वतत्र मनचैवरीक त्रमररव ह्णातमिषात्। इति प्रीतिकलिजवीत्रिव॥३९ इतीतिकिंस। सर्वपसिद्धो दैत्येन [illegible]मालि [illegible]न सा धीता आत्र्य च त्रविषये जगत्तनः साक्षी वर्नाति। अंबुनरउडमहिपली पाकोकुद्दीयसि पदासुपा को अपहारकोहृदयं [illegible]रसि॥४०॥४१ युग्मं॥ स्नानकमलामोदं॰॥ स्वस्फाटिस्फुरद्भृंगि॰॥ कासारं सरोवरं इत्यागारमिव। आवदारिकसृदमिह। ३८

तद्गुणं च तस्याः सुमंग[illegible]गावारकशंके[illegible]तानं विस्तारयति स्म। कासार इवनं॥ सकोशेय॥ किंलक्षणं कासारं इत्यागारं च द्वयोरपि विशेषणानि स वाणि। अत्र स्नानकमलामोदं अत्र स्नानः कमल [illegible] अत्र तत्र पवोच स्नानेः कमलया लक्ष्म्या आमोदो हृदयं यत्र तत्। अनेककविशाब्दिती। अनेक कादीनां वीनां पक्षिणां शाब्दितं [illegible] पद [illegible]तेगीतकविवादिनाकी [illegible] रापी [illegible]त। मतीप्रशंसा [illegible] कारापालियत्र तत्स हृत्पालि॥ निर्दिशस्य प्रजास्य देसो [illegible] निर्देशक्रम विषय [illegible] णां पालि [illegible] निर्दिशक्रमो वि ष्टराणां आसनानां डंबरोय त्र त [illegible] सुरद्र गोवा [illegible] पनस्य [illegible] गाय तरंगाणि वस्पर्कस्य सस्थिसु वर्णस्थ स्फाता स्फरंतो [illegible] युग्मं॥ का[illegible] पीयमानोद के कापिणा कुरंगारसी सुमंगलार॥ आकरे समुद्र वीक्षमा [illegible] कारसदा [illegible] करा [illegible] विशेषणानि। क्वचिद्दापुरशोहृतवीचीनां वीक्तता वली। वायुवाक्यानां [illegible] कचो [illegible] रेनतेवासुण [illegible] उत्पादितप्रा [illegible] विजायोपीतानि मर्मविशेषः कृतहीप त्रमं॥४४ उत्सृप्त सती [illegible] तरव [illegible] न पीयमानोदकं॥४५ युग्मं॥ [illegible] बिंबादिक्कोद्भृतेणदी व्याद्वांगनेरत्नं॰॥ विमानं तस्याः सुमंगलायानयनातिथित्वं [illegible]नमिनिर्दिष्ट [illegible] किं [illegible]तदोषं विमानं एतानि सर्वाणि विमानस्य विशेषणानि। उत्तेरहतसुरविंबाद्दुत्कृतैप्रकटीकृतमिव। उत्प्रेक्षितेषो [illegible] सौम्यानमिर। उत्प्रेक्षते [illegible] रविस्वरलनशीलैरत्नाद्धिः रत्नावलडव। उत्प्रेसोता [illegible] त्यतमिव। त्र हसिमिव॥४६ दीव्यद्वीगनेकीडद्देवस्त्रित्वजितिरुचिः किरणैस्त्रमो [illegible] कारेद्विपत। अरूकर्षं आकाशालयं॥४७ युग्मं॥ रत्नासरिष्टवरूपणिवाद्दिना डुत्रितदिंत्र॰॥ सा सुमंगला रत्नराशिं ददर्श। किं तं तेंरत्नराशिं रत्नासमरिष्टावैडूर्यस्फटिकानीर कामपद्मरागमणि। अरिष्टं लपरवैदूर्यं नीलमणिः स्फटिकः श्वेतमणिः एतेषां गमस्त्रिभिः किरणैर्नत्रि आकाशी चित्रफलकस्यसनानितोचित्रपट्ट [illegible] पलत्वं नीतं प्रापयंत॥४८ पुनः किं लक्षणं रत्नराशिं उल्ले नृपतेवाद्दिना समुद्देण दुहितुः पुत्र्याः लक्ष्म्याः कौतुकके लयेदत्तमिव। अनुपुण्यानां निजगणनाद्वीयोस्येत्यूति हृदं॥४९ युग्मं॥ आधारघारशेविन्तु॰॥ स्मस्मणव नप्रमत्न॰॥ सा सुमंगलाविरोधानेअग्निं ददर्श। किलक्षणं अग्निं सर्वाण्ये विशेषणानि। आधारघारराविस्तुं। आधारैघृतस्यधारेणसा कनेराविस्तुं दीप्यमानं। चामीकरविष्णुवर्णकोतड्रिशुंजवनशीलं। आजि [illegible]विलसज्ज्वाला जिह्वं। अजिह्यापटिष्ठाः वि लसंत्यः प्रसरंत्यः ज्वालाए वजिह्वायस्य तं अग्निं॥

आह्कृति लेलिपै आह्वातो ह्रातव्यह्वव्ययह्रणे लोलुपपरं॥५०॥ उत्प्रेक्ष्यते अमस्कोण इव ह्रावसिद्धेन धूमेन ऊर्ध्वमीक्ष्य मुखखुड्डां देवानां मुखं श्वसनोद्भूतेरावि
र्भूस्वसनः पवनः तस्मादुत्पन्नरुचिं॥५१॥ युग्मं॥ इत्यष्टाविंशतिश्लोकैः चतुर्दशस्वप्नवर्णनं॥ स प्रविश्य वनद्वारणा अमीगजादयो मि पर्यंताः साम सावस्व
प्नास्तस्याः सुमंगलायाः कुक्षिमंदिरउदररूपं देवदनद्वारा मुखं द्वारेण प्रविश्य कूटस्थाको ठुक्षिती स्थिरस्वरूपतिष्ठो न्तजिरसेवंते स्म॥५२॥ ततो गुणवज्जा
गारे०॥ ततस्ततोऽनंतरं सुमंगला जज्ञागा॥ किंविशिष्टा सुमंगला गुणवज्जागारं गुणा अमंदाय येषां [illegible] कायमाधुर्यादिय केषी कूजः संमृद्धस्य स्यन्नगारे
गृहे॥ पुनः किं०॥ उत्प्रेक्ष्यते साक्षात् प्रत्यक्षं तद्वीक्षणात् तत्पूर्वं स्वप्नान् दक्षिनान् नयनो से कर्तु कामेव॥५३॥ स्वप्नप्रतिनिन प्रउपती०॥ सा सुमंगला पुरो ये तान् स्वप्ना
श्रुतिस्त्वं स्वप्नदर्शनान् ऊपशीपती क्षणं चिरदेदा खेदं प्राप्नवती॥ पुनर्दृग्शी घुं इति कारणात् सुखं दृष्टं नेदृष्टं तवती॥ इतीति किं॥ अमी स्वप्ना धामिकूक्षिमेव प्राशन॥
५४॥ निर्निमिष निद्रनेत्रास्या०॥ सा सुमंगला निर्निमिष निद्रनेत्रा निद्वारहि तलोचना सती चतुर्दश स्वप्नान् तस्मिंस्थाचेतयत्॥ क इव वस्तु निरिव यथा मुनिरप्रमत्त वी
र्यो० चतुर्दश पूर्वाणि चिंतयन् स्मरति॥५५॥ स्मृतिप्रत्ययमानीते [illegible] ॥ सा सुमंगला सुदाह्रणीया कदंबकोरकाकारउलककदंबास्य प्रत्यस्यकोरकोमुक्र
लस्तदाकार पुलकातस्म हृष्टरोमांचा जनता कसतिमत्याखुवा [illegible] स्वमकदंबके स्वप्नसमुदाये स्मृते प्रत्ययगोचरे आनीते सति॥५६॥ हातेनगे धीऊरवे
प्रवहित्सुर्वर्द्धनशील आरीदस्याः सुमंगला [illegible] नोद्वासी [illegible] सविकाशी निरवीवृतत् तथैव यामा सनि [illegible] यामा सेत्यर्थः॥ कइवेत्याग्रो धो ऊर
इवन्यग्रोधस्माथानेयग्रोधः यथावटसीं [illegible] सुपुविपुटे सा [illegible] तिर्विनियति॥५७॥ अविरालनम्र प्रीति०॥ सा सुमंगला इति अममोदं इदं विमृशनिस्म। इ
ती इति किं॥ यत्रिनालनम्रः स्वैषी स्वप्ना [illegible] अनस्मुत्प्रत्याप्तौ [illegible] मतकशामना [illegible] सुमंगला [illegible] स्वप्नानीफलप्राप्तिस्युत्पन्नाप्रीतिः क्रमा
त्॥५८॥ तया स्वप्नक्षणेनीत०॥ तया [illegible] स्वप्न न धोपि [illegible] मित्येनिरंतरं [illegible] निद्रारहिता सती [illegible] शार॥ नवद्भुमन्यातंस्म॥ किंविशिष्ट
या तया॥ स्वप्नक्षणे नीत प्रीतिसीत [illegible] नीता प्राप्ता प्रीतिस्तया [illegible] तान्यः॥५९॥ चेतसुरंगीत बारुण०॥ सासु
मंगला चेतसुरंगी इतिज्ञदविवार्वलापान् [illegible] ॥ नमस्थिरैविदा॥ किंलक्षण चेतसु रंग [illegible] विचाराद्युतिं कोस्वप्ना नाम नोज्ञाविचा
रमार्गेष्वविते सवरवलिते॥६०॥ नाम्नान [illegible] यण [illegible] केवलीनाघ्नानवामा न प्रति [illegible] कूलं [illegible] किंलक्षुणणे [illegible] वामाः अलसेक्षणाः स्त्रियः
सद्धिलालसेपरा [illegible] नसुरेति [illegible] जिवेति॥६१॥ कटीरस्तनभारण०॥ यासां स्त्रीणां कटीरे कटीतटे तत्स्तनयोश्च भार॥

णपदक्रमो मंदो वस्ति [illegible] रणः पदेविनयं [illegible] तासं स्त्रीणां विचारसामर्थ्यं विविक्तोऽपेण्वा रोगमनं तस्य सामर्थ्यं पिदे कदशक्तिः कथं संभवति कथं घटते॥
६२॥ स्थूलस्तनं छलैर्दृष्ट०॥ हरिणी [illegible] स्थूलस्तनं [illegible] दृष्ट्वा तस्य तात्रासं प्राप्नुवता सता या न दैसेन वादन राजहंसेन तारती सरस्वती अन्यतः
अन्यत्र नीयते के [illegible] स्थूलराजहंसः [illegible] ॥६३॥ तार [illegible] नवल्ली कं०॥ धीविश्वरी [illegible] पक्षिणी स्त्रीणां स्तनवल्ली कैश्च उस्तनरू
पो काटरं॥ अतएव महाताम्बिनि [illegible] गीत स्मिन्महाम् प्रीणिका एव विधा सार वीक्षणे सति॥ कथं आसीदिति आसन्नालंवति॥
अपि उत्तानेवा॥ किंलक्षणा धीविश्वरी [illegible] लायैनीडपक्षे आलय वेशायनि रूपतुतीइकुः॥६४॥ मत्तेमोदमयः सर्ग०॥ अहं एवं विश्वमन्ये अत्रा अक्षणास्त्री
उ मोदमयः सर्गः सृष्टिः समर्थितः [illegible] मात्यत् यस्मात् [illegible] रणात् स्त्रीणां मासलिकं तांत्रिका अपि विद्वान् सापि सूठतायाति॥६५॥ जातानः किलसुख्या
श्री०॥ ना स्माकं जाता या श्री [illegible] गोपाल [illegible] गोपालः पशुपालः कृष्णो वातस्य वत्रताप द्वी जला त्यानीयात् जोडान्मूर्ख ह्वाजाते का
लाक्षर विद्वि ह्रीं कलाक्षर [illegible] विचक्षणोवा [illegible] कमलेशि आय अश्रितवती॥६६॥ बताए तारती स्वाति०॥ या तारनी स्त्रीजाता विदुषी
इति ख्याति बतार [illegible] वती॥ [illegible] स्त्री [illegible] त्यागेनश्रेयः [illegible] कल्याणं इतिकारणात्॥ सालटे का [illegible] रहिता वालक्रमा॥ पंचभूत॥६७॥ तत्र गङ्गुरु रे
वित०॥ ममतस्मात् कारणात् जगद्गुरुः श्रीयुगादी [illegible] एव तद्विचारे [illegible] एते पंच चतुर्दश नौ स्वप्नानी विचारे कर्तुं अर्हति योग्यः स्यात्॥ जात्यरत्नपरीक्षायां बालाः शि
शवः किंअधिकारिणः स्फर पितुर्जिवा॥६८॥ अथालसलसह्वाकुलं॥ अथ [illegible] प्रातीतरे अलसलसहाकुलता आलस्ये न प्रसरद्भुजवल्ली सती सा सुमंगला तल्पीशायनी
मैत्रीमोचा॥ किंविशिष्टा सुमंगला कणितनूपुरा शोणः क्कणितेः शब्दितै नूपुरैः राजराणिः सिंधुत्रिकेरिव सुषुप्ते सुहृत्सु नी पृष्ठ नीति सो आश्रि का मिते सिच्छु० प्रीयमाणा
प्रीतिं प्राप्यमाना॥६९॥ अकर्वती स्वदर्पस्य०॥ सा सुमंगला चलन् [illegible] किं कुर्वती सखीरपि स्वदर्पस्य विज्ञा विनीर कुर्वती पुनः किंवि० चलनन्या सिष्ठरणे मोचाने दं
सवल्लजाराडा दंसी हंसनी॥७०॥ इत्थं त्या विजने यानि०॥ तस्याः सुमंगलाया नूपुरप्रियं अत्रीतष्ट नाल [illegible] कुर्वत्या यानि गमने विजने एकांतेंइत्थं तो बोधिता॥ किंल
क्षणे नूपुर आरावे शाष्टैः सुमंगला संबोधिता पादाष्ठरणयो रूपरे रवाया स्त्रावपक सुति कारैक॥७१॥ स्वका लेमीजुसिंजानाण०॥ सा सुमंगला शुश्रूषे इति दध्यापी ध्यान
वती॥ इतीइति किं॥ मेममे स्वलास्वला थिते इजनाचरिते अधुनैव किंचिभत्री करिष्यति॥ किंकुर्वाणा मेखला स्वकाल संजसिंजानामा मोनोङ्गे सिंजाना अव्य
क्तं शब्दं कुर्वाणा॥७२॥ मानी ताजकरस्यूर्णां०॥ तत्र कोष्ठयो स्तस्याः सुमंगलायाः प्रकोष्ठयोः कलाविकयोर्वलयावलिः करस्य शसिकेता तामी तैन्न जे॥ किंकुर्व

कुमा. टीका 40

तीवलयावलिः तरसावेगेन तदा रुतैतस्याः सुमंगलयश्रा रुतैस्वांतामिप्रायीविदुषीवज्ञातवती ॥७ १ डुनिमित्तात् द्यगंतास्मि ॥ सासुमंगलामंदपदन्यासीय
घालवति। तथानर्तृः श्रीऋषभदेवस्य अल्यासंसमीपेच्चासदत् प्राप्ता। किंलक्षणासुमंगला आलिजनेन सखीजनः समुत्पन्नात् दुर्निमित्तात् अमंगलरूपात्
क्रीतास्मि इत्यालापात् इष्टेगाउल्यात् त्रीतात् यथा प्रा॥ इतीइति किं॥ बीएविक्ठविकस्वेर कदलिणि एकैटएयस्त्र यथा दिव्हसेष्व विरालेनदिग
मणीसुंदरं दोइ ॥१ इतिवचनात्। अपशकुनत्राधेनसखीनामकथयित्वेरएकाकिनीयया विति [illegible] रत्नप्रदीपरुचिसेयमितां प्रकारेण॥ सासुमंगला
तत्रतस्मिन्दिव्यत्तवने भुवनाधिनाथेनिद्रानिरुद्धनयनद्वयेनिद्रयामुद्रितलोचनयुगे॥ आखुलोकिदद्दशौ। किंविशिष्टे दिव्यत्तवने। रत्नप्रदीपरुचिसी
यमितीप्रकारेण रत्नस्यप्रदीपानीरुचिभिः कीर्तिभिः संयमितेलक्षेणयानिराजती प्रकारेयरत्तस्मिन्तसुप्रकाशेइत्यर्थः। पुनः किंविशिष्टे सुक्ता वचूलकलिती
यवितानताडिमुक्तावचूलिः मौक्तिकगुच्छनोकैः कमनीयान्मनो ज्ञान्वितानान्चंद्रोद्योतानप्रजतीतिताकृतस्मिन्॥२७ पल्यांकविशदविकीर्सपुष्प
तारण॥ जिनेंद्रः श्रीऋषभचंद्रएतांसुमंगलांमुदाहार्षणकुत्ते। दृहितांकुमुदिनीमिवचक्रोणः कृतवान्। किंविशिष्टो जिनेंद्रः पल्यांकव्योम्नीव आ
काशवनलीनः सुप्तः। किंलक्षणपल्यांक। व्योम्निचविशादविकी र्सपुष्पतारा। विशदानिनिर्मलानिविकीर्सानिविक्षिप्तानि। वीपकशातपत्रविच
किलादिसुष्पाणितेतारा [illegible] पाक्रुविनास्विकीर्सपुष्पव व्नारायत्रतत्र२०॥ पुनः किंलक्षणप्रथिमगुणेकथम्भिप्रथिमगुणस्य विस्तारगुण
स्यकथम्भिएकगृहे। किंलक्षणां [illegible] विकस्वारदृक्षिणे लोचनेएव कुमुदयस्याः सातां। कोऽ ग्री यथा चंद्रः कुमुदिनीं
स्वदर्शनेनविकाशयति। तथाजिन [illegible] सुमंगलां मादया [illegible] ॥७६ तोयाडुचोरवपरिचमान्मुक्ताशोषेस्वतंत्र॥ सादेवीसुमंगलादृग्रीलोचना
न्यीनाथस्वामिनं प्रसुप्ते दृष्टा प्रिय [illegible] किंअवतंनाथेत्या [illegible] प्रतिप्रभ शय्या प्रतिपरिमलेनउतमसीजवैते परिमलदानेकुर्वती॥ किंविशिष्टे
त्योषीतत्यंजलक्षे [illegible] इत्यादि [illegible] हज्ञायाः स्वतन्नानिज शरीरस्य [illegible] अनुक्तशेषंशोभरहितैं किंलक्षणान्यीदृग
न्यीवीडावयगमज्ञडुस्फारितान्यांवीडा [illegible] पावनकडुसरलेयथा नवतितथास्फारितान्यी विस्फारितान्यी पुनः किं नाथेलवणि
मसुभग्नोत्तिधिंलुलावण्यसुभाया [illegible] ॥७७ ३ ॥ श्रीमदंचलगछे कविचक्रवर्त्तिश्रीजयशेखरसूरिविरचितश्रीजिनकुमारसंभवस्य त
छिष्यश्रीधर्मशेखर सूरीः। विरचित [illegible] माणिक्यसुंदरसूरिशोधितायांसप्तमं सर्गव्याख्या॥ ग्रं २२७॥ ॥ अथप्रसन्नप्रभुवक्त्रवीक्षा॥ 40

अथानंतरं मृद्दीसुको [illegible] विश्रमस्य [illegible] मछेदं [illegible] रजन्यांनः चरणेसंचरणेसमुत्पन्नस्य क्रमस्य श्रमस्यछेदं विवेद प्राप। किंलक्षणा
सुमंगला। प्रसन्नप्रभुवक्त्रवीक्षा प्रीस [illegible] प्रसन्नस्य प्रभोर्वक्त्रस्यवीक्षाअवलोकनमेवपीयूषं अमृतंतस्यपानेनास्वादनेनचेतसिहृष्टा।
यस्याः सप्रसन्न॥ शयश्वासवातो वदनादं [illegible] वदनात्मुखात्यश्वासवातोश्वासवायोराचणवागन [illegible] तस्वउद्रवैतिस्मउद्गीत।
तश्वासवातः स्वास्थ्यं आपन्नत। आन [illegible] पद्ववयथा आप [illegible] निर्वा [illegible] कोणपवनस्य विरामस्ता वस्वास्थ्यं
आपद्येत॥ २ यास्कृत्रिमामो किंवा [illegible] दोगतस्याः सु [illegible] शरीरस्य [illegible] कृत्रिमामोक्तिकामंडनश्री शुक्तिामयीअले
करणलक्ष्मीरस्वीयतदत्रा। तत्र [illegible] दीशदृष्टा सा [illegible] मंडनश्रीः [illegible] विलयंगता। नेत्रः स्वामिनोऽशे किं [illegible] विलसति अ
पित्रानिव॥ ३ ह्यथविदारणयदंत [illegible] यदुरुले [illegible] मंगलायाः [illegible] पहडुरुलेपथिमार्गेश्रमेशिथिलेविरुकीसंविसीस्तुतो
आसीत्तद्दुकूलेनयासुमंगलयानीवा [illegible] हृदयोवस्त्रादृढीचाक्र। यश्वासवासा इत्यादिकैसुमंगलास्तोके चलान्यकृंत
तअतिशयात्सेकार [illegible] यथावाअदालेकारव हारितारितरुणीश्वसिता [illegible] लानत्यादि। कनवसीयात्रिकाणनप्रावदृणाक
त्नवयथासांयात्रिकाणनी [illegible] नियमात्अधिप्रकीर्स धनेहृढीक्रियते॥४ नर्तुः प्रसीलसुरवनेन [illegible] तिण॥ नर्तुः श्रीऋषभदेवस्यप्रमी
लासुखंनिद्रासुखंतस्यभंग [illegible] रचात सासुमंगलाधैर्यमलमय तिस्म। प्रापयतिस्म। रचुनरस्त्रप्रार्थशुश्रूषणेकौतुकेअन्यत। स्वरामासुकेपाएय
तिस्म। स्वीषुस्थिरवैर्यकितःस्यात्॥ ५ [illegible] वन्मासमसुषुप्तिरात्रे॥ तारस्वरया मद्राशब्दयाममोकौ अन्नअरिभ्नागसुभक्तिः सुखस्वापहृद्दिष
यश्चरेत्रा॥ जो जेमासमलवतु। तत्तस्मात्कारणात्। सासुमंगलाऊयजीवनंदेति मृदंसुकोमलगिरेउदीरयामासाप्रा कवती॥ इविचैववत्रविश्रूछ
वलगु॥ सन्नगवान्नरसीरसाद्यः पद्मे सरसीमदासरः। विचैआश्चर्यैरराज। कान्तिवक्त्रवक्त्र [illegible] कौमुदीत्तिः वहसुमंगलातस्योवक्त्रविश्रूछासुख
चंद्रसमुत्पन्नावल्गवोमनोज्ञावाचो वाणस्वात्तिरवकौमुदीत्तिचंद्रज्योत्स्नात्तिः किंविशिष्टो नगवान्वासेरामकप्रतिरूप्रबोधलीलोलसज्जौचक्रनीरजन्मार्थ्ये
लक्ष्मीः तस्याः सेगमेपकप्रतिरूसमानेप्रबोधलीलयाजल्लसेतीलोचनेएवनीरजन्मनीकमलेयस्याः सा॥ ७ निविष्टवानिष्ठपंप्रपः सहर्वण॥ इष्टजपः
अनीष्टकरुणः सदेवदेवान्गवान्प्रवृकायेन अयशारीरणशयामसद सातुंसुखमनविहायसुखनिविष्टवानुपविष्टः॥ किंलक्षणीशय्यां। इदमैंगमेग

...गमातु तापानस्य स्वलगवतः श्रेणं संगस्य संगस कपष्ठात्तापातक्षणौ धेतोष्मासिव ध्वतसीतायामित्यर्थः ...र स्थितामपक्षिती ह्यदंतण॥ लोकनाथः श्रीयुगादीशःतौ
सुमंगली ऐक्षत दृष्टवान्॥ किंविशिष्टौ तौ उरो ऽग्रेस्थितामपि ह्यदंत रुषितौ हृदयमध्ये कृतवासौ निशिर... प्रबुद्धौ जागरितामपि पद्मिनी कमलिनीं पद्मेः पद्मिनी
स्त्री किंविशिष्टा नाम परिगृहीतामपि स्फुरदोष्ठ दृष्टजित लियां स्फुरदधरोष्ठ ... तु उल्लापति ... छायस्या माती सुरदेष्टु॥९ सुमंगलां मंगलकौ
टिदेतु॥ नेत्र निदेशः श्रीऋषभदेवस्यादेशो तद्वसुखो कल्याणोन्मुखे सुमंगलां च हारप्रत्यासन्ने नि... योगेन ... नादनिद्रासनेन निवेशयामास अपवे
शयतिस्म॥ किंविशिष्टानि देशाः मंगलकोटिह्वदीक्षि ... दनादिमांगलिककोटिं कारणी पुनः कां १० त्रिदशशर्मान्यः सौधर्मेन्द्रादिचतुःषष्टि देवेन्द्राणी
मान्यः॥१० दिगीशानां गेजुसितां गरागण॥ अथानंतरं जिनेन श्रीऋषभेन जायासुमंगला जगदे। किं कृतवता जिनेन दशनांशुजाले दंतकिरणसमूहैः तेयारजन्या
ज्योत्स्नाभिः सिमिता स्याय... कीर्त्रिः ... यायप्रसुजताद्विं [illegible] द्विं श्रा तिषाव डि धातोः कारितान्तस्य प्रयोगः॥ किं कृत्वा दशनांशुजाले दिगीशानां गे सु
दिगंगनानां दिगस्त्रीणां ... शरीरसुसितांगरागतेगीत्तत्वि [illegible] त्वेपन्यविलिप्तं जडिः सवमाने॥ कोऽसौ जगवान् दंतकिरणैः साराश्चिरुद्धता कृता
तया च सुस्मिता या यशो निर्जितेमि तिवावः॥ ११ अथ तच्चर्यात्तुचित [illegible] क्रमायाः॥ हे देवि कश्चित् ... ते अतव स्थागते सुष्टु शोभने आगमने। अस्तिविद्य
ते॥ किंविशिष्टाया न वा अथ तच्चर्यात्तुचित क्रमत्याया नरदित च [illegible] यद्गुचित गमन ... चरणं याःदत च्छि ... गितवतनुः शरीरे अबाधं निराबाधं व
र्तते॥ किंविशिष्टा तनुः ... तापान्वीसं [illegible] सुरसिद्धसितपाकाशाजितरूपसंकांतिरित्यर्थः॥ १२ छायवना यादिष्टभगवन्
वाना॥ हे देवि सातत्वं सर्वीजन ... [illegible] छायाइव ... समीपातः अष्टमगवत्रूवा ... नम्ब ... वात्रंग
शरीरमाणिकसूप्पारत्नावरणा [illegible] दौ वहीता ... [illegible] सुखासीपरत्नाग ... १३ महानि शायामपि क्वनिद्रु॥ हम
हानिशायामपि ... [illegible] कि अपथितासि ... यतकार्यान ... पिशिष्य ... चिरायचिरका
लं दृष्टवचा ... भवति॥ १४ [illegible] ... सात ... नक्ष ... सति। ... मारदुना कामपीडितासती रि र
स्यार्थे तु मिलया कि चागतासि॥ ... तेः प्रमो वा तुल्य ... सुखी ... तिगच्छति॥ १५ प्रियेषिया ... किंभि
तैवा॥ वा अथवास [illegible] चितविचिन्ता ... दिव्य विचार मीमांसितं विचारयितुं ऋच्छं प्रया संबोधः अकारा हिर्निक्षिप्ते हृदोहृद यात्सीदस्छलौ

अनाथा दं अना ... [illegible] ... दापिव ... इहस्तु संचस्त्रछा कृपणा ... स्त्र ... श्रीणाई वृश्हि
ली यस्या तस्याः ... [illegible] ... क्रंके ... बाहुल्येन नम्र सुरासुरस्य मेम
मस्थानाकं आस्वर्णया ... [illegible] ... १७ वि ... सरेक॥ ... नितानौ स्वर्णा ईश्वरी सुमंगला
वक्तुं ... पारन ... [illegible] ... निपीयमा
या॥ किंविशिष्टां वाचं सरहेड ... [illegible] ... सातौ॥१८ पातक ... कविदुषस्त्रिका
लौ॥ हे स्वामिन् ... किमपि ... [illegible] ... विशिष्टस्य तथा ... स्तुवनेर
तः त्रिकालं विदुषः ... तानागत ... [illegible] ... बिन्दुः ... यं ...
तिकादतु ... [illegible] ... हस्वामिनातत ... एकबुद्ध्या निध्यायस ... सातम
यिविषयाकांश ... [illegible] ... तसर्वं ... सह ... वर्तते॥ परंपूतलता ... वार ... तस्या विलासि
नृशायातामधिकः स्मान॥ २० नन्ताकनाथाश्रीयेजवृत्तौ॥ हनना [illegible] हनाकनाथा ... सुवर्त ... देवशादे पदे
हृदीशावेतस्यागर्वं ... नेन वदंति ... [illegible] ... कोपि ... इत्यासभ्यनि ... सुमंदा प्राणोवर्तते।
॥२१ स्त्रीमात्रमेघा ... तवप्रसादा॥ हे श्रीदिव एषा ... स्त्रीमात्रं तव प्रसादो देव गुरु ... प्राप्तासि॥ ... पत्यप्राप्य राज्ञो हे
दिकिंनकीदृति॥ अपितु कीडन्त्वं॥ २२ मोमानवौ दानवौ वरिवः ... ॥ दानवावेरि ... लयो याजितीअलयः सत्यो मीमानवी ... अंग
दास्य ... संगस्य शरीरस्य दास्यायाचीति सो ... नतावबहत ... न ... विन ... कितव थ ... यामव॥ २३ स
संगमासंगमितन दिव्यं॥ हनाथपार्श्विवानि दृष्टिव्याजातानि पुष्पाणि विराग्य ... दिवदने वासीत पश्यति॥ किंविशिष्टानि पुष्पाणि ... संगमा ... संग
मितेन मिलितेन ... दूरितानि दूरीकृतानि॥ २४ श्रीणाम सूदेव वधूपनीतं॥ हनाथ ... श्रीयशरीरे चतुरंग ... पविष्टताविते
नेकृता॥ ३ ... स्यात ... ताणादिवपश्रा ... दिवाकिंविशिष्टं चंदनेन ... अंगे ... आश्रयरहितेन किंविशिष्टं ... देव वधूपनीता।

दियांगरागेषु देवांगनाद्दौकित दिव्यविलेपनेषु॥२५ स्वर्न्दूषणेणारवमदंगाङ्गान्नं०॥ हे नाथ सुखवः हमिया सुवर्सं श्रंतर्दहनेदहनस्य माध्य प्रविशरोषादिवद्रवी
न्नवृति॥ गलत्ये वकासु सतीषु श्रमरांगनासु देवांगनासु स्वर्नूषिणेणारवस्वर्यसकाल रणेरवमदंगशेली सेनावयैतीषु उर्वतीषु सनीषु॥२६ पयः प्रजोनित्यम
मत्यधिनो०॥ हे प्रजो हे स्वामिन् हे विर्नित्यनिरंतरं श्रमत्यधानाः कामधानाः पयोदुग्धी कोशता श्रियोल स्यमाः कोशः श्रीकोशस्त्समा दिव्यदुरूलमालारञ्ज
न्यतश्रमररूरूदन्यः कल्पद्रुमान्यः पुष्पफलीसादेवाममम उपनीयतेदौकातं॥२७ नोगेषु मा[illegible]मान नवीनो०॥ हे नाथ अदं मानवीमनुष्यमात्रापि मा
नवीनो नोगेषु कदाचिदासुं॥ नव भ्रमि अदेहदीयाव सकाशं॥ इतिकारणात् सुरीणिर्दवीगनापि रनिशं निरंतरं रेम्हे नोगनोगेषु देवलोक सकलोगविछि
तिषु श्रपि की[illegible]तोगीकासु कीहुत धारीरावते॥२८ श्रान्यैरनीष स्तेस्तमतिवसु०॥ हे नाथ यदाय स्मिन्नव सारामममनः यत् श्रीसेवनकेनयनानंदका
रिवस्तु एतिगछति॥ किं लक्षणं वस्तु श्रान्यैरनीष स्लमंदुः शापितह सुखायिशसमधसेति तदात स्मिन्नवसरे दूरादपि श्रात्रष्टमिव एत्य श्रागत्य माममम
नः प्रामादेदिशतिददाति॥२९ प्रमाद[illegible]दायम् तुर्नस्त्वान्०॥ हे नाथ श्रमिर्शासनि ममम दास्यापिन दुर्विभानदुः स्थानदुः कर्म कार्येव वर्तते॥
नत्स्यीनरजुवयिदेवतामममगिहाय गदं गणं प्रमार्ष्टि [illegible] काष्टकृद[illegible]दिपरत्र कार[illegible]सुरसिंधुगंगा श्राङ्गि पानीये उँलानपिपर्ति पूर
यति॥ वृद्धुनरंशुमाली सूर्यः [illegible]स्य[illegible]। शालि सूपकाय[illegible] [illegible]रोति [illegible] करोत प्रत्ययेनेइति सूत्रेणज्ञेया॥३०
न्नातत्स्यायि[illegible]पारति [illegible]॥ हे [illegible] [illegible]ययित्रा[illegible] [illegible]पर[illegible] [illegible]किका [illegible] [illegible]दिविकथेदा [illegible]विधे वाम्मनो ऽंगे
श्रुकृतादवमातुपतिर्यक्रुतोता दुः[illegible]। [illegible]ददंनम[illegible] [illegible]स्ये[illegible] [illegible]श्रायात। तत[illegible] [illegible]मुखे कपटरहि
तं श्रावर्वसावधानः श्रृणु॥३१ किया [illegible] [illegible]य सायैं०॥ [illegible] [illegible]कीयां[illegible] वसा[illegible]वा[illegible] [illegible]राजारुवासे
कसि आत्मीयवासनवानतवो[illegible] [illegible] विशिष्ट[illegible] [illegible]डितेदि[illegible]वि[illegible]नेयेनततश्री
जित॰। किंल[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]दरवो०॥ [illegible]दिन[illegible] भीमात्म कार वात नसहरोमुखेय
स्यसतसमसंबो॰ [illegible] [illegible] [illegible]स्वकालपद[illegible] [illegible]कालोन्पज्ञानि ईक्रमेण श्रवाप्य
प्राप्य। इत्योगजउत्था [illegible] [illegible]वे[illegible]वती। [illegible]नामा[illegible]मचिमच मारु०॥ हे [illegible]चित्तदेविद्धमूर्तिततस्तो

ऽनंतरं श्रहं श्रुत्तीष्ठामि [illegible]विसृज्य। त्यक्ता [illegible]मीमांसि वयं तेवाधस्यम मांसिकयाविचारेणेछया वांछ समीपमागतास्मि॥ किंल क्षाणी निद्रीसव
सारस्य प्रिघसंदशीनयासवप्रशस्यस्वप्नसम दृश्यमानतया [illegible]॥३४ वस्तारुष्टिनी वतः प्रसादं०॥ हे भगवन् कोपिदुःप्राप्यपदार्थो लोकजन्मादुःप्राप्यस्य प्रा
प्तुमशक्यस्यपदार्थस्य वस्तुनः लोकजन्मा वस्तुलोकेतिसः [illegible]ममा स्मिन्नदात स्मिन्नवसरे मोमांन श्रालजम। किं उर्वतीमां नवतः प्रसाद संदेशकेनत
वप्रसादरूपसरुशाकनदवि ष्टमपि दूरतरमपि इष्टं [illegible] [illegible]मतां श्रारुप्यानयैती॥३५ श्रारुतमक्षितु नवेष्टायेव०॥ हे नाथ तदात स्मिन्नवसार परि
छदे पिपरिवारापि स्मैरचारी स्वछंदचारी इतिकरणात्। मदीयम[illegible]नदुनोति स्म। किंलक्षणः परिछदः। श्रहितुवारष्टायेव इष्टिन्नवालनायवदा देहदय
सैबंधि श्राकृतं श्रपि प्राप्य विद्युध्य [illegible] श्रखिलकर्मकारी सम[illegible]॥३६ श्रपिहितीया हितायविसृज्य०॥ हे नाथ तदात स्मिन्नवसारे सापन्नजनः
सपत्न्या उत्पन्नो। निरूतलवोपिपरालवाल[illegible]। प्रियमम श्रत्तुता [illegible]दत्त। कनाद उत्ताव्या हितीया हिताय पि कलत्र हिताकपिचितेव उनर्विनीम
मैसम कालीविनज्य विजाभी रुत्यसमीचा समाग्र वेता। श्रोचारा। [illegible]ताचा श्रच्छसमस्ववं चसमेवतीति कायपलीपसदसैति रसा सद्रिस मितिरयः सम्य
कुवर्तमानन॥३७ श्रासीत्रमेवपूर्णमारुतादि०॥ हे नाथ तदा [illegible] तस्मिन्नवसारा मममदर्पापि शरीर मारुतादिपकोपतः कोपि विचारान्न श्रासीत्।
नत्रस्तु। व्याधि प्रसान्नध्मनताताः पितुमधाड्बमिघः परस्परेणाद् [illegible]ल श्रवाधनलक्षपीडानवर्तते॥३८ यदा रुउः उंजगदोनिघातो॥ हे नाथ तदा वा तपि
ताश्लेष्मरूपा रोगा मेवममतदात स्मिन्नवसारे श्वनिगदा गदाप्यातवे [illegible]निगदेन नामसएव श्रगद श्रौषधं तस्याप्याला तेनेन न श्रासन्॥ किंविशिष्टा गदा वपुः उँन
गदाम्निघाताः शरीररूप उँजस्य गदासकपदाराषदारसदृशाः श्रजातनः [illegible]गतावि रिणं वी प्रतिमन्नीरेश्रा श्रिताया मममनीतिर्यस्यैसौनवत्न्यत्तिर वकृतः सा
त। श्रपिउनकातापि॥३९ एवं सुखास्वादरसो ऽर्जितायां०॥ हे नाथ यैः स्वात्मेर्मयि वचाव तद श्रमीमांसया तपाम ध्यस्य विचारणाया इर्षमत्रिनिषद्ये मीमत्नयपोष्य
। किंविशिष्टायां मयि। एवंसुखास्वादरसो ऽर्जितायां। एवं पूर्वोक्तप्रकारेण सुखस्यास्वाद रासन बलिष्ठ [illegible] पुनः किं विं मन नसन्नुलेवो विवर्जितायां मानसिक शा
रीरिक क्लेशास्त्वरितायां॥४० स्यात्स्तषु न्नावषु विचारणा यां०॥ हे नाथ बालिशाया मूर्खायाममममास [illegible]बुद्धिः सूक्ष्मेषु न्नावसु विचारणा यान्न भवति॥ हे सव
ज्ञ ततस्मात् कारणात् [illegible] त्वमेवप्रमाणं। कइव प्रदीपइव। यथा प्रदीपोरात्रो गृहलोके प्रमाणं स्यात्॥४१ यद्वीपागोरघतिन्नास्वरुपो०॥ यन्नदीपागारघाति
नास्करणं प्रदीप चंद्र सूर्याणां प्रकाशन्नासामपि प्रकटातजसामपि हार्दं हृदय संबंधितमो ऽध कोरंदुर्व्यापादे दुःखस्फेटनी यैव नांति। हे ईश स्वामिन्

क्षमा॰ टी॰
४३

तद्वदंतिमस्तववागवक्ष्यतेऽतः वचनज्ञानसंक्रांतेऽत्र अपि सूक्ष्ममपि क्षणतः क्षणादेव क्षणोति क्षयं नयति॥४१ यत्र क्वचिद्वस्तुनि संशयानानां हे नाथ
त्रिदशो शितार इंद्रा यत्र क्वचिद्वस्तुनि संशयानाः। सोदसंदेहनाय स्यतव स्मरंति हे माता दृष्टज्ञायोग्यतत्र वयपि चैतिकस्थे समीपस्थे सति अपरः शास्त्र द्द
श्रासवचो शास्त्रविशारदः अनुयोक्तुं प्रष्टुं नादति नयोग्यः स्यात्॥४२ हे कर्मघातीनितमांसि दवाण। हे दीप्रदेह देदीप्यमानशरीर वैरिदंसंद्रे हरक्षोराक्षसं
ममहृतौ तद्यमाध्यस्फुरत्प्रसरादवरद्धः। किंविशिष्टं। गोलिविवाचिभिः किरणैर्विहितकर्म[illegible]नितमांसि दृष्टिकर्मज्ञानक्रियादर्शनक्रियावत
स्यघातीनि विनाशकानितमांसि पापानि अंधकाराणि वा हन्ताश्नु विष्टविवी कर्मसाक्षी कर्मणां साक्षी प्रत्यक्षो कर्मसाक्षी सूर्यो बलवान् जातः॥४३ अत्र तौ
द्वियज्ञाननिधिस्तावशः॥ हे ईश अत्र ये विचारस्तव लेशायन घटानां। किंविशिष्टस्य तव। अतींद्रियज्ञाननिधेः इंद्रियातीतज्ञाननिधानस्य मदा
शीलतटीमहापर्वततटस्थेकोपि तु घटीयतु घटमिवाचरतीव [illegible]कोश्राय स्यापक्रमस्य तृणं तृणप्रति दृष्ठिनत्रि। अपितु अशयसंचितिनि वा॥४४ अद्भुतोकन्द्र
लयारयेण॥ हे नाथ रायणावागनमयाउद्भूताकोव्रदलया अयंलोकाउ क्रियाद्वैश्च जाग्रार्थिशा जागरितः तन्मयि विश्वयेमासंकल्पः कोपीमाक
षीत्॥ हे नतः स्वामिनाकौतुकाद्वेशावशः कौतुका त्रिषु प्रमा न। वरीवरसुकइव। कालानि पाते कालविलंबविनिश्चितेन सादन॥४५ अत्र वा
प्रियालापमितिविवायाणां॥ जगदेकादंवैश्रीयुगादीशा वाचा। किंविशिष्टवाचा मृदुस्वादुतया सुधासि भंगति। अमृतसमुद्रमध्यमतवात
प्रचवे। प्राप्तोत्पत्तिमिव। किलक्षणो जगदेकादवः। प्रियाः सुमी[illegible] याइति प्रियालापैः अत्र वचनैक्याप्रीति जगत्रान प्राप्तवान्गमक्षतोः कृत्स्न
प्रत्ययोद्विवचनेगस्य[illegible] इतिसूत्रेणानस्य[illegible]जातानीति सिद्धं॥४६ प्रियथ किमेतज्जगादमादकाः। हे प्रिये इति विस
किंयात तस्थया समीपस्थया इव क्षिपतजगादभ्रातः। किंविशिष्टया त्वया मदकात्मया मृया सह एक आत्माय स्यासा मदका त्वातया मादकाः॥ हे
प्रियेवञ्जुक्षिपानामन्त्रदीयवचनस्यपानमोजनवएव[illegible]निद्रांगस्य विमनस्यमनोव्यथीदासानि तो कट्यति॥४७ निद्रांतमोमध्यापि किंद्विगया
देजायाद प्रियेतमोमध्यापि निद्रां किं विगयानिद्रा स्यात्[illegible]तुन किं लक्षणा निद्रा सुखप्रदानात् परमोपकर्त्रीशोजन्तः सुखप्रदानतः परोपकारका
रिणीजगज्जीवनदायकस्य[illegible]स्यपो[illegible]कदम्य युक्तं वै कोनिदंति अपितु नकोपि॥४८ नङ्करी निरंतरसेवनेन॥ हे प्रिये इ
यं निद्राहि यानिद्रानाशी[illegible]चनदेवतानिरंतरसेवनेनलं इंकरी सुखकरी वर्तते यदीदायस्या निद्राया इहा इष्टा यदी हानिरस्येनैवानपि निरस्ता लो ४३

चनव्यापारानपि अंगिनः प्राणिनः हृदस्थितं वस्तु यादृश्यते अन्यापिदेवतामनसापि गोचरं वस्तुयतस्ततो प्यानीयत्र क्रूस्यदत्त इति॥४९ श्रोतांसि संगोप्य ड
डानिचेतन॥ हे प्रिये निद्राछकधियो धुरंचउरचक्षुर्नीलोरंदभातिधरति। किं कुर्वती निद्राहतवड डानि अज्ञानानि श्रोतांसि इंद्रियाणि संगोप्य अज्ञाप्य।
वारस्त एकांते चेतसि त्रै सचेतनी संक्षिविधाय सेवा सा[illegible]वानसंदर्शयंती॥५० एकात्मनो निर्परिमुंचतीनां॥ निद्रानतु निश्चिते स्त्रीप्रकृतिस्तु
चो स्थप्रसर्वस्वं अदत्त। किं कुर्वती एकात्मनोनिर्जावयसोमोपा[illegible]चेती। वाग्रवादि निश्चिते स्वडाती पद्म पातेकोनकरोति अपितु सर्वः कोपि॥५१ दुःर्घो
षलालाश्रुति दंतघर्षणा॥ ये पुरुषाः निद्रयादुर्घोषलालाश्रुतिदंतघर्षादि कविकर्म दुर्घोषोरादृस्वारपा ह्रकरणैलालाया। श्रावः दंतानांघर्षणैरित्यादि कु
त्सितानिश्चापत प्राप्यते सा। तेपुरुषास्ततवसा प्रवृज्ञे स्वप्नसमृ द[illegible]पमाति[illegible]कर्मसमायाति॥ एतावनाक्षतेसति खलु निश्चिते स्वआत्मीये निंदितारोनिंदि
ष्यंति॥५२ श्रादौविरामे च फलानि कल्प॥ हे मीरज्यादिकर्म[illegible]ने अखुप्पापुणपरहितास्त्री इमानत्र उ दृशि स्वप्नान् श्रानमानपित्रदर्दरदितान
पिष्टज्ञाः कर्मन करोतिन प्रत्ययतीत्यर्थः। किंविशिष्टानिमान् आदौ प्रथमंचाम्यतविरामप्रांतकल्यं च ते फलानी तस्माद्विपाकलांडः॥५३ नि
शाम्यसम्यकफलदाननिष्ठौडानां॥ हे देवो विचक्षणममव[illegible]को हृदयेइदानीम अभुनोतेमत्ववदनात्सुखात् सम्यक्फलदानेशोंडान् समर्था
नइमानत्र उ दृशापि स्वप्नान्निशम्यमञ्जवामुदांतराणां दर्पसमृ हानां स्थानदानाय स्थिति कारण अत्रलासौ विस्तारेहय त्रियाति॥५४ आनंदमाकं
दतारोहदाल॥ अंगइतिकोपमलाभैजाणाद सुमीरलेममोगीमदीये शरीरे किंउत्कृष्टकंटकतीव अतरामांचवैऊर्ध्वकंटकवदभाति। किं कर्तुं ममहृदाल
वाले हृदयरूपस्थाने के आनंदमाकंदतारोदर्पसहकारदुर्दोवदुक्तामृतसेकपुष्टेन्द्रदीयवचनामृतसिंचनेनाश्रोढसति रचंतस्थ निमृत्यपिदेरसाय
कंटकसकटत्रिंकर्तु॥५५ कृत्याः सुधापारणकं वृद्धत्वा॥ हे प्रिये वृद्धतरा इदीयवचनेन स्तुत्याः कस्यायाः मनोदत्यमनस्सुप्रियावनसुधापार
णकेऽमृतशनेमवाज्ञा वाम मम वत्सुषी लोचनेन संनिश्चिंतयोः कर्मायाः समीपे आश्राय तत्किंविशिष्टवत्सुषी समीपनासान्तप्रत्यासत्तवासतः॥ पिंडोलिलो
लोइवपिंडोलंनुरुत्तो धृतः॥ चलोपलालालस्य॥५६ एकस्वरूपेरपिमत्प्रमोद॥ एकस्वरूपेरपि अमीलिः स्वाक्षिः कृत के आत्मकृयेमत्प्रमोदतरो दर्पवृहद्
सप्ररोदाय अंकुरायनवीनवुदवैनवीनमेघसादृशपिखलागादुर्जनमनोरथरूपवल्लीनस्याविसाशायदवदैनुवानलरैकाथ पातौ॥५७ नेमो फलोक्ता
वविचार्ययुक्तं॥ श्रेहाइत्याश्चार्यएषां स्वप्नानां फलोक्तौ अविचार्य अविमृश्य समाप्ति आचार्य कं आचार्यकिमकर्तुंनयुक्तं। इष्ठः [illegible]स्थताप्रबलप्रमीला

सकलनिद्रामदासतीनामपिविचक्षणाज्ञामपिमोदनायवर्त्तते॥४८ यावदघनात्संघनघातिकर्मणा॥दृप्रियेघनात्संमघसदृशेघनघातिकर्मचतुष्कं।
ज्ञानावरणीय१दर्शनावरणीय२मोहनीय३अंतराय४एतद्घनघातिकर्मचतुष्कं आत्मायमेणैजीवसूर्योयावतस्तृणातिआच्छादयति।स्तृगताच्छा
दनेअस्यक्षपतः।प्रायागः।तावोद्यतेस्तेमः छन्नतयाविचारस्फुरतसतजौघिकर्वकंघातलवंवरमाणवैनसेयतिमप्राप्नोति॥४९ आकेव
वलार्चिःकलनंविशेकं०॥दृप्रियववेआकवलार्चिःकलनंकिवलज्ञानपानेयावतविशेकेनिःशेकेसैदेशजिदीनाविदुभाःसैदेदसेदेनकर्मः
वाअघवाकःप्रमानकोसनसिद्धिसुवर्णसिद्धिविना॥त्रिगुवीनवीरद्वौअष्टौणीआभ्रतेकतयितेतत्पकोमत॥५०तस्मात्मनागारमयस्वका
ल०॥तस्मात्कारणात्॥दृप्रियमनागस्ताकैकालेआगमयस्वप्रतीक्षस्व।इतिवराङ्हासिद्धेविघ्नकरीअतोसुखेनैवसिद्धेविघ्नरतवर्त्त
त॥इत्युक्तवान्सन्एतावताइत्यक्त्वासमधिरम्यःमधिरास्प्र ज्ञालास्तेपाईज्ञालगवान्त्यक्तमनस्वरेणस्वक्तमनोवापारःसनुद्धर्णसमाधत्त
समाधिंदाधौ॥५१निमीलनेनेत्रेविनियास्वभावे०॥सनेता भगवान्निशिरात्रिप्रसुप्तास्तंसेकेविकसलेअजादिदिसेअजाशायमानदे
सेशलसत्तरंगेअवलसकलोलेएवेविधेसरससरोवरे अवदाषीतअनुयकार।किंकुर्वाचेत्रनिमीलयवारेनिवस्यसेवनत्यअरि
लकायवेष्टाःसमस्तशरीरवेष्टानिरुध्य०॥दृश्वप्रानेत्रा पानवद्धत्यबुद्धि०॥मनोवचवारासनः प्रतीदारअत्रोप्रान्समस्तानस्वप्रान
बुद्धिवाद्धाअवद्धत्यद्वालोकत्रयनायकस्यश्रीयुगादिदेव [illegible]सत्रीविचारसत्रीनिनाय।किंविशिष्टामनोविद्धरःमदाधियीधुरे
गमदाबुद्दीनामयेसरसा॥दृ३अत्रस्तायताधीरविचारवाहिणा [illegible] लयुक्तिमुक्तास्तेपीस्वप्नानांफलयुक्तयएवमुक्तासुक्ताफलतन्निन्तः
श्रीऋषभस्वामिनःसमर्पिता।किंविशिष्टेनचित्तेनस्फुटधीवारणप्रकटबुद्धिप्रधानेनपक्षेधीवारणमाक्षिकोनपुनःकिंवि०ज्ञानीजनोद्विजदृशाज्ञा
नरूपीजनेनउद्विज्ञदृशाविकस्वरलोचनेनकिंकृत्वाअसाद्यताधीरविचारवाहिश्रेष्ठंअर्धपोपयेनसञ्जसाद्यघसस्थलोवाअसाद्यतापक्षेअ
स्वाघताधीरवैतस्याआधीरविचारसखेद्रअवगाह्य [illegible] ज्ञानाद्विजदृशाधीवरेणसमुद्रअवगाह्यमो।केकानिनतुःस्वामिनःसमर्प्यति॥५४
तद्धर्षप्रितरसलरः किंशिरासंरिलीपिःर्णेतत्रवेच्यच्च समुत्पन्नादर्षपूरितरसजरःअस्यलोकत्राअत्रिभुवनपालकस्यभगवतःश्री
तानूपातस्वीतेचित्तेसेवाश्रूपंसजलप्रदेशासस्मादनूपानकिंशिरासारिणीविःअखिलेसमास्रा॥त्राद॥ज्ञारीरप्रदेशोयुगपत्समकालेअसृप

त्पासरता॥इतरप्रातवेनात्रादाशसद्यस्त्ककालेकदंबलोमबदिः श्रेरोदलामबदिषलोमरूपदत्तिणांप्ररोदःअंकोररूलुसितंकिंलक्षणलेमिवदि
प्ररोदः अमितछायसूक्ष्मायतागेःअमितलोमाक्तलायासूक्ष्मायतागाव्यपातः॥५५दरास्वप्नमखलासितमुद्धसितोतदुच०॥सासुमंगला
वरयितुःश्रीऋषभदेवस्यवचनेविनापिदृगद्धत [illegible] ज्ञातत्वेशरीरंतदुद्धसितांदृष्ट्वासवानिस्वप्नानमहाफलतयाअनुमिमीतअनुमाने
नज्ञातवती।किंविशिष्टासुमंगला।स्वंचन्नातिदृढिमधा [illegible] तःप्रसरनतेदृढिमादृढतातस्याधमस्थाने॥५६इहांचकेसास्वामिनामान्सुदा
०॥सासुमंगलातयापिस्वामिनःश्रीऋषभदेवस्यमोनमुख [illegible] दंइहांचकेचेवंकवीछितवती।किंलक्षणासुमंगलावाकसुधायास्वृणालुब्धिनामृत
स्यतृषात्तामिघास्यान्यत्याज्ञातवृषतिमापिकेकिनोसिपूरी।गर्जि [illegible] किंनधत्तेअपितुधात्व०॥५७इतिश्रीमदंचलगच्छेकविचक्रवर्तिश्रीजयशेखरसू
रिविरचितश्रीजिनकुमारसंभवस्यतच्छिष्यश्रीधर्मशेखर [illegible] विरचितटीकायांश्रीमाणिक्यसुंदरसंशोधितायांअष्टमसर्गव्याख्या॥ग्रं०२४०अथ४
॥दृ०॥तदातदास्यंदुसखुलसद्वच०॥तदातस्मिन्नवसारजात्र वस्यजत्रीश्रीयुगादीश्वरेणसुमंगलाभिरानाणडोगदेजल्पिता।किंलक्षणयागिरा
गंजीरस्फुटवर्णयागंतीराश्रसुस्फुटाअप्रकटाअवर्णास्वरराणि यस्पाःसातयाप्रकटाक्षरया।किंविशिष्टासुमंगलातदास्येदुसमुल्लसदवचःसुधा
रसास्वादनसादरश्रुति॥तस्यभगवतआस्येदोमुखचंद्रात्समु ल्लसतनिर्गच्छतवाणावचनामृतरसोस्वादस्तस्मिन्सादारआदरपरेश्रुतीक
र्णेयस्याःसातदास्येदु०॥१॥रुजडिमाजेमत्स्यजोडना०॥देसु मंगलेजुत्मृद्धा॥किंमामिलज्ञामेनजेकुसद्यजोजनातज्ञीतलाहारेजोजनातजनाद्द।
तस्थानशायनअनाच्छादितस्थानशायिनाएवीविधजडेउनामानावनयः सत्पत्रारावलोकातदृग्णात।सस्वप्नपरःस्वप्नसमूहाविकलप्रचारवतः अग्निलगम
नवतविचारणंनास्तिविचारंकर्त्तुंनयोग्यःस्यात॥२तितलयतालयगोपिसंश्रियत०॥दृप्रियअवद्धमानसंअसैहृतचित्तोनारामनुष्यआलयगोपियःदेस्थि
तोपिसन्स्वच्छनूतदृष्टश्रूतचिंतिताश्रितानिशिरोत्रोस्वस्वप्ने निरालयतिपन्पतिसोपिस्वप्नःफलिनःफलवनःपिकिंनप्रजपति॥३नरस्यनिद्रावधिवीक्ष
णोअवेणा।यःस्वप्नःनरस्यमनुष्यस्यनिद्रावधिवीक्षणेअवैतिदृ।यावतवीक्षणेअवैदर्शतस्पाअवैतनोति।करोति।तस्यस्वप्नस्यफलंकिमुच्यतेकिंक
थ्यते।नकिमपीति।यःस्वप्नःमलमूत्रबाधयापीड्याप्रधीविस्तारंगतःसोपिस्वप्नःविचारतःपृथगविमुच्यतेविचारातअन्यत्रक्रियते॥४मनाकुसमुत्था
द्यदृशोनिमीलने०॥दृप्रियनरमनुष्यसुखनिषमेसुखेनाएविष्टसतिअप्रवाज्ञायितेसंतिदृशोलोचनयोमनाकस्तोकतरेनिमीलनेसमुत्था

षणादवतायत प्रवक्ति। बुधैर्विद्वद्भिस्तस्य विचारणा वितायते क्रियते।। पश्च धर्म्माधिकृतानि वधनेन।। हे प्रिये इतनो लोकश्च उच्छलितो कोऽ धर्म्माधिकृ-
धिकृतानि वधने श्च धर्म्मस्य वा धर्म्मस्य वा अधिकृता आधिकोसि व निवेधने कारणं स्यते एवं विधेये स्वप्ने इङ्गिते पश्यति। उत्तमास्ते स्वप्ने शिरस्त्राति मेघगर्जितिव
त्प्रस्ता तस्य कमेघस्य गर्जा रिव वतमो घतादोषपदं निष्फलत्वं दोषस्य स्थाने न वर्द्धति।। कोऽ॥ यथ प्रस्ता तस्य कमेघगर्जितैः निःफलैर्निव स्यात। तथा सोऽपि
स्वप्नः सफल एव स्यात।। द्रुमाद्दृतहि रुनि विरीसृता जनेण।। हे प्रिये त्वं वा वाऽ मृतामिमदीयं सत्ता जनेस त्वासकलोकैः सिंचसि। किं लक्षणं सत्ताजने आदृतद्वि
ड निविरी सत्ता जनं श्रोदृतं द्विषां निविरोसाध्या निविडा याता याः प्रतायाः जनं तेन पणीयन तं आदृतद्विरुण।। सुरा देवास्तव यत सत्ता जनं आपृच्छने तच्चेत ऊ
वीत। तनूतस्मात कारणात पुण्य विलास सत्ता जने विलासि पुण्य विलासस्य सत्ताजने पात्रे शोभसे।। ७ उत्लीकलेकनन जा उ पै किसे ०।। निरर्थीले मंगल मंगलासो भूर्व
ह इतताङ्क धरैनि ष्ठितीत वधु रातानेः पूर्व निवस कक्लातेः सुक्लातेः [illegible] पुष्परिदं समये ढोकनी कृती। उपदीक्रियते स्म। इदमिति किं तव उत्ली कलेकेन जा उक
दा विदपि न पै किले कलुषैव रति। वच्चान्य ततव सेचु रवी बुद्धिर्दुः [illegible] सतस्य पापस्य च प्रतिसु रहीन स्याता तव गिरो वाणः शारदेन्दु करा वु कुपरि काः शारद
चंद्रकिरणानुकारिण्या वर्त्तति। तव गतं गमने सतेन्द्रीकृत हंसवल्ल [illegible] नै सतेन्द्री कृता अलसी कृता हंस वल्लभा दंस्मा येनतत मतेन्द्री वर्त्तते।। ८ तव अंग
सौष्टवे शरीर पाटवे निरर्गलं अर्गला रहितं मंगलैर्वर्त्तते। तव [illegible] गुणा माधुर्यादि यदि यावदा वदी कृत विचक्षणा वाचाली कृत कवीश्वरा वर्त्तंते।।
ए युग्मं।। न कोऽधिकोस्मादमना धनार्जनेन।। हे प्रिये कः पुमान [illegible] कोऽ धनार्जनेन धनोपार्जनेन अधिको अस्माद मनाग अधिकतरो [illegible] साद प्रियस्यादे
व। हि निष्ठितं वा अथवा कः पुमान् भोगलोलुपः सुखलंपटो न स्यात। [illegible] प्रकृतं तु एषसे पदं विना पुनः अतः इह सिद्धयः स्युः का इव लताइव अथ लता वल्ली इह
ष्टं विना कृतः स्युः।। १० न जापल [illegible] र प्रिय त्रिरीक्षण।। वि [illegible] री क्षणे या सां सुरांगनानां दर्शनं आपल [illegible] रपि क्षणेन समस्येत तन प्राप्यत। अशोद्या
प्तो इति धातोः प्रयोगे हे सुंदरिता सुरांगना देवांगनास्तव [illegible] पदद्वयस्य प्रपन्नतः पुण्यप्रसादाह्वास्यद्येति।। ११ न कापदे कंटक कोटिसी कटे ०।। हे प्रि
ये कासां वनस्त्रीणां कंटक कोटिसीकटे का पाद अमार्ग [illegible] पिन स्युः।। सुरी पिदिवीति स्वमणिक्षमा वा रत्न व कसत्तम मः मणि उद्दिम यलननः सत्तु
त्यक्तः पदम्बस स्वक्लातेः पुण्यैः ग्रामेन्द्र पशीतिं आम [illegible] प्यते।। १२ वनु [illegible] का [illegible] न याये नीचने ०।। हे प्रिये का वनस्त्रियो वने वनम [illegible] यि नी वहु वतः स्ताश
दुर्वल कश [illegible] राक पिरलं संसारा क पिशा [illegible] पेति।। हे प्रिय [illegible] तन्य हल [illegible] शय्यान्।। कलिका स्थपि सुमकृद यथ द्वदे [illegible] जावणपुष्पवस्त्र स्यात्तरप

र्थं विना नरतिर्न सुखं।। १३ कादच्च मप्यात्म मनो विकल्पात्तेणा काश्चनाप्रिये कादच्चपि [illegible] तमप्यात्मनो विकल्पात्ते मंदार सीकृत्य लिरीति आस्वादयति। वीक्षस
स्त्रियादेवांगनाः सुरभूरुहामपि कल्पवृक्षाणामपि पुष्पानेन फलास्वादव्द्वा किंयासा दुःखवन्तानि कारयसि।। १४ विनाश्रयेसं तनुदुःखिता कवैन।। हे प्रिये कः प्रियतस्त्रि
यः आश्रये गृहे विनासीत तदुःखिता सत्य [illegible] वैनि [illegible] सुरहा स्वाः पक्षिणीः सुवेलि।। १५ इह पुण्य सद्व पुण्य वेविमानमान छिदि विमानमानोद्ध
दिनिध त्रिरहे लीलया अप्सरायसा देवांगना [illegible] दावरसि।। १ [illegible] त्याः सः सदः स्थितिं सदा।। हे सुकृतो वितपुण्य सुते शची इन्द्राणी तयाउलंव साहचर्ये ऊ
तीयते गच्छाति। अपि उन्न गच्छत्येव। किं लक्षणा शची अथ मर्त्त्यकं स्थानं [illegible] लोकं षिता आश्रिता पुनः किं कुर्वती शची तेतव सदा नृपद सदास वेदाग तागते गमनागम
नागमनं वितन्वती कुर्वती। किं विशिष्टया त्वया सह सदः स्थिति स्थान [illegible] तं अवेड यत्या।। १६ प्ररूढ दोषा करनासि नीरं ०।। हे प्रिये [illegible] तीन रोचि लक्षणः पुमा
नुत्वयारो हिणीमपि न उपरि छति न उपम अभि छति। किं विशिष्ट [illegible] तमः समुत्पन्न रुचिं अथ का [illegible] पापेषु वा उत्पन्ना रुचि [illegible] रपिलाषो वा यस्याः
सातीः।। पुनः किं ० इंदो चंद्रम हिमी द्वी इयुमी पट्टराज्ञी वैशास्तव [illegible] ता।। किं लक्षणे इंदो प्ररूढ दोषा करनास्नि दोषानामा करः पक्षे दोषा रात्रिं करो तीति दो
षाकरः प्ररूढं रूढिपा तैदोषाकर इतिनामयस्मतस्मिन पुनः [illegible] किं ० निचरि अमं त्यर्ध कलैः किनिकली कलुषे।। १७ अतः प्रसभ समतामपि त्वया ०।। हे प्रि
ये प्रकर्षं कृतः श्रीलक्ष्मी रति रूपाविनावैः समाधि रूपद्रावयः अया [illegible] सदृश समतामपि साहश्य मपि न संगता न प्राप्ता। रेववरीगविद्या नर स्त्री स्व के आत्मीये
शकेत्याः पक्षिण्याः सदृशं न योगता गुणे आ का शावारि कु गुणे रूपेण। [illegible] स्यति।। १८ नाजडा हि डिक्षु प्रियतादि दूषणे।। हे प्रियया नाग कन्या निजेरा तीयि द्विजिह्व
प्रियतादि दूषणे द्विजिह्वाः सर्प्पाः खलाचातः प्रियतादितदन्ता ष्टवादि दूषणेदोषिजा उकदा विदपि विलीपाता लीन मुंचेति। उत्ते इत्यत क्रियालक्षणेवा। हे प्रियेता
विषातना विषसु खोना नागकन्या अनिशं निरंतरे अनाविले निर्म्मलं ते तव चरितेन स्वृशीति।। १९ न नोदयैसंगतयारयाच्चयाण।। हे प्रिये ततस्तस्मात् कारणात् त्रिजगद्व
दृजनः स्वर्गमर्त्यपातालस कत्रिं शेजन स्तया अतितिशे इयत अतिक्रीतः।। किं विशिष्टया त्वया स्वधाम्म्रेणात्मापुण्येन वादयै संगतयानवनीनोदयै इत्सवत्पा। कस्मैवत र
णोरिवयथा सूर्यस्य त्विषा कांत्यानतमो वलादंधकार वलात्तद्वत्तव। परः प्रत्याचरः स्वधार्मैः स्वकिरणैः। रुनिशि यस्यते अति क्रम्यते।। २० अये हि तः स्वप्नगणेः। गुणो हृ
लो०।। हे प्रिये त्वया इहितो दृष्टो गुणोह्लालः स्वप्न गणः स्वप्न समूहः दृथा निःफलो न जायते। यथा जात्यमणि दृष्टान जायते। यथा इवाथि पुनः परेस्त्रल्प बुद्धिभिः
र्मंद बुद्धिभिर्मंद प्राज्ञैर्विचक्षणो चिंता विद्वत्तनयोग्यात स्पस्थ प्रगणस्य विचारणा कथं अकल्प्या।। २१ मृगाक्षि वल्लीव घनाघ नोदक ०।। हे मृगाक्षि मृग लोचने

उतोऽस्मात् स्वप्नप्रस्तारात् स्वप्नसमूहात् नवाश्मा लक्ष्मीर्भविता पुनः पुरोदिता पूर्वं उदिता उत्पन्ना सा रमा पृथ्वीविस्तारं प्रयाति। किंविशिष्टात् स्वप्नप्रस्तारात् घनाघनोदय
न घनैः अघं पापं खुदतीति स्फोटयतीति घनाघनोदकस्तस्मात् घना०। पुनः किंविशिष्टात् स्वप्न० गजश्रियः गुणात् गजस्य सिद्धज्ञात् यदि उन्नमो गजः स्तेदास्य नाश्रपि उन्न
मोः स्फुरिति। पुनः किं० स्वप्न० सरसीकृताश्रयात् सरसीकृतं आश्रयो येन स सरसीकृताश्रयस्तस्मात् सरसीकृ० केवलं लीवयष्टा वल्लीघनाघनोदकात् मेघ
जलात् नवास्त्ववृत्ति। पुरोदिता सा प्रथां प्रयाति। किंविशिष्टात् घनाघनोदकात् गजश्रीसुगुणात् अत्र विश्वात् हिमगजदियस्त्र महद्भात् याहशाः गजस्ता हशी दृष्टिः
स्यात्। पुनः किंवि० घनाघनोदकात् सरस्यां सरोवरे कृतः आश्रयः स्थानं येन तत् सरसीकृताश्रयं तस्मात्॥ २२ अनेन सर्वस्वजनाकुलकुले०॥ हे प्रिये अद्य इ
त्याश्चर्यमनेन स्वप्नप्रस्तारेण सर्वस्वजनाकुले सर्वस्वजनव्याप्तपितृकुले नवा गदा रागा वा संनविदधतिन कुर्वंति पुरातना अपि चिरंतना अपि ते गदा रोगाः शमं उप
यांति। किंविशिष्टेन स्वप्नप्रस्तारेण विदोषधीनुवा विदोषा निर्दोषा याधी बुद्धिस्तां नुवतीति विदोषधीनुस्तेन विदा०॥ कानवरसायनेनेव यथा रसायनेन नवाग
दावासं न कुर्वंति पुरातना अपि गदाः शमं यांति। किंविशिष्टेन रसा [illegible] यनेन विदोषधीनुवा वित्तज्ञानी [illegible] वनौषधीस्तां नुवतीति विदोषधीनुस्तेन विदो०॥
२३ दिनोदयेनेव दत्तेसुसीहते०॥ अमुना स्वप्नप्रस्तारेण सुसीहते [illegible] सुष्ठु अत्यर्थं संहते मिलिते सति घनारिष्टतिमिरमंडले घने निचिते अरिष्टरूपे ति
मिरमंडले अंधकारसमूहे पुण्यफलवत् पुण्यत्वचा शिवावलीम् [illegible] गला अपि कुले विलासं करोति। शिवावली किंवत् कमलावत् अमुना स्वप्नप्रस्तारेण
एकनेव दिनोदयेन यथा दिनोदयेन घनारिष्टतिमिरमंडल [illegible] वत् अरिष्टरत्नवत् [illegible] अंधकारपटले दरे सति कमलालया [illegible] सत्पले कमले वासं
करोति॥ २४ अबालस्याविभ्रतासौख्यदायिनी॥ ०॥ निर्वृति लक्ष्मी [illegible] सुतावत्प्रभु [illegible] धृतिं मतिं विना निःफला स्यात्। किं लक्षणी धृतिः अबालस्या विभ्रतासौख्य
दायिनी। अबालापि दाराप्रजातया [illegible] विरक्ता तासौख्यं ददातीति। किं रूपी मतिः अबालस्या० अबाले पुविद्वत्सु भवनशील स्याता तस्य ज्ञातस्य स्या सौख्यद
त्री। अयं स्वप्नप्रस्तरः हि निश्चितं तां धृतिं मतिं च वर्धयितुं प्रभुः समर्थः स्यात्। किंवत् ज्ञात्यामु [illegible] वित्तय थाज्ञा [illegible] धृतिं समाधिं मतिं बुद्धिं वर्धयितुं प्रभुः स्यात्॥
किंविशिष्टः स्वप्नप्रस्तरः ज्ञात्या सुहृत् [illegible] शीतरुक [illegible] सन्निशीतरुक [illegible] निशाया रात्रेः रीतस्य वसाना राचतनिशी०॥ २५ जनानुरागं जनयन्
यं लवे०॥ हे प्रिये अयं स्वप्नप्रस्तरः [illegible] कोधृत्वा निश्चितं तदयाय स्यपवैविध्य सप्राग्वस्य स्वामित्व स्यदाने लग्नकः प्रतिपूर्वन्निति। किं० वर्धयन् वेन
वीनं जनानुरागं जनयन् [illegible] दयनयत् [illegible] विश्वमनोहरं खलु तदपि अनेन स्वप्नप्रस्तारेण पुरो ग्रेस्फुरतात् दीप्यमानं जानीहि॥ २६ यदि ष्यते है ४६

तच्छ्रुत्वा निमित्तत०॥ हे प्रिये इदं तदिति विदिते [illegible] तं न्यादिष्यते वोढा तेनमम सेव सुपुराप्यपि मम मास्ति अद्य शीतांशुमदो मदोद्भलेसूर्य
स्यमहसा तेजसा उद्दीप्यमाने दिवसे दीपोन [illegible] ष्ठतिन [illegible] ॥ २७ असावसामान्यगुणोऽकस्मिन्निति०॥ हे विशालाक्षि विस्तीर्णलोचने
सोऽस्य प्रस्तरः असामान्यगुणो कस्मिन्निरूपमानगुणानां [illegible] इति अस्मात् कारणात् वृथा निष्फलो न चिंत्यतां॥ यत् अस्य प्रस्तारस्य फलं तत् अहं ब्रवीमि॥
तेतव सीमदोहर्षं मितेर्गणनायाः परां कोटिं [illegible] हृशास्वप्नतिजालम्दूमण०॥ असौ चतुर्दशस्वप्नतिजालं न द्रुमः स्वप्नावलोकनरूप [illegible]
मातुः रुचेर्हेतुः फलतानातिकारोति। [illegible] सुनने अर्दक्रा [illegible] लेवहतीति। द्वितीयं तत् तुम्बाके [illegible] ते चक्रिणोजस्तु जन्म स्यात्॥ २८ प्रदुष्टजाक्रि
जयच्छिदे स्फुटी०॥ हे प्रिये तदिदं विक्रीते [illegible] दृढं न निकेश [illegible] सदेवो त्यागं विशिनष्टि कथयति। किंविशिष्टे केशवो इदं वै प्रदुष्ट [illegible] जयच्छिदे प्रकृष्टे
ण दुष्टाणां अरीणां वैरिणां जयच्छिन [illegible] किंविशिष्टान् द [illegible] लातुः सुष्टोपे निशीथ अहंराव स्फुटीकृता प्रकटी [illegible] राग वा मिदं
धीअरागवागवीतरागवाणीजवोत्तारंपुद्दष्टजा [illegible] जयच्छिदे स [illegible] सारपारं विशिनष्टि किंविशिष्ट अरागनाकृष्णावा [illegible] राटात सुदृष्ट
स्फुटीकृता॥ निशीथस्योपलक्षणात् अन्येऽपि विदांत ग्रंथाः [illegible] याः। किंविशिष्टं प्रबोत्तारं ८ प्रदुष्टजावारिजयच्छिदे [illegible] क्रोधमानमाया
जामाहादिजावारीणां जयच्छिनत्तीति प्र दुष्ट०॥ ३० वलीसुनय [illegible] क्रतिप्रवउत्कृष्टयी०॥ तदुत्कृष्टयीतेषां स्वप्नानां [illegible] सुतं बलदेवं पुत्रं कह
तिदान्त कवजातिर्लतिवयथा जातिर्लता मालती सम्पुह्लकेसु [illegible] मैयच्छति। यतो बलादावपि सत्पुह्ल स्यादिति। तदेव तानयातेषु स्वप्नेषु एकं त
नयासावधानया। ३१ श्रियातादकतांपय पोस्वप्नानोएकं स्वप्नेवीक्ष्य [illegible] डुलिको गजः पुत्रः पूकल्प्यतां चिंत्यतां॥ ३२ तदीदृशः स्वप्नविलोकनाद्य या०॥ हे
प्रिये तत् तस्मात् कारणात् ईदृशस्य स्वप्नविलोकनात् या चक्रधरस्य नूनं रुदः अधिगांस्यते प्राप्स्यति। किल इति सत्ये चतुर्दश विद्यायेषु त्रैविशतिप्रवि
शीतितया चतुर्दश रूपया संख्या रत्नान्यपि ये अयीतेसेवेत॥ ३३ वयाय दादाहरि दक्षिमोदर०॥ हे तन्वि वयायत् आदौ हरिदक्षिमोदराय रावणस्य बोधवक्
रीदृक्षीपुरः स्थितो निरीक्षितो हृष्टः तत् तस्मात् कारणात् तवांगजः पुत्रः मनुष्यलोके अपि ज्ञातकृतवीर्यात् कृतारि ये ज्ञातकृतवी इंद्रसी बोधिनी प्रिये लक्ष्मी पुराद
ष्यातिध्मस्यति। पुरायावतो वर्तमाना इति सूत्रेण भविष्यति काले वर्तमानाज्ञया॥ ३४ दिग्गीतदेशीस्वरं स्वजिगीषया०॥ हे प्रिये तत वांगज तरसा वेगेन दिग्गीतदे
शान् जिगीषया जेतुमिच्छया अपि बिषेण यष्टी तेसेनया सन्तुरंग मिष्टी तंभ्रवेतप्रज्ञावो एरावणतः। उंडरीकोऽरवामनः कुमुदोऽधः जनः पुष्पदंतः हसावलिम७

रत्ना-टी
४९

सुप्रतीकश्च दिग्गजाः॥ पुंडरीकाद्यदिशांगजे दिग्गजेः॥ हे प्रिये एष ऐरावतः प्रथमं संघये संधिकरणाय किं प्रहीयते स्मा॥ ३४ यद् अत एव श्रीदृष्टिपेतो निरीक्षि
तः॥ यत् यस्मात् कारणात् अद्भुत श्रीरक्षय लक्ष्मीदृष्टिपेतो निरीक्षितो दृष्टः किल लक्षणो दृष्टः क्षितौ पृथिव्यां चतुर्दिक्षु रणे प्रतिष्ठितः॥ हे प्रिये तत् तस्मात् का
रणात् तवांगजः सवच्छः मंदारश्चायं सरसां मंदारश्चा॥ सहस्त्रयोधिनः सुक्षुश्रायसरतां सुख्यतां पद्ये मदान् रवस्त स्यश्चाग्रे सरतां अग्रगामि भितततः प्राप्तः सन् वीर
श्रुरां धरिष्यति॥ धनुर्वेदस्य तत्वज्ञः सर्वथा॥ धनुगुणाश्रितः। सहस्त्रयोध्यात्यकः समदारश्च च्यान॥३५ सुप्रतीकाश्च दिवा तवांगजः॥ यदि वा अथवा इति
शाष्ट्र ना द्वितीयं कारणमाह॥ हे प्रिये अदोऽयं छायं यासो मादा॥ मंदा दृष्टः सुप्रतीकाद्यलो कांत तवांगजः पुत्रे कृते लष्टश्चीत लेन तवं प्रवेशो आत
श्च तिकुर्वंति साति अदत्वे अच्छे नंदनश्च हृष्टकुर्वन् सनञ्जाकृनप्रदि छ [illegible] कनप्रदीने छया किंपुरोऽग्रे स्फुरत॥ ३६ जने शुसर्वशुमायेव लक्ष्मणः॥
अथवा इयं दृष्टा इति वक्तव्या वा तुल्यवान् नाहे प्रिये तव आत्म जात पुत्रो तथ सादृश्यं सादयितैः प्रापयितैः किं आपतन् आगतः। इतीति किं। जनेन
लोकेन सार्वभौम ज्ञिने शुभमायेव लक्ष्मणा लांछनेनेन तवतातः पिता॥ द्यिष्यते अपलक्षयिष्यते॥ ३७ द्विपद्विषो वीक्षणतो वनीगतां॥ हे प्रिये द्विपद्विषो वि
क्षणतः सिंहस्य विलोकनात् वेदंगजः वक्षत्रः ने हृतोप्रशुतान् न आख्याति अपि प्राप्यमेव॥ किंभवा अवनीगतो निः अवनी पृथ्वी पदो मद्भू
वनीन अस्थितप्राणिनो महाबलान् पिसवलान् पिसृगी कृत्य किं कुर्वन्निमदी अतोराज्ञः पृथोः पतः प्रसिद्धे रैत धनं [illegible] पद्मप्रकृष्टान्
षतः सिंहनादात् महीधृतः पर्वतान् [illegible] नयान्ते मसांग करा ज्यरंग न॥ तथापि सा को पशुपागम [illegible] हे प्रिये एषके स
रीसिंहः अपि कल्पद्रुमैयाच कजने [illegible] तव सुतं इति [illegible] किं समागतः इतीति किं वे नृणां नायकः॥ किं विशिष्ट [illegible] सत्संगकराज्ञरै
गन्तः॥ यन्नन्यायेन तत्र वासेशात्रं यत् [illegible] राज्यत स्यरंगन्तः किं पुनः किं पूरव रायुधः पुरव रणि कार [illegible] आयुधानियस्य सः। वज्र न्यत्र [illegible] प्रभूनी
प्रभु किं विं अदेन रवरायुधः [illegible] ति य [illegible] लिपिधामुरिवरायुधः स्त्री वज्रास्त्रेना किं विं अदेनय [illegible] नायद [illegible] विनाबान
वसन॥ ३८ द्वे इतीतोः [illegible] सि यामेति [illegible] य राज [illegible] आसद्व्रतापमा [illegible] शि। तथापि [illegible] समागम नागा॥ ४० युग्मं॥ यदि दिरासु
दारि वीक्षितानतः॥ हे सुंदरियत्वया [illegible] वीक्षिता दृष्टा तत तस्मात् कारणात् तव सुतः पर ज्ञाताः ज्ञात [illegible] धिकाः [illegible] इंदिरा वा उपमि
ता उपमाने प्रापिताः स्त्रियः आस्या ति प्राप्त [illegible] स्त्रियः नदीन पुत्र वान दानो हीनः [illegible] नियसीता लक्ष्मी [illegible] नदी नीड इनः स्वामी समुद्र ४९

स्तस्मात् प्रजवो यस्याः सा अत्र अर्थवशात् विपरी [illegible] लक्ष्मा विशेषणाज्ञया पुनः किं विशिष्टाः स्त्रियः कलास्तु दिष्टाः। कलास्तुतः कलावंतास्तषां इष्टा अ
भीष्टाः लक्ष्मी पक्षे कलास्तु [illegible] राजा लक्ष्म्या [illegible] मंडलना [illegible] कमलं गताः कं सुखं च अलं अत्यर्थं गताः पक्षे कमलं यद्गता स्थिता॥ ४१ खलाधिक
बाबलिते दारहृदि॥ सुत सावे वा स्निगतिर्मसा [illegible] [illegible] राह प्रियवा अथवा तव हृति जालि [illegible] किं आयया आयाता पक्षे कमलं पद्मगता स्थि
ता तव इत्य च विरक्षातः कारका णीति [illegible] या [illegible] स्यात्। इतीति किं मम [illegible] रिखानानि। एकं हरिहृदये द्वितीयं वेड्गमंडले तृतीयं कम
ले। चतुर्थं समुद्रः अनेन तव पुत्रेण इति सर्व [illegible] ते। बलाधिक [illegible] बलस्याधिक्या तु क्षार [illegible] हृदि चलिते सति बलो बलभद्रः बलं सैन्यं
वा दारारकएव बलः। अस्य उ बलाधिकवामितिजा [illegible] राजमंडले राजसमूहे वे इमंडल वायुधि सैन्यामत [illegible] ति पद्मा [illegible] रणा। च्या
क्रशो शप्यकमले कृशित स्थानिं प्रापित सति च [illegible] [illegible] स महाद्स्थगित सति॥ ४२ एवं [illegible] [illegible] वा तावे वसु
तागतिराश्ररो। स्थिा। यत् यस्मात् कारणात् धीरधीः धीर बुद्धिः पुमा न् स्त्रीवा स्वजाति [illegible] प्रसादाय स्वामि [illegible] कर्तव्य तेतत् उप
काम्यति॥ ४३ युग्मं॥ स्वासोरत्नाकर्षितषट्पदा भृंगा॥ हे प्रिये यदि अयाको मुमीकुसुमसे वधि नी स्रग माला [illegible] लोकेदृष्टा किं लक्षणा स्र
स्वासोरत्नाकर्षितषट्पदा भृंगा आत्मीयपरिमालनत [illegible] भ्रमर एव [illegible] पीषा ययासा तया॥ तत तस्मात् कारणात् तात तव सुतो निज कीर्तिसो
रत्नावलीद [illegible] त्रितय आत्मीय कीर्त्तिपरिमलेन व्याप्त त्रिभुवनो [illegible] विष्यति॥ ४४ अयं विवादेन तु दानविद्यया॥ अथवा सुरद्रुजिः कल्पद्रुमेः इयं स्रग
न वंद्रु [illegible] स्य किंसुद्र उपदेददेदत्ताउत्रे स्यते इति प्रियाई हृगत्र ये नेवहतोतिकिं। अयं तव पुत्रो न तु निश्चितैव हिरशोदि तानपिनाः स्मान् दानविद्य
या विजश्यति। पुरावाजि इति सूत्र णात् मान पर्दे॥ ४५ रत्नाम्नमादवाबाशेत्वा वकूहीः॥ हे प्रिये यादवासरः केंद्रपी आस्यत वपुत्रस्य अन्न वैगनिः स्नानेः इष्ट
स्थ भ्रमर ज्ञा हरिदं वदनस्य जोमालाया अलीनाता रापं वाणं वसृजन्त प्रहितुवान। इदमितिकिं। त्वत्तनयः ती शृहस्य सन् ममादूशव ज्ञो तव तु। वशेनत्तवितव्य।
मितित्वा वा च अन्य तत् एही तदी हृस्यात त नवहिं चेत्रु सत्त विनि [illegible]॥ ४६ यदि दुरापीयत पार्वणस्त्वया॥ हे प्रिये त्वया यत्पार्वणः पूर्णिमासि वै भी ईदु बीद्रः आपी
यत पीयते स्मा। किं लक्षण ईदुः सुदृशेहाकारः रजनीघनच्छविः रजन्यां बहुकीर्तिः। कुमुदाकेरावसदा प्रियेददाना। केला कलाप वाना। कलासमूहयुक्तः।
तत तस्मात् कारणात् नसुदृतः सच्चरित्रः रजनीघनछविः। रजनी हरिद्रा तद्वत् घनच्छविः कुमुदे को पृथिव्याः मुदहर्षयिमसदा प्रिये शोभां ददानः। केलाकला

पवाद्गीतवाद्यनृत्यगणितपठितलिखितादिविद्यासि प्रतिकलानिपुणिक एवं विधस्तेन वतनयो भविष्यति॥४७ त्वदाननस्य हि सरोजमोजसा॥ परं रुजा नरा
जक मालिने॥ अथवा अयं त्वद्वदनं [illegible] रह एकांत इति विज्ञापयित्वमिव स्यात्॥ वेगात् उपस्थितः आगतः इति तिकि॥ हे स्वामिन् अदः त्वदाननस्य त्व
दीय मुखस्य द्विकारिसरोजं कमलं तेजसा बलेन तेजसा वा निमीलयिष्यामि। सिकोऽहं प्रापयिष्यामि। तस्मात् व अधिकमिव अभिकाशांसायामितातपत्रा
ती स्वेत छत्रतीं त्रयिष्यामि। किं विशिष्टो विधुः अस्तु क्तुकस्तु मा सिपतार नारका॥ नमुक्ता असु क्ता सु [illegible] मिवा मुक्ताफल रूप स्तारा मनोज्ञा स्तारा सार
कायन्स॥४८ वैपरं आजिराजिते संग्रामसे विनं राजकी राजसमूहे रुजं नं दीजनसत्तमम राजशाद्वि अतः कारणात् मा हुलास्फटयितुं मन्त्रदीसि। राजश
ब्देन चंद्र उच्यते॥४९ युग्मं॥ दिज्ञानु विकाशी गुण सद्मपद्मिनी॥ हे प्रिय रावः सूर्यस्य अवेदाणानद ज्ञानितत्तवा त्मेजः स्वे स्तुनः अमतेजः प्रपश्यते अस्त्र
चिष्यति। किं विशिष्टं धाम्न निरुद्ध दोषा दयं निरुद्ध दोषाया रात्रेर्दी […] षाणां [illegible] ज्ञानादयो यनतेता। तवात्मेजः किं ऊ वनि सदा सुगी भिक्षुसपरिमलेष्वगु
णानी विवेकादीनी सद्मसुस्थाने अपद्मिनीनां स्त्रीणां सुखकारवि […] देषु मुखकमलेष्ववि काशी दिशानः। रविपक्षे गुणास्तेतवः पद्मिन्यः कमलिन्यः॥५०
उदेष्यतस्तु अनयस्य तेजसा॥ हि मृगाक्षि अदः एवं मन्ये उदे […] ष्यतउदयी प्राप्तु कामस्य त्व तनये [illegible] दिवाकरः सूर्यस्त्विजसादीप्ति
दरिद्रतीकी तिरहित्वेगतः प्राप्तः ततस्मात् कारणात् वयास् […] वलयापि अयं सूर्यः स्व अपरे परासु सुदर्शनि सुरे [illegible] ति सुदर्शनाजातः
॥५१ मयानः स्मालदाशां धनेनातः॥ वा [illegible] सरविः स्वकु [illegible] इदं वहू आयात्यो। आयातः इदमिति किं। विधाउ [illegible] यामयः स्मालेद रे
धनेन आकाशरूप स्मालेदीप सह [illegible] चिक कर्म [illegible] ध्यानि। ततस्मात् कारणात् ममत्रु गत वैउ विगमिन [illegible] अन्यत् मदा स्वजो स्त्र
छती सद्यतां मूढ वृद्धांतो एतस्य धनसे [illegible]॥५२ वृ जावलो का [illegible] ते तवारजो॥ हृदयितेवृ जावलो [illegible] वृजाद ज्ञानितात् तवो गजः विशाल विस्तीर्णस्मि
काल संज्ञाग्रहवाजीरा सवतीस तां सस्व [illegible] कट वैगमी [illegible] विशिष्ट स्वतउजो वृजशाउ [illegible] जः उसेसरजा तरजोजि पापैः पादक एङ्गीत
स्पाः संगाहो रजुप्तिरस्ट ष्टवध रस्टप्रशरीरः॥ ह [illegible] उदिवु चा ता सम्द्रः॥ किं विशिष्ट उ [illegible] लक्षणस्य अशि॥ विडुल विस्त्रीर्ण
लक्षणउअस्य कोगृहद्विपाणोवाते स्पष्टा नीति ते विजु [illegible] कत्तासि॥५३ युगि सहु हेते [illegible] उसेहस्या॥ विज उगी नी [illegible] युवानवा॥ हे प्रियवा अव
वासधजः अमुं तेवसुते प्रियमित्र वत किं [illegible] कि [illegible] वंन ध्वजः कल किं [illegible] मनोज्ञ सु ड्रमीप्टिका शाष्टिरितिज ल्पन्॥ इतीति किं। ततवपृत

स्तना ग्रववत्निनिं दिवि आकाशा कतुसे [illegible] याके [illegible] परि सुरंतं निरीक्षह वृा विपक्षवर्गः शत्रुसमूहः स्वयमेव लंक्ष्यते न ग्रांताभविष्यति। केतु ज्ञाब्देन ध्वज
उच्यते। धूमकेतुरपीति भावः तं ततस्मात् का [illegible] संग्राम [illegible] ध्वजनाति मस वरी। सहसा उकदाचिदपि आवरत्वकुकोनलवमा हुः॥५४ जवानसु
वायो वनं प्राप्तः सन् सर्व बालचापलैः क्षयिति [illegible] विज उधरस्तु॥५५ युग्मं॥ नज्ज्ञातिस्तेऽजाकरजोस्य त्वया॥ हे करजो रुक्मिणी जात्
कनिष्ठांया वत करजउच्यते। करपत्र वनत [illegible] सा [illegible] संतां॥ यत त्व [illegible] जोन्म जातिमुक्त कुलशोद्दष्टः। ततस्मात् कारणात् नेतव सुतः
कंस्ववत् त्रुवैगसे गतादशो अपि [illegible] विशिष्टः स्ववत् [illegible] त्वसस्वरित्रै सदाकारो वा [illegible] चितः सुमनस्सीमा [illegible] वे समनसम्
हेन [illegible] पूजित कमाले कपा [illegible] कामल [illegible] कपात्रतीस्थान [illegible]॥५६ कुसुमे गलीगलि [illegible] हृदय॥ कृतज्ञ
मद्दत्तजाले प्रतीच्छतां॥ हे प्रिय [illegible] तेनवतनय [illegible] सितेज्ञापयिवैसुपट वै प्रकट [illegible] आयायो [illegible] अहं तव सहदये
पुष्टये सुमेगलीगीसविके कारूप दास्ती [illegible] कारा गीव […] रणघानात् विसो दवान् [illegible] वही [illegible] विरकां [illegible] तच्चु कचालनादेउ
सुले सकोम रिवा लने वनुन्यवाकोग्राविवशा प्रविष्टः॥५७ […] तत स्मात् कारणात् [illegible] रमहत्जाले [illegible] ध्वनेव अवतिप्रदः
व्याः अपि [illegible] कवे व्या प्रतीच्छतो श्रृंगी [illegible] तनी॥५८ युग्मं॥ सरःसरो […] हाक्षियो [illegible] न॥ हे सारा जाक्षिकमलाला वान छ्याय तस्मारः सरोवरे रसिद
ह्रीतेनका राणेनातत वसुतः सारा नर वत रसे पानीयं श्रृंगारादिरसैवा […] श्र स्यति [illegible] कथं नूत स्व वसुत स्नेरो वरं सा सतात्येः सदाभी सुवयो दि प्रश्मन वाया
ति मिचि श्यमानि वीयानि पाक्षि निर्वा [illegible] प्रफुल्लपद्मोपगतः प्रफुल्लयाविकस्वरयापद्मया लक्ष्म्या [illegible] कमलोरूपगतः माधु पालि युक्तमा धूलीपालि
श्रेणिर्मनिजापालि वनिया युक्ताः किं विशिष्टे रसे घनागमोरसं। घनेत्व डुरागम सिद्धीतः प द्वे घनागमे [illegible] स्मादो रसैउत्पन्नैः॥५९ एमायि व जातानि मायेव व
हितास॥ प्रज्ञाक्षि विज्ञाधिप। किं करोम्यहं॥ हे प्रिय स्वयं जडो मूर्खः शीतिलो वा तडा गडदी वदत्त सनंत [illegible] प्रियः ज्ञात परमार्थ बुद्धा किं ति त वसु तेउ पास सिष्य
व। इदमिति किं इमानि पद्मानि मायेव जाता निरमानि वासता लक्ष्म्या वा सर्वैव अन्यतमा ह्यन्मधुपे सेदा मत्र अमारे मधापि वी संगति अवाप्य शाप्यम या अवा
डु मुखी नृत्यस्य वत स्थिर स्थितानि॥६० दे विश्वाधिप चक्रवर्तिन् प्रज्ञाविशिष्टैोपदहि अहं किं करोमि। वैमूढ जना तु ज्ञास ने मूर्खजन शिक्षणे॥ इशिष्य समर्थो ज
वे नि॥६१ युग्मं॥ निजालनाज्ञीरधिं निधिं रधीश्वर॥ हे प्रिय वो नीरधः समुद्रस्य निजालनात् दर्शनात् रसपूर्तिसे स्ट श्रीश्रृंगारादिरसस्य स्त्रीपक्षेरसस्य

पानीयस्य पूरणस्थानं सरस्वतीनां वापीनां नदीनां वा अधीश्वरः स्वामी अलब्धमध्यगंभीरः घोनेवद्धिपारिधि वृद्धिशिष्ठि राश्रितः एवंविधस्त्वं वस्तुतः सर्वमर
णी निजमर्यादां न अत्येष्यति न अतिक्रमिष्यति॥ ६२ प्रयेतसापि स्फुटपाशपाणिना॥ धरातले धन्यमिदं त्वयि प्रजो०॥ हे प्रिय वारिधिः समुद्रः अस्य तव पुत्र
स्य पुरतो ऽग्रे इति अमुना प्रकारेण स्ववीचिध्वनितैः स्वकल्लोलशब्दितैः स्तुवन्निव किं आविरासीत् प्रकटीबभूव इतीति किं स्फुटपाशपाणिना प्रकटपाशपा
णिना दृष्टेन प्रचेतसापि वरुणेनापि कृपाणिना खड्गयुक्तेन मध्यस्थायिनेन मध्यवर्तिना जिष्णुना नारायणेन किल इति सात्यराजनीतिः कलम्बुद्रजः कले
कृष्यः मास्य समयः मम्यगिला गितिन्या यो मयि दवनसन्ननन्यमारि नवारितः॥ ६३ इदं धरातले पृथ्वीतले धन्यं त्वयि प्रजो स्वामिनि यत् न वक्ष्यया दोषं
न्यायविपरीत च दोषं न आप्स्यति न प्राप्स्यति॥ ६४ युग्मं॥ प्रिये विमानेन नगेन नागाचर०॥ हे प्रिये विमानेन नगोचरं गतेन हंसेन सतारं बहु वा तव प्रातरेण वि
मानसदृशेन साधु॥ किंविशिष्टेन तव पुत्रेण विमानेन नरयोगसमी [illegible] योगसदृशेन [illegible] योगसमी विस्तारमदृशी सच्छ दीर्घ हंसमीपुमा प्राप्तेन पुनः किं
० उदारहं दारकवल्लभ श्रियाउदारादातारहून्मथ्यो हृदारकोदे [illegible] वसदृशा सर्वावल्लभा श्रीलक्ष्मी यस्य पदे उदारा॰ प्रोदारा हृदारकादेवा तेषां वल्लभा
श्रीः शोभा यस्य सतेन॥ पुनः किं० अदभ्रवेदिना॥ अदभ्रबहुवे [illegible] त्रिज्ञानातीति अदभ्रवेदी तेन पक्षे अदभ्रावेदिर्वेलनीयसा सतेन॥ ६५ पुरा श्रिते
मीं परिहृत्य यन्मदी०॥ नवीनपुण्याउपलेपनोऽभवे०॥ यदि त्वया [illegible] त्यन्यत ईतत्वा विज्ञो॥ हे तन्वि वाच्य मत्सुष्मश्लिष्मम [illegible] मानी किं इति अमुना
प्रकारेण अस्मुष्यत वदुत्तस्य अनुनयास्तेरकरणाय अनुपवीन [illegible] लजी आगतीइतीति किं॥ हे स्वामिन् वैपुराश्रितेमां परिहृत [illegible] तपांकरुद्दताप
दे कमला नीतापं संतापं ददतीति पांकरुद्दता [illegible] दापके पंकरुहता [illegible] पादस्य राणेः महीपृष्ठीपुनासि पवित्री करोषि अत्र मयि विचा [illegible] मेत्रे बः किंश्च वा
अवाचिरसंस्रवोद्भवा चिरकालीनपरिचयोत्थ अपि रागता वैरागं वर्तते॥ ६६ अधस्य न यदि नवीन पुण्या साउप लेनतः अत्रा मेदिर्विक्लिक्रिवन्नाता तनु शिवैमोक्षे कथं
श्चै विद्युसियास्यसि प्रसीद प्रसादं कुरु मीप हि [illegible] तव्यसेष च ह। किमाद्व वस्त्र नै सङ्घवन्पालिवन्तोपयुज्यतेनोपयोगः सर्ति॥ ६७ यदि त्य
यार्हं तइतिवितर्कय दित्व यातावियं व्येथी ऽत्य [illegible] सतो [illegible] तस्मात् कारणात् सम्यगिमिमा पिविधापमानअस्तु अपि तु अस्त्वेवा॥ ६८ त्विति वितर्यार्क
विलोकिते रत्नगणे सातनुन०॥ हे प्रिये किल इति [illegible] तेतव सुतः रत्नगणारत्नसमूहे विलोकिते नहाहमति रत्नगणावन्तु उदीक्षंगृह्णत किरणी चत्रा सेजयरहिते
दंबरकरद्दिने वा वियद्गृहीशेरारैवास [illegible] सनमन्नामादंद्रः पूर्णीसकचाजितिः महिनपूनितो [illegible] विभ्यति॥ किं जवीणा [illegible] सुतेरत्नगणास्त्र्वस्थितेम ४९

यदार्यां कां वनस्थ पूर्वामिविन्दुद्धमन प [illegible] णेतोपनीवितीत [illegible] ण न यस्त्रोण कवीता तस्मोवागीसेण॥ पराश्चीविय भ्रमलीमसीज
नु०॥ हे प्रिय वा अवाप्त वसगनेगी पुत्रः रव [illegible] ति प्रापिलि [illegible] किंतु [illegible] भावास नितः॥ इतीति किं०॥ अदं कर्कदाता गोरोका ठिन्यगरीयसिर
द्दाण गिरोराहणाचाल वा अघवा अनु पंकारिणि [illegible] समुद्रमा [illegible] मेघ्योगपतां निर्मलस्य [illegible] त योगपतीन गतः न प्राप्त॥ उ
पुनः आवो पवित्रेतव श्री निश्चितिं समीद०॥ ७०॥ हे स्वामिन् [illegible] अधमलीमसे परो [illegible] कारस्य निर [illegible] मलिने मेजरव [illegible] दीयजन्म [illegible] नदान वा रि
णा निरंतर दान रूप जलेन पुनीहि पवि [illegible] ७१ युग्मं॥ स्फुर [illegible] प्राडपरसोपजोगम०॥ हे प्रियतम [illegible] द्विविलोकनात नि हृसाव वानरदशी
नात्द्विषः शत्रून् पतं मानि व [illegible] ब्रस्तव [illegible] अप्राज्यरसोप [illegible] शाड्पालन्तार [illegible] प्राज्य
रसः तस्य उपजोगतः स्फुरन्मत्ताः प्रसरातजाः पुनः किं० [illegible] वैशीतवेवानगतः [illegible] इति हेतु इति [illegible] रणाविहाला
वाताधरतीतिक्त०॥ ७२ प्रजोनमां कोपकपल [illegible] ति०॥ जनेर [illegible] डिपाली वदतीत जीवनं०॥ घमानपन्वानरः [illegible] य इति पापिदेवि
पृथिव्यां पविनान् प्रावृषु कामः सतत [illegible] स्फुरन्॥ इतीति किं [illegible] ॥ ह प्रयोद्धिता पृथिव्यां मां कोपि ते उपलक्षयिष्यति॥ [illegible] विरातगाचरं दृष्टि
मार्गं आगतो ऽसि॥ मम इमा तेज [illegible] अज्ञानो॥ [illegible] नस्मात् कारणात् [illegible] सेपाक [illegible] ॥ ७३ ॥ जिघासो कुरु
क्षितजनेलोकयद्गृह्यं श्रुतीवजीवनेवत्तीता तद्गृह्यं मायेत्वापस्क [illegible] रिष्यति॥ ७४ युग्मं॥ अडवर्चशास्त्रविदामिदं मया०॥ हे प्रिये इदं स्वप्न फ
लैमयात तव स्वसंविलि स्वीयज्ञानबलात् अलापि प्रोक्तं॥ किं लक्षणी स्वप्नफले शास्त्रविदां मुदुर्वचैः सुष्टु अत्यर्थं दुर्वचैः [illegible] क्रमशाकीव्यवसाय सोऽश्नी व्यव
सायोसा श्रणी सर्वाणायद्ह सुदुरासदं [illegible] प्राप्यैव वर्तते। तद्ह मुञ्चा कर्णमात्रिक आरूढिमेत्रइः सुरवं अस्मात् प्राप्स्यति॥ ७५ व्यलीकता दूषणं सुतमे सुरवं०॥ हे उत्तम
वं मम माशिरा वाण्या सुखप्रियत्वेन व्यलीकता अलीकत्व दूषणं न अधिरा यासती॥ मास्म स्थाप्य नौ रिरीपिसला हिनिश्रितै सुवर्मना स्रा समर्पिता सती स्वरूपाद्धिगम
स्वरूपज्ञाते सति अधिकानिय अधिकपीडा विस्तावतु॥ ७६ इदं वदतीजगवंतमितरा०॥ नलस्त्राआकाराक्षा वचालादवाजवन्मुदादाजायमानदर्शीः सीतः श्रीतराल
दंश्चावासस्य अतम्ना॥ ७७ इदं वदंतं जगवंतं मुखेः कुसुमैरसिंचन्॥ किं लक्षणा कुलवः॥ हेसीज्ञाय अस्त्यामयागादेकार वरसीदेद रूपक्रयनागस्यराजावचचबै ज
यशतिनादिनः॥ ७७ अत्रे दैवयितवचः प्रमोदपूर्ण०॥ सा सुमंगला इदं दयितवच स्वजर्दश्रीऋषभदेववचनैः [illegible] प्रामोदपूर्णी [illegible] हर्ष प्ररेण [illegible] वपुरात्मी॥

यंशरीरस्समुदितकैटकंप्रकृतरोमांचंदाधाधरतिस्म॥ किंकर्तुं निजमुखमित्रपद्मभानुः आत्मीयमुखसत्कमित्रकमलस्यजननन्याः पद्मिन्याऽइदजगतिविं
सर्कटकवादाघंन्यकर्तुंनिराकर्तुं॥ ७८ तमेकतोऽमृतमयीमजितस्वकार०॥ स्वप्राधुसिमपगुपलब्धिरूवःस्वप्नानोऽत्रक्षसिस्यसम्यक्प्राप्तरूत्पन्नःप्रमोदतीसु
मंगलीश्रुतितःसमीततःएकतोऽमृतमयीवकारान्यतश्च प्राणो।शिशुःश्रीऋषभदेवस्यवचनपानविरामजन्मावचनरूपअमृतस्यपानंतस्यविरामोनिवर्तन
ततनुत्पन्नोविषादोदरवदादसयीचाक॥ ७९ नंदिवदिरकरिष्यद्वदसोऽस्याःस्तनाख्य०॥ तरुणिमशिल्पीयौवनरूपविज्ञानीअस्याःसुमंगलायाःस्तना
ख्यमंडपद्वैदैवद्धिरत्यईयदिवक्षःसोहृदयोप्तवदिनदिष्यकरिष्यत्॥ ततस्तदाइदवक्षःसिद्धानंदयुग्मकपंत्रमास्यत्॥ किंकुर्वाणंआनंदयुग्मेलास्यस्य
तांडवस्यलीलांदधनी॥ पुनःकिंवि०श्रीमुखवचनसुता॥ त्रिस्फीतेश्रीऋषभवादवचनैसुताल्लिखातायापाहै॥ ८०॥ ८॥ इतिश्रीमदंचलगच्छेकविचक्रवर्त्तिश्री
जयशेखरसूरिविरचितजिनकुमारसंभवस्यतच्छिष्यश्रीधर्मशेखरसूरि विरचितटीकायांश्रीमाणिक्यसुंदरसूरिशोधितायांनवमस्सर्गः॥
रूपा॥ ८॥ ग्रंथाग्रं२१८अक्षर२५॥ ॥ सापुनाथवदनारविंदतो ०॥ अथप्रातस्तरसासुमंगलागारवानमुड्डमैडलीसुकुमारीमनोज्ञागिरैवाणीप्रकृ
गारजडियतिस्म॥ किंलक्षणासुमंगलासदालिवल्लभासदा सर्वदाआलयसखाःतासोवल्लभाचश्रीपुष्टा॥ अलि [illegible] रीसमानाकि कु
याना घववदनारविंदतोस्वामिनोमुखकमलात्वागमरीमैदैवव नमस्करैदंनिर्त्तरैवपड्डीव्या॥ १ अल [illegible] सजनकसी [illegible] देविनोस्वामिनृका
पितावकीयदीयावाकजयति॥ किल [illegible] लक्षवसं [illegible] सिकाण॥ तअवसजिनाविहृत [illegible] कसीयाः कसि [illegible] रणीपुनःकिंवी
छितार्थफलसिद्धिवार्त्तिकास्पष्टा॥ किंतुम [illegible] हतजदितिः॥ हृतल [illegible] उरुषयावकीयावकस्यंयावकीत [illegible] विनिदीधितिःकी [illegible] समीशसकेदि
दइनया्याते०॥ २ ईशातावकैरूपैयदिदृढकेला॥ विलोकयि [illegible] तहिंसदरालोचनंइंद्रएवनामपदि [illegible] स्येतइतव्रमस्ट्र्हशतिवाकरणसूत्रेणआ
त्मनेपदे॥ ३॥ न्यतावतयदितत्तवयुगपदं [illegible] नीइदितेगोचरति॥ ततसहस्रकरमूर्यएवनअपरः॥ आ [illegible] रसनासहस्र
कै०॥ देदेवयोद्धारतन्नैद्विगुणगें [illegible] श्वरनेअधिरोपविलामि॥ सापि [illegible] मतागःतवअविलानसमस्तानगुणानवकुंनअलं
नसमर्थः॥ मादृशोमसदृशः [illegible] मनो [illegible] तत०॥ दनाथयन्मयानिजजामार्विजनेआत्मीयमूरवत्रचिंतनेभीधनोचितं
[illegible] नवकृणस्त्वात्विद [illegible] सति [illegible] कथ्यात॥ तत्तन्नेतितमयनयास्वभीर्यतीज्ञायते॥ ५॥

स्वादुतांमृदुलतामुदारतां [illegible] देनाथविधि [illegible] गिरोचाप्यय॥ स्वादुतांसुस्वादत्वमृदुलतांसौकुमार्यंउदारतांउदार्यंसर्वजनस्वपद्धतांसवर्णादिगुप
टिष्टतींअस्फुटतींसत्वतींसमैरसं [illegible] कालं [illegible] समरसवर्णीशिद्धिं [illegible] किंवसति॥ यतईदृग्गुरुक्रियप्यसीइदृशावचनदुराभ्यानी कर्मणियःकल्लोलाआम
नाम्नामुखसायैणवदिविस्फुरंतिप्रसरंति॥ ७ स्वामिनेवसुख [illegible] दाजने०॥ दनाथमवतोगिरावदीयवाण्याजितासतीसासुधावसुधाएपृथ्वीकिंनरया
त्रिनागरा॥ ति॥ अत्रइयंतेविज्ञातीवचयन्तीतेवा॥ किंकुर्वा [illegible] गिराम्बुदोऽइत्याश्यदुरिवातष्टपिसुखंददानया॥ किंकुर्वतींसुधास्वस्थमेवस्वयंस्तो
सुखिनमेववाजनीसुखयीती॥ ८ विधवंनपुविधिर्मधमपुक०॥ देनाथविधिर्विजनातदेधवींत्रि [illegible] संदसकेसुधासारंसकलीसंपूर्णअत्र
स्यांत्रवङ्गिरिवद्वाएणांन्यमत्ताद्विरूवानअ [illegible] यामियःस्यायो [illegible] तेचेद्देपूर्णमपिवितदेदेपूर्णसायोउष्टदेदेकर्णेव्यथयतिपीडयति॥ ९ बहुधमरममृते
वहृचेण॥ हनाथशाकरापिस्त्रत्रसमुत्वाणकैनेनीरसास्तीसी [illegible] नारवलुनिश्चितेकर्करायतेकर्करवदाचरति॥ किं [illegible] तेबहुधमरममृती
त्रवहृवः निर्वपामैनिर्विद्य्रैयप्राजवतितप्राप्त्राजिपीयपीत्राशी तित्राडिति॥ १० प्राकृषोध्यकलुषतेतोघने०॥ ततत्रात्रे [illegible] इशवरसीस्वामि
तोवचनासोसमीसट्टशंनभवति॥ किंविशिष्टानाईशिवचसोत्र नीदृशंनअनेनत्राप्तफलेनसदृशानीकिंविशिष्टं [illegible] तघनागमो॥ रिपुःश
तोघनागामावर्ष्ताःसिद्धांतावायनततनगवहन्नमागमंम नक्तेएतत्रकृतएवअनीदृशांयतुसप्तफलीप्राकृतवैकस्पायकलुषत्रगवद्दे
निर्वविक्षस्यात्॥ ततस्ततोऽनतरंयतआमंघनेअत्यर्थंपालनार्थितर सेवितोशि [illegible] वर्शन॥ ११ प्राकृत्याकिलयदाशिघ्यते०॥ देनाथकिलइतिसत्येर्णे
फलेआत्मीयंफलेतवद्गिरःत्वदीयवाण्याम्भुरतोअवशिष्यात॥ तदातसिदवसारतसलंदतोद्राद्रावल्लीनःकृतेशीघ्रीअमंदमेधसावहुप्रज्ञावतावधसा
वनसाणअवैनिश्चितेवियोजयतेपृथक्क्रियात॥ १२ वारिवाहवदलैतवश्व०॥ हअधीशतववारिवादवतामघवतअलैअत्यर्थंअवःपल्लवलिप्रैअत्रणमुपत्य
येहृष्टिमानेकलुकुचवाइतिपादनप्ररइत्यस्यकलोपएषप्रायागःस्यात्॥ कसिरःपूरैयथारवतितथाअपिवर्धतेःसततःनिशिरात्रोमामकेमदीयेसंशयांधतम
सेमंदेहांधकारंशामेन्यामजगाम॥ ततत्रैकृतंआश्चर्यं॥ १३ निर्गतंयदिवानाद्दव०॥ देनाथयदितवानानात्वहदोनिर्गतंतततश्रोषसेशायेःसमसुसंदोदः
क्षीणमेव॥ वेत्ययदिकाशातःपरीवारःप्टस्यसुप्रटस्यअसिरवकाः ३ दितेनिर्यतिःस्यात्॥ ततत्रसवदस्पष्टानिःसवशत्रुपिनष्टमेव॥ १४ तावकेपिवच
नेश्रुतिंगते०॥ देनाथतावकेपिवचनेश्रुतिकर्णसंगतेसतियस्मानसेंद्रियैचदीसंशयंगतसैदेहेनवर्ततितस्यदोसमुष्टिकामनिमुष्टिच्छितेसुधा

सुज्झमाणे चिंतामाणे हंत इति वितर्के दरिद्रतां नगता ॥ एयच्चायो आयत ताएव तम्मादृण ॥ हमाह शयते च्चयाअच्यत पोके ॥ तत्राप्येवत्रसेद्गायी निःसंदेहं दैवयत
म्मदे विस्तारयामः ॥ अविशेषण द्वावास्मद इति पदेन एकवचने बहुवचनं ॥ किल इति सत्ये यादमे दारा एष मंदरो मेरुः कदापि कंपते खुमन स्वव चोनकंपते
॥ १६ ॥ लोलसाग रवनीरि रस्खल ॥ हे नाथ एकेन ज्ञानेन ज्ञयुग्मं ऋति शीघ्र जिद्धा वर्तते ॥ किंलक्षणे ज्ञानं अन्नलीकु संगते नेत्रयुग्मं उ अञ्जलीकनलनघटन
संगते मिलितं भवति पुनः किं॰ लोलसागरवनीरिरस्खलना पवति समुद्रमर्यादा हनादिति स्वलनं नाम प्राप्नवत ॥ किंलक्षणे नेत्रयुग्मे पक्ष्ममात्र मिलनात्रियविती
ष्टे ॥ १७ ॥ पात्रतेलदशिकादिति हलि ॥ हे नाथ कज्जलधूम्रो दीपः खलु निश्चितं ते तव चित्तमयस्य ज्ञानरूपस्य मदसा स्नेहसंशर्ता ज्ञातेन मुक्ते नपाप्तो ति किंवि
शिष्टो दीपः पात्रतेलदशिकादिति पात्र तेल वर्ति मुखे वरूप करणे ही नेन दीप्यमानः किं विशिष्टस्य मदसः निःस्नेहायसा दायारहिते यथात्वतिरुषा ज्ञ
धिकायतस्य आधि कंप्राप्तस्य ॥ १८ ॥ सर्वतीति किरतोपि कौमुदी ॥ सर्वतः सर्व[illegible]तः कौमुदी ज्योत्स्ना विकिरतोपि विस्तारयतोऽपि यस्य चंद्रमसः हृदो हृद
यसैव धिनी कालिमा न शाम्यति सतमस्विनीवल्लभ श्चंद्र इत्येतव ॥ चिन्मदोज्ञानतेजः स्वरूप त्व पिन्नाकिं वि॰ चिन्मदः स्वपरप्रकाशि स्वस्य आत्मनः परस्य
अन्यस्य अवभासिप्रकाशकः ॥ १९ ॥ ज्ञान्यदूत्तुमिदिमेदुसंकटे ॥ हे नाथ यथा रावः सूर्यस्य प्रतापान्य हत्तुनिगच्छ कारणानि नंदुसंकटे सति अवि
ज्ञातां यातिनीपञ्चांस्तदेव विद्योतोदीप्यमानाया स्तवगिरो वाणया वंत इति वितर्के किं स पत्नयन सदृशी क्रवंतिकः [illegible]सज्जते अपि च सर्वः
को पि लज्जते ॥ विद्यत इति निपाताङ्गयः ॥ २० ॥ विद्युतामति मतीडिया नयाः ॥ हे नेतः स्वामि नृयत्नेव यादृ दृङोग ति अन्तं द्वियी इ[illegible]तोमतिं बुद्धिं बिभ्रता
धरमाणेन वस्तुत वैनिरोचता प्रावे ॥ एतन वस्तु तव अपारगणजोउनात तत्तु बुद्धितेउनालं राकुदितेउ के नडु वचित्क्रुमरशको ॥ २१ ॥ अनु वा फलं वफल स्व वा सु
ते ॥ सासुमंगलानिडं वा सत्य वनेन्ना अयइति अहुना प्रकारेण पतत्स्त्री रूपत्त देव स्य ज्ञासने आदेवी आसव नृपाग्रा ॥ किं विशिष्टा सुमंगला हे स्वामिन्
तेमवया स्तावा यत्नीवास्व व स्यफल स्य सम्यक् फलस्य वासु [illegible] अवज्ञा ॥ एवं कृत्युपीज लियित वती ॥ २२ ॥ दत्तदहिण लुजा निजासने ॥ सासुमंगला धरणिप
कशासने स्वकवर्तिनिगलगिउ दरस्थे मतिनि जासने दत्तदक्षिणा[illegible]सती उदति छ तुत्र ति ॥ किं लक्षणा सुमंगला [illegible] नावती नूत्र टीललितहारनिर्भ
॥ रा स्थूल क्ष्ना वायच्चव नीत्रा प्रवर्तितो तया [illegible] तालितास्त्रिलासा हाराएवनिर्झरा यस्याः साक्षतनुस्त्र ॥ २३ ॥ फुल्लमल्लिकमिदं वनेकिमु ॥ बिभ्रती
स्वलनतः शनैः शनैः [illegible]को च काय वि[illegible]॥ रत्नभित्तिरुचिराशिलासितं ॥ अथानंतरं सा सुमंगला रत्नभित्तिरुचिरा शिलासितं नरत्नसक

तिति कांतिसमूहेन दीपितं शुभनामार्थ एनचलसाविं कुर्वती एवं अमुना प्रकारेण कदविचारा विचारेण एरवशा सती अक्रमं विकीर्णतारकं अदेशकारं
शामयंती निला लयंती ॥ एवमिति किं इदं फुल्लमल्लिक विकसित विचकिल पुष्पं किमु वनं वर्तते ॥ अहं वा स्म राके रवगणं विकच्छ रक्त कुसुद समूह सरोवर्ति ॥ २५
पुनः किं कुर्वती स्खलनातो बिभ्यती संतिष्ठी जलेपि स्थलेपि पश्चि म्नानैः रूपादीन्युवती अल्पकपिल्ला कपिल वनीत्तर गतेसति गते म्नानवेग नमाद्य संसुरनी
तरीयिता सुवनीतरव मा चरितवती ॥ २६ ॥ पुनः किं ल॰ स्ते ति रोदितवती चि रच्छा दितवती निर्दिविष्टसुसंप्रिपीर्द वांगन्या शिकोउकाय अग्रतः शोध्यमानसरणि
विलोकमाना नमाग्री ॥ पुनः किं ल॰ शीरसिमस्त केआधीयमान धवलातपत्रिकोध्यमाणो श्वेतछत्रा ॥ २७ ॥ पुनः किं॰ ध्वनितनूपुर रक्तमासपष्टं ॥ पुनः किं॰ अवसरव
दिना इव अवसरज्ञ सदृशेन वायुना दम्य मानगमनश्रमा निगम्यमानश्रमा ॥ २८ ॥ च उत्तिः कलापकं ॥ कीर्तमंदिरमुपेत्य सा चिरा ॥ सा सुमंगला निरिव कीर्तमं
दिरं कीर्तस्यउर्मं दिरं गृहं कीर्तिप्रधानमंदिरं तटवाततउपेत्य प्रा॰ यद्बालीयनिके तनें आवासं इयाय आगता ॥ कथंभूता सा अचिरांशसितांत्र्यपरि सूरिता
शया ॥ अचिरेण स्तोककालेन आशंसितः कथितोऽपि स्व प्राथलि कृष्णस्वेन परिसूरितआशयो ऽभिप्रायो यस्याः सा ॥ ना पदेशावादि ऋवते न परि पूरितआ
शयो मध्ये यस्याः सा ॥ सारसंमदसदाब लेरिता ॥ सारः प्रधानः संम दो हर्षस्तस्य मदाबलेन मदास्ता प्रेरिता प्रेरिता ॥ पद्मेमदाबलो वायु ह्रियः ॥ २९ ॥ पूत
चित्रमणिदीपदीधितिं ॥ सासुमंगला तत्र निकेतान पानमतल्मि वलुत्तं चेतनं अंतमींयासुमेश्न अरविलीसमकेसर बीजनं ददर्श ॥ किं विशिष्टा निकतानि ॥
चित्रमणिदीपदीधिति ध्वस्यमानतिमिर आश्चर्यमयमणिसक्कपदीप किरणैर्निराकियमाणी ध्वकार ॥ ३० ॥ सो ध्रुगव्रच पलींग संग तो ॥ तया सुमंगलया सुम
खीजनः अध्वंगव्रचपलींगसंगतो ॥ मार्गश्रम विघोषमणि सवलादिति ॥ अध्वग श्रमार्गेग व्रचपले अंगे गता मिलिता ॥ मार्गप्रो पादिकख रनादायमणि मखलादयः संगि
रंवाणीविनादाग्रही यं जागरे ॥ ख्यनीयत गृहीता ॥ किं विशिष्टः सखीजनः निद्रया अजगरितो ऽपि अजागरवदाचरितो ऽपि ॥ ३१ ॥ ती ससंभ्रम संमुछिता सता ॥ ततस्तसौ
नैतर आलयः सरयः ससंभ्रमसमुत्थिताः सत्यः संनिपत्य सहदायैकवानों सुमंगलां परिवद्रुः परिहृत्वंति स्म ॥ किं लक्षणां सुमंगलां व्यु सह हल रुहानमंवि क
सक्कमलसहशाम्रखीकामिवपद्मिनीमिवा यथा मधुव्रतालयः भ्रमरश्रेणयः प्रोप ज्ञातविकसत् कमलम्रखी पद्मिनी परि हृत्वंति ॥ ३२ ॥ आचिरे चिवउराः पुर
सखी ॥ चिवउराः सिस्व तस्तोपलक्षि चउरा स्ता आलयः सरव्यः पुरः सरीत्य अग्रे सुमंगलीं प्रणामपरयेण वेगेन ऊचिरे जगुः ॥ किं लक्षणाः सरव्य
वदनेंदुमंडुलन्यास कुड्मलितपाणिपंकजा वदनेंदुमंडलस्य मुखचंद्रमंडलस्य अन्यास समीपंक स्थलितकोशीकृते पाणिपंकज यासि स्वावदनेंदु

३३ एवमाडम्बरसंस्तुतो जात०॥ हे स्वामिनि यः आडम्बरसंस्तुतः आजन्म अपरिचितो जनो जनः वर्तते स एव एवं दृष्टायितः सुष्टो विमुच्यते। अथवा तव किमुच्यते प्रभुः स्वामी अप
रस्य परिभाषणे चिन्ताकल्पनायां न प्रवर्तते॥३४ युक्तमेव यदि वा विनिर्मितेति०॥ हे सखि यदि वा अथवा सर्वविद् दयितया सर्वज्ञपत्न्या अयं युक्तमेव विनिर्मितेति
कृते। यत् तमोगुणजिता तमोगुणेन निद्रया जिता नो अस्मान् विमुच्य अद्वैविक्रस्य मनो विकस्वरमनाः सती स्वस्य सद्म च उपरि इङ्गता॥३५ वामविद्धनवयैर्विनिर्य
तौ०॥ हे स्वामिनि दीर्घः इति खेदवयैः प्रमद्वरः प्रमादिन्यः यो ज्ञातसिद्धिपात्रा दृष्टीकरणादिसिद्धिमिव विनिर्यती निर्यच्छती नः अविद्धे नज्ञातवृत्यः एतौ मे उ अ
पराधं अनापतवे तेना चलितचेतनाः सत्यः वयं स्वहृदि शल्यवत् पुरा दधाद्द्धमस्याम् पुरा ध्यावत्ताव त्वमिना॥३६ विश्ववैद्यवधूपारिपार्श्वका०॥ हे विश्व
वैद्यवधु त्रिभुवनाधीशदयिते अप्सरोजनः देवाङ्गना सत्यः वयं स्वहृदि शल्यवत् पुरा दधाद्द्धमस्याम्। अमू समूहस्ते नवसतते निरन्तरे पारिपार्श्वकाः समीपस्थाः
ऽस्यैवादि निश्चितं तावध्यसा ब्रह्मणा वयामवद्वेदिताः॥ यत् वयं नवदु। पासनात् हृदीयासवनात् बहिष्कृताः॥३७ कायमिनदजनिष्ठकिंतवा०॥ हे विमलशी
ल ज्ञालिनि निर्मलशीलिते एतत् कार्यं तव किं अकस्मिकेउस्तु कैः अजनिष्ठ जाती। यत् पुरा पूर्वं चाटुकोटिभिरविरम अभ्यर्थितो यस्मात् कार्यान्
नत् स्वयं आगागतवती॥३८ तद्भविष्यति फलोदायस्फुटं०॥ हे मूढ वारिणि पृष्ठ आगमान तत्कार्यं चिरादपि बहुकालतोऽपि स्वयं आत्मनाफाला
दायः स्फुटप्रकटं भविष्यति। किन्तु नो अस्माकं प्रकृतिश्चञ्चल स्वभावेन चपलेमनः इयत् काललालनेकालविलंबेन मासदिनसहते॥३९ सिं
वनस्थमखिलाः स्वकार्यवाक०॥ हे समयसेगाता। पितामयादाफेगेन तापयुक्ता नो अस्मान् अखिलाः समस्ताः सखी। स्वकार्यवाक्यं सीकारेरात्मीयकार्यविच
नरूपजलकाणेः सिंचा। सद्वद्विकहृदयी सखीगणं पृथक् गणनया मा अवगय॥४० सा सखी निरिति नाभितारम०॥ सा सखी निरिति अमुनाप्र
कारेण पूर्वोक्तप्रकारेण जल्पिता भाषिता सती शायनं पल्यंकं अध्यासीत आश्रिता। किंलक्षणं शायनं समीततः सर्वतः सन्निविष्टवरविष्टरावलि संनिविष्टा
तापशास्यमंचिकागष्टिकामूटकसिंहपीठादिआसनानी श्रेणिर्यत्र तत् सुमंगला केवरमालक्ष्मीरिव यथा रमा अणुपद्मावष्टितेलघुकमलपरिवृते ऊ
रुपद्मे हृदकमले आश्रयति॥४१ एकमूलकमलद्वयात्पयो०॥ शातशाः सखीकराः शातसंख्याकाः सखीसत्कहस्ताः अमुकाः सीतलालनाय भक्तिपालनायेतना
स्याः सुमंगलायाः पादयोः उपरि अभ्युः पतिताः। किंविशिष्टयोस्तयोः। एकमूलकमलद्वयात्तयोः एकोम्बमूलेयकमलद्वयेवत् सदृशयोः। किंलक्षणा सखीकराः
हेमहंसललनागरुच्छियः हेमहंसललनाः सुवर्णहंस्यस्तासां गरुतः पक्षास्तद्वत् श्रीः शोभा यासां ता हम०॥४२ पाणिपद्मपरिमर्दमर्दने०॥ सा सुमंगला तन्मनोरंगाद् ५२

[illegible]यत्तः आलिपालिं सखीगणं पाणिपद्मपरिमर्दने अरुणातेन रुपाद्धिस्मारुषिक्षनैतां द्विकम्भकिवात् इदं रूपं। किंविशिष्टं पाणिपद्मपरिमर्दे दीर्घ अर्द्दितोहेतुं पीडाक
रमपि॥४३ स्वप्नवीक्षणसुखासुषासार०॥ सा सुमंगला आसनगता सुतासु सखी प्रभुषा सारं रात्रिमध्यभागे स्वप्नवीक्षणसुखोज्ज्वैवभ्रमगतिहेतुदां प्रियसदे
गमनकारणदायिनीं कथां विस्मृत श्रोत्रपात्रविस्त्री सकिसी रूपपात्रपुपरमामृतसमानीवाथात् हृतवती॥ किंविशिष्टां कथां स्वप्नवीक्षणसुखस्वप्नावलोक
नपथसुखं॥४४ तो षविस्मयजनवः सखीमुखा०॥ तोषविस्मयजनवः हर्षविस्मयादुत्पन्नः सखीमुखात् स कान्त कलकलः कोलाहलः उच्चाये उदयं प्राप्तः। य
नउदयेन अन्तरालयकुलाय शायि निर्द्दमाध्यनीड शायनश्रीलेरंडाज्जैरपि प्रक्षिभिरपि जागरितैर्भावितम्॥४५ स्वप्नमेकमपि सा लासक्षणा०॥ सा अ
लासक्षणा स्वीइष्टे शीस्वप्नएकमपि विचारयितुं किं ईश्वरी समर्थी वर्तते॥ अपितु नेवायन्मनो हृदाश्रितं सरस्वती सीचरं स्यायिनि चेति॥ किंविशिष्टयन्म
नोहृद्देउ ल्लसन्नमस्तिल्लसत्ताप्रसोधकारवा॥४६ बसीयमत वाद्विको शाली०॥ हे देवि वयैतवाकोशालीवसीयम्बसीयाम्। यत् वै भरत्यपूलति
नीः स्वभावनमूर्खीअस्मान्निजायक्षादवाद तवदनात् श्रीकृष नदेवसुखात् तत्रनाकुलेयथाजवतितथास्वप्रस्तूततफलेकाद्युधयथाज्ञातवती॥
४७ माधनकविद्युवाकाराऽस्नित०॥ हे स्वामिनि तन्वमोदजल थिरखुदीयहर्षसमुद्रः सदाएधती वृद्धिं यातु। किंलक्षणः प्रमोदजलधिः माधवकृ
विधुवाकरोऽस्थितः। स्वामि सकुरवचं इस्यववनकोरकिरणैरपि तः पूरितः आलिभिः सखीभिरेवं आलपितेवचः तया सुमंगलया सुष्कृवे अश्रुते। किं
रूपंवचः श्रुतिमद्दोऽम्बः कसीयामीदासवरूपं॥४८ विशेषकैर्वाग्भि वादयत्सुमंगलागला०॥ अथानन्तरं सुमंगला सखीगणं आदिशत्। किंलक्षणा सुमं
गला वाग्मिः यातगलोयात हृन्नदजसीम दान्ताग लाक आगतहृदयरूपकृदजातहर्षीभूता। पुनः किं०उ द्वालसुखी। किंलक्षणी सखीगणं दशनदीधिति सु
टीभूते। दन्तसत्क किरणैः प्रकटीभूते॥४९ रामणीयकगुणैकवास्तुनो०॥ हे दलाः रामणीयकगुणैकवास्तुनः रमणीयगुणनामेकस्थानस्य वस्तुनः
जने लोके अर्जनेउपार्जने सुकरं सुलभं स्यात्॥ पुनः अस्य वस्तुनोनानाविविघ्नवनिवारणी भूरायाविहीसो दुःकरं ग्रैतिकथ्यते॥५० अर्जितं नखलुना
शाशीकया०॥ हे दलाः सुवस्तुनि अर्जितं उपार्जितं सतिरवलु निश्चितं तेषु रूपस्य तथा सुखं न जायते यथा लसत्या सुवस्तुनि नाशितेसति बाधा जारा
जायते। किंविशिष्टस्य पुरुषस्य नाशशीकया। क्लिश्यमानपीड्यमानमनसः॥५१ दृष्टनष्टविभावनवस्थिति०॥ सा दवदुर्विधिर्दरिद्री भाग्यवान् इति

ऽमा·ग
५३

वस्थिता। आमलुल्लनयनः आमशाम्लुम्नगतलोचनः उत्सवः जम्भतो जृम्भया यावत् विगतलोचनं अर्धजनैः पनायते स्म वीति॥५२ हारिमा तदिदमद्य निद्रया
ह् हला स्वतत्तस्मात्कारणात् संमदास्पदं हर्षस्थानं मम इदं स्वप्नवस्तु निद्रया अद्य माहारिमाहार्यतां॥ हृहलास्तत्स्वप्नवस्तु प्रमादं अव धूयत्यक्षारसे उ
यूयं यामि कौतुकवत आरक्षकौतवं उ॥५३ स्वप्नवस्तु दयातम्य गोचरं०॥ सा तामसीतमोमयी रात्रिः आश्रितसां पुरुषाणां नयनानि लोचनानि निरुध्य जगति वि
श्रविष्टेता या रात्रिः अगोचरमपि स्वप्नवस्तु दयते दर्शि॥ अ दहइति खाददतमपि इंति॥५४ वासारसुरिसजास्यजायतो०॥ इयं निद्रा अनिमित्तवैरिणी
निर्निमित्तवैरकारिणी वर्त्तते। या निद्राशर्वरी समयलक्ष्य परोक्षमा सतीवासारदिवासजायत सरिजस्य विकसितस्य कमलस्य गर्भमंदिरे अपयुषी।
गतवती श्रियं लक्ष्मी लुंपति॥५५ पयस्यो सो भुवनवंचनो स्तुकाः०॥ यदि असौ निद्रा भुवनवंचनो भुका सती स्वप्नराशि स्वप्नसमूहे अपहृत्यताहूशो किम
पिग हिंतं निदितं स्वप्ने दास्यते। तदा हा इति खाद वसतिपत्रानलुं टितास्मि॥५६ सर्वसारवकुलोह निर्मितिः०॥ इयं निद्रा इदं मयि विषयपदे स्थाने
मा आसदत माशा प्राप्नोतु। किं विशिष्टा निद्रा। धर्मतः पुण्यात् धनु धो वा वा कंशारिर्वचनबाणप्रसरं एतत् धर्षिता॥ किं लक्षणो वा किं शारिः सर्वसारव
कुलोह निर्मितिः। सर्वसारः सार्वोत्कृष्टा वकुलकाहा विचारांश्च ननिर्मितिः पाठे सर्वसारमयं वकुलोहं तेन निर्मिते निष्पादिते। पुनः किं० अ
भ्रदान निषंग निर्यति नचितो मुखरूपतूणा कं यो निःसृतिः॥५७ त। त्रद्दुत्तमकथान्तरंगिणी०॥ तत् तस्मात् कारणात् स्वैरं स्वैरं निद्रया स्वभावगतानि
द्रया मया निशि कापि रात्रिसेवंधी समयवासरात् दिवसः कथ्यतां। किं विशिष्टया मया तत्र दुत्तमकथान्तरंगिणीजेगिमज्ञानकसज्ञचेतसा ताश्चता अ उ
त्तमकथा एव तरंगिण्या नद्याः स्वासां भंगयः कल्लोलास्तत्र मज्जनके स्नाने सज्ञचेतसा॥५८ स्वप्नसंगतस्य कंपमानसो०॥ दहहल। इति भक्तिस्फुरिताम् तांसत्या
यतां नायिका शिष्टाप्य यिषीष्ट। इतीति किं जायते तामीनेहि स्यात्। किं० कवास्व प्रसंगतस्य कंपमानसां। स्वप्रसंगतनायनकंयनशीलचित्तां मोसरहोक्तियुक्तिवि
वोध्य जागरयिष्यामि॥५९ एवमचुविधिविनोदं परिग्रहे०॥ सखीगण धर्म्मभाग्मगुणगीर्भिर्वा कुशरासारैर्धर्म्मः पुण्यं धनु वाधामस्थाने येषां ते धर्म्मधामानः एवं विस
यगुणा विनयादयः प्रत्येचा वात्तेषां गीर्भिः स्तुतात्वाकुशरा वचनवाणाः तेषां आसारै। वेगवहृष्टिं आरचतप्रणरात्रा। कस्ततिविनोदः स्वामिनः परिग्रहे कल
त्रे एवं पूर्वोक्तप्रकारेण अनुविधिविनोदं भवति सखि। किं विशिष्टः सखीगणः विग्रहे शरीरघनसंविर्वद्धकीर्तिः पाठे विग्रहे युद्धे घनानिला ष पुनः किं० मारसीमि ५३

चिन्तामारः कंदर्पो विधो वा भस्यसंगो विभ्रमोत्सवगुणा॥६० प्रागपि प्रचुरकेलिकौतुकीण। ससखीगणः आदसीयवचसापृशायत। अमुष्याः सुमंगलायाः
वचनं नन्वपृशायत प्रगल्भो बभूव। किं लक्षणः सखीगणः प्रागपि प्रचुरकेलिकौतुकी अग्रेपि बहुक्रीडा विषयकौतुकवान्॥ नीरनाडिकुन्तिजलना
डियुक्तेवा क्वाथिता वृद्धस्याता घनाघनो मेघः दृष्टिघनतो किं न पतिनं याति अपितु यात्येव॥६१ सुमंगलाचरपथानुसारिणी०॥ कापि सखीनृत्यनिरतासती
ती स्वआत्मानं आदर्शत् नेतृगो। किं विशिष्टा सखी। सुमंगलाचरपथानुसारिणी। सुष्टु अत्यर्थं मंगलः कश्चिदाचरीत्तं तः आचरपथो वर्त्मा यः अश्रमरतं ति
वै शीलासा याः ह्रगगीते वाद्यताह गन्नृत्यमपि स्यात्। पुनः किं० ज्ञातसमेतदत्तं तानि कक्रियाज्ञातसमता दत्ताः ओगिको अंगसेविविनी। क्रियाय या सानु बंगीत
वाद्य स्वरूपं ज्ञाते। पश्चात् सम्यग् बुद्धितदत्तमानेन अंगसेविविन्यपि क्रियाद्वितेति सा वः। पुनः किं० आत्मकर्म्मकलनापटुः आत्मीयनृत्यरूपकर्म्मणः कल
नायां करणविपडुः पटिष्टा। या आदर्शीत् नवतिसा उ एवं विभ्रसुष्टु श्रोत्रमेक्षतेसिद्धांतस्वनन्त्रयदर्शनपथे मोहे माया अश्वसरतीत्स वेशीलाज्ञातासम्यकेज्ञा
ननासंमतासम्यग्दर्शनेन। कृतासम्यग्चारित्रेण अंगिको द्वादशांगसेविविनी क्रियाययासा। आत्मा जीवः कर्म्माणि चतकलनायी पटुः॥६२
निर्झेनं॥ सद्गुण प्रकृतिरापचापलं०॥ कापि सखी तदात्मनि सपक्षितीउपगते सति तस्या आत्मनि साक्षितां सम्यक् परिज्ञानतयास्या क्षिवें प्राप्ते
सति रंगयोग्यकरणौघलीलया रंगा रंगभूमिस्तत्रयोग्यानीक रणानां उत्पतनपतनादिकानाम् उघः समूहस्तस्य लीलया चापलंच पलत्वं आपप्राप
। किं विशिष्टा सखी। सद्गुणप्रकृतिः सद्गुणाः प्रधानविनयादिगुणा प्रकृतिस्वभावा यस्याः उत्प्रेक्षते कापिलमतस्थेयादि वा। या कापिलमते सांख्यमते आप्र
यतेसाप्य वैवत्ति। सांख्यमते सत्त्वरज तमोलक्षणास्त्रयो गुणास्तेषां च साम्यावस्था प्रकृतिः प्रधानापरपर्यायोच्यातात्॥ सेवसर्वं व्यापारं प्रपंचयति। आत्मा च
साक्षिमात्रः॥ अकर्त्ता निर्गुणश्चात्मा कपिलदर्शने इति वचनात्॥ अथ का व्याधि। सद्गुणा विद्यमानसत्त्वरज तमोलक्षणा गुणा प्रकृतिः प्रधानं रंगस्य
हर्षस्य योग्यानी करणानी उघः समूहः तस्य लीलया चापलं चपलत्वं प्राप्य प्राप्र ह्लतेर्महान् ततो ऽहंकारस्ततः पंचेंद्रियाणीत्यादि कसतितदा तस्मिन्नवसरे
आत्मनि साक्षितां अकर्तृत्वात् साक्षिमात्र त्वे प्राप्ते सति प्रधानाप सत्ताधिष्ठि विलोकयति न तत्किंचित्कारा तितप्राऽत्रापि इत्यर्थ॥६३ इति सांख्यमते॥ नी विध
य स्नुविरागसेनया॥ कांचनस्त्रीसो गतेसुगतशरणीं धुनिगतेशाश्वगतहुड्डवी जावहूवर्णीत स्माडुड्डवति इति अस्य अन्नावः सप वड्डवर्णीतत् अलम्प्रलुप
तिस्म। किं० वास्नुचिरागसेनवन्मूर्छना त्रिस्तुचिः पवित्रायो रागः श्री रागादिस्तस्मा अंजवतीनिरकोविंशतिमूर्छना त्रिसो सुमंगलीउपनी तमूर्छनी प्राप्तमो

कुमा॰ टी॰ ५५

दोविधमयकुर्वा॥तथाच॥बौद्धमतेसुगतोदेवःक्षणक्षयकंचविश्वं।क्षणक्षयवात्अमुकंअमुकाद्उत्पद्यतेइतिनवक्तव्यं॥यतः॥योयत्रैवसतत्रैवयोयादेवस
दिवसः॥नदेशकालयोर्व्याप्तिर्भावानामिहविद्यते॥यदिरागात्संसवेती।निर्मूर्छनानिसस्याःसुमंगलायामूर्छनाजाता॥तदारागस्यक्षणक्षयत्वेनास्ति॥य
दिरागःक्षणक्षयीस्यात्।तदाततोमूर्छनाकथमुत्पनीपद्यते।अतःकारणात्बौद्धानांशास्त्रस्यतस्माद्उद्भवस्यअस्तावयथावैधम्याःपुत्रासांवदूषणं।तथाऽपितद्
द्भवात्वादूषणंलुप्तमितिभावः॥रागोध्वनिस्तद्उद्भवाश्चमूर्छनाज्ञेया॥६४इतिबौद्धमते॥७॥तत्रषोडशकलाऽधिकैस्वकै॰॥कापिस्त्रीअक्षपादमतेनैयायि
कमतेअन्यथाअत्रततविपरीत्येनकरोतिस्म॥नैयायिकमातदिप्रमाणप्रामयसंशयप्रयोजनदृष्टांतसिद्धांतअवयवतर्कनिर्णयवादजल्पवितंडाहेत्वाभा
सच्छलजातिनिग्रहस्थानानिषोडशतत्वानि।सद्दृष्टिसीहारकत्वमितिदोषादेवोमहेशःएवंचसतिविपरीत्येकथ्यते।किंकुर्वती।कापिस्त्रीतत्वषोडशकलःअधिके
स्वकैस्वकीयैगीतैर्वैजयंतीप्रकटयंती।किंविशिष्टैगीतैःअक्षते नञ्चस्खलितेनविधिनाउपनीता।निवृत्तिःसमाधिर्यनतत्विपरीत्यपक्षेषोडशतत्वैर्यो
ऽधिकैसप्तदशीतत्वंकथयति।अक्षतेनस्खलितेनविधिनाब्राह्मणेन उपनीताढौकिता।निवृत्तिर्मोक्षोयत्रएवंविपरीतैर्लक्षणैः॥६५इतिनैयायिकमते॥विभ्र
तस्वरगुणस्फुरतः परं॰॥सास्त्रीकिंसतीसाधुनापरमहंसपरप्रकृष्ट मदेऽत्रएवैनगता।अपितुगता।अथवापरमहंसतीमीमांसकाप्रदेनगता।अपितुग
तेव॥यतः॥चत्वारोलिंगवद्वेदाकुटीचरबहूदको।हंसःपरमहं सश्चाधिकोमोक्षपरःपरः॥१एकमीमांसकोभाद्टः।एकःप्राभाकरः।प्राभाकरानांप्रत्यक्ष
माणानि।प्राभाकराणांपंचप्रमाणानि।भाद्टाःप्राभाकराःकर्ममीमां सकावेदवादिनः।परखावादीतवादित।ब्रह्ममीमांसकाःइत्यादिमीमांसकमतस्वरूपंज्ञ
यं।अथकाव्यार्थःकथ्यते।यासतांपरमहंसगता।साकिंविशिष्टाभवति।यास्त्रीमूर्छनासमयेसैउच्चैस्त्यांहाशायमानमूर्छनासमयसैउच्चहंसस्तथांविभ्रतस्वरगु
णस्फुरतःविभ्रताविरचिताःस्वराःसप्तस्वराःसरिगमपधनिरूपामद्रमध्यताराःत्रयोगुणामाधुर्यादयःसंगीतोक्तास्तेषांस्फुरतःश्रवणात्परंअन्येअखिलेसम
स्तप्रपंचंचक्षुरादीन्द्रियसूतंपदार्थविलोकनादिरूपंमृषाअलीकंआदिशत्।गीतश्रोतारःसल्लयलीनत्वेनगीतमेवसुखरूपमितिभावः।परमहंसमतपक्षेया
स्त्रीविभ्रताविरचिताःस्वराउदात्तानुदात्तस्वरितरूपावेदोच्चारविशेषास्तेषांगुणाःवेदोक्ताःकारीरीनिर्वापेद्वृष्टिकामः।अग्निहोत्रंजुहुयात्स्वर्गकामःइत्यादिफल
यस्याःसाएवंविभ्रतःस्फुरतिवेदस्यप्रापरंअन्यअखिलंप्रपंचंदेवतादिरूपंमृषाअलीकंआदिशत्।तेषांमतेवेदानामेवतत्वरूपत्व
मन्यदेवताअपिमीमांसकैःमन्यते॥६६इति मीमांसकमते॥आत्मनःपरत्वप्रसाधना॰॥काचित्स्त्रीगीःपातञ्चार्वाकस्यमतेतत्रसुमंगलायांचित्तेयुक्तेचार्वानि
५५

फलंयथाक्षत्रहतवतीचार्वाकमतेइन्द्रियाणि[illegible]वकमन्यते॥मप्रत्यक्षंत्योयदेपंमुक्त्वाइत्यादिवचनात्।पिबखादचचारुलोचने।यदतीतंवरगात्रितन्नते।नहिभी
रुगतंनिवर्तितिसमुदयमात्रमिदंकलेवरं॥एतावानेवलोकोयं।यावानिन्द्रियगोचरःभद्रेवृकपदंपश्यद्यद्वदंतिबहुश्रुताः॥इत्यागमस्तस्मतेचा
त्मनःपरत्वोनमन्यते।इत्यादियुक्तंचार्वाकमतेसाएवंविधंतन्मतंनिराकार्षीत्।साकथंभूता।आत्मनःपरत्वप्रसाधना।साःसुरा।आत्मनःस्वस्यपरस्यपिजीवा
त्मानंशीर्षप्रघनादिसंसप्रसाधना।अलंकरणंययासासुरादेदीप्यमाना।पुनःकिंल॰मिषनिषधिनिपुणामिषंदेहस्यनिषधिनिपुणकारकंनिपुणं
चातुर्ययस्याःसा।पुनःकिं॰अतीन्द्रियार्थविता।इन्द्रियातीतान्अर्थान्स्वर्गनरकद्वीपसमुद्रकर्मजीवादिपदार्थान्वित्तीतिअतीन्द्रियार्थवित्॥साचालोगा
लोगास्तआयविपक्षपक्षरका॥इत्यागमात्।चार्वाकमतनिराकरणपक्षेमुसकथंभूता।आत्मनोजीवस्यपरत्वस्यस्वर्गनरकादिरूपस्यप्रसाधनेस्थापन
नैतनआत्मा।तिशोभनात्इतिपरत्वप्रसाधना।पुनःकिं॰सुरा। मिषनिषधिनिपुणा।सुरामदिरा।आमिषंपलंतन्निषधिनिपुणीयस्याःसा।एतेनचपि
वखादइत्यादिवचनेनिराकृता।अतीन्द्रियार्थविता।अतिक्रांता निइन्द्रियाणियत्सएवंविधधर्माधर्मकामोक्षेषुसारइन्द्रियगरहिरसरहिता।य्या
धर्मार्थस्तत्रविनिपुणा॥६७इतिचार्वाकमते॥तौप्रवीणहृद योपवीणयं॰॥प्रवीणहृदयाअपरास्त्रीस्ववल्लकीदंडमेवत्रामीयंवीणासम्मे
वदंडैस्वररवंकठोरशब्दंनिर्ममिवकार॥किंकुर्वतीपुरोऽग्रे एकतानमनसेएकचित्तेसुमंगलेउपवीणयंतीवीणयागायंती।किंलक्षणाअपरा।
मृदुलास्वरस्वरा॥सुकुमालात्दीप्यमानश्रृंगाराययस्याःसामृदु॰। अन्ययाक्षपजादवसद्गुण॰॥अन्ययास्त्रियाकिंनरवधूःस्वशिष्यतीआत्मीयत्वात्वैर
किंनलब्धातस्मान्नप्रापितापिअपितुप्रापितेवा।किंविशिष्टाकिंनरवधूःलघुशीघ्रंतोसुमंगलीउपासितुंसविशेरयागतावागमनागता।किंविशिष्टया।अन्यया॥
ऋषभदेवसद्गुणग्रामगानपरया।ऋषभदेवस्यकुलीन१शीलवंत२वयःस्थ३शोचवंत४मीतत्व्ययय५प्रीतिवंत६सुराग७सावयवंत८प्रियंवद९कीर्तिवंत
१०त्यागी११विवेकी१२शृंगारवंत१३उन्नमसत्व१४आयुष्मंत१५सम्बुद्धलाव१६सकलकलाकुशल१७सत्यवंत१८प्रिय१९अवदान२०सुगंध२१सुरतमित्र
२२लोशास्त्र२३प्रदक्षपष्ट२४पंडित२५उन्नमसत्व२६धर्मिष्ठ२७मात्साश्चादी२८गुणग्रादी२९सुपाचयादी३०क्षमी३१परिज्ञातुक३२तिलोकिकद्वात्रिंशत्
नायकगुणग्रामसमूहगानेतत्परया।६८श्रीगीकान्तिनयाविज्ञ आज्यया॰॥अन्ययास्त्रियाएतदीयहृदितस्याःसुमंगलायाहृदयेमरुञ्चोलपल्लवताकरदले
वायुवशेनचंचलपल्लवलतायाःकौतुकेरेरिति।किंलक्षणयाअन्यया।श्रीगीकान्तिनयाविज्ञया।श्रंगसैवंधीनाद्याविधिस्तत्रचतुरया।पुनःकिं॰वास्तरसकवि

दस्तदस्तया। प्रच्चास्त्रपताकुश्त्रिपताकुर कर्त्तरीमुरवइत्यादिचतुःषष्टि हस्ताकषुव्याकुलहस्तया॥७० अथकरस्तननितंबस्तारिणी०॥ काचित्स्त्रीनिष्ठताको उक्ते।
धृता श्रयंकिंन निर्म्मामि न कृतवती अपितु सर्वंनिर्म्मांन। किंलक्षणा स्त्री उरुस्तननितंबस्तारिणी अपि। हृदयस्थलस्तनकटीतटास्तेषां नारधुरूपि। लास्यकर्म्मणिना
द्यकर्म्मणि उल्लसत्सु प्रदर्लाघवा। पुनः किंवि० विनिर्मितभ्रमिः कृतभ्रमणिका॥७१ अष्टपतीधवलेवेधवेधुरे०॥ सासुमंगलाइदंमीयमेव आस्ये अस्याः
सख्याः इदंइदमीयंमुखंकंडनवकाधिकंसुधास्थानं आदस्या। प्राप्तवती॥ किंकुर्वती सुमंगला। धवलवेधवेधुरंमनोज्ञं धीरोद्धत१ धीरोदात्त२ धीरललित३ धीरो
पशांत४ एतन्नायकगुणचतुष्कं रूपेस्वामिरते श्रीकृष्णनादवचरित्रे प्रस्तवती॥७२ साधितस्वरगुणाश्रजूत्तव०॥ कापिस्त्री नतुनिष्ठितेवीणां विपंचीनकुलोष्ठी।
किंनरी। शततंत्री। कूर्या। हस्तिका। कुब्जिका। कच्छपी॥ घोषवती। सारंगी। उदुंबरी। तिसरी। ढिंबरि। परिवादिनी। आलविणिप्रभृतिरूपवल्लकीं व्यधितीनिरर्ध
कतीनिनाय। किंलक्षणा स्त्री नाध्यंगुणगानलालसा। श्रीकृष्णदेवस्य कचेश१ विद्या२ विनय३ विजय४ विवेक५ विचार६ सदाचार७ विस्तार८ प्रभृतिषसवति
राजगुणगानेतत्परा। पुनः किंलक्षणा स्त्री साधितस्वरगुणाः साधि ताः स्वरस्य गुणा यया। पाक्षसाधितस्वारगुणास्त्रीत्रीयस्याः सा॥ तद्यथा। सप्तस्वराः त्रयोग्रा
मूर्छना स्त्वेकोनविंशतिः। तानाएकोनपंचाशत् शत्यवेगीतलक्ष णी॥१ उद्भ्रादादीनकारान्तमाध्यघकारएवचा औतहकारोनोकार्यस्त्रयोगीतस्यावि
रिणः॥२ नामाक्षरायदुक्ताने तावत्तत्र नसीशायःहकारावाघका रोवारफावापिकुलक्षयः॥३ नकारनष्टसर्वस्वंघकारघातामवचा हकारदरतेलल
क्ष्मीतस्माद्गीतंनकारयेत्॥४ इत्यघनतरषत्त्वसनिकवयःपरिहृत्य कृतसुकविर्वे। इत्यादिदोषान्निवार्य सुस्वर१ सुताल२ सुपदं३ शुद्ध४ ललित५ सुबद्ध
६ सुधामय७ सुराग८ सुरभंग९ सम१० सदर्थ११ सुग्रह१२ हृष्ट१३ सुकाव्य१४ सुयमक१५ सुरक्त१६ संपूर्ण१७ सालंकार१८ सुभाषाभव्य१९ सुगीभिकात्यच२० गीत्रीर्श
२१ स्फुट२२ सुप्रत्तिरे२३ अग्राम्य२४ ऊचितकंपित२५ समायात२६ उजःसंगत२७ प्रसन्नस्थिर२८ सुखस्थायक२९ द्रुत३० मध्य३१ विलंबित३२ द्रुतविलंबित३३ गु
रुवे३४ पांजलवे३५ उत्कृष्टमाण३६ चेतिषट्त्रिंशद्गीतगुणानाहृत्यलघुसालिग। सूड। ध्रुव। माठ। पडमठ। जत। चिवडउ। पडताल। एकताली। कंवडउ। रूपा
गु। पंचतालेश्वरराग कदंबकप्रभृतिगीतचतुरा। पुनः किंलक्षणा कृजूल्लव दहदंडततंबंककरूतानी सरलीनवनादहएवदंडेतानोविरस्ती सीउंवका कारोन्त
नोयस्याः साकृज०॥७३ एकया किलकुलीगनाशुण०॥ एकया स्त्रिया सा सुमंगला इति संज्ञायास्पदं व्यधायि क्रियते स्म। इतीतिकिं। साइयं सखी ममता विकेपार
मार्थिकी कदांगाडागारे आश्रुशीघ्रं कदा [illegible] यी आदत्तगृहीतवती॥ किंविशिष्टया स्त्रियागुलीगनागुणाप्रणिवर्सनाकृता। सुरूपा१ सुभगा२ सुवेषा३ सुर

५५

उपशुवीणा४ सुनेत्रा५ सुखा श्रय्या६ विनोदिनी७ प्रियलक्षणा८ प्रियलाषिणी९ प्रसन्नमुखी१० पीनस्तनी११ चारुलोचना१२ रसिका१३ लज्जान्विता१४ लक्षणयुक्ता१५
पाठितज्ञा१६ गीतज्ञा१७ वाद्यज्ञा१८ नृत्यज्ञा१९ सुप्रमाणशरीरा२० सुगंधप्रिया२१ नीतिमानिनी२२ चतुरा२३ मधुरा२४ स्नेहवती२५ विमर्षवती२६ गूढमंत्रा२७
सत्यवती२८ कलावती२९ शीलवती३० प्रज्ञावती३१ गुणान्विता३२ चेतिद्वात्रिंशन्नायकानां गुणश्रेणिं वर्सनं करोतीति वर्सनि कृता तया व्यसनिकृता। सर्वस्यापितो प्र
कः को शो गुणा एवाज्ञया इति भावः॥७४ स्वेशासो हृदमावत्यतन्मुख०॥ कापिस्त्री अविरन्नकेतुकेः पवित्रपद्मराग। स्फटिकविमूर्य वैडूर्यकीत प्रभृतिरत्नसक
केतुकेःअरेस्याराम। गात्यइयतेनास्कारादयस्तयात्अंतरक्षतचाको शात्शरणे आगतेस्तुतिन्नेहाचिरिव। किंकृत्वातन्मुखस्य तस्याः सुमंगलायामुख।
स्यस्वेशासो हृदेआवत्यस्य स्यआत्मनइशानचेहाणसहासो हृदीमेच्चेज्ञाता॥ मुखस्य चंद्रदर्पणपद्मप्रभृतीनी उपमानेदीयते। चंतोमुखस्य चांद्रणामे
चेतननेतेतत्याच्छिपात्नाइतिभावः॥७५ कोबलीजगतिकःशुचीप दे०॥ प्रश्नसंततिमिमां वितन्वती०॥ सासुमंगला नालिन्नतइति एकैउत्तरेलीलयैवदद
तीसती कांचनसखीव्यसिस्मयत्। विस्मयंप्रापयतिस्म। किंल क्षणा सुमंगला अपितकांचनछविः। उपलपितस्वर्ससंकोतिः। किंकुर्वती कांचनस
खीइमांप्रश्नसंततिं प्रश्नश्रेणिं वितन्वती कुर्वती। इमां कोजग तिविष्याका बलीबलवान्। नापुरुषः। कः शुचीपदेशो। कानीस्थानी। अपितु तःपरा
भूतः मितैपवः कृपणो याचितः सन्तुकिंवदति। नाप्टमनःसुपट स्यस्वांतेकीदृशी। अनिनिर्जयै। सुरपदेनेषाकारेरावा नयीकरः। भूतः। वचन्यत्त
वधवोत्तरंकिदृशः। नापिभूतः। नापिज्ञातः॥७६॥७७ उत्तरोत्तरकुरू। हृहालिरिमी०॥ कांचनसखी इमी सुमंगलौ उवाच। किंलक्षणी सुमंगलां उत्तरोत्तरकुरू
हालेःरिमीउपरिष्ठात्२ वर्द्धमानरकोकाके श्रीनवेतसैव्याइमानसी। हे सद्धदये विचक्षणे डीनाविरिणा दिशि इंद्रस्य दिशि पूर्वस्यां अरुणोदयः सूर्योदयोजातः ए
वदृश्यते॥७८ शीखऐषतवासेषरात्रिको०॥ हेस्वामिनि एष शंखो द्वारिद्वार सैनदति शब्दंकरोति। कृतिःकासेदीयती। किंलक्षणः शीखः तवासोखरात्रिकः। सुख
रात्रिं पृच्छतीति सोखः। पुनः किं०ल० उत्सेश्यते आर्यकार्यफलवर्द्धनस्यनेप्यज्ञपुण्यपटलेरुद्धालइव। आर्यकार्यफलस्य उत्तमकार्यफलस्य वर्द्धनस्य वृद्धिकारिणः
स्यनस्यशष्टस्योपाशेः संजातिः पुण्यपटलिरुद्धालोधवलध्वन॥७९ जाग्रदेवतवशीतदिग्मुखे०॥ हेस्वामिनि जाग्रदेव मृडुरवःसकोमल शब्दो द्विकःकाकोमत
तवप्रियैअनीष्टैवाक्रिवदति। किंविशिष्टो द्विकः शांतदिग्मुखः। शांतामीदिशिमुखेयस्य सशीत०॥ ततस्तस्मात्सुचरितातसदाचरणात् अर्थे द्विकः द्विजन्मनीचा
ह्मणानीआग्रेजोजनिकतोअग्रेसरजोजनशैगमीगमिष्यति॥८० सुदतिनदतिसोयंपक्षिणीचैडदी॥८०॥ हे सुदति शोभनोदंतायस्यासासुदतीतस्याःसंबोधनेकि

श्री॰ ५६

यातेसोऽयंपक्षिणांसमूहोनदतिशब्दायते।किंलक्षणःपक्षिणांसमूहःरेडदीधित्युदयसमयनष्टप्रनिद्रामोहः।सूर्योदयसमयेनष्टनिद्रामोहः किंविशिष्टानी
पक्षिणीनृत्यतपदतीनीनृत्यत्पदानि।आत्तद्युतइतीव।इतीतिकिं।अथानंतरंअस्माद्दशांस्वरवारप्रभवनेखेचागमनस्यस्फुटनीरजनिरात्रिदूरि।जनिद्रा
ता॥८॥दिनवदनविनिद्रीभूतराजीवराजी०॥अथैसमीरोवायुःप्रविष्टविव्यौकिंएष्यनूपूरजीत्याएषतआगमिष्यतःसूरस्यसूर्यस्यप्रुस्फटस्यवाजीत्याजयेन
अव्यवस्थंव्यवस्थारदितेयथाप्रवतितथाभ्रमति।किंरूपः।किंचिद्धस्तीरा धूयधूनयित्वा।किंलक्षणःसमीरःदिनवदनविनिद्रीभूतराजीवराजीपरमपरिमल
श्रीतस्करःदिनवदनेप्रभातविनिद्रीभूताविकस्वरायाराजीवराजीकमलश्रेणिस्तस्याःयापरमपरिमलस्यश्रीर्लक्ष्मीस्तस्यास्तस्कराश्चोरः।पुनःकिंल०सरिदु
पहृतशैत्यः।सरितोनद्याअपहृतेगृहीतेशैत्यशीलत्वंयेनससरिदुप०॥अन्योऽपियोऽपराधीसभूराद्विचेति।कमलपरिमलश्रीहरणेवायोरकोऽपराधःनद्यं
शीतहरणेद्वितीयः॥वल्लीधूननेपरदारलंपटत्वलक्षणस्तृतीयोऽपराधः।वायुश्चशीतोमंदःसुरभिश्चेति।त्रिगुणोवर्णितइतिभावः।लक्ष्मीतथीवरमथात्म
परिछदैश्च०॥हृत्अंबुरुहाक्षिकमललोचनाऽपरूपविलोकयया सिनीरात्रिःकामिनीवतैप्रसरैरकृतिष्मजति।किंरूपाईशांचंद्रअल्यरुचिंअल्पकी
र्तिअल्पप्रकाशंआल्यछंवादृष्ट्वाविलोक्य।किंकुर्वतींचंद्रलक्ष्मी तथाअंबरंआकाशीवस्त्रंवाअथआत्मपरिछदंचआत्मपरिवारंमुवंती।आत्मद्युतअ
स्तकामेअस्मात्तिलाषिणंनिरस्तवदर्यांवाआगमितायागमिवत्र स्यसाध्यमतत्मिवा॥८३॥अवशमनशाङ्कीतःशीतद्युतिःमनिरंतरण॥सशीतद्युतिश्चंद्र
सूर्यस्त्रियेनजीतस्त्रुस्तनिरंबरोगतवस्त्रःसनअवशीयथाप्रवतितथा। अनशात्नष्टः।कस्ततिरवरतरकारतीक्ष्णकिरणःधस्यडुंतेछेद्यमानीधकोरएवंनिधे
रावोसूर्यउदयोऽनुरवसतिमेनकारणेननलोऽध्वनिश्राकाशमार्यतारकाविरलविरलाजायेत।हिनिश्चितेपरिदृढदृदीकाराजावपरिदृढस्यनायकस्यदृ
ढीकारस्त्रस्यअनाथवसतिबालसैन्येसतिबलैकियद्भवति।अपितुनकिमपि।अन्योपिशीतद्युतिःशीतलस्वभावोयःस्यात्।सकठोरात्त्रस्यति।तस्मिन्नष्टेतत्परि
छदोपिनश्यतीतिभावः॥८४॥गंभीरोजःस्थितमधुलपन्तुक्षितास्येनिशायाः०॥अत्रकमलेकमलीलक्ष्मीचंद्रबिबान्आरूप्यसपदिझटितिस्वीकृतल्पीवका
र।स्वोछेगेनिवेशयतिस्मत्यर्थः।किंलक्षणंअंकुं।गंभीरोजःस्थितिं।गंभीरजले।स्थितौ।किंकुर्वती।स्तुनंनिक्षितैनिशायाराचौअंतमध्यगुंजन्मधुकरमिषेण
गुंजारवकारिभ्रमरछलान्मुद्रितास्येमुद्रितमुखंसत्अंसपृष्टिमंत्रंजपत्।आकर्षणमंत्रस्यजापंकुर्वाणा।पुनःकिंवि०अंकुं।प्रातःप्रभातेजातस्फुरणे।
मैजातमंत्रसिद्धिः।अन्योपिसाधकोऽजलस्थितामीनानराजौमंत्रंजपतीतिभावः॥८५॥छ॥इतिश्रीमदंचलगच्छेकविचक्रवर्त्तिश्रीजयशेखरसूरिविरचितेश्रीजै ५६

नकुमारसंभवस्यतच्छिष्यश्रीधर्मशेखरसूरींद्र।विरचितटीकायांश्रीमाणिक्यसुंदरसूरिशोधितायांदशमसर्गव्याख्या॥छ॥ग्रंथाग्रं ५८ अक्षर १५॥छ॥
॥निराकरिष्णुस्तिमिरारिपक्षौ०॥अथानंतरंयद्दाणेअधिभूःप्रभुस्वामीसूर्यउदीयेउदयंप्राप्तः।किंकुर्वन्सूर्यःदिग्ललनाननानिप्रसादयन्।दिगंगनानांमुखा
निप्रसन्नीकुर्वन्।पुनःकिंविशिष्टःसूर्यःतिमिरारिपक्षःअंधकारशत्रुपक्षःनिराकरिष्णुःनिराकरणशीलः।पुनःकिं०महीभृतांपर्वतानांराज्ञांवामौलिषुशि
रःसुमस्ताकषुवादत्तपादःदत्तकिरणःदत्तचरणोवा॥१॥तिमिस्त्रबाधांबुजबोधिधिष्ण्य०॥विभाव्यत्वाअस्यरावःसूर्यस्यकरान्सहस्त्रंबाधान्चकारायथाविंशति
तुरुषाय्यथाअचिकवचनंतथाअत्राधि।किंरूपा।तिमिस्त्रबांबुजबोधिधिष्ण्यामीषांबुजशोषाबंधवश्चनाद्याःतिमिस्त्रबाधाअंधकारपीडा।वअंबुजबोधःकमलवि
कासश्चधिष्ण्यमोषोनक्षत्रमे.त्यश्चअंबुशोषोजलशोषश्चअवबोधविशेषानामार्थश्चाधर्मचइत्याद्यपूरितराःप्रचुराअर्थक्रियाःकार्याणिअवेदयश्चादा॥२॥प्रयातुःप्र
याणाखिसुखंतिमिस्त्रे०॥तिमिस्त्रेअंधकारेइतिनधितंन्यायेनाच्छादितवत्नछिनत्तिस्म।इतीतिकिं।नच्छिएकोमार्गंगच्छेत्।किंरूपेतिमिस्त्रे।प्रातःप्रयाणाभिमुखेविव
ष्कुचाकोकाल्यमालिन्यसरोजमोदहासोपर्ब्वालेरव्या।कोकानांचक्र वाकानांआस्यमालिन्यंमुखमालिन्यंसरोजानांकमलानांमोदःसंकोचःएतावद्वासाध्यं
आलेख्यआश्रित्य॥३॥तमोममोन्मादमवेक्ष्यनश्य०॥द्युपतिःसूर्यः गिरीणांपर्वतानांमूर्द्धमस्तकानिआयतावृत्तदोर्दंडविस्तीर्णकिरणदंडजयीन।उत्प्रेक्ष
तइतिक्रोधवारोषणवा।इतीतिकिं।एतेःपर्वतिममअमित्रःशत्रुरूपंतमोऽधकारंस्वगुहासुआत्मीयगुहासुअधारिधृतं।किंकुर्वन्अंधकारःमम
मदुन्मादअवेक्ष्यनश्यत्॥४॥क्षारांबुपानादतिदुत्तर०॥तदातस्मिन्वसरेकश्चित्पुरुषइतिजगदेजल्पितः।इतीतिकिं।एषप्रवादोधःपूर्वसमुद्रातक्रि
र्वविद्धिर्वडवानलःक्षारांबुपानादतिदुत्तदृष्णः०॥ मनुक्षारजलपानतोऽत्यर्थतृष्णःसन्नदीसरःस्वादुजलानिपातुंउदेतिउदयंप्राप्नोति॥५॥इंदोःसुधाश्चाविव
करोसवज्ञाण०॥किरविणीकुमुदिनीयाइंदोःकिरणैविकसतिसाकिरविणीकुमुदिनीकथ्यते।निशाजागरगौरवस्यव्याजात्समरसमुसरोवारस्सुरवेयश
वतितथाशिश्येसुप्ता।संकोचमाप्तेत्यर्थः।किंलक्षणाकिरविणीइंदोःसुधांश्वाविकरेसवज्ञा।इंदोश्चंद्रस्यअमृतधाविणीकिरणानीतसर्वज्ञानातीतिइंदोःसुधा
पुनःकिं०विज्ञातनावककिरोपतापाज्ञातोनविष्वतृसूर्यकिरणानांतापोयया साविज्ञात०॥६॥बद्धांजलिःकोशमिषाद्धतनपा॥कुमुद्वतीकुमुदिनीनिशायीरा
त्रीयनंतध्यसनेतस्याःपंकजिन्याःकमलिन्याव्यसनेकष्टेसतिजहासहसितवतीविकसितावा।ततःसमयौवस्तूव।किंरूपा।दिवसप्राप्यपंकजिनींकमलिनींजात्म
यैवीक्ष्य।किंलक्षणाकुमुद्वती।कोशमिषात्मुकुलमिषात्बद्धांजलियोजितहस्ता।पुनःकिं०गतेनागतोऽस्तमितइनःस्वामीचंद्रोयस्याःसागतेना॥७

दाद्नास्पद्नलिनंयदिंदुण॥नलिनंकद्दचिदेकमलंनिशिरात्रोयत्नुइंदुपदोपद्यातंइंदोश्चंद्रस्यपादाः किरणाश्चरणावातेषांउपघातेदेहेनसेदे।अगघ्नातेसूरकरा त्रिधागस्मूर्यकिरणसंसर्गहृदोनिर्यदलिकुलेनहृदया न्निर्गछन्भ्रमरमिषणतेपरागंत्वेववामवमतिस्म॥ ८ लिखाऽतम शिवलजालमेष्ठु०॥ऊदुनीडजौघःनक्षत्ररूपपक्षिसमूहः आलीनपूर्वः पूर्वनिविष्टःसन्सद्यस्तत्कालेवियत्तडागात् आकाशसरोवरान् अपससारअसृतः। क्क सतितमःशिवलजालेअंधकाररूपसेवालसमूहेनिवास्फारकाराग्रे उदकिरणामहाखुडादंडेवा श्रेष्ठमालिद्विपसूर्यरूपगजेप्रविष्टसति॥९ किंविशमासाद्यमदःपतंगम०॥दीपैःक्षिपायांरात्रौ किंचिन्मदस्नेहःसमासाद्यप्राप्यपतंगपक्षः शलभपक्षःपक्षेसूर्यपिक्षःयत्अलोपिलुप्तः॥प्रागपत्नातेकोपिपतंगउदितःसन्दीपात्अपिसूर्यपरान्मूयतोवेरवृद्धिंव्यधितस्ततवान्॥अत्रापिपतंगःसूर्यःशलभोवाज्ञयः॥१० गातरविसंवहश्चिंधकार०॥रविःसूर्येगतेसतिअंधकारावहधृतवृद्धिंप्राप्तःअंधकारशब्दःपुंनपुंसकःतं।अंधकारगातरविःसूर्यादिदीपदीप्तः।तद्यापिचान्नुःसूर्यःतमोपितअंधकारात्रिनप्रापितोविख्यातः।अद्योइत्याश्चर्यंयशोजागृवाशान्तउपलब्धंप्राप्यवर्त्तते॥११ कृतोरटद्भिःकटुलोककसेo॥ ... प्यैनिशाटैघूकैस्तमसोबलात्अंधकारस्यबलात्कटुरटद्भिःकर्कस्यंकटुशब्दंकुर्वद्भिःसाद्भिलोकैकसेवोरटःकृतः।तद्यूकादारिणान्यस्त्रुक्ता ... मो।नितोमिानस्त्रुक्तात्वसैतःदरीक्षयदासुनिलीयतेस्तुःस्थिताः।कसतिसूरसूर्यतमोऽधकारंनिघ्रातविनाशयतिसति॥१२ काकप्रामादंकमलप्र ... बोधं०।तरुणिःसूर्यःकोकप्रमोदीकोकानाँचक्रवाकानांहर्षकमलानांप्रबोधंविकाशीरस्वनेवकारणआत्मीयानेवकिरणानदस्तनवातन्वन्सन्नुपाप्र ... वरेषुअनन्यदृशाभिरूतिस्वरूपीस्वस्यदृशाधिकारस्वरूपानीतिंनयलो।धिछनलंघयतिस्म॥१३ इलातालबालरवर्मदूरवे०॥इलापतलेद्दप्लीतलेबालरावबालिकस्यमयूरवैः किरणैरुन्मेषिकास्मीरवनायमानेसतिविकस्वरकास्मीरवनवदाचरतिसतिसुमंगलाकौंऽमस्त्रेगरागैनिविंष्टुकाभेवभपालानुकामवतेत्यंशायनीयमुमोच॥१४ जालेनविष्ठकुवितर्ततिस्तदेषु०॥कापिसखीकरेदास्तजलेनस्तसंमृगांकोपलवारिधमनीचंद्रकांतकरकैरूपयाअस्याःसुमंगलायाःपुरोऽग्रेऽस्रवत।किंविशिष्टेनजालेनविषकुवितातेःसमंततःप्रसृतेस्तदेषुजालेतस्यामृगांकोपलवारिधारान्याःचंष्ठुजालिः।किरणसमूहराबदेनजताएकीप्राक्कवता॥१५ सुमंगलायामृदुपाणिदे०॥आलिजनेनसखीवर्गेणसास्त्रीकादंभिनीवमेघमालेवामानमन्यात्प्र।किंकुर्वती सुमंगलायामृदुपाणिदशोकामलस्तप्रदेवोनिर्मलनीरधारासुचती।पुनःकिंकुण्वुरुत्रालिवलौउल्लासयंतीवर्द्धयंती॥१६ यदत्रमादेत्रसहज्जितायाः॥ अत्रसोमानीयनदेत्रसहजुज्जितायामायाम्नुक्तायाराज्ञ्याःसुमंगलायामुखंदोमुखचंद्रस्यतश्चउपैगः संपाको

विदितःततनतस्मात्कारणात्ततत्रंमः कृतकर्मपितिविद्वद्भिर्बगिश्चुविश्वेषुकृतामृतारव्यंसत्संजीवनतांजगामा।अमृतजीवमंपानीयमिवोच्चात॥१७ सुखंपरिक्षालेमलयन्वारि०॥अस्याःसुमंगलायाःमुखंकरपदेजलजंकमलंजिगायजयतिस्म।किंलक्षणंमुखं।परिक्षालनेलग्नलवे।प्रक्षालनेनलग्नाजलबिंदवोयत्रततपरिक्षालन०॥पुनःकिं०चलहचलनेत्रलेगं।चलेतेवंचलानोतालएवभृगोभ्रमोरायत्रततचल०॥पुनःकिं०प्रातःप्रबुद्धप्रकाशेविकसितं।पुनःकिं०परितःप्रसक्तावश्यायंसमंततोलयउद्दिनं॥१८ निशावशाद्भूषणजालमस्या०॥कापिसखीसुमंगलायादक्षिणेकरंत्रअत्वानेवीतरूढंप्रीतिमंतेचकार।किंविशिष्टंदक्षिणेकरंलक्षणवीक्षणक्षणालक्षणावलोकनसमयेउद्धितत्पृष्ठे।पुरुषस्यदक्षिणहस्तेलक्षणानिवीक्ष्यंतेतायविमह्तस्त्रेउ।तदादक्षिणेहस्तोरुष्टइतिभावः।किंकुर्वतीसखी।निशावशात्अस्याःसुमंगलायाःविसंस्तुलिभूषणजालेआभरणसमूहेसुष्टुशोभनेनिवेशयंती।कुर्वती।तदादक्षिणहस्तस्यापिभूषणानिसुष्टुनिवे ... शितानीतिप्रीतिमांत्रक॥१९ यैदर्पणोनस्मरपरागे०॥दर्पणआदर्शःप्रगेप्रत्तेकष्ठधियाकष्टबुद्धयायेनस्मरोपरागेनरूपनामाङ्गीनापक्ष ... वयत्नुयदिष्टःसुकुमालतरःसन्अस्वल्पता।तदातस्मिन्नवसरेदर्पणःसखीकरस्थःसखाहस्तस्थितःसन्तदास्यप्रतिमोउपास्यतस्याःसुमंगलायाःआस्यंमुखंतस्यप्रतिमाप्रतिबिंबेसविवातेनस्मरेणरागैप्रशंसप्रसिद्धवान्॥२० समादितासन्निहितालिपालि०॥सादक्षासुमंगला ... सदसाकुंडेद्राणइंद्रेउपस्थितेआगतेपुरस्तात्अग्रेआलुलोकअपश्यत।किंलक्षणासुमंगला।समादितासमाधियुक्ता।संनिहितालिपालिप्रणीत ... गीतध्वनिदत्तकर्णसमीपस्थसखीश्रेणिसकृतगीतध्वनिनादत्तकर्णा॥२१ युगादिजउदयितेतितीर्थं०॥ज्ञातमन्यरिंद्रःसुमंगलोइयेयुगादिजउदयितापत्नीइतितीर्थंसन्यमानःसन्तनगाऊचे।किंविशिष्टइंद्रः जलेयैजिनयाहृनालनालीककोशात्रमेनालद्वयस्युकुकमलस्यकांतिंआदधानः॥२२ परिच्छदाप्यायकसौमदृष्टे०॥हेपरिच्छदाप्यायकसौम्यदृष्टेपरिच्छदस्यआप्यायिकासौम्यदृष्टिर्यस्यास्तस्याःसीबोधनंक्रियते।हेपरि०।हेमृगलक्षणलक्षणवाशास्त्राष्टे॥त्रिषुक्षयामां।त्रिषुस्थानेत्रिषुतासौत्रिस्त्रतो॥त्रिगीजीरांत्रिविस्तीर्सीयतांत्रिकसीयसीं॥१ एतद्व्याख्या॥नेत्र१दृष्टिमध्य२स्तनांतरेषु३त्रिषुश्यामां॥नेत्रमध्य१दंत२यशः सुत्रिषु३ छ्वतो॥हस्त१उष्ट२ताळुषु३त्रिषुताम्रां॥आरक्तां।योनि१नख२स्तनेषु३त्रिषून्नतां।नाभिःसत्त्व२स्वर३त्रिगंभीरां॥मुख१जघन२हृदयेषु३त्रिविस्तीर्णां।नाशा१अंगुलि२नेत्रेषु३चायती।त्रिप्रलीवां॥मध्य१अपि२रोमावली३त्रिकृशीयसीं॥इतिशास्त्रीलक्षणानांजोडागारस्यस्पष्टं।हरकयेन्नीश्वरादिविश्वनाथश्रीमेजुहतैजरसारिकस्त्रीआ

दिदेवस्याप्रियाशोभयामंडुमनोज्ञंयत्तुहृदयामवपंडारंतस्सारिकासदृशोवंजया॥२३जातामहीध्रादितियाशिलासा०॥सामृडानीपार्वतीवांस्यहमाना
जडाअज्ञानाअस्तु।यापार्वतीमहीध्रात्पर्वतात्जाताइतिशिलावज्जाता।श्रीरपिलक्ष्मीरपितत्तत्रश्रीनवंशोप्नायाश्रेशंनअस्तेनप्राज्ञोति।किंविशिष्टा
लक्ष्मीःअंभोधिलब्धप्रसवासमुद्राज्ञाताइतिकारणात्मस्मी॥२४केनापिनाढास्थविरीगाडतिम॥यासरस्वतीस्थविरांगजास्थविरा।ब्रह्माहद्दतस्याश्री
गजापुत्रीइतिकारणात्केनापिनोढानपरिणीता।यासरस्वतीकर्म्मणानिम्नगारब्यानिम्नंनीचैर्यातीतिनिम्नगानदीनीचगामिनीस्त्रीवातस्याआरव्यान
मश्रामप्राप्तासतीपव्यसांपत्योसमुद्रेपपात।सासरस्वत्यपितवउत्तोसादृश्यंकदापिपार्श्वप्राप्नोति॥२५यास्वर्वधूःकांचनकांचनांगी०॥याकांचनांगी
सुवर्णशरीराकाचनस्वर्वधूर्देवांगनामूढासतीययाउत्तोआरोढुंइच्छयेष्यवोछतिस्म।विबुधैर्विद्वद्भिर्देवैर्वजितासरतीविचार्यतेस्याःस्ववधूःकिरंसा।इतिन
मव्याख्यायिकूती।रंभाशाद्यनकदलीसामान्यअसाराभवति॥२६ कलाकुलावारसुरूपताद्ये०॥हेगोरिवरीतावकेवदीयेकलाकुलावारसुरूपताद्यैर्यैं
गुणीरगृहणीमःअमः॥तत्रतस्मिन्गुणगणमग्रानोऽस्माकैवाकुत्वेउ इहतुंनिश्चेधीश्वरीनसमर्थीकाइवमेजेवछागीवयथाछागीमहाश्वोमहासमुद्रमग्नास
तीरोवदहतुंनिसमर्थास्यात्॥२७सीमास्तिसीमेतिनिजागएस्तु॥ हसीमंतिनित्रेजागएवस्तुलाकथुसीमाअसि।यत्तअसि।वेलाकतउ।श्रीयुगादी
श्वरस्यहृदयंगमाहृदयवल्लभाअसि।चअन्यत्त्वयतश्मतावचं धिंयीवकुश्मतानोजहस्रमंविचारश्मीईदृशीस्वप्रसमूदेवयपज्ञया॥२८अतःपरेकिंन
वपागयमीडे०॥हादेवितवअतःपरैकिंनागयेईडस्तवीमि।विश्व नेशजगन्नाधैनाशिरावेस्वप्राधीनेध्यायिकयास्वशम्नामृघीनिश्चयकारिणास्त्वा
वारहएकांतेसुधापानसुखानिलीलिताप्रापितासि॥२९नपाययन्नमोरसमधिनीवो०॥इशःस्वामीअधिनीवीगारसैवाणीरसैदुग्धैवापाययन्सन्नरजनी
मपिरात्रिमपिचित्तेनधत्तेस्म।यस्मात्कारणात्अर्हदाज्ञा।श्रीसर्वज्ञाज्ञाइयंवर्त्तते।इयमितिकिं।दोषापिरात्रावपिअदोषाशनाद्धाऽव्ययेशेयास्वेनविलक्ति
लोपः।क्रुधान्तरंखुदुधितेजयतांनोदोषस्यात्॥३०कदाचिदुद्गच्छतिपश्चिमायां०॥सर्वसहैवंवसुधावद्भूय०॥हेकल्याणिकदाचित्सूरःसूर्यःपश्चिमायां
उद्गच्छति।वाअथवाकदापिसुमेरुःगिरिवर्त्तते।सरूपवतिःस्थानाच्चलति।कदापिवार्द्धिःसमुद्रःसीमानंअत्येतिअतिक्रामति।कदापिअग्निःशैत्यंसंभो
हतिसमागच्छति॥३१कदाचित्कसुधाघ्टष्टीसर्वंसहेवैअवश्यविसृजेअत्रतिधिर्व्वपाबल्लस्यअतिधिर्व्वेसृजतेसेवातत्।हेरंभोरुरंभाकदलीवत्ऊरूयस्याः
स्याःसंबो०तनवप्रियस्यश्रीयुगादीशस्यदेवोऽरुगणगारुडंमायारूपसर्पस्यगारुडमंत्रसमानंवचोनविपर्यस्यतिनपरावर्त्तति॥३२सुगमं॥यथातथोमस्यमनुष्य ५८

वाचंणा।हेदेविबंअस्यजगवतोयथातथ्यंसत्यंवाचंवाणीमनुष्यजानीहि।किंविशिष्टांवाचंवाचंयमानामपियतीनामपिमाननीयांमान्यां।हेदेविधेअवाक्षेषसे
सतिस्तनुपुत्रंप्राप्स्यसि।बैनूनंनिश्चितेस्त्वंआत्मानंसुकृतरत्नैःपुण्यैःसंश्लिष्टंविद्धिजानीहि॥३३दाताकुलीनःसुवचारुचाद्यो०॥हादविप्रुमानवरत्नैवतं
तातवअग्रमजेदःपाषाणविशेषात्त्।किंलक्षणःप्रमान्दाताविश्वस्यविषामधिजिनानामाशाःश्वरकतव्यप्रकारस्यासु।कुलीनःसुकुलोत्पन्नःमातृकीजा
तिःपितृकैकुलमिति॥सुवचाःसुष्ठसत्यवाणीमधुरवचनभाषणपरगुणग्रहणादिवान्।रुचाद्यःरुचाकांत्याआढ्यःसमृद्धः।ततःतस्मात्त्वंतीत्रिरत्नगर्भानि
रीस्पष्टश्चास्पष्टैवीत्यायस्यारत्नगर्भाइतिनाम्नाअपत्रपतेतरांलज्जतेतरां॥३४सुवर्णगोत्रैवरमाश्रितासि०॥हादाविबंनंदनभूमिकायानंदनवनसंबं।
धिभूमिकातोनदीयसेनहीनासिबसि।किंविशिष्टात्वंसुवर्णगात्रि।सुष्ठुशोभनावर्णाअक्षराणियत्रतत्सुवर्णएवंविधंगोत्रंनाम्यस्याःसतेवरंप्रतिआश्रिता
सि।नंदनभूमिपक्षेवरंश्रेष्ठंसुवर्णगात्रंमेरु।त्वंकिंकुर्वतीसुप वीगम्मैसुपर्वगिरिणोदेवास्तेभ्यआगमआगमनेयस्यस्सुपर्वागमस्तेएवंविधंगम्यंजृंद्दहृतीय
के सुपर्वणांदेवानांआगमोयत्रतेएवंविधंगर्भमधी।पुनःकिं०त्वं ।असीमांसीमारहितांसुमनसःसंततिःकैवधिनीश्रियेशोभाश्रिता।पक्षेसुमनसः
पुष्पाणितसंबंधिनीएतावतानंदनभूमेःसुमंगलायाःसादृ श्यंजाती॥३५रिपुद्विपाद्यपिबलंगतीरा०॥हादेविबंअसुंगर्भंदधानासतीगिरे
र्महिवपारैरान्येरधृष्याअनाकलनीयाअसि।किंविशिष्टेअमुं महानादंमहान्नादःकीर्तिरूपोयस्यस्सते।पक्षेमहान्नादंसिंहंपुनःकिंअमुंरिपु
द्विपरूपिबलं।रिपवःशत्रवएवद्विपागजास्तेषांरूपितिरस्कारि बलंयस्यसते।किंलक्षणात्वंगुहाचगजीराचगंजीरा।पुनःकिं०भूरिमायेमायाबहु
ला।श्रृगालवनिपरिशीलनीयाअनाश्रयणीया॥३६जिताएदव्योममणीस्वभासा०॥हेदेवितवसुतनस्वभासाआत्मीयकांत्याएदाव्योममणीरदमणिःप्र
दीपःव्योममणिःसूर्यःतोजिताअथवैनिश्चितंप्रोल्लसिताउल्लसिष्यते।तनुतस्मात्कारणात्तेनसुतेनमाध्वउदारवसताबैअत्रागदद्वयीवअत्रागदेअत्र
करदंचाकाशंवानवमेवातजोधास्सदधासि॥३७सूतेचयापूर्वदिशात्रजास्व०॥अदंतनेदिनेअप्रायिप्राप्स्यामि।यत्रयस्मिन्दिनेपूर्वदिक्सदृशायाश्रया
अत्रअस्मिन्सुतेसूतप्रसूतसतिममवपुःशरीरेसरस्यतिसरइवाचरति।किंविशिष्टेअनास्वतिदेदीप्यमानेसूर्यसदृशेवा।किंवि०वपुःउल्लासिनेत्रैबु
जराजितल्लासिनानेत्रैबुजानीनेत्रकमलानीसदस्त्रलोचनयातराजिश्रेणियत्रतत्३०पुनःकिंवि०वपुःदृष्टामृताश्रेणसुखदर्पहृष्टअमृतेनआश्रेणास्य
दृतेःसुखंयनतत्०॥३८प्राप्तानुवैरेरलयिवैत्रिदशो०॥त्रिदशपादवांगनाःस्थरिताःस्वःस्थगंशिताः।गताः॥सत्यःरतानित्रियोपगूढाअपिसंजोगावसरपीडितव

क.मा.टी.
५९

यितालिंगिता अपितप्रारतिंसुखंनबोधितारानज्ञास्यंति।यथातवतन्दूजंउपगूह्यआलिंग्यआत्तमुदःप्राप्तहर्षाःसत्यःउवंखलयित्वंप्राप्नाययासुखंबोधिता
राज्ञास्यंति॥३९ अस्मिन्मायेकासनसंनिविष्टे०॥हादविअस्मिन्तवसुतेमायेकासनसंनिविष्टमयासहएकस्मिन्नवासनेउपविष्टेसतिअमारोघः
दवसमूहः अस्यवतवपुत्रस्यइलास्यशीनामचमुखेः ष्ठीतलस्यशनादिविद्भिः मोलक्ष्यितात्उपलक्ष्यिष्यति।किंविशिष्टेअस्मिन्मत्तामत्तकाशात्
महत्वादिगुणैरन्न्वानसेशासी॥४० अस्मिन्नसिव्ययकारकरीशा०॥अस्मिन्तवपुत्रअसिव्ययकारकःमात्यहासकार्यरीशारूढणायप्रयातसैग्रामायआ
दरपारसतिएकअरिनृपाराज्ञानःवपुषःशरीरस्यउडवंतथाअन्येवपुष्यपुरुषोगुरुत्वंविगास्यंतिनिंदिष्यंति।किंविशिष्टाअरिनृपाःपलायमानाः॥४१ अस्य
क्षपुंखाक्षरवीक्षणेन०॥हेदेवितेसर्वप्रसिद्धाःसदानवादानवसहितादखजारायाप्रिमागधवरदामप्रभाससिंधुखंडप्रपातगुफा।तिमिस्रगुफासकप्रभृतिदे
वाअपिअस्यतवपुत्रस्यलास्यंनाद्यंसमुपास्यंत्यासोअस्यतवपुत्र स्यलास्यैनाद्यंसमुपास्यंत्यासैयाअस्यतवपुत्रस्यदास्यंयास्यंति।किंविशिष्टादखजारयःइषु
पुंखायाअक्षरदर्शनेनक्षरन्मदानशपद्रवाःकिंकुर्वतिःसैसेखं सैग्रासीअतच्चतोपिअकुर्वतापि॥४२ अस्मिन्दश्मनेसरतानिश्मनेन०॥अस्मिन्तवपुत्रे
सरतानिश्मनेदश्मनेस्पतिइयंभूमिःपृथ्वीअन्यतगीःसरस्वती चविहङ्गविविद्वत्तनस्थानेस्थात्मनिआत्मविषायसारतीतिरमातेसतीसन्तुलाम
इन्मीसुस्थामिप्राप्तिसस्तुत्यन्नीसुहृंद्दर्शउपायप्यतःप्राप्यतः।विहीस इतिविद्दतिन्हरतस्येयैतारतीचरताद्वत्रभूमिःसरस्वतीवा॥४३ उदव्यमानाअपियौ
तिनिष्टी०॥येषुनिषिद्धउदव्यमानाअपिनिःकास्यमानाअपिस्वयाद्व याणिनिष्टांस्यैनयांति।केषुिवसुत्रेषुवयप्राडेनेषुसूत्रेषुआगमेषुअधीनिष्टीनयो
ति।तद्यथा॥सवनईणांजाकुद्यवालुयासवउदद्विजंनीरे।इत्तोविअर्णतगुणोअएंतसोअङ्कसुत्तस्सा॥१ इतिन्यायात्आगमाद्यानिष्टांनयांतीतिभावः।इन्निषणे
तघांनवानौनिधीनोस्वाधीनतास्ववशतातेतवतनूजेपुत्रेवर्स्यतित्तविष्यति।अमूनितवनिधानानिआज्ञयति॥नसाप्य१पंडुयए२पिंगलए३सव्वरयण४म
हपउमा५कालयद्दमदाकाल७माणवगमद्दानिद्दी८संखए९एतत्तुएतपदार्थाःस्युः।उर१कण२स्त्रसण३रयण४वड५सिप्पाइगराण०संडोण८नाद्र्य
एउप्पत्तिकमासनामसुरधिद्विपनिद्दीणा॥२ चक्कईपइट्ठाणाअट्ठुस्सेहायनवयविरदे।नाबारसदीयणमैजूससैवियाजन्दवीयमुहे॥३॥४४ समानवैद्रिव
समाप्तकामा०॥हदेविआसोतुयुक्त्रःमातवीप्रत्वनसमाप्तकामःअसैष्टसोञिलाषःसमूहघ्नामयीमू।दृष्टिप्पेतयापाप्नयासुराशिवलिन्यागेगयासमेस
हस्रेसमाःसहस्रवर्षाणिउपभोगनैगीविलासादिसुखविच्छितीसाम्यतिप्राप्स्यति॥४५ साधर्म्मिकान्त्याजयातः स्यजत्त्या०॥हदेविअस्यतवसुतस्यस ५९

म्यकअधम्मरिणः१सच्चित्तपरिहारिणः२एकाहारिणः३ब्रह्मचारिणः४सत्यव्यवहारिणः५द्वादशव्रतधारिणःइइदिगवद्दरीयुक्तान्साधर्म्मिकान्सुश्रावकान्
तत्त्वाविविचित्रैःशालिदालिपंक्तीन्नघृताघालाद्यैःनेक्कैरन्नैःशारदीवर्षाणांसमुद्रात्कोटाकोटीनेजियतःसततः७ ेनेकेअत्रअन्यतनुकेअरसातिरकेरसाधिके
वउँडलियउंबुधालीविदृत्तभूणिरकुभसभूखयविष्यति॥४६ निवेशितम्ङ्क्षित्तनाविद्धारे०॥हसुतुत्रष्टापदनामधेयान्द्रुङ्ग:पर्वतिमुख्यःराज्ञावाउदारक्रो
नीकिंनसत्रनिधरिष्यतिअपिधरिष्यत्येव।कसतिअमुनातवपुत्रेणविस्तारनिसेनप्रासादबलेनमणिस्वर्णमायकिरीटेमुकुटमूर्द्धिमस्तकनिवेशितेसतियत
उच्यते।तुत्रसर्वंगुलदीर्घाणामितंकोशात्रयंचोछ्रितो।विस्तारसरतोधिराजविदितोगव्यूतमात्रोद्दूरं।एकाद्द्विनिशावासनित्यविशुद्धदेवकेनाशानूपमणि।नाप्रासिं
हनिषाद्यमुत्तमममदैवतैसुवेसादरे॥१ राज्ञापिशिरसिमुकुटेनिवेशितेप्तौचंप्राशेति।अष्टापादनपिप्रासादेनशोभाप्राप्ततिभावः।४७ तापृष्यागान्तुमाव
नपूर्व०॥एषतवसुतःशार्वरीवायोगात्उपाविनस्वदसामाहतवेतपानस्य हतो।यथातत्मोहतशैरायणावागिनस्वरूपवीसामदकर्म्मविंधातत्राउरङ्क्षितअासस्यतिअास
न्नेनविष्यति॥४८ एवंपुमर्थःपथ्यनेसम३०॥हदेविएवंअमुनापूर्वो क्तप्रकारेणपुमर्थप्रथनेषुरूमाधविस्तारेणसमर्थःप्रजानिधिःतेःस्यनिरासनिष्टःदारिद्र्य
निराकरणतत्परएवंविधा:यंगतिगिरवपुत्रःमहीवामिदृत्यभि व्याःपद्मरागइवप्रयत्नात्माहात्म्यात्ननपाल्यःअपितुपालनीयए॥४९ गीर्वाणला
का:स्मियप्राग्रीया०॥अदेवीवाणिलोकाद्वलोकयप्रागरीयान्समि। तस्मात्लोकेमनुष्यलोकतवसुतोगरीयान्सविताभविष्यति।वयस्स्वएवायावनंप्राप्तेएवन
वसुतेममात्मासहगवयस्यसंपर्कसौख्यानिसहशामित्रसंगमसुखानि गमयिष्यति॥५० इत्थंकिलदृष्टसितांबुमेघ०॥सघवाइंद्रःइत्थंकिलपूर्वोक्तवचनेदृ
ष्टसितांबुमेघश्लाघांशाकीरादकामघपशंसांअमाघांसफलांविभ्रयकृत्वातिरादधअदृश्योबभूव।किंकृत्वा।व्यामनिआकाशेस्वनामसाआत्मीयरूपापरितःसमेत
तोविस्फुरदच्चिस्तामंविधत्तनाकारसमूहैविततविस्तार्यः॥५१ तस्मिन्नवालोकपथाद्विजिन्ने०॥अथानंतरंतस्मिन्इंद्रआलोकपथात्दृष्टिमार्गाद्विजिन्नेदृष्टिमार्गाद्विनिर्गतेअपग
मूतेसतिसासुमंगलापद्मिनीवक्षणात्तमःश्यामसुखीबभूव।तमसाविषादेनक्षणमस्वदनाजाता।किंविशिष्टेइंद्रहत्ते८ त्रराजीवविकाशाद्दाते।हृदयकमलनय
नकमलयोविकाशकारणे।इन्दःकिं०इंद्र।अनघचक्रवीक्षे।अनघानिःपापानीचक्रेसमूहेवैयसहशेपादाअनघनिर्दूषणचक्रवे।कस्मूर्यआलोकपथा
द्विनिर्न्नेसतिकमलिनीतमःश्यामामुखीस्यात्।तथासाजाता॥५२ अवोचदालीरूपजातपालीं०॥सासुमंगलागउदयागिरास्खलितांक्षरयावाएपाउपजातजा
तुसमीपपालीभूयप्रपीभूयच्छिताएवंविभ्रमआलीःसखीरवोचत॥हहलाःसख्यःबलारिःइंद्रःअत्रमत्समणैजानरसस्यत्रष्ट्रमएवउक्तेःकिंवारमत्

कुमा॰ टी॰
६०

विरराम॥पशदोस्थं किमस्याःपिकबाप्रथाःसुण॥ अस्याःपिइंद्रस्यकथाप्रथासुकिंदोस्थंदारिद्र्यंवर्त्तते वा अथवा तासां कथाप्रथानां किमुत्र देन्यासोचितासंवास
योग्यानास्मि। यत्नुयस्मात्कारणात्सएष इंद्रःवाणीरसेत्रसमानकामा असंस्पृशत्रिलाषंमांविहायसुकाविहायसः आकाशंययो॥५४यस्यामृतेनाशनक
र्मतिस्यण॥ यस्यइंद्रस्य अमृतेन अशनकर्म आहारावर्त्तते। तस्यइंद्रस्य वचःसुधासारतिअमृतस्यवेगवत्तृप्तिवदाचरति। एतद्धक्कं। पुनश्चित्रं आश्चर्यं। तत्र
वचसिनिपीयमानसतिपाउःपिबतःपुरुषस्यपिपासातृष्णामदिमानं एति॥५५नमाडिनावक्कवलेनाल्हा०॥ अहाइत्याश्चर्यसतांवाक्कमाडिनावत्तुरसालाव
त्कवालनत्तलल्हानआस्वाद्यावर्त्तते। चअन्यत्सतांवाग्क्षीरवत्पानीयवत्अञ्जलिनानिपेया वर्त्तते। सतांवाग्जगतोपिविश्वस्यतुक्कपीतातिरिक्तंजोन
नोत्क्षीरपानात्विशेषकारिणीउष्टिविदधाति॥५६नचंदनंवंद्रमरीचयो०॥ नचंदनं वा अथवा चंद्रमरीच्यश्चेद्रकिरणानअपाचीपवनोदाक्षिणनिल
नचापि। वा अथवा वनीमरद्रनैमितानुविद्दशाकरासैसुक्कीपयःवा॥ अथवा सुधा अमृतं तथाप्रामादायनस्फयथासतांवचांसिप्रमोदायस्फ॥५७ श्रेयुष्टयैत्रादे
नयाददानि०॥ सुधियां रसज्ञापरेष्टु बुद्धिप्रसूता गोत्रस्याःसनडः तुस्याष्टिश्चाद्वीननविक्करोतिअपितुधिक्करोतितिरस्करोतिवा। किंविशिष्टापरेष्टुसने
कुरयष्टी श्रेयुष्टयंत्राइनयाअयुष्टस्ययंत्रस्यवअईनयापीडन या। रसंददाने॥ किं वि॰ सुधियांरसज्ञारसज्ञेउरूषेप्रशस्यास्वत्वावेनसुभंअमृतेकि
रतीविस्तारयंती॥५८ अवेदिनेदीयसिदेवराजे०॥ इसखः हंतइति वित। किमयादिनोगछन्नपिनअविदिनज्ञाते। क्कसतिनेदीयसिप्रत्यासन्नेदेवराजइंद्र
वाचिलासिः श्रोत्रेअवेकस्मीत्रवेतनतिऊर्वति सतिकालः किं एवं अस्तु। नाप्रकारणकुउकिराश्चार्यःप्रयाति॥५९ विज्ञापयांचक्करथालयस्त्री०॥ अथानंतरे आलय
सख्यस्तांसुमंगलांविज्ञापयांचक्कः। हृदिमुख्यचित्तेगतचितया अलंपूर्यतो। पत्रपविलोकय। चंडरोचिः सूर्यः स्वंम ध्येआस्कंदतिआकाशमध्येआक्रामति। वेस्ताउंस्त
नेकउचिअन्यत्त्रोउैयतस्व पक्कमेउरु॥६० अदोअदश्चाप्यस्तप्रयत्न०॥ अदोइत्याश्चर्य सूरः सूर्यः अदर्दिनेप्राप्यशनैःशनैरुदुपदोपलक्षितकृतप्रयत्नःस
न्करैःकिरणैखरीत्त्रयकठोरात्रावाअपारश्च सूरेषु नटेषु नयस्यन्यायस्यतवैक्वनेक्रिप्रकटीकरोति। दिवसेप्राप्तसतिउष्मपदप्राप्त्यर्थप्रयत्नःक्रियते। करैर्देहे व
खरत्वंक्रियतइतिभाव॥६१ लोकैललाटंतपरश्मिदंडे०॥ तानुसूर्यःविजनीक्षतेषुनिर्जनेषुसरस्सुसरोवरेषुपद्मिनीनीकोडेउसंगेविवयदंतरस्तःसन्।
आकाशम्। धास्थितःसन्अवकानुकरान्त्यस्यतिव्यापारयति। किंकृवा ललाटंतपरश्मिदंडैः ललाटंतपः रश्मिदंडिः किरणदंडै लोकंउसायपिरत्रत्तवांछ
एषश्रियःसद्मबत्तवतोना०॥ त्वाना सूर्यस्य करैः किरणैः पद्मेकमलैश्रियः सद्मलक्ष्म्यागृहेवेत्तवा॥ सूर्यस्यकारैः सूर्यकीतःअ त्रसायतधमनदावरितः॥ ६०

यर्तुःस्वामिनःसहशेपिप्रसादसंपत्फलोपलब्धिलक्ष्मीफलप्राप्तिःखलुनिश्चितादिवअपादिवायत्तास्यात्॥६३ यःकोपिदधनिशिराजशाह०॥ अमार्तंडःपी
धःअमाकालेःपथिकरविःसूर्यःएवंऊचाएवमितिकिं। यःकोपिनिशिरात्रौराजशशंदेधिधरतिस्मासइयतादिगेतदेशान्ययायौ। मर्हिकिंस्योपरिनिर्गमस्ता
वंतीवनंदधासि॥६४ तोयाश्रयाभावितएषपांथ०॥ एषपांथः पथिकसमूहस्तोयाश्रयाजलस्यछायाभावितःसन्तायंजलंअप्राप्यकूरदशःशरःकिलक्ष
तिसत्पजपारपिअंबुजछायति॥ कुसरस्थानपिउल्लेशकंटकरोति। किंकुर्वन्पथिकःपृगतृष्णिकाचिविलसद्यन्नु॥६५ अमीनिमीलन्नयनाविमुक्त०॥ दध
नीरजादिकमललोचनअमीतिमीलन्नयनामीलमानलोचनाविमुक्तबाल्पनुमाघमोतनुआषएवंविधाःशकुंताःपक्षिणःसौइक्षमयमशालानि विडपक्षय
नशालाःश्रयीतिाउत्पेक्ष्यतेअत्यन्तआयोगाइव॥६६ उदीयमानोऽस्तलोककर्म०॥ अयंत्वास्वान्सूर्यःउदीयमानःसन्लोककर्मसाक्षीइतिअजिरवानाम
मध्यादितानांसत्यार्थाश्चिष्टतत्कृतवान्। उपुनरिदानीं अधुनाकृतां ततातइतिअजिरवां आदितार्थीअकृत॥ किं वि॰ सूर्यःविषकौत्याचारसितसर्वसख॥६७ इती
रयित्वाविरतासुतासु०॥ अथानंतरं सुमंगलामंत्तानसद्मस्तान यदातदा। किंकृवा अदर्दिनंतारुण्यंयौवनंआरूढंनिरीक्ष्यकासुसतीषुतासुसखीषु
इतिईरयित्वाकथयित्वाविरतासुसतीषु॥ किंलक्षणासुमंग लास्वयशोनियुक्तधीमत्कृता। अतीययशासानियुक्ताव्यापारिताविदग्धानायया
सास्वयशोनियु०॥६८ तदृशोज्ज्वश्रीप्रोढिमालाकाद्दोमि०॥ सखः स्नानपीठन्यस्तांउपविष्टांत्वसुमंगलांश्रेयःसैरिन्ध्रदासिभिःजलससुरदन्नकोउनमानेद
तोर्द्भिमेःसुवर्णसिक्तैःकुंभेधटैराश्रुशीघ्रंमत्त्यामासुःस्नानंकारि यामासुः। किंकृवीद्रिः कुंभैः नन्नेश्यतेताह्वाजश्रीप्रौढिं आलोकयतस्माः सुमंगलायाःस्त
नलक्ष्मीसमृद्धिदृष्ट्वामंदांत्रणवलक्षायवानीवाजवद्विः॥६९ जगद्गुरुर्विविधप्रथममथतंतारिवसा०॥ आलीपालीसखीश्रेणिःकृविस्तुविपविजसूनोऽय
सतिवारइमांसुमंगलांबलान्निवत्रपस्वरायाततेःस्थगितिआगातेसतीदिपेःचतुर्घटनयावाद्युवदनस्वनयाअन्येजयत। किंलक्षणांसुमंगलांप्रथमंजगद्गुरु
वाधाश्रीकृषभनादवस्यवचनेनअथजैनारिवचसाइंद्रस्यवाण्यारसाधिक्यात्अनुपमं तृप्तिंसमधिगाभिता मपिप्रापितामपि॥७० इतिश्रीमदंचलगछेकवि
चक्रवर्त्तिश्रीजयशेखरसूरिविरचितश्रीजिनकुमारसंभवस्यतच्छिष्यश्रीधर्मशेखरसूरीइ। कृतायांटीकायांश्रीमाणिक्यसुंदरसूरिशोधितायांएका
दशसर्गव्याख्या॥छ॥ ग्रंथाग्रं २६७ अक्षर २८॥छ॥ एवंसर्वग्रंथश्लोक ३४८५॥छ॥ सुरासुरनराधीशसेव्यमानपदांबुजः। नाभिराजांगजोनित्यंश्रीयुगादि
जिनोमुदे॥ १ श्रीमदंचलगछे श्रीजयशेखरसूरयः। बभूवस्तेमहाग्रंथाः कविशक्तिविनिर्मिताः॥२ प्रबोधचिंतामणिकृतोद्वार। कुमार

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017

जिनकुमा
रसंभवटी
का ६१

संवत्तंकाव्यंचरित्रंचभिलस्यवा॥ इतेषां गुरूणां गुणबंधुराणां शिष्येण धर्ममेरुविराजारवारणा श्रीजिनकुमारकसंभवीयं सुखावबोधाय कृतेति टीका॥४॥ देशेस
पादलक्षे सुखलक्षेषट्पुरपुरप्रवारा। नयनवसुवार्द्धिचंद्र १४८२ वर्षेहर्षेण निर्मिता सेयं॥५॥ विद्वत्पद्मविकाशने दिनकराः सूरीश्वराः राजा त्वरा॥ माणिक्योद
रसुंदराः कविवराः कृत्याप्रसादं परं। तत्का श्रीजयसागराख्यरनिजगुरोः शुद्धामकाष्ठंमुदा। श्रीमज्जिनकुमारसंभवमहाकाव्यस्य टीकामिमां॥६॥ यावान्मेरुमहीपी
ठ। स्थिरतां व्रजति प्रशंसां वाच्यमाना जनैस्तावद्टीकासौ नंदताच्चिरं॥७॥८॥ इति प्रशस्तिः॥८॥

ग्रं. ४०

६१